

ডিক্ৰয়ান

ডিব্ৰুগড় মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আন্দোলনী
২০১২-২০১৩ বৰ্ষ

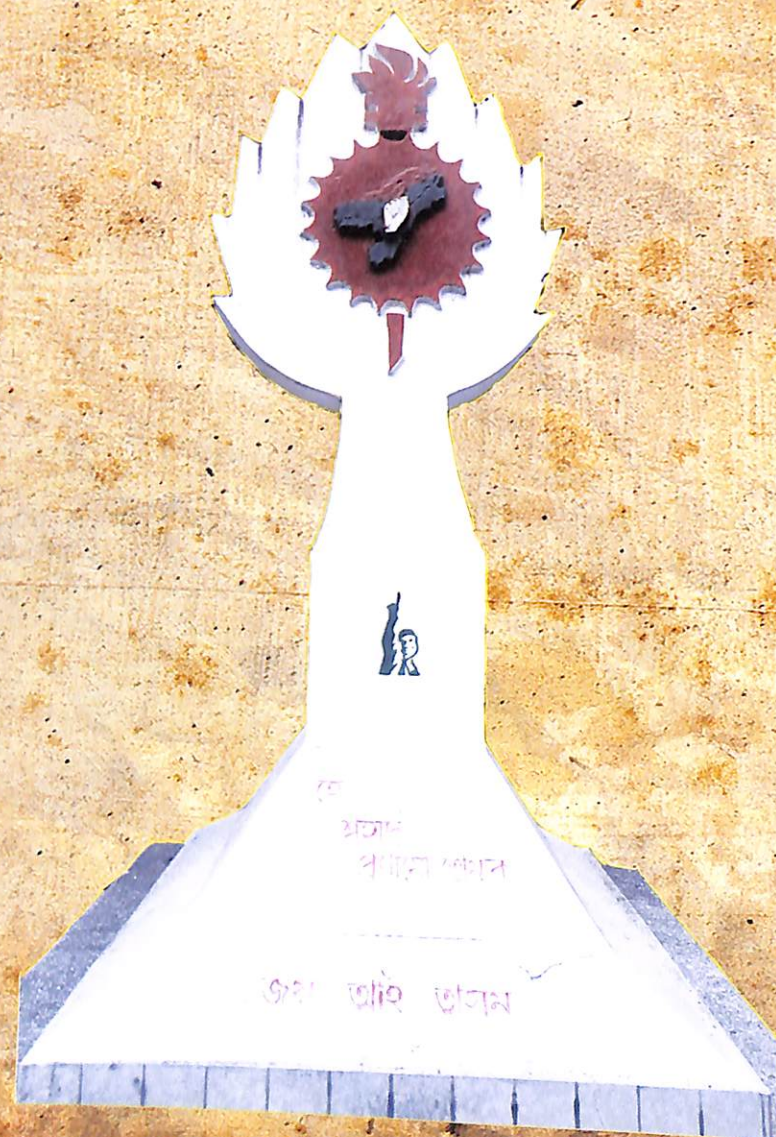

শিক্ষাই পোহৰ পোহৰেই আমাৰ কাম্য

সম্পাদক : চিন্ময় হাজৰিকা

**WELCOME
TO
DIBRU COLLEGE**

ডিব্ৰুয়ান

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী
৩২ তম সংখ্যা, ২০১২-২০১৩ বৰ্ষ

প্রতি,

.....
.....

সম্পাদক
চিন্ময় হাজৰিকা

DIBRUYAN

The 32nd Annual Journal of Dibrugarh College for the session 2012-2013,
edited by Chinmoy Hazarika, published by Dibrugarh College Students' Union
and printed at Prerona Offset Printers, Dibrugarh

সম্পাদনা সমিতি

তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপকসকল :

ড° হৰদীপ কোঁৱৰ বালিয়া, শ্ৰীযুক্তা ৰূপজ্যোতি বৰা, ড° বিজু মৰান আৰু ড° অলক নিৰঞ্জন চাহাই

সম্পাদক :

চিন্ময় হাজৰিকা

সদস্য-সদস্যা :

কল্যাণ কুমাৰ দাস, মানস জ্যোতি দাস

বেটুপাত-অংগসজ্জা :

বুৰুল দত্ত

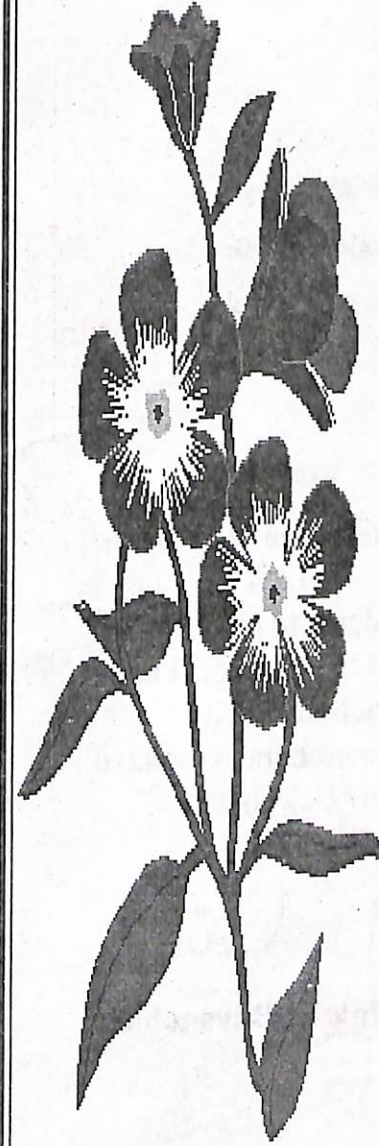
ডি.টি.পি. :

দেবজিৎ শইকীয়া

মুদ্ৰণ :

প্ৰেৰণা অফ্‌ছেট প্ৰিণ্টাৰ্চ, আমোলাপাতি, ডিব্ৰুগড়। ফোন : ৯৯৫৪৪ ১৫৬৮৭

উচৰ্গা

যিসকল ব্যক্তিৰ নিঃস্বার্থ ত্যাগ
অক্লান্ত পৰিশ্ৰম আৰু আশাসুধায়ী
প্ৰচেষ্টাৰ ফলত এই পৱিত্ৰ জ্ঞান
মন্দিৰ "ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়"ৰ জন্ম
হ'ল, সেই সকল মহান মনীষী
তথা এই মহাবিদ্যালয়ৰ অগ্ৰজ
আৰু জ্ঞান অৰ্জণ কৰিবলৈ
অহা সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ
আলোচনীখন উচৰ্গা কৰিলোঁ।

-সম্পাদক

DIBRUGARH UNIVERSITY
DIBRUGARH - 786 004
ASSAM, INDIA

Phone: 0373-2370239 (O)

Fax : 0373-2370323

e. Mail: alakkrburagohain@gmail

Prof. A.K. Buragohain, Ph.D. (London), DIC
 Vice-Chancellor

Ref. No. DU/VC/M/073/14/218

Date : 07.03.2014

Message

To,

Shri Chinmoy Hazarika
 Magazine Secretary,
 Dibrugarh College Student's Union,
 Dibru College
 Dibrugarh

Dear Shri Hazarika

It is a pleasure to note the publication of annual college magazine '*Dibruyan*' published by the *Dibru College Student's Union*, Dibrugarh.

I am sure the magazine would provide a platform to the students to project their creativity which would enhance the overall academic excellence of the College. I hope '*Dibruyan*' will be a culture that will value knowledge in the service of society.

I extend my good wishes to the Editorial Board and all the members associated with it and congratulate all concerned, on the succesful publication '*Dibruyan*'.

With best regard.

A. K. Buragohain
 Alak K. Buragohain

Aruna Rajoria, IAS
 Deputy Commissioner

DEPUTY COMMISSIONER
 Dibrugarh-786003, Assam, India
 Tel : 2316063(O); 2316062(R)
 Mob. : 94350 64096
 Fax : 91-373-2316034
 email : aruna_r_j@yahoo.com

Dtd. 7 March, 2014

MESSAGE

I am happy to know that Dibru College Students' Union is publishing its College magazine '*DIBRUYAN*' very shortly. I appreciate the initiative of the College to provide quality education to the youth of this region.

I hope that the magazine will provide a passage in bringing out latent talents of the students and faculties to express their creative abilities.

I wish success of the publication..

(Aruna Rajoria)
 (ARUNA RAJORIA, IAS)

ড° পৰেশ বৰুৱা
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড় - ০৩

শুভেচ্ছাবাণী

সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষ তথা অসমৰ প্ৰেক্ষাপটত চাহ নগৰী হিচাপে বিখ্যাত ডিব্ৰুগড় চহৰ কেৱল বাণিজ্যিক কেন্দ্ৰ হিচাপেই নহয়, বৌদ্ধিক চিন্তা-চৰ্চাৰ প্ৰাণকেন্দ্ৰ হিচাপেও বিশেষ খ্যাতি আছে। অসমৰ প্ৰথমখন চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় আদিৰ স্থাপনে ডিব্ৰুগড়ৰ বিদ্যায়তনিক জগতখনক এক সুকীয়া মাত্ৰা প্ৰদান কৰি আহিছে। এই ডিব্ৰুগড় চহৰৰ মাজমজিয়াত অৱস্থিত ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় চহৰখনৰ ভিতৰতে কলা, বাণিজ্য আৰু বিজ্ঞান- এই তিনিওটা শৈক্ষিক শাখা থকা উচ্চশিক্ষাৰ একমাত্ৰ শিক্ষানুষ্ঠান। ১৯৬৩ চনৰ ১৬ আগষ্টৰ দিনা প্ৰতিষ্ঠা লাভ কৰা মহাবিদ্যালয়খনিয়ে ইতিমধ্যে সোণালী জয়ন্তী বৰ্ষ উদ্‌যাপন কৰা সোণসেৰীয়া গৌৰৱ অৰ্জন কৰিছে।

শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ বাবে শিক্ষাৰ্থী নয়নৰ মণিস্বৰূপ। শিক্ষাৰ্থীক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই এখন শিক্ষানুষ্ঠানে গতি লাভ কৰে। শিক্ষাৰ্থীৰ সফলতাই অনুষ্ঠান এখনৰ সফলতা আৰু শিক্ষাৰ্থীৰ বিফলতাই শিক্ষানুষ্ঠান এখনৰ বিফলতাকে সূচায়। শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বিদ্যায়তনিক আৰু মানসিক পুষ্টি যোগান ধৰিব পৰাটো এখন শিক্ষানুষ্ঠানৰ ডাঙৰ দায়িত্ব। এনেবোৰ চিন্তা আগত ৰাখিয়েই আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ্থীৰ মানসিক বিকাশৰ বাবে সময় আৰু প্ৰয়োজন সাপেক্ষে বিভিন্ন বিষয়ৰ আলোচনা চক্ৰ, বক্তৃতানুষ্ঠান আদি আয়োজন কৰি অহা হৈছে। তদুপৰি স্বকীয় চিন্তাসমূহক প্ৰকাশ কৰিবলৈ চক্ৰ, বক্তৃতানুষ্ঠান আদি আয়োজন কৰি অহা হৈছে। তদুপৰি স্বকীয় চিন্তাসমূহক প্ৰকাশ কৰিবলৈ, আনৰ সৈতে নিজা অনুভৱসমূহ বিনিময় কৰিবলৈ শিক্ষাৰ্থীসকলৰ মুখপত্ৰ “ডিব্ৰুগড়” বছৰেকীয়াকৈ আৰু নিয়মীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰি অহা হৈছে। “ডিব্ৰুগড়”ৰ জৰিয়তে শিক্ষাৰ্থীসকলে নিজা সৃষ্টিশীল মনৰ আৰু সময় সাপেক্ষে মনলৈ অহা চিন্তা সমূহ প্ৰকাশ কৰিবলৈ এখনি মঞ্চ লাভ কৰিছে।

শৈক্ষিক জীৱন পৰিক্ৰমাত মহাবিদ্যালয়ৰ জীৱনৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অৱদান আছে। আঁৰ নলগাকৈ ক’বলৈ হ’লে মহাবিদ্যালয়ৰ জীৱনজ্ঞান অৰ্জনৰ কঠিনতালীস্বৰূপ। এই সময়ছোৱাতে অৰ্জন কৰা জ্ঞানৰ ভেঁটিৰ ওপৰতে শিক্ষাৰ্থীসকলে জীৱনটো প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগিব। সেয়ে মহাবিদ্যালয়ৰ যিসকলে হাতত কলম তুলি লৈছে তেখেতলোকে হেলাৰঙে যথাসময়ত নিজকে প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। সেয়ে শিক্ষাৰ্থীসকলৰ বাবে মুখপত্ৰ এখনিৰ প্ৰভাৱ সুদূৰপ্ৰসাৰী।

চলিত বৰ্ষত “ডিব্ৰুগড়”ত সিন্ধুবিষ্ট লেখাই হোৱা প্ৰতিটো মানবিশিষ্ট লেখাই পাঠক সমাজক উপকৃত কৰাৰ লগতে লেখোঁতাৰ মনোবল দৃঢ় কৰিব বুলি মোৰ গভীৰ বিশ্বাস। এই চেগতে আলোচনী সম্পাদক, তত্ত্বাৱধায়ক, সম্পাদনা সমিতি তথা সকলো লেখক-লেখিকালৈ মোৰ শুভাশীষ জনালো। আলোচনীখনত প্ৰকাশ পোৱা প্ৰতিটো লেখাই পাঠক সমাজক মানসিক খোৰাক দিয়াৰ লগতে চিন্তাই ন ন দুৱাৰ মুকলি কৰক তাকে কামনা কৰিলোঁ।

তাৰিখ : ০৫.০৮.২০১৪

ইতি
ড° পৰেশ বৰুৱা
অধ্যক্ষ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়
ডিব্ৰুগড়

ড° পৰেশ বৰুৱা, এম.এচ.চি., পি.এইচ.ডি
অধ্যক্ষ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

TEACHING STAFFS

TEACHING STAFFS

OLD MEMORIES

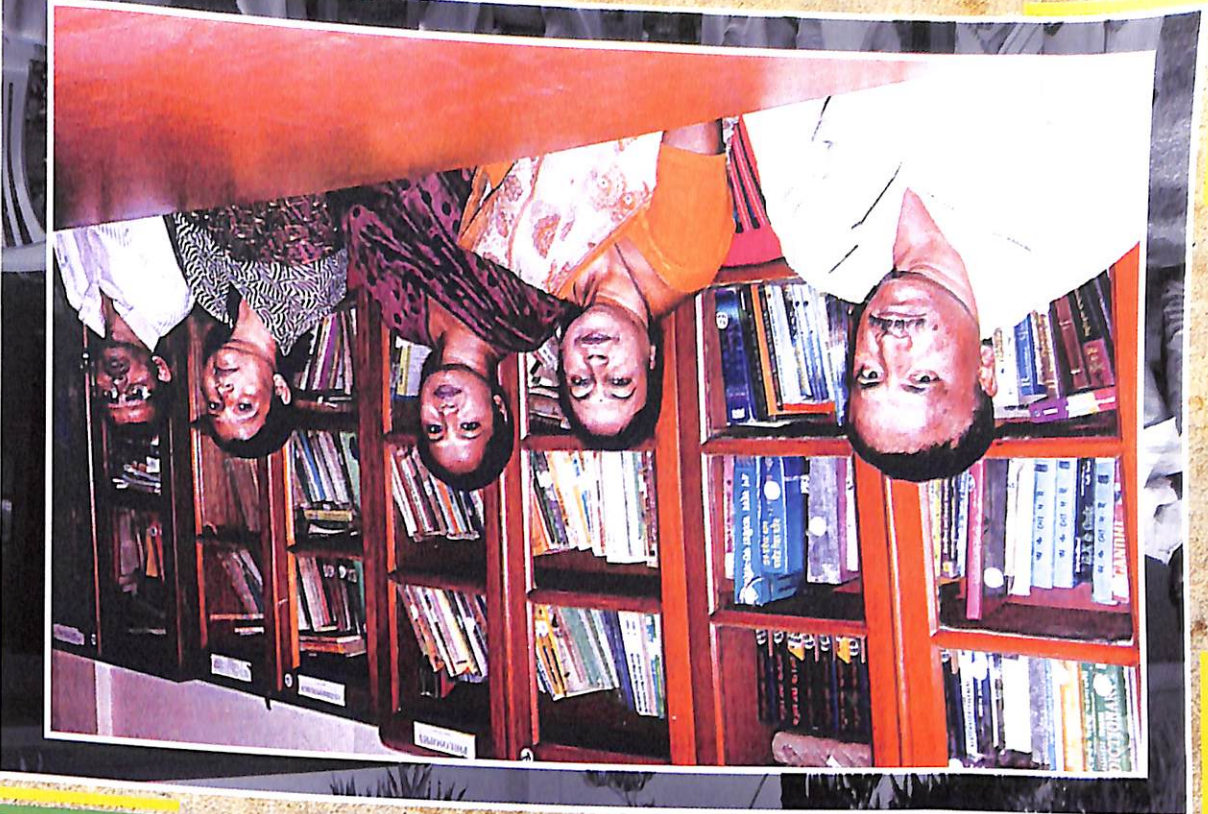

ADMINISTRATIVE BLOCK

STUDENT'S UNION

LIBRARY STAFFS

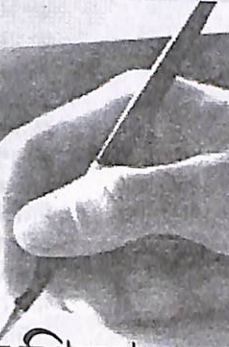
সূচীপত্র

- ❖ শুভেচ্ছাবাণী
- ❖ সম্পাদকীয়
- ❖ বক্তৃতা আৰু বনৌষধিৰে ইয়াৰ চিকিৎসা
- ❖ বিজ্ঞান আৰু ভাৰতীয় দৰ্শন
- ❖ অসমীয়া মঞ্চৰ বিকাশ আৰু অসমীয়া নাট্য সমালোচনা ধাৰা
- ❖ মহাবিদ্যালয় সংগীত : এক বিশ্লেষণ
- ❖ চোতাল
- ❖ চেমিষ্টাৰ পদ্ধতিৰ পাঠ্যক্ৰম আৰু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা
- ❖ কম্পিউটাৰ ইণ্টাৰনেট সেৱা
- ❖ বিশ্ববিখ্যাত মহিলা মানবসেৱী চিবকুমারী মাদাৰ টেৰেছাৰ বিষয়ে একলম
- ❖ মিচিং সকলৰ লোক পৰিৱেশ্য কলা
- ❖ বাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ - এক অনুভৱ
- ❖ ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ জীৱন পৰিক্ৰমা
- ❖ জ্যোতিপ্ৰসাদৰ বহুমুখী প্ৰতিভা
- ❖ আই এন এচ বিক্ৰান্ত
- ❖ মদ নাখালে আজি এইটো অৱস্থা নহ'লহেতেন
- ❖ চিঠি
- ❖ ভাল পোৱা কোনো ধেমালী নহয়
- ❖ ক্ষন্তেক
- ❖ পৰীক্ষা
- ❖ My Parents are my God
- ❖ Life
- ❖ ME
- ❖ মই নাজানো
- ❖ অনুভৱ
- ❖ মা
- ❖ সমবেত সঙ্গীত
- ❖ আকৌ নতুন প্ৰভাত হ'ব
- ❖ ভূমি যেতিয়া ওচি যাবা
- ❖ ভূপেন দা ভূমি গ'লা গৈ.....
- ❖ উমানন্দ
- ❖ অগ্নি গৰ্ভা অসম
- ❖ অতীত - বৰ্তমান
- ❖ আমি আমাক অনুবাদ কবিৰ পৰা হ'লে
- ❖ USE OF INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY IN HIGHER EDUCATION
- ❖ A MAHATMA..... A MOTHER TERESA..... IN THE MAKING....
- ❖ Fungal Toxin (Mycotoxin)- The Biological Hazard of fungi
- ❖ ORNAMENTAL FISHES AND FEELINGS
- ❖ Japanese Encephalitis Virus
- ❖ Internet Crime and Cyber Crime
- ❖ Hazard of Plastic Bags
- ❖ INSPIRE SUCCESS IN YOU
- ❖ THE IMPORTANCE OF FEMALE EDUCATION
- ❖ PUTTING YOURSELF FIRST !
- ❖ LOOK BACK TO LOOK FORWARD
- ❖ ITS TIME TO QUIT SMOKING
- ❖ CORRUPTION IN INDIA
- ❖ MONEY IS MORE IMPORTANT THAN LOVE
- ❖ TRUE FRIENDSHIP
- ❖ THE SPLITTING IMAGE OF POT
- ❖ THE CHANGING FACE OF INDIAN POLITICS
- ❖ EVE TEASING
- ❖ DENGUE
- ❖ GLOBAL WARMING: CAUSES, EFFECTS, AND REMEDIES
- ❖ RHINOCEROS
- ❖ RIGHT TO INFORMATION ACT
- ❖ OPIUM AND ITS DERIVATIVES : EFFECTS AND TREATMENT
- ❖ MAKE A DIFFERENCE
- ❖ মহাবিদ্যালয় অধ্যাপকলৈ ফেল' সন্মান
- ❖ ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰতিবেদন

ড° দিলীপ কলিতা	১০
ড° মুনীৰ মনোহৰ ঘোষী	১৩
সুভিৰেখা চেতিয়া সন্দিকৈ	১৬
দীপিকা দাস	১৮
সত্যজিৎ গগৈ	২০
বীৰেণ শইকীয়া	২২
Jayanta Sarmah	২৪
নীলান্ধী শৰ্মা	২৬
বিদীপ চুংক্ৰাং	২৮
লক্ষ্যজিৎ গগৈ	৩১
নৰ্মতা নেওগ	৩৩
কল্যাণ কুমাৰ দাস	৩৫
জিতু বৰ্মন	৩৯
জ্যোতিছ উৰাং	৪০
চম্পল সোনোৱাল	৪২
চিমা চেত্ৰী	৪৪
ডলী শইকীয়া	৪৬
পৰ্ণপী স্বৰ্ণাৰী	৪৭
Beauty Dey	৪৯
Seema Chetry	৫০
Chinmoy Hazarika	৫০
কল্যাণ কুমাৰ দাস	৫১
প্ৰিয়া দিহিঙ্গীয়া	৫১
প্ৰিয়া দিহিঙ্গীয়া	৫২
কথা : ড° জ্যোতিমা ফুকন	৫৩
অমৃত দাস	৫৩
মানস জ্যোতি দাস	৫৪
মাধৱ দাস	৫৪
দিপিকা শৰ্মা	৫৫
কল্যাণ কুমাৰ দাস	৫৫
দিপিকা শৰ্মা	৫৬
অম্বিকা দেৱী	৫৭
Jolly Chutia	৫৮
Ankrit Jaiswal	৬১
Bikarm Chetry	৬৩
Dr. Jyotima Phukon	৬৬
Ratul Pegu	৬৮
Pankaj Paul	৭১
Govind Das	৭৩
Chinmoy Nath	৭৬
Chinmoy Hazarika	৭৯
Preetom Das	৮০
Biplob Rajkhowa	৮২
Gaurav Das	৮৪
Shekar Kumar	৮৬
Rohit Kr. Pandit	৮৭
Kalpna Das	৮৯
Rituraj Sharma	৯১
Alok Chakraborty	৯৩
Amit Das	৯৬
Pragati Ghosh	৯৯
Sanjay Tirkey	১০১
Anjan Deep Das	১০৪
Dhiraj Das	১০৯
Binoy Das	১১৮
Vishal Sharma	১২৮
	১৩০
	১৩১

সম্পাদকীয় :

“মোৰ উচ্চ শিক্ষাৰ আখলঘৰ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় আৰু মোৰ অনুভৱৰ একলম”

ডিব্ৰুগড় উচ্চ শিক্ষা ক্ষেত্ৰখনত এখন লেখত ল'বলগীয়া শিক্ষানুষ্ঠান হ'ল ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়। সোণালী বৰ্ষ অতিক্ৰম কৰা মহাবিদ্যালয়খনিত কলা, বাণিজ্য আৰু বিজ্ঞান এই তিনিওটা শাখাৰ যোগেদি বৰ্তমান উচ্চ শিক্ষা জগতখনত এক উজ্জ্বল জ্যোতিৰ আভা কঢ়িয়াবলৈ সক্ষম হৈছে। আৰু এনে এখন মহাবিদ্যালয়েই মোৰ উচ্চ শিক্ষাৰ কঠিয়াতলী। এইখন মহাবিদ্যালয়ত ভৰি দিয়া লগে লগে মোৰ মনৰ নিভৃত কোণত মহাবিদ্যালয়খনিৰ বাবে কিবা এটা কৰাৰ আশা জাগ্ৰত হৈছিল। আৰু সেই আশাকেই বুকুত বান্ধি ছাত্ৰ একতা সভাৰ আলোচনী সম্পাদক হিচাপে প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰি জয়ী হওঁ। যি দিনাই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এই মেটমৰা বোজাটো মোৰ ওপৰত দিলে সেই দিন ধৰি অহোপুৰুষাৰ্থভাবে আলোচনীখনি সৰ্বাংগ সুন্দৰ ৰূপত সজাই তোলাৰ কামনা বুকুত বান্ধি ফুৰিছিলো। আজি মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক আলোচনী “ডিব্ৰুয়ান” প্ৰকাশৰ প্ৰাক্ মুহূৰ্ত্তত সম্পাদকীয় লিখিবলৈ পাই মই নিজকে ধন্য মানিছো।

মোৰ অনুভৱৰ হৃদয়ত জ্যোতিৰ শলিতা জ্বলাই ডিব্ৰুজ্ঞানাকাশ পোহৰ কৰাৰ দুৰ্বাৰ আশা কৰিছিলো; কিন্তু “ভবা কথা নহয় সিদ্ধি বাটত আছে কনা বিধি” ৰ দৰে সপোনবোৰ সময়ত বাস্তৱায়িত নহ'ল। যান্মাসিক পদ্ধতিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক কোণ্ডা কৰাৰ বাবে তেওঁলোকে লেখা সমূহ সময়ত দিব নোৱাৰাত যথা-সময়ত আলোচনীখন প্ৰকাশৰ উপযোগী কৰি তুলিব নোৱাৰিলো। সেয়ে এই আপাহতে আপোনাৰ চৰণত মই ক্ষমা-ভিক্ষা কৰিলো।

ডিব্ৰুয়ানৰ সম্পৰ্কত :
সাহিত্য হৈছে জাতিৰ দাপোন স্বৰূপ। সমাজক প্ৰতিফলন কৰে সাহিত্যই। সমস্যা জৰ্জৰিত সমাজক অধ্যয়ন কৰি নৱ প্ৰজন্মই সাহিত্য চৰ্চাৰ মাধ্যমেদি ইয়াক সমাধা কৰিবৰ বাবে চিন্তাশীল লেখা যাতে লিখিব পাৰে। তেওঁলোকৰ সাধনাৰ জৰিয়তে যাতে এখন সুন্দৰ ক্ষেত্ৰ পায় তাৰ বাবে “ডিব্ৰুয়ান”ৰ অৰিহণা অসীম। “ডিব্ৰুয়ান” ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ডিব্ৰুয়ানকে জ্ঞানাকাশ চুবৰ বাবে এখন শক্তিশালী ক্ষেত্ৰ নিশ্চয় প্ৰস্তুত কৰি দিব পাৰিব। বৰ্তমান সমগ্ৰ বিশ্বৰ পৰিস্থিতি থৰক-বৰক চৌদিশে কেৱল হিংসা, মৰা-কটাৰ ৰাজ চলিছে।

মানুহে মানুহক কিনা-বেচা কৰি, কটুমে কটুমৰ তেজ মঙহ ভক্ষণ কৰিছে। গতিকে এনে পৰিস্থিতিত নৱ-প্ৰজন্মসকল সজাগ আৰু আধ্যাত্মিক শিক্ষাৰে শিক্ষিত হোৱাটো নিতান্তই প্ৰয়োজন। আজি ক্ষমতাৰ লোভত পাহৰি যাব নালাগিব যে এই দেশ লাচিত, কনকলতা, মুলা-গাভৰুৰ দেশ। এই দেশ শংকৰ মাধৱ আৰু আজান-ফকীৰৰ দেশ। গতিকে আহকচোন আমি সকলোৰে একগোট হৈ হাতে হাত মিলাই বৰ্ণ-বৈষম্য, জাতিভেদ আদি পৰিহাৰ কৰি আকৌ বৰ অসম গঢ়ি তোলো। পুৰণিৰ সেই বাঘে-ছাগে একেঘাটে পানী খোৱা অসম দেশ আকৌ গঢ়ি তোলো।

কৃতজ্ঞতা স্বীকাৰ :

আলোচনীখন প্ৰকাশ কৰিবলৈ যাওঁতে বহুতো দিশত বহুজনৰ দিহা, পৰামৰ্শ তথা সহায়-সহযোগিতা পালোঁ। তেওঁলোকৰ ওচৰত সদায় চিৰ ঋণী হৈ ৰ'ম। বিশেষকৈ আলোচনী উপদেষ্টা মণ্ডলী Dr. Hardeep Kaur Walia, Mrs. Rupjyoti Borah, Dr. Biju Moran আৰু Dr. Alakh Niranjana Sahai ছাৰ/বাইদেউলৈ অশেষ কৃতজ্ঞতা জনাইছোঁ আৰু আলোচনীত প্ৰকাশ পাবলগীয়া লেখাসমূহ হাত বুলাই মোক সহায় কৰা Dr. Hardeep Kaur Walia, Mrs. Rupjyoti Borah আৰু Mrs. Smriti Rekha Chetia Handique বাইদেউলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

যি সকল শিক্ষাগুৰু আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে তেওঁলোকৰ চিন্তাশীল লেখনিৰে আলোচনীখন সজাই তোলাত সহায়ৰ হাত আগবঢ়ালে সেই সকললৈ এই আপাহতে কৃতজ্ঞতা জনালোঁ।

তদুপৰি আলোচনীখনৰ প্ৰতিটো গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্যতে মানসিক আৰু শাৰীৰিক শ্ৰমেৰে সহযোগিতা আগবঢ়োৱা সতীৰ্থসকলৰ লগতে যিসকল অগ্ৰজ অনুজ আৰু সহপাঠীয়ে অকণমান হলেও সহায় আগবঢ়াই আলোচনীখন প্ৰকাশত অৰিহণা যোগালে তেওঁলোকৰ ওচৰত চিৰ ঋণী হৈ ৰ'ম।

ক্ষমা-ভিক্ষা :

আলোচনীখনৰ বাবে যিখিনি লেখা মোৰ হাতত পৰিছিল সিঙ উৎকৃষ্ট মানদণ্ড নাছিল। গতিকে কিছুমান লেখা আলোচনীত প্ৰকাশ কৰিবলৈ যাওঁতে সম্পাদনা সমিতিয়ে বাতিল কৰিবলগা হ'ল। যিসকলৰ লিখনি আলোচনীত প্ৰকাশত আমি অপাৰগ হলো তেখেতসকলৰ ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। তেওঁলোকক সৃষ্টিৰ সাধনা আবাহিত ৰাখিবলৈ অনুৰোধ জনাইছোঁ।

সদৌ শেষত মোৰ সীমিত জ্ঞান আৰু অভিজ্ঞতাৰে পুষ্ট আলোচনীখনৰ মান নিৰূপনৰ দায়িত্ব পঢ়ুৱৈ ওপৰত এৰিলো। লগতে পৰৱৰ্তীকালৰ ছাত্ৰ-একতা সভাৰ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে ডিব্ৰুয়ানৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যতৰ কামনা কৰি-

ওম্ অসতো মা সদ্ গময় :
তমসো মা জ্যোতি গময় :
মৃত্যু মা অমৃতং গময় :
ওম্ শান্তিঃ শান্তিঃ শান্তিঃ

Chinmay Hazarika

চিন্ময় হাজৰিকা
সম্পাদক
ডিব্ৰুয়ান

জয়তু ডিব্ৰুয়ান
জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়
জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা।

ৰক্তহীনতা আৰু বনৌষধিৰে ইয়াৰ চিকিৎসা

ড° দিলীপ কলিতা
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়, ডিব্ৰুগড়।

তেজ এবিধ বিশেষ ধৰণৰ সংযোজক কলা। ই এবিধ তৰল ভৌমদ্রব্য আৰু কেতবোৰ ৰক্ত কোষেৰে গঠিত। তেজৰ তৰল ভৌমদ্রব্যখিনিক প্লাজমা আৰু ইয়াত ভাহি থকা ৰক্তকোষ বোৰক ৰক্তকণা বোলে। শৰীৰত তেজ কেতবোৰ ৰক্ত বাহকৰ মাজত আৱদ্ধ থাকে বাবে ইহঁত দেহকোষৰ সংস্পৰ্শলৈ নাহে। হৃদযন্ত্ৰৰ প্ৰসাৰণ আৰু সংকোচনৰ ফলত

দেহৰ পৰা আঁতৰ কৰা, হৰমন নিয়ন্ত্ৰণ কৰা, প্ৰতিৰক্ষা আদি কাম কৰে। তেজৰ ৰক্তকণা বোৰ তিনি প্ৰকাৰৰ। শ্বেতৰক্ত কণা, লোহিত ৰক্তকণা আৰু অনুচক্ৰিকা। ইয়াৰে

লোহিত ৰক্তকণাবোৰে সিহঁতৰ কোষ বসত যথেষ্ট পৰিমাণে হিম'গ্লবিনৰ লগত যুক্ত হৈ অক্সিহিম'গ্লবিন গঠন কৰাবাবে লোহিত ৰক্তকণাবোৰ ৰঙা বৰণৰ হয়। ইহঁত এখন থালৰ দৰে, গড় ব্যাস

তেজ অনবৰতে ৰক্তবাহকৰ মাজেৰে প্ৰবাহিত হৈ থাকে। ৰক্ত বাহক বোৰ দুই প্ৰকাৰৰ ধমনী আৰু সিৰা; ধমনীৰ তেজত অক্সিজেনৰ পৰিমাণ বেছি থাকে বাবে ধমনীৰ তেজ উজ্জল ৰঙা আনহাতে সিৰাৰ তেজত অক্সিজেনৰ পৰিমাণ কম বাবে সিৰাৰ তেজৰ ৰং পাতল বেঙুনীয়া। তেজে আমাৰ দেহৰ গেছ পৰিবাহক, পুষ্টি পৰিবহন বৰ্জিত পদাৰ্থসমূহক

প্ৰায় চাৰি মাইক্ৰণ, এককোষকেন্দ্ৰিক। শ্বেত ৰক্তকণাবোৰ হৈছে তেজত থকা বৰণহীন কণা। ইহঁত এককোষকেন্দ্ৰিক আৰু ভাষ্যমান কোষ। কোষ বসত কোনো ৰক্তকণা নাথাকে হেতু ইহঁত বৰ্ণহীন। দেহক ৰোগ সৃষ্টিকাৰী বীজাণুৰ পৰা ৰক্ষা কৰাটোৱেই ইহঁতৰ মূল কাম। অনুচক্ৰিকাবোৰ দুইৰ পৰা চাৰি মাইক্ৰণ ব্যাসৰ বৃত্তাকাৰ নতুবা

উপবৃত্তাকাৰ। ইহঁতৰ ভিতৰত কোষকেন্দ্ৰ নথকাহেতু ইহঁতক বহুতে ৰক্তকণা বুলি ক'ব নিবিচাৰে। কোষকেন্দ্ৰ নাথাকিলেও অনুচক্ৰিকা বোৰত কোষ প্ৰবসত আন বহুতো অংগিকা থকা হেতু ইহঁতে কোষৰ বহুতো প্ৰয়োজনীয় কাম কৰিব পাৰে। ইহঁতৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম হ'ল ৰক্তবাহ সমূহৰ পৰা হোৱা ৰক্তপাত বন্ধ কৰি শৰীৰত তেজৰ পৰিমাণ সংৰক্ষণ কৰা।

আমি সাধাৰণতে শৰীৰত তেজৰ পৰিমাণ কমি যোৱাকে ৰক্তহীনতা বুলি কওঁ। কিন্তু প্ৰকৃততে তেজত থকা লোহিত ৰক্তকণাৰ পৰিমাণ কম হোৱা প্ৰক্ৰিয়াটোকহে ৰক্তহীনতা বোলে। ৰক্তহীনতা নিজে এটা ৰোগ নহয়। ই প্ৰকৃততে কোনো কোনো ৰোগৰ লক্ষণহে। ৰক্তহীনতাত ভোগা লোক শাৰীৰিক আৰু মানসিক ভাবে দুৰ্বল হোৱাৰ লগতে এলেছা হয়। তেজৰ লোহিত ৰক্তকণাসমূহৰ মূল কাম হ'ল শৰীৰৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় পোষক দ্ৰব্যসমূহ শৰীৰৰ বিভিন্ন অংগলৈ কঢ়িয়াই নিয়া। সেয়েহে তেজৰ লোহিত ৰক্তকণাৰ অভাৱত শৰীৰৰ বিভিন্ন অংগত পুষ্টিৰ দ্ৰব্যৰ অভাৱ ঘটে। তদুপৰি লোহিত ৰক্তকণাৰ পৰিমাণ তেজত কমি গ'লে তেজৰ কোষবোৰৰ অক্সিজেনৰ অভাৱ ঘটে অৰ্থাৎ কোষবোৰৰ প্ৰয়োজনীয় অক্সিজেন তেজে যোগান ধৰিব নোৱাৰে সেয়েহে ৰোগীয়ে সামান্য শ্ৰম কৰিলেই অক্সিজেন গ্ৰহণ কৰিবলৈ অসমৰ্থ হোৱা হেতু

ভাগৰি পৰে। ৰক্তহীনতা সময়মতে নিয়ন্ত্ৰণ নকৰিলে কোষীয় অক্সিজেনৰ অভাৱ ঘটি ৰোগীৰ মৃত্যু ঘটিব পাৰে। যিকোনো কাৰণত হোৱা অতিমাত্ৰা ৰক্তক্ষৰণ, কোনো কোনো ৰোগ যেনে মেলেৰিয়া, শ্লিপিং চিকনেচ, চিফেলিচ আদি ৰোগৰ বীজাণুৰে আক্ৰমণ কৰিলে আমাৰ শৰীৰত ৰক্তহীনতাই দেখা দিব পাৰে। তেজৰ ৰক্ত কণিকাবোৰ হাড়ৰ মাজৰ ফোপোলা অংশত সৃষ্টি হয়। কেতিয়াবা কিবা কাৰণ বশতঃ যেনে মেৰুমাৰ্জাত কৰ্কট ৰোগ হ'লে মেৰুমাৰ্জাই এনে কোষ গঠন কৰিব নোৱাৰা হয়। ফলত ৰক্তহীনতাই দেখা দিয়ে। বংশগত ভাবে হোৱা ৰোগ যেনে কাঁচিকোষ ৰক্তহীনতা, থেলাচেনিয়া আদিৰ ফলতো ৰক্তহীনতাই দেখা দিয়ে। কেতিয়াবা বৃদ্ধ বয়সত ৰক্তহীনতাই এক গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা হিচাপে দেখা দিব পাৰে। বৃদ্ধ অৱস্থাত মেৰুমাৰ্জাত সৃষ্টি হোৱা ৰক্তকণিকাবোৰ পূৰ্ণ হ'বলৈ অসমৰ্থ হোৱা হেতু ৰক্তহীনতাই দেখা দিয়ে। এনে লোকক ভিটামিন বি-১২ যোগান ধৰি ৰক্তহীনতা নিৰাময় কৰিব পাৰি। এটা কথা মন কৰিবলগীয়া যে তেজৰ মূল উপাদান লো। ই প্ৰ'টিনৰ সৈতে যুক্ত হৈ তেজত হিম'গ্লবিন গঠন কৰে। সেয়েহে আমাৰ খাদ্যত লোৰ অভাৱ হ'লে ৰক্তহীনতাই দেখা দিব পাৰে। এটা কথা মন কৰিবলগীয়া যে প্ৰাকৃতিক ভাবে পোৱা খাদ্য যেনে শাক-পাছলি, মাছ-মাংস, কণী আদিত যথেষ্ট লো থাকে। কেতিয়াবা আমাৰ তেজত থকা শ্বেতৰক্তকণাবোৰৰ সংখ্যা অসংযতভাবে বৃদ্ধি পায় যাক তেজৰ কৰ্কট ৰোগ বুলি কোৱা হয়। ইহঁতৰ সংখ্যা বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে ইহঁতৰ আকৃতি প্ৰকৃতিৰো সালসলনি ঘটে। তেনে অৱস্থাত শ্বেতৰক্ত কণাবোৰে দেহক সুৰক্ষা দিয়াকে ধৰি গুৰুত্বপূৰ্ণ কামবোৰ কৰিব নোৱাৰা হয়। তদুপৰি সেইবোৰ দেহৰ আন আন কলালৈকে বিয়পি পৰে। শ্বেতৰক্ত কণিকাৰ সংখ্যা বৃদ্ধিৰ লগে লগে তেজত থকা লোহিত ৰক্তকণিকা আৰু অনুচক্ৰিকাৰ সংখ্যা কমি আহে যাৰ বাবে ৰোগী ৰক্তহীনতাত ভোগে। এনে অৱস্থাত তেজৰ লগতে আন

আন কলাত থকা পুষ্টিকৰ দ্ৰব্য বিশেষকৈ প্ৰ'টিনসমূহ আহৰণ কৰি শেষ কৰি পেলায়। ফলত ৰোগী তীব্ৰ পুষ্টিহীনতাত ভুগিব লগা হয়।

আমাৰ কেউফালে পোৱা বিভিন্ন ধৰণৰ বনৌষধিৰ দ্বাৰা আমাৰ শৰীৰত দেখা দিয়া ৰক্তহীনতা নিৰাময় কৰিব পৰা যায়। তলত এই বনৌষধি কেইবিধ উল্লেখ কৰা হ'ল- ১। খুতৰা (*Amaranthus spinosus* L.) বা মৰিচা (*Amaranthus gangeticus* L.) লগত কাৰৈ, শিঙি, কুচিয়া আদি মাছৰ জোল ৰান্ধি ভাতৰ লগত এমাহমান দিন এবাৰকৈ খালে ৰক্তহীনতা দূৰ হয়।

২। কাৰৈ, শিঙি, কুচিয়া, মাগুৰ মাছৰ সৈতে আঠিয়া কলৰ (*Musa balbisiana* Colla) কলডিলৰ জোল ৰান্ধি দিনে এবাৰকৈ ভাতৰ লগত তিনিসপ্তাহ খালে ৰক্তহীনতা নিৰাময় হয়। জোল ৰান্ধোতে অলপ জালুকৰ গুড়ি দিলে অধিক সুফল পোৱা যায়।

৩। এপালি দৰৱৰ বাবে আমলখিৰ ৰস পিচি আধা কাপ ৰস উলিয়াব লাগে। আমলখি (*Emblica officinalis* Gaertn) ৰস খিনিৰ লগত তাৰ আধা পৰিমাণৰ মৌ-ৰস মিহলাই খাব লাগে। এই দৰৱ দিনে এপালিকৈ পোন্ধৰ দিন খাব লাগে।

৪। পালেঙৰ (*Spinacia oleracea* L.) পাত, গাজৰ (*Daucus carota* L.) ৰূপান্তৰিত শিপা (খোৱা অংশ) পৃথকে পৃথকে পিচি এপালি দৰৱৰ বাবে আধা কাপকৈ ৰস উলিয়াব লাগে। এই দুয়ো ভাগ ৰস মিহলি কৰি খাবলৈ দিব লাগে। এনে দৰৱ দিনে দুপালিকৈ দহ দিন খালে ৰক্তহীনতা নিৰাময় হয়। গাজৰ, পালেং আৰু বিলাহীৰ

চালাড তৈয়াৰ কৰি ভাতৰ লগত নিয়মিত ভাৱে দুসপ্তাহমান খালেও সুফল পোৱা যায়।

৫। এপালি দৰৱৰ বাবে অৰ্জুন গছৰ (*Terminalia arjuna* [Roxb.] Wight and am.) কাণ্ডৰ বাকলি খুন্দি চাৰি ভাগৰ একাপ ৰস উলিয়াব লাগে। এই ৰস খিনি আধাকাপ গৰম কৰি ঠাণ্ডা কৰা ছাগলী গাখীৰৰ লগত মিহলাই খাব লাগে। দিনে এপালিকৈ এই দৰৱ এসপ্তাহ খালে ৰক্তহীনতা নিৰাময় হয়। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে দহ-পোন্ধৰ দিনো ব্যৱহাৰ কৰিব লগা হ'ব পাৰে।

৬। কুকুৰাৰ কণী এটা এগিলাচ গৰম গৰু বা ম'হৰ গাখীৰৰ লগত পুৰা এমাহ খালে ৰক্তহীনতা নিৰাময় হয়।

৭। হালধীৰ ৰস দুচামোচ, কুঁহিয়াৰ ৰস এগিলাচৰ লগত মিহলাই এমাহ খাব লাগে। এই দৰৱ দিনে দুপালিকৈ এমাহ খাব লাগে। মধুমেহ ৰোগ থকা ৰোগীয়ে এই দৰৱ ব্যৱহাৰ কৰিব নালাগে।

৮। শতমূলৰ (*Asparagus racemosus* Willd) আলুৰ ৰস (Extract of tubercous root) আধা কাপ প্ৰায় ২৫ গ্ৰাম তাল মিচিৰিৰ লগত দিনে এবাৰকৈ পোন্ধৰ দিন খাব লাগে। মধুমেহ ৰোগত ভোগা লোকে এই দৰৱ ব্যৱহাৰ কৰিব নালাগে।

এই বনৌষধি সমূহৰ দ্বাৰা সাধাৰণতে হোৱা যেনে বৃদ্ধ বয়সত হোৱা, পুষ্টিহীনতাৰ বাবে হোৱা ৰক্তহীনতাহে চিকিৎসা কৰিব পাৰি। লিউকেমিয়া, মেৰুমজ্জাৰ কৰ্কট ৰোগ, বংশগত ভাবে হোৱা ৰোগ যেনে কাঁচি কোষ ৰক্তহীনতা, থেলচেলিয়া আদিৰ ফলত ৰক্তহীনতাই দেখা দিলে বিশেষজ্ঞৰ সহায় লোৱা বাঞ্ছনীয়।

বিজ্ঞান আৰু ভাৰতীয় দৰ্শন

মূলঃ ড० মুৰলী মনোহৰ যোশী
অনুবাদ - টিকেন সিং
বি.কম. ষষ্ঠ শাস্ত্ৰাসিক।

ছান্দোগ্য উপনিষদত শ্বেতকেতু আৰু তেওঁৰ পিতৃৰ মাজত হোৱা কথোপকথনৰ উল্লেখ আছে। বাৰ বছৰ ধৰি বেদ অধ্যয়ন কৰাৰ পাছত যেতিয়া শ্বেতকেতু ঘৰলৈ উভতি আহিল, তেতিয়া পিতাকে সুধিলে - “শ্বেতকেতু, তুমি সেই জ্ঞান বিচাৰিছানে যিটোৰ সহায়ত আমি নুশুনাকৈ শুনিব পাৰোঁ?” শ্বেতকেতুৱে সুধিলে - “সেই জ্ঞানটো কি?” শ্বেতকেতুৰ পিতৃ উদ্দলকে কৈছিল - “আমি যিটো সকলোৱে জানো সেইটো জনাটোৱেই সেই জ্ঞান।” অধিক ব্যাখ্যা কৰি শ্বেতকেতুৰ পিতাকে কৈছিল - আৰম্ভণিতে আছিল অস্তিত্ব বা সত্ত্বাঃ মাথোন এটাই সত্ত্বা, দ্বিতীয়টো নাছিল। কিছুমানে কয়, আৰম্ভণিতে অস্তিত্বহীনতাহে আছিল। তাৰ পৰা বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ জন্ম হ'ল। কিন্তু প্ৰশ্নটো হ'ল অস্তিত্বহীনতাৰ পৰা অস্তিত্বৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰেনে? মোৰ মতে আৰম্ভণিতে মাথোন এটা সত্ত্বা আছিল। তেৱেই সেই সত্ত্বা আৰু তেওঁ নিজেই ভাবিলে, মই মোক বাঢ়িবলৈ নিদিওঁ কিয়, মোৰ পৰা বহুতো হওঁক। এনেদৰে তেওঁ নিজৰ ভিতৰৰ পৰা ব্ৰহ্মাণ্ড উৎক্ষেপ কৰিলে; আৰু ব্ৰহ্মাণ্ড উৎক্ষেপন কৰাৰ পাছত তেওঁ প্ৰতিটো প্ৰাণতে সোমাই পৰিল। সেই সকলোবোৰ জীৱ, যিবোৰৰ প্ৰতিটোৰে

নিজস্বতা মাথোন তেওঁৰ মাজতহে আছে। সকলোবোৰ বস্তু তেওঁৰেই ক্ষুদ্ৰাতিক্ষুদ্ৰ সাৰভাগ। তেওঁৰেই সত্য, তেৱেই স্বয়ং আৰু শ্বেতকেতু, তুমিও সেয়েই।

বৃহৎ আৰণ্যক উপনিষদত ঋষিয়ে জনক ৰজাক ব্ৰহ্মাণ্ড স্বৰূপ সম্পৰ্কে এইদৰে কৈছে, ব্ৰহ্মাক মাথোন জ্ঞানৰ স্বৰূপ বুলিহে বুজিব পাৰি, যি জ্ঞান বাস্তৱ আৰু বাস্তৱৰ পৰা পৃথক নহয়। কাৰণ তেওঁ সকলো পৰীক্ষাৰ বাহিৰত আৰু বাস্তৱৰ পৰা পৃথক নহয়। কাৰণ তেওঁ সকলো পৰীক্ষাৰ বাহিৰত আৰু চিন্তাৰ সকলো নিমিত্তৰ বাহিৰত। পৰম ব্ৰহ্ম হ'ল শুদ্ধ, অজাত, ক্ষুদ্ৰতকৈ ক্ষুদ্ৰ; বিশালতমকৈও বিশাল। মাথোন মনৰ শুদ্ধিকৰণ হ'লেহে ব্ৰহ্মক উপলব্ধি কৰিব পাৰি। যি জনে ব্ৰহ্মক প্ৰাণৰ প্ৰাণ, চকুৰ চকু, কাণৰ কাণ, মনৰ মন ৰূপে চিনি পায়, তেওঁহে প্ৰকৃতপক্ষে হেতুৰ হেতু পূৰ্ণৰূপত উপলব্ধি কৰে। ব্ৰহ্মত বিবিধতা নাই; যিয়ে বিবিধতা দেখা পায় তেওঁ মৃত্যুৰ পৰা মৃত্যুলৈ গমন কৰে।

উপনিষদীয়ৰ বিচাৰৰ সাৰভাগ এইবোৰত পোৱা যায় -

“সৰ্বমিদং খলু ব্ৰহ্ম, অহং ব্ৰহ্মস্মি তত্ত্বমসি”

এই সকলোবোৰ ব্ৰহ্ম; মই ব্ৰহ্ম আৰু সেয়ে তুমিও ব্ৰহ্ম।

আৰু “যংপিণ্ডে তৎব্ৰহ্মাণ্ডে”

যিখন ক্ষুদ্ৰজগৎ সেই বিশ্বখনেই ব্ৰহ্মাণ্ড

“অনোৰণীয়াল, মহতো মহীয়াল”

ব্ৰহ্ম সৰ্বব্যাপি, ই ক্ষুদ্ৰতকৈও ক্ষুদ্ৰ আৰু বৃহত্তমতকৈও বৃহত্তৰ। প্ৰাচীন ভাৰতীয় দৰ্শনৰ সৈতে ডেভিদ বনৰ সংশ্লিষ্ট বিধিৰ আচৰিত ধৰণৰ মিল আছে, য’ত মহাজাগতিক বোধক অৱশিষ্ট ব্ৰহ্মাণ্ডৰ প্ৰতিটো জীৱৰ সৈতে সংযুক্ত কৰা হৈছে।

শ্বেত-স্বৰ্ণ-উপনিষদত কোৱা হৈছে, “বায়ু, তুমিয়েই চন্দ্ৰ, তুমিয়েই নক্ষত্ৰবিভূষিত আকাশ মণ্ডল, তুমিয়েই পৰম ব্ৰহ্ম, তুমি পানী, তুমিয়েই সকলোৰে শ্ৰষ্টা। তুমি জীৱী, তুমি পুৰুষ, তুমি যুৱক, তুমি যুৱতী, তুমিয়েই লাখুটিডাল ধৰি থৰক বৰক কৰি থকা বৃদ্ধাজন, তুমি সকলোতে দেখা দিয়া। তুমি কলা পখিলাটি, তুমি ৰঙাচকুৱা সেউজীয়া

ভাটোটি, তুমি গৰজি উঠা মেঘ, ঋতু, সাগৰ। আৰম্ভণি নোহোৱাকৈ তুমিয়ে আছা, তুমিয়েই সময়ৰ বাহিৰত, মহাকাশৰ বাহিৰত। তিনিও লোকৰ সৃষ্টি তোমাৰ, আমি দেখা বস্তুবোৰ ব্ৰহ্মাৰে পূৰ্ণ; সকলোবোৰ ব্ৰহ্মাৰে পৰা, তথাপিও তেওঁ এতিয়াও একেই আছে।”

ঋক্বেদত থকা সৃষ্টি সম্পৰ্কীয় বিখ্যাত শ্লোক এটাত আছে, কোনে বাৰুক অকণমানো জানে আৰু কোনে বাৰু খাটাই ক’ব পাৰে, এই সৃষ্টি ক’ব পৰা হ’ল? কেতিয়াৰ পৰা হ’ল? বিশ্বৰ সৃষ্টিৰ পাছতহে ঈশ্বৰ সকল; তেনেহ’লে কোনে জানে কেতিয়াৰ পৰা এইখন হ’ল? বিজনা এই সৃষ্টিৰ মূল, তেঁৱেই এই সকলোবোৰ সৃষ্টি কৰিছেনে নে নাই, বিজনা উচ্চতম সৰগত থাকি চকুৰে

এই বিশ্বখন নিয়ন্ত্ৰণ কৰে; তেওঁ সকলো জানে হয়তো বা একোকে নাজানে।

সেয়েহে আমি দেখা পাওঁ, ভালেমান আধুনিক ভৌতিক বিজ্ঞানীৰ বক্তব্য আধ্যাত্মিক গুৰু বক্তব্যৰ সৈতে মিলি যায়। এই ক্ষেত্ৰত স্বামী বিবেকানন্দৰ শিকণী মন কৰিবলগীয়া। বেদান্ত দৰ্শনৰ সূচনা কৰি স্বামীজীয়ে কৈছে, “এই বহিঃ বিশ্ব মাথোন পৰামৰ্শৰ বিশ্ব; আমি যি দেখোঁ তাকেই আমি মনৰ পৰা প্ৰক্ষেপ কৰোঁ... দুষ্ট মানুহজনে

এই পৃথিৱীৰ জঘন্য নৰক যেন জ্ঞান কৰে আৰু ভাল মানুহৰ বাবে এইখন পৃথিৱী স্বৰ্গৰাজ্য, কিন্তু আদৰ্শবান মানুহে পৃথিৱীত ঈশ্বৰৰ বাহিৰে আন একোকে দেখা নাপায়, আমাৰ নিজৰ মনৰ জ্ঞানেহে বাহিৰত দেখা বিশ্বখন সৃষ্টি কৰে বুলি বেদান্ত দৰ্শনে বিশ্বাস কৰে। বিবেকানন্দই ব্যাখ্যা কৰিছে এই বুলি আমাৰ সকলো অনুভূতি আমাৰ বৌদ্ধিক দিশৰ উৎক্ষেপ মাথোন (যিটো আমাৰ বোধে সক্ৰিয়

কৰি ৰাখে) আমাৰ ভিতৰত থকা পূৰ্ণবোধ বা আত্মা হ’ল একমাত্ৰ ভৱিষ্যদৰ্শী। এই আত্মাক দেখা পোৱা নাযায়, কাৰণ স্বয়ং আত্মাটোৱেই ভৱিষ্যতৰ মাৰ্গদৰ্শক। মেৰুপ্লেংকে বিশ্বাস কৰিছিল যে বোধৰ পৰা পদাৰ্থৰ উৎপত্তি হৈছে, প্লেংকে কৈছে, “বোধক মই মৌলিক বুলি ভাবো। আমি যি কথাকে নকওঁ, যিহেৰে অস্তিত্ব বিবেচনা নকৰো, আমাৰ বাবে স্বীকাৰ্য্য হ’ল “বোধ”। “মন আৰু পদাৰ্থ (Mind and Matter)” নামৰ পুথিত স্ক্ৰডিনজাৰে অদ্বৈতবাদৰ প্ৰকাশ ঘটোৱাৰ প্ৰয়াস কৰিছে। বাল্ফ পেংগপে লিখিছিল, “আত্মাৰ অন্তৰ্গত পৰা আত্মাৰ বহিমুখী ধাৰণা নিৰ্গত হৈ ভৌতিক জগতত প্ৰৱেশ কৰে।” স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল, “অন্তঃ ব্ৰহ্মাণ্ডখনেই বাস্তৱ

আৰু সেইটো বহিঃ বিশ্বতকৈ অসীম ভাৱে বৃহৎ যিটো প্ৰকৃত সত্যৰ পৰা উৎক্ষেপিত এটা ছাঁ সদৃশ। এই বিশ্ব সত্যও নহয়, অসত্যও নহয়; এইখন সত্যৰ ছাঁ।” স্বামীজীয়ে এনেদৰে নিজৰ দৃষ্টিভংগীৰ অদ্বৈতবাদৰ ব্যাখ্যা কৰি কৈছে, “পদাৰ্থ আন একো নহয়, মাথোন ভাৱৰ বহিমুখীকৰণেই পদাৰ্থ। বিষয়ৰ ওপৰত বস্তুৰ ধাৰণাৰ প্ৰলেপ দিয়া হয়; বিষয়টোৱেই বাস্তৱ, আনটো দৃশ্যমান ৰূপহে মাথোন। ইয়াৰ বিপৰীত ধাৰণা নাথাকে। আত্মা এটা বিশেষ অৱস্থাহে; প্ৰকৃততে মাথোন “এটা” হৈ আছে।

আমি দেখা পাওঁ যে, বৈষয়িক পৃথিৱীখনে বস্তুভিত্তিক জগতখনক পৰিচালিত কৰে, বিষয়টো সলনি কৰি দিলেই বস্তুটো সলনি হ’ব; তুমি নিজকে শুদ্ধ কৰা আৰু পৃথিৱীখন শুদ্ধ হ’বলৈ বাধ্য।

আধুনিক বিজ্ঞানৰ ভাষাৰ সৈতে উপনিষদৰ শিক্ষাৰ ভিত্তিত আধ্যাত্মিকতাবাদৰ ব্যাখ্যা কৰোঁতা বেদান্তবিদ স্বামী বিবেকানন্দৰ দৃষ্টিভংগীৰ কি যে অপূৰ্ব মিল। ঠিক বেলৰ তন্ত্ৰটোৱে ব্ৰহ্মাণ্ডখনক এটা প্ৰকাণ্ড পূৰ্ণচিত্ৰৰ সৈতে তুলনা কৰাৰ লেখীয়া, য’ত প্ৰতিটো অংশই অৱশিষ্ট বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ সৈতে সংযুক্ত। উপনিষদতো একেই দৃষ্টিভংগী প্ৰকাশ পাইছে। “যং পিণ্ডে তৎ ব্ৰহ্মাণ্ডে”।

কাৰ্লপ্ৰিভ্ৰাম নামৰ স্নায়ুবিজ্ঞানী গৰাকীয়ে কৈছে যে মগজুৰ ভিতৰৰ গভীৰ গাঁথনিটো মূলতঃ এটা ত্ৰৈমাত্ৰিক পূৰ্ণচিত্ৰ। মগজুৰ প্ৰতিটো কোষ একোটা স্বয়ং সম্পূৰ্ণ ক্ষুদ্ৰ মগজু সদৃশ। একেদৰে বেদান্ত দৰ্শনত প্ৰতিটো আত্মাক পৰম ব্ৰহ্মৰ ৰূপ বুলি কোৱা হৈছে। প্ৰকৃত বিশ্বখন কি, এখন বস্তুৰ দ্বাৰা মুঠেও গঠিত নহয়নে? এইখন পৰম ব্ৰহ্ম নহয় যদি কি? এনেবোৰ কথাই গভীৰ প্ৰশ্নৰ উত্থাপন কৰে। পূৰ্ণচিত্ৰৰ মাজেৰে কোনো দৃষ্টিপাত কৰিছে, পূৰ্ণচিত্ৰ চাইছে কোনে? মগজুৰ স্বয়ং ক্ৰীয়া তন্ত্ৰটো (কম্পিউটাৰ) চালিত কৰিছে কোনে? পূৰ্ণচিত্ৰৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰিবলৈ গৈ আৰ্থাৰ কোষ্টালাৰে সুধিছে, “যন্ত্ৰটোৰ মাজত কিবা ভূত আছে নেকি?” বিজ্ঞানী সকলৰ মাজত এয়া এক জটিল প্ৰশ্ন।

বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ব্ৰহ্ম ৰূপটোক সমৰ্থন কৰি প্ৰিন্সয়ে ১৯৭৭ চনত কৈছিল, জ্ঞানৰ সন্ধানৰ আগবাঢ়ি যাওঁতে সৃষ্টি হোৱা এনেবোৰ ধাৰণাই বিজ্ঞান। মুখ্যফুটা প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ দিন চমুচাপি আহিলে যেন লাগে।

গীতাত ভগবান শ্ৰী কৃষ্ণই কৈছে, “এডাল সূতাৰে গাঠি থোৱা মুকুতামণিৰ দৰেই মই সমগ্ৰ ব্ৰহ্মাণ্ডৰ ভিতৰলৈ প্ৰৱেশ কৰিছোঁ।” প্ৰিভ্ৰমে স্বীকাৰ কৰিছে যে তেওঁৰ পূৰ্ণব্ৰহ্মৰ স্বৰূপ সম্পৰ্কে ধাৰণাটো প্ৰথমেই প্ৰাচ্যদৰ্শনে বিশ্বক দি থৈছে। তেওঁ কৈছে যে, “প্ৰাচ্য দৰ্শন পাশ্চাত্য চিন্তাধাৰালৈ প্ৰৱেশ কৰিছে এইটোত এইবাৰ মনোনিবেশ কৰিম নে আকৌ এবাৰ ঘূৰি থাকিম। সেইটো আপোনালোকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব। অসীমৰ চেতনা আমাৰ সংস্কৃতিৰ অংশ হ’ব পাৰে, তেনে দিন বেছি দূৰত নাই।”

এক শতিকা পূৰ্বে স্বামী বিবেকানন্দই কৈছিল, “এই মনটো ব্ৰহ্মাণ্ডীয় মনৰ অংশ বিশেষ; প্ৰতিটো মনেই আনৰ মনৰ প্ৰতিটো সৈতে সংযুক্ত আৰু য’তেই নাথাকক প্ৰতিটো মনেই সংগ্ৰ বিশ্বৰ সৈতে প্ৰকৃত যোগাযোগ ৰক্ষা কৰি চলে।”

১৮৯৩ চনত স্বামী বিবেকানন্দই চিকাগোৰ ধৰ্ম মহাসভাত বিজ্ঞানৰ ব্যাখ্যা এনেদৰে দিছিল, “ঐক্যৰ সন্ধান কৰা বাহিৰে বিজ্ঞান আন একো নহয়,” তেওঁ প্ৰখ্যাত মাদ্ৰাজ ভাষণত কৈছিল, “সমগ্ৰ বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডখনক লগত টানি নিনিয়াকৈ এটা পৰমাণু ও লৰচৰ কৰিব নোৱাৰি।” স্বামীজীয়ে ইয়াকো কৈছিল, এজন ব্যক্তিতে সমগ্ৰ ব্ৰহ্মাণ্ডখন আছে, পদাৰ্থৰ এটা কণাৰ সৈতে ব্ৰহ্মাণ্ডৰ সকলো শক্তি জড়িত হৈ আছে।

এনেদৰে আমি দেখো যে, “বিজ্ঞান আৰু আধ্যাত্মিকতাবাদে সত্যৰ সন্ধান কৰোঁতে পদাৰ্থ আৰু আত্মাৰ ধাৰণাও মিলিত হৈছে। মোৰ বিশ্বাস, কুৰি শতিকাৰ বিশ্বই ভৱিষ্যত প্ৰজন্মক সমগ্ৰ ব্ৰহ্মাণ্ডৰ মাজত নিহিত হৈ থকা মৌলিক ঐক্যৰ সুখদায়ক অনুভৱ উপলব্ধি কৰিবলৈ প্ৰেৰণা দিব আৰু ঘোষণা কৰিব আত্মাই ব্ৰহ্ম, বিজ্ঞানেই সত্য আৰু সত্যই ব্ৰহ্ম।”■

অসমীয়া মঞ্চৰ বিকাশ আৰু অসমীয়া নাট্য সমালোচনা দ্বাৰা

স্মৃতিৰেখা চেতিয়া সন্দিকৈ
সহকাৰী অধ্যাপক
অসমীয়া বিভাগ, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

ওজাপালি পুতলানাচ আদি নাট্যধৰ্মী অনুষ্ঠানেৰে আঢ্যবন্ত অসমৰ সংস্কৃতিৰ জগতত নাট্যসাহিত্যৰ ইতিহাস যেনেকৈ শ শ বছৰীয়া তেনেদৰে মঞ্চৰ ইতিহাসো নাট্যসাহিত্যৰ সমানেই পুৰণি। শংকৰদেৱে অংকীয়া নাটৰ সৃষ্টি কৰি নিশ্চিত অৰ্থত অসমীয়া নাট্যমঞ্চৰো আৰম্ভণি ঘটায়। নামঘৰৰ ভিতৰতে মণিকুটলৈ মুখ কৰি নামঘৰৰ দুয়োকাষে দৰ্শক বহিছিল আৰু মাজৰ ডোখৰৰ সীমা বান্ধি অভিনয় কৰা হৈছিল। ঘটনাৰ পৰিবেশ সলনি হলে গায়ন-বায়ন নতুবা সূত্ৰধাৰৰ কথাৰ জৰিয়তে সেই পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি লোৱা হৈছিল। সূত্ৰধাৰৰ কথাৰ জৰিয়তেই দৰ্শকে গম পাইছিল সেয়া অৰণ্য মে ৰাজমহল। চৰিত্ৰৰ আবেগ অনুভূতিৰ প্ৰকাশৰ বাবে গীতৰ প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল। নৃত্য আছিল অভিনয়ৰ অন্যতম প্ৰয়োজনীয় উপাদান। ভয়ানক দৈত্যৰ...মুখা আছিল অন্যতম প্ৰয়োজনীয় আহিলা। দৃশ্য শেষ হলে মৃত্যু হোৱা চৰিত্ৰও নিজে নিজে প্ৰস্থান কৰিছিল। উল্লেখযোগ্য শংকৰদেৱৰ ভাওনাৰ মঞ্চায়নৰ পদ্ধতি নিশ্চিত ভাবে সংস্কৃত আৰু ভাৰতীয় নাট্যধৰ্মী অনুষ্ঠানৰ মঞ্চায়নৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। অসমৰ দৰেই ভাৰতীয় নাট্যসংস্কৃতি অতি চহকী। ব্ৰহ্মাই ঋক্বেদৰ পৰা পাঠ বা সংলাপ সামবেদৰ

গীত, যজু... পৰা অভিনয় আৰু অৰ্থবেদৰ পৰা ৰস আহৰণ কৰি নাট্যশাস্ত্ৰ ৰচনা কৰিছিল বুলি কোৱা হয়। পিছত ভৰত মুনিয়ে নাট্যাভিনয় অনুষ্ঠিত কৰিছিল যত দেৱাসুৰৰ যুদ্ধৰ অভিনয় অনুষ্ঠিত হৈছিল আৰু অসুৰৰ পৰাজয় দেখুৱাত অসুৰবোৰে ক্ষুদ্ৰ হৈ নাট্য অভিনয় বিধিনিষ্টাৰলৈ ধৰিলে। সেয়ে পাছত নাটকৰ অভিনয় নিৰ্বিঘ্ন কৰিবলৈ বিশ্বকৰ্মাই সুৰক্ষিত আবেষ্টনীৰ মাজত নাট্যমঞ্চ আৰু পক্ষাগৃহত নিৰ্মাণ কৰিছিল। তদুপৰি নাটকৰ বিষয়বস্তু আৰু অভিনয় যাতে সৰ্বজন গ্ৰহণযোগ্য হয় তাৰ বাবে ভৰতমুনিয়ে ৩৬ টা অধ্যায় আৰু দুহেজাৰ শ্লোকেৰে নাটবেদ ৰচনা কৰিলে। ইয়াত বহু নিষেধাজ্ঞা দিয়া হৈছে আৰু নাট্যকলা প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত বহু কৰ্মবিধি নিৰ্দিষ্ট কৰি লোৱা হৈছে। নাট্যকলাৰ প্ৰথম প্ৰয়োগেৰে ভৰতমুনিয়ে হিমালয় পৰ্বতৰ পাছফালে ত্ৰিপুৰা দাই নাটৰ অভিনয় অনুষ্ঠিত কৰি শিৱক সেই অভিনয়ৰ দৰ্শক ৰূপে নিমন্ত্ৰণ কৰিলে। শিৱই সেই অভিনয় চাই আশ্চৰ্য হোৱাই নহয় তাত নৃত্যৰ সংযোগৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়ালে। এনেদৰে ভাৰতীয় মঞ্চৰ আৰম্ভণি ঘটে। (যোগেন চেতিয়া, নাটকৰ ৰীতি নীতি আৰু মঞ্চায়ন)

পশ্চিমীয়া অভিনয় আৰু মঞ্চায়নৰ ক্ষেত্ৰত

ৰোমানসকলৰ ট্ৰেজেদী আৰু কমেডীসমূহ অভিনয় কৰি উন্মুক্ত আকাশৰ তলত ওখ বেদীৰ ওপৰত। আঁৰকাপোৰৰ ব্যৱস্থা নাছিল। চফব্ৰিছৰ দিনত তৃতীয় অভিনেতা, কথোপকথনৰ প্ৰাধান্য ইটৰিদিপিছৰ হাতত মানৱ চৰিত্ৰ সূত্ৰপাত আৰু কোৰাচৰ প্ৰয়োগ হ্ৰাস কৰি নেপথ্য গীত ৰূপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। খ্ৰীষ্টপূৰ্ব দ্বিতীয় শতাব্দীৰ শেষৰ ফালে ৰোমানসকলে গ্ৰীচত আধিপত্য বিস্তাৰ কৰাৰ ফলত গ্ৰীচ নাটকৰ অনুবাদৰ যোগেদি ৰোমান পুৰুষৰ ভাও পুৰুষ আৰু নাৰীৰ ভাও নাৰীয়ে লৈছিল যদিও নাট্যশিল্পীসকলৰ সমাজত সমান চকুৰে চোৱা হৈছিল। কিন্তু পাছলৈ এই অৱস্থাৰ উন্নতি ঘটে। তেওঁলোকে যৱনিকা বা আঁৰ কাপোৰৰ প্ৰয়োগ, মঞ্চৰ পিছফালৰ দেৱাল, চিত্ৰিত দৃশ্যপট আৰু বাও বান্ধা শীৰ্ষ আবেষ্টনীযুক্ত মঞ্চৰ (Proscenium stage) প্ৰৱৰ্ত্তন কৰা হৈছে।

ক্ৰমে ক্ৰমে এনে মঞ্চই ইউৰোপৰ বিভিন্ন ঠাইত বিকশিত হৈছিল। সংযোগ আৰু পৰীক্ষা, নীতিশিক্ষা চলিল ন ন কলাকৌশলৰ। কৃত্ৰিম পোহৰৰ আৱিষ্কাৰে মঞ্চলৈ এক সুদূৰপ্ৰসাৰী পৰিৱৰ্ত্তন আনিছে। ৰিচাৰ্ড হৰবাগনাৰে দেখা সপোন বাস্তৱত কৰি এডলফ আপিয়াই সুপৰিকল্পিত আলোক নিয়ন্ত্ৰণৰ জৰিয়তে চৰিত্ৰ আৰু পৰিবেশক একীভূত কৰি নাট্যক্ৰিয়াক প্ৰায় সম্পূৰ্ণ কৰি তোলে। ইয়াৰ পিছত ক্ৰমে মঞ্চত গৰ্ভন ক্ৰেগে প্ৰতীকী সংকট, ইবচেন বাৰ্ণাডে শ্চ আদিয়ে বাস্তৱ দৃশ্য সজা প্ৰয়োগ কৰি নাটকৰ মঞ্চায়নৰ ক্ষেত্ৰত নৱজাগৰণ তোলে। তাৰ পিছৰ পৰা বৰ্ত্তমানলৈকে নাটকৰ মঞ্চায়ন পৰীক্ষা নিৰীক্ষণ আৰু সংযোগ নামমাত্ৰ। নামঘৰত হোৱা অংকীয়া ভাওনাৰ বাহিৰে অসমৰ বৰ্ত্তমান ৰঙ্গমঞ্চ পাশ্চাত্য ৰঙ্গমঞ্চৰ অৱস্থান। বৃটিছসকল ভাৰতলৈ তথা অসমলৈ অহাৰ পাছত আধুনিক ভাৰতীয় ৰঙ্গমঞ্চ প্ৰতিষ্ঠা হয়। প্ৰধানতঃ দুৰ্গাপূজাত এইবোৰ অভিনয় অনুষ্ঠিত হৈছিল। বাংলা ভাষাৰ পৰা অনুদিত আধুনিক নাটক এই অস্থায়ী ৰঙ্গমঞ্চবোৰত অভিনীত হোৱাৰ কথা জানিব পাৰি। ১৮৭২ চনত ডিব্ৰুগড়তো প্ৰথম এনে অনুদিত নাটক অভিনীত হোৱা আৰু দুবদুৰণিৰ পৰা দৰ্শকে এই নাট উপভোগ কৰিবলৈ অহাৰ কথা জনা যায়। (১৪৫, যোগেন চেতিয়া, নাটৰ ৰূপ ৰীতি আৰু মঞ্চায়ন)। তাৰপিছত অসমীয়া কেবাজনো

নাট্যকাৰৰ দ্বাৰা ৰচিত অসমীয়া নাটক কলিকতা আৰু অসমৰ অস্থায়ী ৰঙ্গমঞ্চত অভিনীত হয়। লাহে লাহে উজনি আৰু নামনি সকলোতে স্থায়ী মঞ্চ আৰু থিয়েটাৰ স্থাপন হবলৈ ধৰে। ১৮৯৫ চনত গোলাঘাটৰ এমেছাৰ থিয়েটাৰ, উনিবংশ শতিকাৰ সপ্তম দৰ্শকৰ গুৱাহাটীৰ লতাশিল খেলপথাৰত স্থাপন হোৱা পকী নাট্যমন্দিৰ ১৮৭০ চনত হয়বৰ গাওঁত স্থাপন হোৱা বীণাপাণি নাট্যমন্দিৰ এই ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য। কলিকতাত পঢ়ি থকা অসমীয়া ছাত্ৰসকলৰ দ্বাৰা এই আধুনিক অসমীয়া নাট ৰচিত আৰু মঞ্চস্থ হবলৈ ধৰে। পাশ্চাত্য নাট আৰু কলিকতীয়া মঞ্চ আৰু নাটৰ আদৰ্শ প্ৰথমছোৱাৰ আধুনিক নাটক ৰচিত হৈছিল। প্ৰথমছোৱাৰ বিষয়বস্তুবোৰ আছিল ঘাইকৈ সামাজিক, পৌৰাণিক আৰু বুৰঞ্জীমূলক। যুদ্ধোত্তৰ যুগত নাটৰ বিষয়বস্তু সলনি হোৱাৰ লগে লগে কলাকৌশললৈও পৰিৱৰ্ত্তন আহিল। শ্যেক...নাটকৰ স্বৰ্গতোক্তি দীঘলীয়া উক্তি আদি ৰখাৰ বাবে খাপ নোখোৱা বুলি সেইবোৰ পৰিত্যাগ কৰা হৈছে। পোহৰৰ লুকাভাকু আৰু সংগীতৰ লাস্য ভংগীৰে মঞ্চ অধিক আকৰ্ষণীয় আৰু উপভোগ্য কৰি তোলা হৈছে। দৃশ্যসজাত অধিক গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। সংগীত আবেগৰ মূহূৰ্ত্তবোৰ অধিক স্পৰ্শকাতৰ কৰি তোলা হৈছে। বহু সময়ত সংগীতেই সংলাপৰ পৰিপূৰক হৈ পৰিল। মঞ্চত পাশ্চাত্যৰ আৰ্হিত ফ্ৰেচবেক পদ্ধতিৰ প্ৰয়োগ কৰা হৈছে স্বাধীনতা লাভৰ পূৰ্বতে মঞ্চত নাৰীৰ চৰিত্ৰত নাৰীক অভিনয় কৰোৱাবলৈ প্ৰচেষ্টা কৰা হৈছিল যদিও সেই নাটক, পৰিচালক আৰু অভিনেত্ৰীসকল সমাজৰ ৰোষত বলি হব লগা হৈছিল। ১৯৩৩ চনত ব্ৰজনাথ শৰ্মাই কহিনুৰ অপেৰা পাৰ্টিৰ জৰিয়তে, ১৯৩৮ চনত ডিব্ৰুগড়ত আমোলাপট্টী নাট্যমন্দিৰত সহঅভিনয়ৰে নাৰীৰ প্ৰৱেশ ঘটাইছিল। এচামৰ বিসম্বাদ আন এচামৰ অশেষ যন্ত্ৰ, যুক্তি... আৰু সংগ্ৰামৰ ফলৰ যুদ্ধোত্তৰ যুগতহে মঞ্চত নাৰীৰ প্ৰৱেশৰ বাবে এটা অনুকূল পৰিবেশ গঢ়ি উঠিছিল। মুঠতে বিভিন্ন এমেছাৰ নাট্যদলবোৰৰ লগতে ভ্ৰাম্যমান নাট্যদলবোৰও নাটকৰ মঞ্চৰ বিভিন্ন পৰীক্ষা নীৰিক্ষা বৰ্ত্তমানেও চলাই আহিছে। বৰ্ত্তমান সময়ত নাটক কেৱল মনোবিজ্ঞানৰ উপকৰণ নহয় এচাম কলাকৌশলীৰ জীৱিকাৰ মাধ্যম হৈ পৰিছে।

মহাবিদ্যালয় সংগীত : এক বিশ্লেষণ

শ্রীমতী দীপিকা দাস
গ্ৰন্থাগাৰিক
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতীক চিহ্নিত সন্নিবিষ্ট সংস্কৃত শ্লোক “অসতোমা সদ গময় / তমসো মা জ্যোতিৰ্গময় / মৃত্যুমা অমৃতং গময় / ওম্ শান্তি শান্তি শান্তি” য়ে মহাবিদ্যালয় সংগীতটিৰ আৰম্ভণিতে এক গহীন শান্তিময় পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিছে।

(১)

অসমৰ শিক্ষা আৰু সাংস্কৃতিক জগতৰ এক অগ্ৰণী অনুষ্ঠান ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়। এই মহাবিদ্যালয়ৰ শিপা ডিব্ৰু নদীৰ পাৰত। এতিয়া নদীয়ে গতি সলালে; কিন্তু “ডিব্ৰুৰ পাৰে আমি ডিব্ৰুগড়” বৈ গ’ল অনন্ত কাললৈ। প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয় “ৰূপান্তৰৰ সেনানী”। ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষক-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী-কৰ্মচাৰীয়ে অজ্ঞান আন্ধাৰক জ্ঞানৰ পোহৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ তাগিদাত থাকে। প্ৰতিটো মুহূৰ্ত তেওঁলোক ব্যস্ত জ্ঞান অন্বেষণত। যুদ্ধক্ষেত্ৰৰ তৎপৰতা বিদ্যমান তেওঁলোকৰ ধমনীত, তেজত। সেয়ে তেওঁলোক “সেনানী” “ৰূপান্তৰৰ”। প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয় পোহৰ প্ৰয়াসী। পোহৰৰ ফালে বাট বুলিবলৈ তেওঁলোকৰ অদম্য হেঁপাহ। সেয়ে কৈছে “জোনাক বিচাৰি যাওঁ”, “সসীমৰ পাৰ ভাঙি”। তেওঁলোকৰ ধাৰণাত জ্ঞান অন্বেষণৰ সীমা নাথাকে; যদি থাকে সেই সীমা ভাঙিবলৈ তেওঁলোক প্ৰস্তুত। তেওঁলোকৰ মনৰ দিগন্ত অসীমত (beyond the

horizon)। প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয় “আকাশ চুব খোজে।” কবিৰ কল্পনাত আকাশ চুব নোৱাৰা এক চিত্ৰকল্প (Which is untouchable)। কিন্তু সকলো অসম্ভৱ ডিব্ৰুগড়ীয়ৰ বাবে সম্ভৱ। কাৰণ তেওঁলোকৰ তেজত যে “সেনানী”ৰ তেজ বৰ্তমান, পিছহুঁহুঁকি অহা সেনাৰ ধৰ্ম নহয়। সেয়ে প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয় নিজ লক্ষ্যৰ ফালে ধাৰমান তাৰ বাবে আৱশ্যকীয় পৰিশ্ৰম, ধৈৰ্য আৰু কঠোৰতা তেওঁলোকৰ ব্ৰতৰ দৰে দৃঢ়। “পবিত্ৰ দুৱাৰ খুলি দিয়া” – এয়া “জ্ঞানৰ দুৱাৰ”। এই দুৱাৰেদি ডিব্ৰুগড়ীয় হিচাপে অৰ্জন কৰা জ্ঞান বিশ্বদৰবাৰত বিলোৱাৰ সুতীৰ হেঁপাহ তেওঁলোকৰ।

(২)

খ্যাতিৰ জখলাত দোপতদোপে আগবাঢ়ি যোৱা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয় সংকল্প লোৱাৰ বাবে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ। সেয়ে “শংখধ্বনিৰে আকাশ ভৰাই উৰুলি দিয়া” – এই আহ্বান সকলো ডিব্ৰুগড়ীয়ৰ। পবিত্ৰ হওঁক এই

উছৰমুখৰ সময়। প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয়ৰ পবিত্ৰ শংখধ্বনিৰে আকাশ ভৰাই দিয়া। অসমীয়া সংস্কৃতিৰ আটাইতকৈ সুন্দৰ মংগলধ্বনি “উৰুলি” দিয়া। আকাশ ভৰি ব্যাপ্ত হওঁক ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সোণোৱালী সূৰাস। কাণে কাণে বাজি উঠক – এয়া বিশ্বৰ একোণত অৱস্থিত পবিত্ৰ অনুষ্ঠান ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মংগলধ্বনি (শংখধ্বনি + উৰুলি)। চৌদিশে সিঁচৰিত হৈ থকা “তৰা” বোৰেৰে মালাগাঠি আকাশ বস্তি জ্বলাই দিয়া। বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত নামজ্বলা, তীক্ষ্ণ ধী ডিব্ৰুগড়ীয়বোৰে একেলগ হৈ বিশ্বৰ চকুত জিলিকি থকাকৈ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ নাম আকাশবস্তিৰ দৰে জিলিকাই থওঁক। সাতোৰঙৰ উপাচাৰ লৈ “ৰুণুক-জুনুক নুপুৰ ধ্বনিত” ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিটো অংগ লয়লাসে গতি কৰিছে। এই ৰুণুক-জুনুক শব্দত বন্দিত হৈছে প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয়। আত্ম গৰিমাৰে জিলিকি বন্দিত হোৱাৰ যোগ্যতা অৰ্জন কৰিছে তেওঁলোকে। “গানে গানে জ্ঞান”; গানতো জ্ঞানৰ সুবাস বিয়পিছে। “প্ৰাণে প্ৰাণে প্ৰাণ আহান”। অতীজৰ পৰা আজিলৈ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিজন ডিব্ৰুগড়ীয়ক প্ৰাণৰ ডোলেৰে বান্ধি ৰাখিবলৈ “প্ৰাণ” আহান কৰিছে। অকল দেহ-মন ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ লগত একাত্ম হ’লেই নহ’ব; এই অনুষ্ঠানে তেওঁলোকৰ প্ৰাণৰ একাত্মতা বিচাৰিছে। দেহ-মন অস্থিৰ হ’লেও প্ৰাণ কেতিয়াও অস্থিৰ নহয়, বুঢ়া নহয়। সেই তেজাল “প্ৰাণ” ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ লগত থাকিলে এই অনুষ্ঠান আৰু অধিক গতিশীল হ’ব, শ্ৰীবৃদ্ধি হ’ব। সেই প্ৰাণ জাগি উঠক ভক্তিজ্ঞানেৰে। “জগোৱা জগোৱা ভক্তি-জ্ঞানেৰে প্ৰাণ”। ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়খন আমাৰ মাতৃস্বৰূপ। মাতৃৰ আঁচলৰ শীতল

ছাঁ দি আমাক সুৰক্ষিত জীৱন দিছে। ইয়াৰ পৰিৱেশে জুৰ মলয়াৰ বা দি আমাক জীপাল, সজীৱ কৰি ৰাখিছে।

(৩)

“আগে ছলো চলতে ৰহো, মঞ্জীল পাছ আয়েগী” – এয়া আমাৰ পিতামহ ভিষ্ণু সদৃশ “ভৰত নাৰায়ণ জামুৱাৰ কবিতাৰ কাব্যাংশ। তেখেতে দুঃসাধ্য কামো অতি সহজে কৰাৰ মন্ত্ৰ দিছে। জোনাকে যেনেকৈ শান্ত সমাহিত ৰূপেৰে বিশ্বৰ প্ৰতিটো কোণ স্পৰ্শ কৰিছে; ঠিক তেনেদৰে মহাবিদ্যালয়খনৰ “জ্ঞানৰ কলচী” জোনাকে টোৱাই ৰাখিছে। জোনাকত উপচে জ্ঞানৰে কলচী। সেই প্ৰাপ্তিৰ আনন্দত আজি “ডিব্ৰুৰে নাচি উঠিছে উলাহত”। “ঘাটে ঘাটে লৈ যা খবৰ / অ’ ডিব্ৰুৰে ঘাট / নীলা নীলা সেউজীয়া।”

প্ৰজন্মৰ পিছত প্ৰজন্ম ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়লৈ আহিছে। জ্ঞান-বুদ্ধিৰ গৰিমাৰে মুখৰ হৈছে এই অনুষ্ঠান। সেই খবৰ ডিব্ৰুৰ ঘাটত স্বৰ্ণীল অধ্যায় হিচাপে জিলিকি আছে। হে ডিব্ৰু নৈ, এই মুখৰিত কবৰ সাগৰ-মহাসাগৰেদি বিশ্বত বোৱাই দিয়া।

ডিব্ৰুৰ ঘাট “নীলা, নীলা, সেউজীয়া।”

এই ঘাট ৰোমান্টিক, প্ৰাণোচ্ছল যৌৱনৰ ঘাট। যৌৱনকালৰ শক্তি, উদ্যম আৰু সহিষ্ণুতাই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশ “সেউজীয়া” অৰ্থাৎ সজীৱ, জীপাল আৰু উৰ্বৰা কৰি তুলিছে। সেয়েহে “জয়তু ডিব্ৰুগড়।” সমূহ ডিব্ৰুগড়ীয়ৰ জয় হওঁক। ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় “আকাশবস্তি”ৰ দৰে সকলোৰে ওপৰত জিলিকি থাকক। ■

জয়তু ডিব্ৰুগড়

হোৱা তুমি মহিয়ান।

চোতাল (চিন্তা শিল্প)

সত্যজিৎ গগৈ
প্রাক্তন ছাত্র, অসমীয়া বিভাগ
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

পুৱাৰ পৰা আৰম্ভ কৰি গোটেই দিনটো আমি চোতালৰ ওপৰেদি অহৰহ অহা-যোৱা কৰোঁ। কিন্তু চোতাল খনৰ বিষয়ে কোনো কথাই আমাৰ মনলৈ নাহে আৰু অনুভৱো নহয়। প্রকৃততে জনজীৱনৰ লগত চোতালখনৰ ওতঃপ্ৰোত সম্পৰ্ক আছে। সাংস্কৃতিক সমন্বয়ৰ ক্ষেত্ৰস্বৰূপ চোতালখন লোকসাহিত্যৰো উৎপত্তিস্থল। পুৱা শুই উঠি চোতালত ভৰি দিয়াৰ পৰাই আৰম্ভ হয় ব্যস্ততাময় দিনটোৰ। প্রকৃততে চোতালৰ পৰিসৰ বৰ বহল। সমাজৰ লগত সদা-পৰিচিত, অংগাগীভাৱে জড়িত এই চোতালখন মানৱ সমাজৰ প্ৰত্যেকৰ ঘৰতেই আছে। এই চোতালখনতেই হয়তো বহুজনৰ স্মৃতি লুকাই থাকে।

আমাৰ সমাজত পুৱা শুই উঠিয়েই চোতালখন চাফা কৰা হয়। চোতালৰ পূৱ দিশত এজোপা তুলশী গছ ৰোৱা হয় আৰু পুৱা-গধূলি সেই তুলশী জোপাৰ তলত বস্তু জ্বলোৱা হয়।

আপুনি, মই, আমি সকলোৱে জানো যে - আমাৰ গ্ৰাম্যঞ্চলৰ কৃষিজীৱী লোকসকলৰ কাৰণে চোতালখনৰ

ভূমিকা অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ। আঘোণ মাহত পথাৰৰ পৰা ধান কাটি আনি চোতালত ব'দত শুকাবলৈ দিয়া হয়। তাৰ পিছত গৰু-মহ বা ট্ৰেক্টৰে মৰণা ঘূৰাই ধান উলিওৱা হয়। সেই ধান পুনৰ শুকুৱাই মিল বা টেকীত খুন্দি চাউল উলিয়াই খোৱাৰ উপযোগী কৰা হয়। এনে কৰিবলৈ যাওঁতে এটা দীঘলীয়া সময়ৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু এই দীঘলীয়া পৰিক্ৰমাৰ অন্তৰালতেই আমাৰ চেনেহৰ চোতালখন। ধানৰ উপৰিও মাহ, সৰিয়হ, ঘেঁহু, ডাইল, মটৰ আদিৰ ক্ষেত্ৰটো চোতালখন অপৰিহাৰ্য্য। শিপিনীসকলেও তাঁতৰ শালখন চোতালতেই খুঁটি পুতি তাত বাতি কৰে। কুঁটীৰ শিল্পীসকলেও সবহভাগ বাঁহ-বেতৰ কাম-কাজ এই চোতালখনতেই সমাধা কৰে। বহুতে আকৌ জীৱনৰ সুখ-দুখৰ কথাও এই চোতালখনতেই আলোচনা কৰে। গ্ৰাম্যজীৱনত এই চোতালখনেই হৈছে হাঁহি-কান্দোনৰ স্থল। সৰু-সৰুল'ৰা-ছোৱালীবোৰেও চোতালতেই খেল-ধেমালী কৰে আৰু জোনাক নিশা আইতাৰ সৈতে পাৰ্চী পাৰি বহি আকাশৰ তৰাবোৰ, জোনটো চাই-চাই এইদৰে গাই -

“জোনবাই এ.....
বেজী এটি দিয়া।”

আনহাতে জোনবাইক তৰা এটি খুজি শিশুহঁতে এনেদৰেও গাই -

“জোনবাই এ.....
এটি তৰা দিয়া,
এটি তৰা নালাগে
দুটি তৰা দিয়া।”

পূৰ্বতে চোতালত ঢাৰি পাৰি বহি ককা-আইতাই নাতি-নাতিনীহঁতক সাধু কথা কৈ অভিভূত কৰাৰ দিন আজিকালি কম সংখ্যক গাঁৱলীয়া সমাজতহে দেখা যায়। গীতিকাৰ মহেন্দ্ৰ হাজৰিকাই সেয়েহে ক্ষোভ প্ৰকাশ কৰি গাইছে -

“উপজা গাঁৱৰে
ওমলা প্ৰজাৰে
বৰঘৰ উৰুখি গ'ল,
চেনেহৰ চোতালত
আইতা নবহে
সমন্বয় আঁতৰি গ'ল।”

এই চোতালখনতেই আইনাম, বিয়ানাম, অপেশ্বৰীনাম তথা বিভিন্ন বিহুনামৰো সৃষ্টি হয়। আকৌ মৃত্যুৰ হকে যুঁজ দি ভাগৰি পৰা বা মৃত্যুৰ ক্ষণ গণি থকা ব্যক্তিসকলকো চোতালত আনি ৰখা হয়। বিবাহ কাৰ্য্যৰ উপৰিও বাজ ওলোৱা, হুদী-সকাম, কাতি বিহু, নাম-কীৰ্ত্তন, ন-ভাত খোৱা, ন-পুৰুষৰ চাউল খোৱা, জন্ম তিথি, মৃত্যু তিথি, শান্তি হোৱা, পতানি দেৱীৰ পূজা আদি বিভিন্ন উৎসৱ-পাৰ্বন সমূহো এই চোতালখনতেই সম্পন্ন কৰা হয়।

এক কথাত জন-জীৱনৰ সাংস্কৃতিক সমন্বয়ৰ ক্ষেত্ৰস্বৰূপ চোতালখনৰ ভূমিকা গুৰুত্বপূৰ্ণ।

ডিব্ৰুগড় চহৰত পোন প্ৰথম স্ত্ৰী শিক্ষাৰ পোহৰ

১৯৪৭ চনলৈকে অসমত মুঠ ২৪৮ খন চৰকাৰী আৰু বে-চৰকাৰী হান্সপস্কুল আছিল। ১৯৪১ চনত স্বীকৃতি পোৱা এম্প স্কুলখনো তাৰ ভিতৰৰে এখন। উল্লেখযোগ্য যে দেৱ প্ৰভা ভূঞা আৰু তেখেতৰ সুযোগ্য কন্যা হেম প্ৰভা দাসৰ চেষ্টাত আৰু ৰাম্পজৰ সহযোগত ১৯১৫ চনত ডিব্ৰুগড় চহৰত পোন প্ৰথমে স্ত্ৰী শিক্ষাৰ পোহৰ পৰে।

চেমিষ্টাৰ পদ্ধতিৰ পাঠ্যক্ৰম আৰু বৰ্তমান সময়ত ইয়াৰ প্ৰাসংগিকতা

শ্ৰী বীৰেণ শইকীয়া
২য় বাৰ্ষিক
অসমীয়া বিভাগ

০.০১. অৱতৰণিকা :

সাম্প্ৰতিক সময়ত বিজ্ঞান আৰু প্ৰযুক্তি বিদ্যাৰ উন্নয়নৰ ফলত বিশ্বৰ সকলো দিশৰে অভূতপূৰ্ব পৰিৱৰ্তন ঘটিছে। বিশ্বৰ অন্যান্য দিশসমূহৰ পৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে শিক্ষাজগতৰো আমূল পৰিৱৰ্তন হৈছে। পুৰণি যি পাঠ্যক্ৰম আছিল সেই পাঠ্যক্ৰমৰ বিভিন্ন চিন্তাশীল শিক্ষাবিদৰ চিন্তাৰ ফলশ্ৰুতিত এটা নতুন ৰূপ লাভ কৰিলে। তেওঁলোকৰ চিন্তাই এই চেমিষ্টাৰ পদ্ধতিৰ জন্ম দিলে যি পদ্ধতিত মাত্ৰ ছমাহ অধ্যয়ন কৰিয়েই ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে এক বৃহৎ পৰিসৰৰ পাঠ্যক্ৰম সম্পূৰ্ণ কৰি পৰীক্ষাত অৱতীৰ্ণ হ'বলগা হৈছে।

০.০২. এই পদ্ধতিৰ উপকাৰিতা বা ইতিবাচক দিশ :

মানুহ যিহেতু পৰিস্থিতিৰ দাস - সেয়ে সময় আৰু পৰিস্থিতিয়ে যি গ্ৰহণ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে তাক মানুহে নতশিৰে গ্ৰহণ কৰিবলৈ বাধ্য। বৰ্তমান প্ৰচলিত চেমিষ্টাৰ

পদ্ধতিও এনে এক পদ্ধতি যাক আজিৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নতশিৰে আদৰি লৈছে। এই পদ্ধতিৰ বহু উপকাৰিতা আছে। সেইবিলাক এনেধৰণৰ :-

- ১) এই পদ্ধতিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ শৈক্ষিক মানদণ্ড উন্নীত কৰিছে।
- ২) পূৰ্বৰ তুলনাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ ফলাফল উন্নত হৈছে।
- ৩) যিহেতু কম সময়ৰ ভিতৰত বৃহৎ পাঠ্যক্ৰম অধ্যয়ন কৰিব লাগে, সেয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ

পঢ়াৰ প্ৰতি অৱহেলা কমি আহিছে।

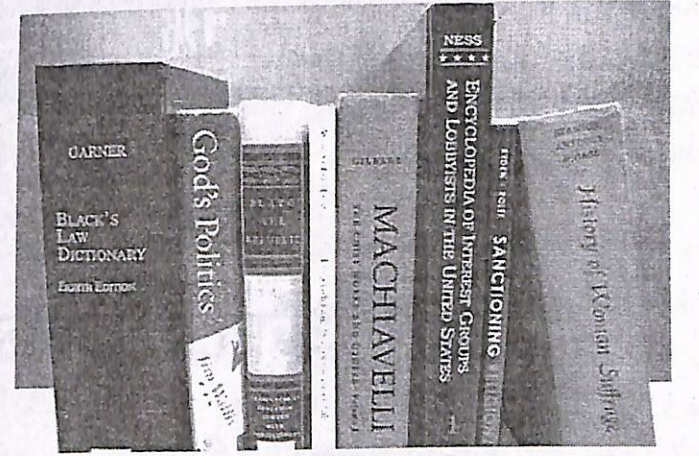
- ৪) চেমিষ্টাৰ পাঠ্যক্ৰমৰ লগত জড়িত "চেমিনাৰ পেপাৰ" অৰ্থাৎ আলোচনা পত্ৰসমূহ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ যাওঁতে সুক্ষ্ম অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন হোৱাৰ বাবে অধিক পঢ়া সংস্কৃতি গঢ় লৈ উঠিছে লগতে তেনেধৰণৰ বিষয়বিলাক খৰছি মাৰি অধ্যয়ন কৰাত সহায় কৰিছে।
- ৫) সময়ৰ মূল্যবোধ গঢ়াত এই পদ্ধতিয়ে অৰিহণা

যোগাইছে। কিয়নো আগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে এটা বছৰৰ মূৰত পৰীক্ষা দিব লগীয়া হোৱা বাবে পঢ়াৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰি বহু সময় মিছাতে অপচয় কৰি ফুৰা-চকা কৰি ফুৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান সময়ত তেনেধৰণে সময় অপচয় কৰাৰ সুবিধা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে লাভ কৰা নাই যাৰ ফলত তেওঁলোকে অধিক অধ্যয়নপুষ্ট হৈছে।

০.০৩. চেমিষ্টাৰ পদ্ধতিৰ অপকাৰিতা বা নেতিবাচক দিশ :

বৰ্তমান যদিও এই পদ্ধতি সৰ্ববিদিত আৰু সৰ্বগ্ৰহণযোগ্য তথাপিও ইয়াৰ নেতিবাচক দিশ কিছুমানো আছে আৰু যিবোৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ লগতে অধ্যাপক-অধ্যাপিকা সকলকো প্ৰভাৱিত কৰিছে। সেইবোৰ হ'ল এনেধৰণৰ -

- ১) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে পঢ়া-শুনাৰ বাদে অন্যান্য কাৰ্য্যকলাপ (Extra Curriculum Activities) যেনে - গীত-মাত, নাটক, ভাওনা আদি দিশত অংশগ্ৰহণৰ সুবিধা লাভ নকৰা হৈছে আৰু তাৰ ফলত তেওঁলোকৰ এনেধৰণৰ দিশবিলাকৰ ওপৰত পাৰদৰ্শিতা নাইকিয়া হৈছে।
- ২) বহু কম সময়তে পাঠ্যক্ৰম বুজাই শেষ কৰিব লগীয়া হোৱা বাবে অধ্যাপক-অধ্যাপিকাসকলো প্ৰায়ে প্ৰস্তুত হৈ থাকিবলগীয়া হয় আৰু তাৰ ফলশ্ৰুতিত তেওঁলোকেও ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ দৰেই ব্যস্ত হৈ থাকিব লাগে বাবে তেওঁলোকেও জ্ঞান আহৰণ কৰিবপৰা অন্যান্য ক্ষেত্ৰসমূহত মনোনিৱেশ কৰাৰ সুবিধা প্ৰায়ে নাপায়।
- ৩) খৰখেদাকৈ পাঠ্যক্ৰম শেষ কৰিব লাগে বাবে কেতিয়াবা কেতিয়াবা কোনোৱে পাঠ নুবুজাকৈয়ে বৈ যায়।
- ৪) যিহেতুকে মাত্ৰ ছমাহ অধ্যয়ন কৰিয়েই পৰীক্ষা দিব লাগে সেয়ে মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষান্ত পৰীক্ষা, বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া মহোৎসৱ, সোণালী জয়ন্তী-ৰূপালী জয়ন্তী আদিৰ দৰে অনুষ্ঠানবোৰে বহু সময় অপচয় কৰিছে। এইবিলাকত সময় কটোওতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ

পাঠ্যক্ৰমেই বহু সময়ত শেষ নহয় বা বৰ খৰখেদাকৈ শেষ কৰিব লগীয়া হয়।

৫) মানুহৰ শিক্ষাৰ পৰিসৰ বৰ বহল। ভ্ৰমণাদিৰ জৰিয়তেও মানুহে নানা শিক্ষা লাভ কৰে। বৰ্তমান প্ৰচলিত চেমিষ্টাৰ (বাৰ্ষিক) পদ্ধতিৰ কাৰণে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল এই সুবিধাৰ পৰাও বঞ্চিত হৈছে। গতিকে এনেধৰণৰ বহু নেতিবাচক দিশো আমি দেখিবলৈ পাওঁ।

০.০৪. সামৰণি :

প্ৰত্যেক বস্তুৰে ভাল আৰু বেয়া দিশ আছে। ই এটা মূদ্ৰাৰ ইপিঠি সিপিঠি। চেমিষ্টাৰ পদ্ধতিৰো ভাল-বেয়া দুয়োটা দিশেই আমি দেখা পাওঁ। সেয়ে শিক্ষাবিদ সকলে পুনৰ এই পদ্ধতিত থকা ত্ৰুটি বিলাক যদি আঁতৰাই এটা সংশোধিত ৰূপ দিয়ে তেতিয়াহ'লে বৰ্তমানতকৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল অধিক লাভান্বিত হোৱাৰ আশা দেখোঁ।

লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলেও জীৱন-যুজঁত জয়ী হ'বৰ বাবে অসীম বাধাকো নেওচি এই পদ্ধতিৰ ইতিবাচক দিশবিলাক চালি-জাৰি চাই নিজৰ জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিলে প্ৰত্যেকৰে জীৱন হাঁহি আৰু আনন্দৰে ভৰি পৰিব।

সৰ্বশেষত, এই পদ্ধতিয়ে শিক্ষাজগতৰ আকাশ চিৰউজ্জ্বল কৰি তুলিব বুলি আশা কৰিলোঁ।

কম্পিউটাৰ ইণ্টাৰনেট (Internet) সেৱা

Jayanta Sarmah
B.Sc. 4 th Semester
Zoology Major, Dibru College

ইণ্টাৰনেট হ'ল কম্পিউটাৰৰ সহায়ত তথ্য আদান-প্ৰদানৰ অত্যাধুনিক তথা জনপ্ৰিয় মাধ্যম। ই আচলতে অসংখ্য কম্পিউটাৰৰ মাজত সম্বলিত ৰূপত থকা এখন জাল, যাৰ জৰিয়তে এটা কম্পিউটাৰৰ পৰা এই জালৰ লগত সংযোগ থকা আন যিকোনো এটা কম্পিউটাৰৰ সৈতে তথ্য আদিৰ আদান-প্ৰদান কৰিব পাৰি।

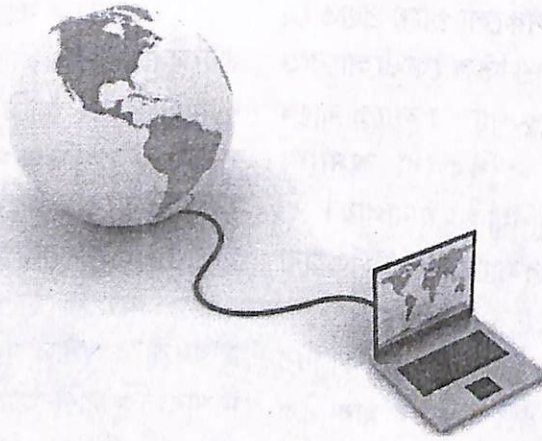
ইণ্টাৰনেট জন্ম-প্ৰক্ৰিয়াৰ প্ৰথম পৰিঘটনা সূচনা হৈছিল কুৰি শতিকাৰ মাজভাগত। ছোভিয়েট ইউনিয়নে ১৯৫৭ চনত “স্পুটনিক” নামৰ যানখন মহাকাশলৈ প্ৰেৰণ কৰি তথ্য-

প্ৰযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰক চেৰাই যোৱাত আমেৰিকায়ো নতুনকিবা এটা কৰাৰ প্ৰত্যাশন গ্ৰহণ কৰে। তেওঁলোকে এডভান্সড ৰিছাৰ্চ এজেন্সি (Advanced Research Agency) নামেৰে এটা সংস্থা গঠন কৰে। এই সংস্থাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকে কম্পিউটাৰ আৰু তথ্য প্ৰযুক্তিৰ জগতখনত এক যুগান্তকাৰী পৰিৱৰ্তন আনাৰ চেষ্টা

চলায়। এইবোৰ প্ৰচেষ্টা চলি থকা মাজতে কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰকাৰী বা কম্পিউটাৰ ব্যৱহাৰ কৰিব খোজা মানুহৰ সংখ্যা দিনক দিনে বৃদ্ধি পাবলৈ ধৰে। কম্পিউটাৰৰ নেটৱৰ্ক সম্পৰ্কেও অনেকধৰণৰ গৱেষণা হ'বলৈ ধৰে।

এই ক্ষেত্ৰত লিউনাৰ্ড ক্লাইনৰক আৰু পল বেৰানৰ নাম বিশেষভাৱে উল্লেখযোগ্য। পলবেৰানে তেওঁৰ গৱেষণা পত্ৰত উল্লেখ কৰে যে কেইবাটাও কম্পিউটাৰৰ মাজত যদি আন্তঃ সম্পৰ্ক স্থাপনৰ জৰিয়তে এখন জাল তৈয়াৰ কৰিব পৰা যায়, তেতিয়া হ'লে পাৰস্পৰিক তথ্য আদান-প্ৰদান কৰাৰ উপৰিও ; এই

নেটৱৰ্কৰ ভিতৰৰ যিকোনো এটা কম্পিউটাৰ ধ্বংস হৈ গ'লেও তথ্যবোৰ আন যিকোনো এটাত সম্পূৰ্ণ অক্ষত হৈ থাকিব। বেৰাণে পুনৰ উল্লেখ কৰিছিল যে এনে পদ্ধতিৰে যুদ্ধৰ সময়তো কম্পিউটাৰৰ কাৰ্য্যৱলী কোনো বাধা নোহোৱাকৈ চলাই থাকিব পৰা যায়। ১৯৬৬ চনত এই চিন্তাক বাস্তৱ ৰূপ দিয়াৰ উদ্দেশ্যে এটা প্ৰকল্প হাতত

লোৱা হয় আৰু কম্পিউটাৰৰ নেটৱৰ্ক গঢ়ি তুলিবলৈ ল'ওৱাৰেখা ৰবাৰ্ট (Lawrence Roberts) ক দায়িত্ব দিয়া হয়। প্ৰকল্পটোৰ নাম আছিল Project ARPANET। এই “আৰপানেট” প্ৰকল্পই পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে কম্পিউটাৰ নেটৱৰ্ক গঢ়ি তোলাত সফল হয়। আজিৰ ইণ্টাৰনেটৰ বীজ এই “আৰপানেট”ৰ কম্পিউটাৰৰ নেটৱৰ্কৰ মাজতে লুকাই আছিল। পাছলৈ অসংখ্য কম্পিউটাৰৰ মাজত সংযোগ স্থাপন কৰিব পৰাকৈ নেটৱৰ্ক ব্যৱস্থাৰ উন্নয়ন ঘটোৱা হ'ল। ফলত এই নেটৱৰ্ক ব্যৱস্থাৰ লগত সংযোগ থকা যিকোনো কম্পিউটাৰেই আন কম্পিউটাৰৰ তথ্য আদি পাব পৰা হ'ল। এই নেটৱৰ্ক ব্যৱস্থাৰ আধুনিক ৰূপটোৱেই হ'ল ইণ্টাৰনেট, যাক কোৱা হয় নেটৱৰ্ক বা ইণ্টাৰ নেটৱৰ্ক। এই ব্যৱস্থাৰে তথ্য, খবৰ আদি বিশ্বৰ যিকোনো স্থানৰ পৰাই লাভ কৰাটো সহজ হৈ পৰিল। কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰৰ দ্ৰুত গতিত বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে ইণ্টাৰনেটৰ ব্যৱহাৰো দিনে দিনে

বৃদ্ধি পাইছে। এই মাধ্যমৰ জৰিয়তে এতিয়া চিঠি পত্ৰ আদান-প্ৰদান, খবৰ, গৱেষণা-তথ্য, ফটো, ছবি আদিৰ সংগ্ৰহ অথবা বিনিময় সম্ভৱ হৈ উঠিছে। ইয়াৰ জৰিয়তে পৃথিৱীৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ মানুহৰ লগত বন্ধুত্বও গঢ়িব পাৰি। ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কৰা মানুহৰ সংখ্যা এতিয়া সমগ্ৰ পৃথিৱীত এশ কোটিৰো অধিক হৈছেগৈ।

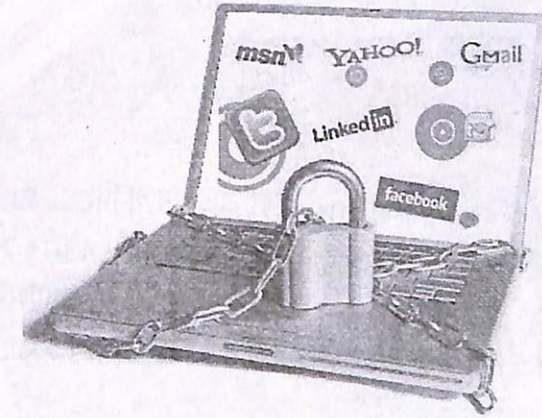
উল্লেখযোগ্য যে ইণ্টাৰনেট বা এই কম্পিউটাৰ নেটৱৰ্কক সমগ্ৰ বিশ্বতে বিয়পাই দিয়াৰ প্ৰচেষ্টাৰে ১৯৮৯ চনত ইংলেণ্ডৰ বিজ্ঞানী টিম বাৰ্নাছলী (Tim Bernerslee) এ World Wide Web বা চমুকৈ WWW নামেৰে এটা উৎকৃষ্ট মানৰ বৃহৎ নেটৱৰ্ক নিৰ্মাণ কৰে। সম্প্ৰতি এই নেটৱৰ্কৰ সহায়ত ইণ্টাৰনেট ব্যৱহাৰ কাৰীয়ে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে পৃথিৱীৰ যিকোনো

প্ৰান্তৰ সংবাদ; তথ্য, গ্ৰাফিকছ, ভিডিঅ', গীত-মাত (Music) আদি আহৰণ কৰিব পৰা হৈছে। এই নেটৱৰ্কত ইংৰাজীৰ উপৰি চীনা, স্পেনিছ, জাপানী, ফৰাচী, জাৰ্মান আদি ভাষাৰ মাধ্যমেৰে তথ্য আহৰণ তথা আদান-প্ৰদান কৰিব পাৰি।

কম্পিউটাৰৰ ইণ্টাৰনেট সংযোগ কৰিব পৰা কেইটামান জনপ্ৰিয় মাধ্যম হ'ল - Dial up, Handline Broad Band, Wi-Fi, Satellite আদি।

ইণ্টাৰনেটত উপলব্ধ হোৱা E-mail সেৱাৰ জৰিয়তে অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে কম্পিউটাৰৰ সহায়ত

চিঠি-পত্ৰ বা অন্যান্য তথ্য আদান-প্ৰদান কৰিব পাৰি। সম্প্ৰতি Mobile Phone, Data Card, Handheld Jame Consoles, Cellular Routers আদিতো ইণ্টাৰনেট সেৱা উপলব্ধ হৈ পৰিছে। আজিৰ দিনত বিশ্বৰ প্ৰান্তে প্ৰান্তে কম্পিউটাৰৰ ইণ্টাৰনেট সেৱা আৰু অধিক জনপ্ৰিয় হৈ পৰিছে। এই ইণ্টাৰনেট সেৱা ব্যৱহাৰ কৰি

Social Networking (যেনে-Facebook)ৰ সহায়ত বিশ্বৰ সকলো প্ৰান্তৰ মানুহৰ লগত বন্ধুত্ব স্থাপন কৰিব পৰা সম্ভৱ হৈছে।

গতিকে ক'ব পাৰো বিজ্ঞানৰ অতি প্ৰয়োজনীয় আৰু অনবদ্য অৱদানৰ ভিতৰত ইণ্টাৰনেট সেৱা হৈছে এক অন্যতম উদাহৰণ। প্ৰত্যেক বস্তুৰে ভাল আৰু বেয়া দুয়োটা গুণ আছে। ইয়াৰ সৎ ব্যৱহাৰ কৰিলে আমি সুফল পাম আৰু অসৎ উদ্দেশ্যেৰে ব্যৱহাৰ কৰিলে আমি কুফল পাম। তেনেকৈ মই ভাৱো বিশ্বৰ প্ৰত্যেক নাগৰিকে এই ইণ্টাৰনেট সেৱা সৎ হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি নিজে লাভাৱান্ধিত আৰু উপকৃত হোৱা উচিত।

উৎস : e-Learning (Assamese & English Software, Individual Version)

বিশ্ববিখ্যাত মহিলা মানৱসেৱী চিৰকুমাৰী মাদাৰ টেৰেছাৰ বিষয়ে একলম

নীলাক্ষী শৰ্ম্মা
কলা শাখা

মাদাৰ টেৰেছা নামটো বিশ্বই পাহৰিব নোৱাৰা এটা নাম। বিশ্ববিখ্যাত মহিলা মানৱসেৱী (চিৰকুমাৰী) মাদাৰ টেৰেছাৰ জন্ম হৈছিল ১৯১০ চনৰ ২৭ আগষ্ট তাৰিখে ইউৰোপৰ যুগোশ্লাভিয়াৰ স্কপেজ চহৰত। মাক দেউতাকে তেওঁৰ নাম থয় এগনেছ।

মাদাৰ টেৰেছাৰ দেউতাক এজন এলবেনিয়ান জাতিৰ মানুহ আছিল। তেখেত এজন গেলামালৰ ব্যৱসায়ী আছিল। মাদাৰ টেৰেছাৰ মাক দেউতাক দুয়োজন ৰোমান কেথলিক্ গোটৰ খ্ৰীষ্টান আছিল।

মাক দেউতাক ধৰ্মপ্ৰাণ লোক হোৱাৰ বাবে এগনেছ (মাদাৰ টেৰেছা) ৰ

মনত ল'ৰালি কালৰ পৰাই ধৰ্মীয় কথাই অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। ভগৱান, ধৰ্ম আৰু নৈতিকতাৰ শিক্ষা এগনেছে মাকৰ পৰাই পাইছিল। সেয়েহে ১৮ বছৰ বয়সতে মাদাৰ টেৰেছাই মঠ নিবাসী সন্ন্যাসিনী "লৰেটো" নামৰ খ্ৰীষ্টীয়

সংস্থাত যোগ দিয়ে। আয়াৰলেণ্ডৰ ডাব্লিন আশ্ৰমৰ পৰাই "লৰেটো" সংগঠনৰ জৰিয়তে ১৯২৮ চনত ভাৰতলৈ আহে। এগনেছ সন্ন্যাসিনী হোৱাৰ বাবে মাকে প্ৰথমে বাধা দিছিল যদিও শেষত মাকে ঈশ্বৰেই তোমাৰ পথ প্ৰদৰ্শক আৰু স্বামী হওক বুলি আশীৰ্বাদ দিছিল।

মাদাৰ টেৰেছা এগৰাকী আদৰ্শ শিক্ষয়িত্ৰী আছিল। দাৰ্জিলিঙৰ এখন বিদ্যালয়ত প্ৰথমে শিক্ষাদান কৰিছিল। ইয়াৰ পৰা তেওঁক কলিকতাৰ এণ্টালিত থকা ছেণ্টমেৰীজ কনভেণ্ট বিদ্যালয়লৈ পঠিওৱা হৈছিল। এই বিদ্যালয়ত মাদাৰ টেৰেছাই

প্ৰায় ২০ বছৰ শিক্ষয়িত্ৰী হৈ আছিল। তেখেতে আমাৰ দেশ স্বাধীন হোৱাৰ এবছৰৰ পাছতহে ভাৰতীয় নাগৰিকত্ব গ্ৰহণ কৰে।

মাদাৰ টেৰেছাই কঠোৰ অনুশাসন মানি চলিছিল।

দৰিদ্ৰজনক সেৱা কৰিবলৈ যাওঁতে তেওঁ দৰিদ্ৰতাৰ ব্ৰত গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁ বিলাসিতা সমূলি ভাল নাপাইছিল। এসময়ত "কনভেণ্ট"ৰ পোছাক পৰিহাৰ কৰি তেওঁ নীলা পাৰিৰ বগা কপাহী শাৰী পৰিধান কৰিছিল। তেওঁৰ শাৰী মাত্ৰ দুখনহে আছিল। তাকে তেওঁ খুই-পখালি পৰিপাটিকৈ পিন্ধি এগৰাকী সাধাৰণ ভাৰতীয় নাৰীৰ দৰে হৈ পৰিল। এই পোছাক গ্ৰহণ কৰি তেওঁ ১৯৫০ চনত "মিছনেৰী অৱশ্যেৰিটি" সংস্থা (দানশীলতাৰ প্ৰচাৰক সংস্থা) স্থাপন কৰে।

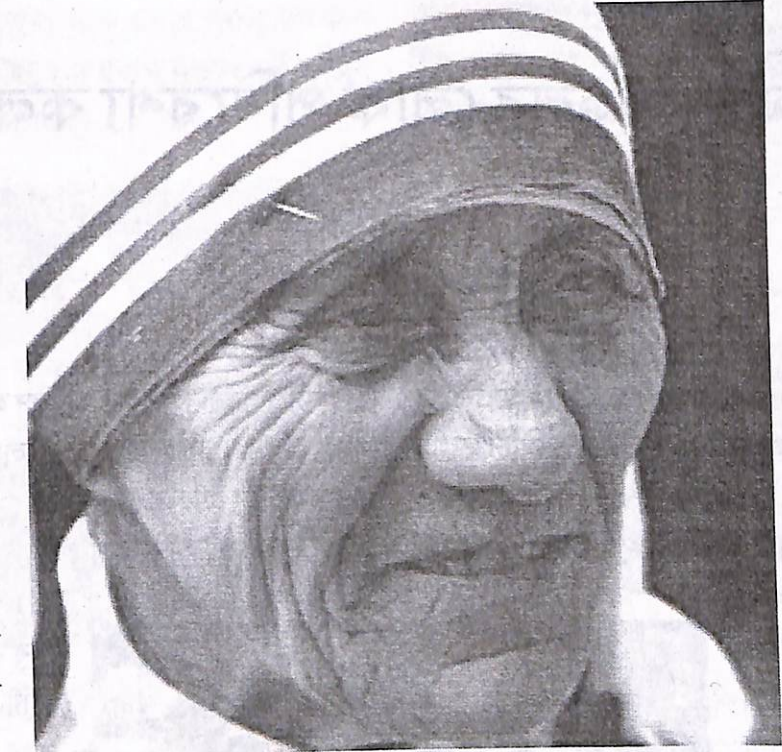
ফৰাচী দেশৰ এগৰাকী সন্ন্যাসিনী "পুণ্যাত্মা টেৰেছা"ৰ আদৰ্শৰ প্ৰতি এগনেছ খুউব অনুপ্ৰাণিত হৈ টেৰেছা নাম গ্ৰহণ কৰে। এই নাম লোৱাৰে পৰা এগনেছ "মাদাৰ টেৰেছা" নামেৰে জনাজাত হ'ল।

তেখেতে গোটেই জীৱন মানুহৰ দুখ-কষ্ট আৰু বেমাৰ-আজাৰ দূৰ কৰিবৰ বাবেই সেৱা আগবঢ়ায়। এইবিলাক কৰিবলৈ যাওঁতে তেওঁ দুখ-কষ্ট আৰু ভাগৰ অনুভৱ কৰা নাছিল। ইয়াৰ বাবে তেওঁ মিছনেৰীজ অৱশ্যেৰিটি, নিৰ্মলা শিশু ভৱন আৰু নিৰ্মল

হৃদয় নামকৰণেৰে কেইবাটাও অনুষ্ঠান গঢ়ি তুলিলে। কলিকতাত কুষ্ঠৰোগীসকলৰ সেৱাৰ বাবেও অনুষ্ঠান স্থাপন কৰিছিল।

মাদাৰ টেৰেছাৰ কৰ্মৰাজিৰ বাবে আমাৰ দেশে তথা বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানে সন্মান আৰু পুৰস্কাৰ আগবঢ়াইছিল। তেওঁ শান্তিৰ বাবে ১৯৭৯ চনত নোবেল

পুৰস্কাৰো লাভ কৰিছিল। ইয়াৰ পাছতে তেওঁক ভাৰতৰ সৰ্ব্বোচ্চ সন্মান ভাৰত ৰত্ন উপাধিৰে সন্মানিত কৰা হৈছিল। পুৰস্কাৰ পোৱাটো মাদাৰ টেৰেছাই বৰ ডাঙৰ কথা বুলি ভবা নাছিল। প্ৰাৰ্থনাৰ মহত্বৰ বাবে মাদাৰ টেৰেছাই খুউব গুৰুত্ব দিছিল। তেওঁ কৈছে যে আমাৰ মনলৈ প্ৰেমৰ ভাব আনিবলৈ আমি সামূহিকভাৱে প্ৰাৰ্থনা কৰিব লাগে। প্ৰাৰ্থনাৰ মূল কথা হৈছে

ঈশ্বৰৰ ওচৰত আত্মসমৰ্পন।

সকলোৰে আদৰ্শ মাদাৰ টেৰেছাই ১৯৯৭ চনৰ ৬ ছেপ্তেম্বৰ তাৰিখে কলিকতাত মৃত্যুবৰণ কৰে। মৃত্যুৰ সময়ত মাদাৰ টেৰেছাৰ বয়স ৮৭ বছৰ হৈছিল।

মিচিং সকলৰ লোক পৰিবেশ্য কলা

শ্ৰী বিদীপ চুংক্ৰাং
স্নাতক তৃতীয় স্নাত্তমিক

বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজৰ বাবে বহুতলৈ সংস্কৃতিৰ অৱদান আগবঢ়োৱা জনগোষ্ঠীসমূহৰ ভিতৰত মিচিংসকল অন্যতম। মংগোলীয় নৃ-গোষ্ঠীৰ মিচিংসকলে প্ৰাগঐতিহাসিক কালৰ পৰাই নিজৰ আপুৰুগীয়া ঐতিহ্যপূৰ্ণ সংস্কৃতিৰ শোভাই এতিয়াও এই জাতিটোক এক স্বকীয় স্থান প্ৰদান কৰিছে। অতীজৰে পৰা এই জনগোষ্ঠীটোয়ে অসমৰ প্ৰধান উৎসৱ বিহুকে ধৰি অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বিভিন্ন দিশৰ সোৱাদ লৈ আহিছে যদিও এই জনগোষ্ঠীটোৰ স্বকীয় সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্য আছে আৰু এই সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্যসমূহ প্ৰতিফলিত হৈছে তেওঁলোকৰ নিজস্ব লোক পৰিবেশ্য কলাৰ জৰিয়তে।

লোক পৰিবেশ্য কলা হ'ল কোনো এক নিৰ্দিষ্ট কলাক প্ৰদৰ্শন কৰা এক উপযুক্ত মাধ্যম। লোক পৰিবেশ্য কলাৰ যোগেদি পৰিবেশকসকলে কোনো এক নিৰ্দিষ্ট কলাক প্ৰদৰ্শন কৰি আনন্দ লাভ কৰে আৰু সেই কলা

উপভোগ কৰি দৰ্শকেও আনন্দ লাভ কৰে। অৰ্থাৎ লোক পৰিবেশ্য কলাত লোকনৃত্য, লোকবাদ্য, লোকগীত আৰু লোকনাটৰ সমাহাৰ দেখা যায়।

মিচিংসকলৰ লোকনৃত্য :

(১) 'মিবু দাগ্‌নাম' নৃত্য :- মিবু নৃত্যই হ'ল মিচিংসকলৰ প্ৰাচীনতম নৃত্য। মিচিংসকলৰ পূজা-পাৰ্ৱনৰ পুৰোহিতজনক মিবু বোলা হয়। পূজাৰ সময়ত মিবুয়ে 'আঃ বাং' মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ কৰি নৃত্য কৰে আৰু গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰুৱে তেওঁৰ লগে লগে বৃত্তাকাৰে গীত আৰু নৃত্য কৰি তেওঁক অনুসৰণ

কৰে। মিবুৰ লগত য়ক্‌চা নামৰ এবিধ তবোৱালজাতীয় বিশেষ অস্ত্ৰ থাকে। নৃত্য কৰোঁতে সেই য়ক্‌চাৰ জোকাৰণিৰ শব্দই বাদ্যৰ কাম কৰে। ইয়াকে মিচিংসকলে মিবু দান্‌নাম নৃত্য বোলে।

(২) 'গুম্‌বাগ' নৃত্য :- গুম্‌বাগ নৃত্য হ'ল মিচিংসকলৰ প্ৰধান কৃষিনৃত্য। ই এবিধ কৃষিভিত্তিক লোকনৃত্য।

কৃষিজীৱি মিচিংসকলে ফাগুন মাহৰ প্ৰথম বুধবাৰে আলি-আই-লুগাং নামে এক কৃষিভিত্তিক উৎসৱ পালন কৰে। সেইদিনা আহুধান সিঁচা কাম আনুষ্ঠানিকভাৱে আৰম্ভ হয়। এই বাঁজ সিঁচাৰ পিছত ভৰি দুখনেৰে মোহাৰি দিওঁতে যি ৰূপত ভৰিৰ সঞ্চালন হয় তাৰেই নৃত্যৰূপ হৈছে গুম্‌বাগ নৃত্যৰ মূখ্য মুদ্ৰা। শস্যৰ বাঁজবোৰ গঁজালি মেলি লহপহকৈ বাঢ়ি বতাহত হালি-জালি থকাৰ ৰূপত দুয়োখন হাত ওপৰলৈ তুলি এবাৰ সোঁফালে আৰু এবাৰ বাওঁফালে কৰি নৃত্য কৰে। এই নৃত্যয়ে হৈছে গুম্‌বাগ নৃত্য। এই নৃত্যৰ লগত প্ৰণয়ৰ গীত ঐনিতম গায়।

(৩) চঃমান নৃত্য :-

মিচিংসকলে বছৰৰ যিকোনো সময়ত গাঁৱৰ বাইজৰ কৌবাং আহ্বান কৰিলে, বিয়া-বাৰু, উৰুম-দদগাং আদি সকাম অনুষ্ঠিত হ'লে সেইবোৰৰ উপলক্ষে চঃমান পতা হয় আৰু সেই চঃমান বোৰত

ডেকা-গাভৰু উভয়ে ঐনিতম গীত গায় আৰু নাচে। ঐনিতম গীত গাই যাওঁতে ঢুলীয়াই ঢোলৰ খোলাত মাৰিডালেৰে তাল ৰাখি টোকৰ মাৰি যায়, নৃত্যৰ ভঙ্গীৰে কিছু আগবাঢ়ে। এনেদৰে চঃমান পাতি নৃত্য কৰাকে চঃমান নৃত্য বোলে।

(৪) বৈলাঃ নৃত্য :- মিচিংসকলে অসমৰ তিনিটা বিহুয়ে নিজস্ব কিছু ৰীতি-নীতিৰে পালন কৰে। ব'হাগ বিহুৰ এক উল্লেখযোগ্য নৃত্য হ'ল বৈলাঃ নৃত্য। ইয়াত বাঁহৰ টকাই প্ৰধান বাদ্য। এই নৃত্যত গীত গাওঁতে এজনে উচ্চ স্বৰত টান ধৰি আৰম্ভণি কৰে তথা বাকী ডেকা-গাভৰুৱে দোহাৰে। টান শেষ হ'লে খৰ তালত টকা বজায় আৰু নৃত্য কৰে।

মিচিংসকলৰ লোকগীতসমূহ :-

১। ঐনিতম :- ঐনিতম মিচিং সংস্কৃতিৰ অনবদ্য

অৱদান। মিচিং সমাজত প্ৰচলিত বিভিন্ন গীত-পদবিলাকৰ ভিতৰত ঐনিতম অন্যতম। প্ৰেম-প্ৰীতি আৰু বিবাহ বিষয়ক এই ঐনিতম ভাল নোপোৱা মানুহ মিচিং সমাজত নোলাব। মিচিং ভাষাত ঐ শব্দৰ অৰ্থ হ'ল "চেনাই", "প্ৰিয়জন", "মইনা", "সোনটি" ইত্যাদি। গতিকে ঐনিতমৰ অৰ্থ হ'ল প্ৰেমক বা প্ৰিয়জনক উদ্দেশ্য কৰি গোৱা গীত।

২। আঃ বাং :- আঃ বাং নিঃতমবোৰ অতি প্ৰাচীন। মিচিং সমাজত পুৰোহিতজনক "মিবু" বা মিবু বোলা হয়। মিবু বা মিবুয়ে পূজা পাতল কৰোঁতে আবাং মন্ত্ৰ উচ্চাৰণ কৰে আৰু গাঁৱৰ ডেকা-গাভৰুৱে তেওঁক অনুসৰণ কৰে।

এনেদৰে মিচিং সকলে তেওঁলোকৰ বিভিন্ন মাস্তুলিক ক্ৰিয়া কাৰ্যত শ্লোকৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰা গীতেই হ'ল আঃ বাং গীত। এই আঃ বাং গীতৰ এটা উল্লেখযোগ্য বিশেষত্ব হ'ল যে এই গীতৰ মাজেদি

প্ৰকাশ পোৱা ভাব অতি গভীৰ, তত্ত্বমূলক আৰু অলৌকিক।

৩। কাবান :- মিচিংসকলৰ মাজত প্ৰচলিত কাবান নিঃতমবোৰ বিবাহ গীত বুলি ক'ব পাৰি। কাবানৰ অসমীয়া অৰ্থ হ'ল বিননি। তদুপৰি এই গীতৰ জৰিয়তে মিচিং জনসমাজত ঘটা দুখ-বিবাহৰ কথা প্ৰকাশ পায়। এই গীতবোৰৰ নিৰ্দিষ্ট সুৰ, তাল আৰু লয় আছে। এই কাবান নিঃতমৰ বিশেষ বৈশিষ্ট্য হ'ল যে বিষয়বস্তুৰ বেদনাসিক্ত আৰু সুৰৰ কাৰুণ্য।

৪। মিদাং নিতম :- মিদাং নিঃতম হ'ল বিয়াৰ গীত। কিন্তু অসমীয়া সমাজৰ বিয়ানামৰ দৰে মিচিং সমাজত প্ৰচলিত মিদাং নিঃতমবোৰত দাম্পত্য মিলনৰ অৰ্থ প্ৰকাশ নাপায়। তাৰ পৰিৱৰ্তে কইনাৰ সাজোন কাচোন, সজোৱা প্ৰস্তুতি, ব্যঙ্গাত্মক বক্ৰোক্তি আদিৰ প্ৰাচুৰ্য দেখা যায়।

মিচিং সকলৰ মাজত প্ৰচলিত লোকবাদ্য :-

১। সুবিৰ বাদ্য

- (ক) আজুক তাপুং
- (খ) তুম্ব তাপুং
- (গ) পুমচু তাপুং
- (ঘ) দীৰ্ঘিক তাপুং
- (ঙ) তুংলুং তাপুং
- (চ) পেম্পা
- (ছ) তুং লুং তাপুং

২। মুখত লগাই হাতেৰে লবাই বজোৱা বাদ্য

- (ক) গুং গাং আৰু
- (খ) গুং তুগ

৩। অনবন্ধ বাদ্য

- (ক) দুম্‌দুম
- (খ) দুম্পাক
- (গ) দেন্দুন
- (ঘ) দেন্তুক

(ঙ) লীং নং

(চ) মাৰ্বাং

এই বাদ্যযন্ত্ৰ সমূহৰ উপৰিও মিচিং সমাজত প্ৰচলিত আন কেইটামান বাদ্য হ'ল - কুৰুলি, দোমপে, লুংপি, টকা আৰু বুং বুং।

লোকনাট :-

মিচিং সকলৰ মাজত তেওঁলোকৰ স্বকীয় কোনো লোকনাটৰ প্ৰচলন দেখা পোৱা নাযায়।

মিচিং লোকজীৱন স্বকীয় কলা-সংস্কৃতিৰে বৰ্ণাঢ্য। অথচ সাম্প্ৰতিক কালত আলোচনাৰ অভাৱত মিচিংসকলৰ পৰিবেশ্য কলাকে ধৰি মিচিং লোক সংস্কৃতিৰ অনেক দিশ কালৰ সোঁতত নিচিহ্ন হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে বা ইয়ালৈ বহু পৰিৱৰ্তন আহিছে। সেয়েহে পুৰণি মিচিং জীৱন পদ্ধতিৰ সম্পূৰ্ণ পৰিৱৰ্তন তথা বিচ্ছিন্ন নহওঁতেই মিচিং সকলৰ লোক পৰিবেশ্য কলা তথা সংস্কৃতিৰ বিষয়ে অধ্যয়ন, সংৰক্ষণ আৰু প্ৰচাৰ কৰাৰ উদ্দেশ্যে এই প্ৰবন্ধটি প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা হৈছে।

“আটাইতকৈ মহৎ শিক্ষা হ'ল এইটোৱেই যে বিশ্বমানৱক চাব লাগিলে তলৰ শৰ্ম্মাহে চাব লাগিব। চাব লাগিব অত্যাচাৰিত আৰু শোষিতৰ দৃষ্টিকোণৰ শৰ্ম্মা। এই অত্যাচাৰিত শোষিত শ্ৰেণীৰ সৈতে যি যুঁজে মাথো তেওঁহে বিশ্বমানৱ হ'কে যুঁজে।”

ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ - এক অনুভৱ

শ্ৰী লক্ষ্যজিৎ গগৈ
স্নাতক পঞ্চম শাস্ত্ৰাসিক
ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগ

চন ২০১৩, তাৰিখ ১৯ আগষ্ট মাহৰ সোমবাৰ।
মই খিৰিকীৰ কাষৰ পঢ়া টেবুলত বহি মুক্ত নীলাকাশৰ সীমাহীন বিশালতাৰ দিশে চাই ভাৱনাৰ সাগৰত বিভোৰ, বাহিৰৰ শান্ত-সৌম্য পৰিৱেশৰ পৰা এজাক মন প্ৰাণ সজাগ কৰা জিৰ্জিৰ বতাহে মোক জগাই তুলিলে। হঠাতে মনৰ দুৰাৰত টুকৰ মাৰিছেহি অলেখ ভাৱনাই। তাৰে এটি ভাৱনা থাপ মাৰি ধৰি মনৰ মণিকোঠত সচেতনে বহুৱাই এখন উকা বগা কাগজৰ ওপৰত মোৰ মটৰ গাড়ী চলিল। লগে লগে আৰম্ভ হ'ল যোৱা আঁঠে বহুৱীয়া এটা অনুভৱ!!!

হয়, মই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ শাস্ত্ৰাসিক ব্যৱস্থাত প্ৰথম খোজ দিয়া মোৰ সহপাঠী সকলৰ লগতে আঁঠে বহুৱীয়া যাত্ৰাৰ মাজত পোৱা হাঁহি-কান্দোন, সুখ-দুখৰ এক অনুভৱ ৰোমন্থন কৰিছোঁ আৰু হয়তো কেইমাহমানৰ পাছতেই প্ৰকৃতিৰ এক বাস্তৱ নিয়ম অনুসৰি আমি ইজনে সিজনৰ পৰা ক্ৰমাগতভাৱে আঁতৰি যাব লাগিব। তাৰ পিছত কোনোবা জন হয়তো হ'ব শিক্ষিত, কোনোবাজন হ'ব সন্মানীয় আৰু কোনোবাজন জনসমুদ্ৰত হেৰাই যাব। যি কি নহওঁক মহাবিদ্যালয় পৰ্য্যায় অতিক্ৰমি আমি নিজকে কেতিয়াও শিক্ষিত বুলি চিনাকী

দিব নোৱাৰিম। কিয়নো শাস্ত্ৰাসিক ব্যৱস্থাত কেৱল নম্বৰৰ পিছত দৌৰা আধুনিক প্ৰতিযোগিতাৰ ঘোঁৰা হৈ প্ৰকৃত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ'ব খুজিছোঁ। মানুহ হোৱাৰ শিক্ষাৰ পৰা আমি যেন লাহে লাহে আঁতৰি আহিছোঁ। ইয়াৰ বাবে কেৱল শিক্ষা ব্যৱস্থাকেই দুখ দিব নোখোজো। কিয়নো আমি যদি হৃদয়ৰ পৰা স্বচ্ছ বা নিকা হ'ব নোৱাৰো, তেনেহ'লে ভৱিষ্যতে কোনেও প্ৰকৃত শিক্ষিত মানুহ বুলি চিনাকী দিব নোৱাৰো। আজিৰ বিশ্বায়নৰ যুগত ই এক ডাঙৰ প্ৰশ্ন আমাৰ বাবে। এইবোৰৰ কথা ইয়াতেই সামৰি আমি মহাবিদ্যালয়ৰ ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগলৈ ভূমুকি মাৰি চাওঁচোন আহক। বিভাগটোত থকা এটা অনানুষ্ঠানিক অনুষ্ঠান হ'ল - “আদা”। এই আদাত ৰাজনীতিৰ পৰা অৰ্থনীতিলৈ, সমাজনীতিৰ পৰা কূটনীতিলৈ, সংগীতৰ পৰা ছবি জগতলৈ প্ৰেমৰ পৰা বিৰহলৈ শিক্ষাৰ পৰা ক্ৰীড়া জগতলৈ, পৃথিৱীৰ পৰা মহাকাশলৈ, অতীতৰ জীৱন ধাৰণ প্ৰণালীৰ পৰা বৰ্তমানলৈ, সাহিত্যৰ পৰা সংস্কৃতিলৈ এই প্ৰজন্মৰ লাইফ ষ্টাইল ইত্যাদি বিভিন্ন বিষয়ৰ আলোচনাই প্ৰাণ পাই উঠে।

এইখিনিতেই আমাৰ বিভাগৰ পঞ্চম শাস্ত্ৰাসিক অৰ্থাৎ শাস্ত্ৰাসিক ব্যৱস্থাৰ প্ৰথম যাত্ৰী সকলৰ চমু পৰিচয়

দিব খুজিছোঁ। কিয়নো এইসকলৰ সহযোগিতাৰ অবিহনে বিভাগটো অসম্পূৰ্ণ যেন লাগিলহেতেন। সেই ১২ জন হ'ল-

- ১। ঋতুৰাজ গগৈ : সুন্দৰ সুঠাম দেহ। ব'গা বৰণৰ ঋতু হ'ল বিভাগৰ ধুনীয়া ল'ৰা। পঢ়াত সিমান বেয়া নহয়।
- ২। মুকেশ সিং ঘাটোৱাৰ : থিয় চুলিৰে সৈতে মুকেশ বিভাগৰ হেণ্ডচাম বয়। গ্ৰন্থৰ পৃথিৱীত বিভাগৰ মুকেশ চাহ জনজাতি ছাত্ৰ।
- ৩। মহেশ দাস : বিভাগৰ আটাইতকৈ শকত ল'ৰা মহেশ হ'ল ৰংচঙীয়া ল'ৰা। শুদ্ধ অসমীয়া ক'বলৈ গৈ কেতিয়াবা বেবেৰিবাং অসমীয়া কয় এনেদৰে - গছত শিলিখা ধৰেণে? (গছত শিলিখা লাগেনে?), পেণ্টটো কেতিয়া বনালি? (পেণ্টটো কেতিয়া চিলোৱালী?) ইত্যাদি।
- ৪। দীপজ্যোতি দত্ত : বিভাগটোৰ আটাইতকৈ শান্ত-শিষ্ট প্ৰকৃতিৰ ছাত্ৰজন। লগৰ বন্ধু সকলৰ ভিতৰত "Facebook Boy" হিচাপে খ্যাত।
- ৫। বিজয়লক্ষ্মী বৰুৱা : শকতকৈ "Simple and Sweet" ছোৱালীজনী। পাণ মছলাৰে বাণী। বন্ধু-বান্ধৱীসকলৰ মাজত "বাইদেউ" বুলি পৰিচিত।
- ৬। নিহাৰীকা গগৈ : নৃত্যশিল্পী, মাগুৰ বৰণৰ বিভাগৰ এগৰাকী ছাত্ৰী। সকলোকে ভাল লগাব পৰা তাইৰ এটা গুণ।
- ৭। চুম্পি দিহিঙ্গীয়া : সৰু মাত্ৰেৰে সুন্দৰ স্বাস্থ্যৰ গৰাকী চুম্পি। পঢ়াতো সিমান বেয়া নহয়।

৮। পূৰ্বী গগৈ : হাঁহিমুখীয়া চঞ্চলা যুৱতী। বন্ধুসকলৰ মাজত "উৰণীয়া পখিলা" বুলি পৰিচিত। পিছে তাই "Boy Friend" ঘনাই সলনি কৰে।

৯। ইমৰাণ আহমেদ : বিভাগৰ অধ্যাপিকা লিলি বাইদেউৰ প্ৰিয় ছাত্ৰ ইমৰাণ। বন্ধুসকলৰ বাবে "ইমৰাণ হাছমী"। পঢ়াতো বেয়া নহয়।

১০। লক্ষ্মীপ্ৰিয়া গগৈ : বিভাগৰ ভিতৰত কম কথা কোৱা লক্ষ্মীপ্ৰিয়া বন্ধুসকলৰ মাজত "লখিমী" বুলিহে খ্যাত।

১১। প্ৰফুল্ল য়েইন : মিচিং সম্প্ৰদায়ৰ "হেণ্ডচাম বয়" প্ৰফুল্ল য়েইন।

এই বন্ধু-বান্ধৱীসকলক লৈয়ে আমাৰ বিভাগটো এটা পৰিয়াল। পৰিয়ালৰ মুৰব্বী ড° ৰঞ্জিত সিন্ধা ছাৰ। ছাৰৰ মৰম আৰু উৎসাহে আমাক আগবাঢ়ি যোৱাত সহায় কৰি আহিছে। ইয়াৰ উপৰিও বিভাগৰ প্ৰতিগৰাকী অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ মৰমৰ বুজনী জীৱিত কালত পাহৰি যোৱা অসম্ভৱ।

বিভাগৰ উপৰিও অধ্যক্ষ মহোদয় ড° পৰেশ বৰুৱা ছাৰ, নন্দিনী বাইদেউ, শান্তি বাইদেউ, নন্দিতা বৈশ্য বাইদেউ, প্ৰণৱ পাল ছাৰ, বিজু ছাৰ। এইসকল অধ্যাপক-অধ্যাপিকাৰ মৰম-চেনেহৰ মাজত লুতুৰি-পুতুৰি হৈ মহাবিদ্যালয়ত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাৰ আমেজ পাহৰিব নোৱাৰিম। তেওঁলোকৰ জ্ঞান আৰু মৰমত নিজকে বিলীন কৰি দিছিলোঁ। মোৰ জীৱনটো নতুনকৈ যাপন কৰাৰ পৰিচায়ক হৈ ৰ'ব তেওঁলোক।

..... মই বিপ্লৱী নহওঁ, কিন্তু বিপ্লৱ মোৰ বাবে যেন ৰসাল জগতৰ সন্ধান। ধন দৌলতৰ পয়োভৰৰ মাজত জীৱনটো চেপা খুৱাই ললে তেনেই চুটি মানৱ জীৱনটো একো সোৱাদ নোপোৱাকৈয়ে শেষ হ'ব। সেইবাবে বহি থাকিব নোৱাৰো বুজিছা.....।

বিষ্ণু প্ৰসাদ ৰাভা

ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ জীৱন পৰিক্ৰমা

নৰ্মতা নেওগ
স্নাতক মহলাৰ ষষ্ঠ ষান্মাসিক

ড° ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ নাম শুনিলেই আমাৰ মনটো এক সংগীত জগতলৈ ঢাপলি মেলে। সংগীতেই হৈছে মানুহৰ মন জয় কৰিব পৰা এক অফুৰন্ত শক্তি। ভূপেন হাজৰিকাদেৱৰ মৃত্যু হৈছে যদিও তাক আমি সহজভাৱে লব নোৱাৰো। তেওঁ কেৱল এক শান্তিৰ কোলাতেই শান্তিৰে শুই আছে। কেৱল অসমবাসীৰ বাবেই নহয় সমগ্ৰ বিশ্বৰ কাৰণে তেওঁ স্মৰণীয়। তেওঁৰেই জীৱন পৰিক্ৰমা তলত উল্লেখ কৰা হল:-

১৯২৬ চন : শদিয়াত জন্ম (৮ ছেপ্টেম্বৰ)

পিতৃ: নীলকান্ত হাজৰিকা

মাতৃ: শান্তিপ্ৰিয়া হাজৰিকা

১৯৩০ : কানৈ কলেজিয়েট হাইস্কুলত ৰাজহুৱা সভাত মাত্ৰ পাঁচ বছৰ বয়সতে গীত পৰিবেশন। সাহিত্যৰথী লক্ষ্মীনাথ বেজবৰুৱাৰ আৰ্শ্ব আৰু চুমা লাভ।

১৯৩৩ : গুৱাহাটীৰ সোণাৰাম স্কুলত তৃতীয় শ্ৰেণীত নামভৰ্তি।

১৯৩৫ : তেজপুৰ হাইস্কুলত নামভৰ্তি।

১৯৩৬ : জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা আৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাৰ সান্নিধ্য লাভ। কলিকতাত প্ৰথম চোনোলা মিউজিকেল প্ৰডাক্ট কোম্পানীত জয়মতী পাল নাটৰ গীত ৰেকৰ্ডিং।

শোণিত কুঁৱৰী নামৰ পালানাটৰ ৰেকৰ্ডিঙত কণ্ঠ দান।

১৯৩৭ : জীৱনত প্ৰথমবাৰৰ বাবে কুসুম্বৰৰ পুত্ৰ শ্ৰীশংকৰ

গুৰুৱে ধৰিছিল নামৰ তান শীৰ্ষক গীত ৰচনা।

১৯৩৯ : কলিকতাৰ আকাশবাণী কেন্দ্ৰত প্ৰথমবাৰৰ বাবে অসমীয়া গীত পৰিবেশন।

১৯৪০ : তেজপুৰ হাইস্কুলৰ পৰা প্ৰৱেশিকা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ।

১৯৪১ : কটন কলেজত আই এ মহলাত নামভৰ্তি।

১৯৪২ : বেনাৰস হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক মহলাত নামভৰ্তি।

১৯৪৩ : সহশিল্পী কুইন হাজৰিকাৰ সৈতে প্ৰথম সুৰাৰোপিত ৰেডিঅ ৰেকৰ্ডিং।

১৯৪৪ : ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ উপৰি দৰ্শন বিষয়ত সন্মানসহ স্নাতক ডিগ্ৰী লাভ। অমৃত বাজাৰ পত্ৰিকাৰ এলাহাবাদ সংস্কৰণৰ ছাত্ৰ সমালোচক ৰূপে আত্মপ্ৰকাশ।

১৯৪৬ : বানাবসী হিন্দু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ৰাজনীতি বিজ্ঞানত স্নাতকোত্তৰ ডিগ্ৰী লাভ।

১৯৪৮ : বিষ্ণু ৰাভা পৰিচালিত চিৰাজ কথাছবিত অভিনয় আৰু শিৱপ্ৰসাদ ভট্টাচাৰ্যৰ লগত যুটীয়া ভাৱে সেই ছবিৰ সংগীত পৰিচালনা।

১৯৪৯ : ডক্টৰেট ডিগ্ৰীৰ বাবে আমেৰিকালৈ যাত্ৰা (ছেপ্টেম্বৰ)।

১৯৫০ : প্ৰিয়ম্বদা পেটেলৰ সৈতে নিউয়ৰ্ক চহৰত বিবাহ সম্পন্ন (১ আগষ্ট)। পল ৰবচনৰ জেফাৰচন স্কুল অৱ ছচিয়েল ছায়েন্সত যোগদান। কলম্বিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ত ভাৰতীয় লোকসংগীত পৰিবেশন কৰি এলিনা ৰুজভেণ্টৰ পৰা সোণৰ পদক লাভ।

১৯৫২ : ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লৈ স্বদেশলৈ প্ৰত্যাহৰণ। ভাৰতীয় গণনাট্য আন্দোলনত সক্ৰিয় অংশগ্ৰহণ।

১৯৫৩ : ভূপেন হাজৰিকা আৰু হেমাজি বিশ্বাসৰ প্ৰচেষ্টাত প্ৰথমবাৰৰ বাবে জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাৰ মৃত্যু দিৱস। ১৯৫৪ : গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত ৰাজনীতি বিজ্ঞান বিভাগৰ প্ৰবক্তা হিচাপে যোগদান।

১৯৫৫ : ভাৰতীয় সাংস্কৃতিক সংস্থাৰ সদস্য হিচাপে ৰাচিয়াৰ হেলংকিত অনুষ্ঠিত বিশ্ব শান্তি সন্মিলনত যোগদান। এৰাবাটৰ সুৰ কথাছবিৰ প্ৰযোজনা, পৰিচালনা।

বিশ্ববিদ্যালয়ৰ চাকৰি ইস্তাফা।

১৯৫৭ : অসমীয়া কথাছবি ধুমুহাৰ সংগীত পৰিচালনা। অসমাপু, কড়ি ও কমল, জীৱন তৃষ্ণা ইত্যাদি বাংলা কথাছবিৰ সংগীত পৰিচালনা।

১৯৯৪, জানুৱাৰী : কলকাতাত অনুষ্ঠিত ভাৰতৰ আন্তৰাষ্ট্ৰীয় চলচিত্ৰ মহোৎসৱ উপলক্ষে ইণ্ডিয়ান পেনোৰামা শাখাৰ চলচিত্ৰ নিৰ্বাচক মণ্ডলীৰ অধ্যক্ষ নিৰ্বাচিত। অশান্ত প্ৰহৰ কথাছবিৰ সংগীত পৰিচালনা।

১৯৯৫ : পানী কথাছবিৰ সংগীত পৰিচালনা।

১৯৯৭ : কেৰেলাৰ জয়গাজ পৰিচালিত মালায়ালম কথাছবি দেশদাস্ম ৰসংগীত পৰিচালনা। ভাৰতৰ স্বাধীনতাৰ ৫০ বৰ্ষপুৰ্তি উপলক্ষে ভাৰত চৰকাৰৰ Golden Citizen Indian, 1947-97 সন্মান।

১৯৯৮ : গুৱাহাটীৰ শংকৰদেৱ কলাক্ষেত্ৰ উদ্বোধনীত সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ। সংগীত নাটক একাডেমীৰ অধ্যক্ষ ৰূপে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ দ্বাৰা মনোনীত।

২০০০ : মধ্যপ্ৰদেশ চৰকাৰৰ ৰাষ্ট্ৰীয় লতা মংগেশকাৰ বঁটা লাভ। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰা ডক্টৰেট ডিগ্ৰী লাভ। গুৱাহাটীৰ ৰবীন্দ্ৰ ভৱনত সংগীত নাটক একাডেমী সচিব।

২০০১ : তেজপুৰ কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সমাৱৰ্তনত সন্মানজনক “ডক্টৰেট” ডিগ্ৰী লাভ।

২০০৪ : বিজেপিত যোগদান। দলৰ হৈ লোকসভাৰ নিৰ্বাচনত অৱতীৰ্ণ আৰু পৰাজয়। “সতী ৰাধিকা” কথাছবিৰ সংগীত পৰিচালনা।

২০০৯ : ভাৰত চৰকাৰৰ সংগীত-নাটক একাডেমীৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান “একাডেমী ফেল’শ্বিপ” আৰু “সংগীত ৰত্ন” সন্মান আগবঢ়ায়। ২৯ জানুৱাৰীত অসম চৰকাৰৰ সৰ্বোচ্চ সন্মান “অসম ৰত্ন” লাভ। ১৩ ফেব্ৰুৱাৰীত সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাই গুৱাহাটীৰ দীঘলী পুখুৰীৰ পাৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰা প্ৰতিমূৰ্তি উদ্বোধন।

২০১১ : মুম্বাইৰ কুকিলাবেন থীকভাই আস্থানী হস্পিতালত ভৰ্তি কৰোৱা হয়। “গান্ধী টু হিটলাৰ” শীৰ্ষক হিন্দী কথাছবিত কণ্ঠদান। সেই হস্পিতালতেই ৫ নবেম্বৰৰ বিয়লি ৪-৩৭ বজাত তেওঁ ইহলীলা সম্বৰণ কৰে।

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ বহুমুখী প্ৰতিভা

কল্যাণ কুমাৰ দাস
স্নাতক মহলাৰ পঞ্চম মান্যাসিক
অসমীয়া বিভাগ

ভূমিকা :

সংস্কৃতিৰ সাধক, নাট্যকাৰ বৰণ্য পুৰুষ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাই শংকৰ মাধৱে স্থাপন কৰি থৈ যোৱা সংস্কৃতিৰ মণিকূটক তেওঁৰ প্ৰতিভাৰ ৰূপেৰে আলোকিত কৰি তোলে। সুদূৰ ৰাজস্থানৰ পৰা অহা তেওঁৰ পিতৃ পুৰুষে হাড়ে হিমজুৰে হৈ পৰে অসমীয়া আৰু জ্যোতিপ্ৰসাদে তেনে এখন ঘৰৰ পৰিয়ালৰ পৰাই মনে প্ৰাণে অসমীয়া হৈ পৰাৰ আদৰ্শগ্ৰহণ কৰি অসমৰ সাহিত্য-সংস্কৃতি আৰু জাতীয় জীৱনক সমৃদ্ধ কৰি তুলিছে। আমাৰ প্ৰৱন্ধৰ এই ক্ষুদ্ৰ পৰিসৰত ৰূপকোঁৱৰৰ বহুমুখী প্ৰতিভাসমূহক কিঞ্চিৎ আলোকপাত কৰিব বিচাৰিছোঁ।

নাট্যশিল্পী হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদ :

মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱে

যেনেদৰে বাৰ বছৰ বয়সতে কৰতল কমল দল নয়ন-

কবিতা ৰচনা কৰি বিৰল সৃষ্টি প্ৰতিভা প্ৰদৰ্শন কৰাৰ নিচিনাকৈ জ্যোতিপ্ৰসাদেও চৈধ্য বছৰ বয়সতে শোণিত

কুঁৱৰীৰ দৰে নাট্য গুণধৰ্মিতাৰ দিশত সফল নাটক ৰচনা কৰি প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দিছিল। ইয়াৰ উপৰি কাৰেঙৰ লিগিৰী, ৰূপালীম, নিমাতী কইনা বা ৰূপকোঁৱৰ, সোণপখিলী, লভিতা, খনিকৰ, কনকলতা, সুন্দক কোঁৱৰ-এই নখন নাটক অসমীয়া নাট্য সাহিত্যত গুণবিশিষ্ট আৰু নতুনত্বৰ দিশত বিৰল সৃষ্টি। জ্যোতিপ্ৰসাদে তেওঁৰ নাটকত সৰ্বকালীন জীৱন প্ৰমূল্যক কলাৰ ৰূপত পোহৰলৈ আনিব পাৰিছিল। সেইবাবেই জোনাকী যুগৰ এইখিনি সময়লৈকে জ্যোতিৰ নাটক কোনো যুগত বন্দী নহয় আৰু এই বাবেই জ্যোতিপ্ৰসাদৰ নাটক সদায় নতুন নাটক।

গল্পকাৰ আৰু উপন্যাসিক জ্যোতিপ্ৰসাদ :

বহুমুখী প্ৰতিভাৰ অধিকাৰী জ্যোতিপ্ৰসাদৰ হাতত অসমীয়া গল্প আৰু উপন্যাস চহকী হোৱা নাছিল যদিও শিল্পীগৰাকীয়ে এই দুয়োটা দিশতো নিজস্ব প্ৰতিভাৰ পৰিচয় দি গৈছে। আগৰৱালাদেৱে সংখ্যাৰ ফালৰ পৰা মাত্ৰ নটা গল্প আৰু অসম্পূৰ্ণ অৱস্থাত এখন উপন্যাস সৃষ্টি কৰি গৈছে। কিন্তু কম সংখ্যক গল্পৰ মাজেদিয়েই শিল্পীগৰাকীৰ সৃজনী প্ৰতিভাৰ পৰিচয় পোৱা যায়। ৰূপহী, সোণতৰা, সোণটিৰ অভিমান, যুজাৰু, সতীৰ সোঁৱৰণি সন্ধি, নীলা চৰাই আদি বিভিন্ন ভাব প্ৰকাশৰ গল্প। লেখকৰ একমাত্ৰ অসম্পূৰ্ণ উপন্যাসখন হল আমাৰ গাওঁ।

শিশু সাহিত্যিক জ্যোতিপ্ৰসাদ :

সংখ্যাৰ ফালৰ পৰা জ্যোতিপ্ৰসাদৰ শিশু সাহিত্য বৰ বেছি নহয় কিন্তু কম সংখ্যক ৰচনাৰ মাজতে শিল্পীগৰাকীৰ চিন্তাৰ গভীৰতাৰ আৰু সৃজনী প্ৰতিভাৰ পৰিচয় পোৱা যায়। শিশুৰ বাবে ৰচনা কৰা কবিতা সাম্প্ৰতিক বাৰটা পোৱা গৈছে। অথচ এইকেইটা কবিতাৰ মাজেদিয়েই জ্যোতিপ্ৰসাদৰ শিশু মনস্তত্ত্বৰ আভাস পোৱা যায়।

শিশুৰ কল্পনাপ্ৰৱণ মনক বহুসময় কৰি তুলিবৰ বাবে জ্যোতিপ্ৰসাদে বহুকেইটা কবিতাত সপোনৰ সহায় লোৱা দেখা গৈছে। কম্পুৰ সপোন, ভূত-পোৱালী, অকণমানিৰ সপোন আৰু ফুলকুঁৱৰী কবিতাত সপোনৰ যোগেদি বহুসময় বাতাবৰণ একোটা সৃষ্টি কৰি শিশু মনক আকৰ্ষণ কৰিবলৈ যত্ন কৰা দেখা গৈছে। অকণমানি ছোৱালী কবিতাটোত হাস্যৰস আৰু চিত্ৰধৰ্মিতাৰ কাৰণে এটা উৎকৃষ্ট শিশু কবিতা। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ শিশু কবিতামুঠি কেৱল শিশু মনত আনন্দৰ খোৰাক যোগাব পৰাতেই সীমাবদ্ধ নহয়, ভাবৰ ফালৰ পৰাও গভীৰ। বিশেষকৈ কম্পুৰ সপোন, অকণিৰ সপোন, অকণমানি প্ৰাৰ্থনা নতুন অকণমানিৰ গান, আহ অ অকণি আহ, মাক আৰু সোণ কবিতাকেইটা ভাবৰ ফালৰ পৰাও গভীৰ।

কবি জ্যোতিপ্ৰসাদ :

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ অন্যান্য সৃষ্টিকৰ্মৰ লগতে কবিতাতো শিল্পীগৰাকীৰ সামাজিক দায়বদ্ধতা স্পষ্ট হৈ উঠিছে। কবিৰ কবিতাত ব্যক্তি জীৱন, সমাজ জীৱন, জাতীয় জীৱন আৰু

সামগ্ৰিক ভাৱে মানৱ জাতিক গতিশীলতাৰে সুন্দৰ আৰু মংগলময় কৰি তোলাৰ প্ৰচেষ্টা লক্ষ্য কৰা যায়। আগৰৱালাদেৱৰ কবিতাত তিনিটা প্ৰধান বৈশিষ্ট্য চিহ্নিত কৰিব পৰা যায়। এই বৈশিষ্ট্যসমূহ হল- বিপ্লৱী চেতনা, আধুনিক চেতনা আৰু শিল্পীপ্ৰধান। কাঞ্চনজংঘাৰ বুৰঞ্জী, কুমাৰ মোহন আৰু চিত্ৰলেখা কবিতাৰ মাজেদি জ্যোতিপ্ৰসাদৰ মংগলময় ঐতিহ্য চেতনাৰ আভাস পোৱা যায়। লাচিতৰ আহবান, জয়মতীৰ আত্মাৰ উক্তি, কনকলতা আদি কবিতাত অসমীয়া জাতিৰ মহত্বপূৰ্ণ বীৰত্বৰ সপ্ৰসঙ্গ আৰু উদ্দীপনাপূৰ্ণ সোঁৱৰণ কৰা হৈছে। জ্যোতিপ্ৰসাদে পৰ্বত, পাহাৰ, ভৈয়াম, হিন্দু-মুছলমান, জাতি-জনজাতিৰ মাজত ঐক্য সুদৃঢ় কৰি এক গতিশীল জাতি গঢ়াৰ মানসেৰে বহুকেইটা কবিতা ৰচনা কৰিছিল। যেনে- গাঁৱৰ জীয়ৰী, অসমীয়া ডেকাৰ উক্তি, অসমীয়া ছোৱালীৰ উক্তি, ন-জোৱান-ই-হিন্দু, অসমীয়া নবীন জোৱান সংকল্প ইত্যাদি। ইয়াৰ উপৰি ভলন্টিয়াৰৰ দুখ, জ্যোতি শংখ, পোহৰৰ গান, ন-জোৱান-ই হিন্দু কবিতাৰ মাজেদি সাম্ৰাজ্যবাদী বিদেশী শক্তিৰ প্ৰচণ্ড বিদ্ৰোহ ঘোষণা কৰি দেশৰ জনগণক বিপ্লৱী চেতনাত উদুদ্ধ কৰিব খুজিছিল।

গীতিকাৰ জ্যোতিপ্ৰসাদ :

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ গীতসমূহৰ ভিতৰত নাটকৰ গীত আৰু ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ সময়ত ৰচনা কৰা গীতসমূহেই সম্প্ৰতি অধিক জনপ্ৰিয় গীতৰূপে প্ৰচলিত হৈ আছে। জ্যোতি সংগীতৰ সুৰৰ স্বকীয় বৈশিষ্ট্যৰ বাবেই শিল্পীগৰাকীৰ গীতসমূহে অসমীয়া জগতত আলোড়ন সৃষ্টি কৰিবলৈ সক্ষম হৈছিল। ভাববস্তুৰ বৈচিত্ৰ্য আৰু ন-পুৰণিৰ সংমিশ্ৰণত গঢ় লৈ উঠা সুৰৰ মাধুৰ্য বা সেই জ্যোতি নাটকৰ গীতসমূহে অধিক জনপ্ৰিয়তা লাভ কৰি আহিছে।

সুৰ শিল্পী জ্যোতিপ্ৰসাদ :

জ্যোতিপ্ৰসাদে সদায়েই বিজ্ঞানসন্মত প্ৰণালীৰে গীতৰ সুৰৰ বিচাৰ বিশ্লেষণ কৰি অসমীয়া সুৰক নৱৰূপ দিবলৈ চিন্তা, সাধনা আৰু যত্ন কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদেৱে কেৱল স্ৰষ্টাই নহয়, তেওঁ দ্ৰষ্টাও আছিল। সেয়ে তেওঁ অসমীয়া সংগীতৰ অতীত পটভূমিতে আধুনিক অসমীয়া সুৰ সৃষ্টি কৰাৰ উপৰি

অনাগত ভৱিষ্যতৰ বাবে কামৰূপী সংগীত ধাৰা নামেৰে এটা অসমীয়া নিজস্ব নতুন ধাৰা সৃষ্টি কৰিবৰ বাবে হাতে কামে লাগিছিল। তেওঁৰ গীতৰ সুৰৰ মাজেদি গঢ় লৈ উঠা অসমীয়া সুৰৰ ধাৰাটোক কামৰূপী ৰাগ নামেৰে নামকৰণ কৰা হৈছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে থলুৱা সুৰৰ উপৰি ভাৰতীয় তথা পাশ্চাত্য সুৰৰ উপাদানেৰেও আদিকালৰ অসমীয়া সুৰৰ নৱৰূপ দিব পাৰি বুলি উল্লেখ কৰিছিল।

নৃত্য শিল্পী জ্যোতিপ্ৰসাদ :

অসমীয়া নৃত্য কলাৰ ইতিহাসত মহাপুৰুষ শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ পিছত জ্যোতিপ্ৰসাদৰ নামেই লব লাগিব। ধ্ৰুপদী নৃত্য কলাৰ দিশত মৌলিকত্বৰে ন ন নৃত্য সৃষ্টি কৰি অসমীয়া নৃত্যক শংকৰদেৱে জনপ্ৰিয় আৰু গতিশীল ৰূপ দিছিল। ঠিক সেইদৰে জ্যোতিপ্ৰসাদে থলুৱা নানান জনগোষ্ঠীৰ বিবিধ নৃত্য আৰু অসমৰ পথাৰে সমাৰে জীয়াই থকা লোক-নৃত্যৰ উপাদান গ্ৰহণ কৰি অসমীয়া নৃত্যক নতুন ৰূপত সজাই তুলিবলৈ যত্ন কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া নৃত্যক থলুৱা ঐতিহ্য আৰু শাস্ত্ৰীয় ঐতিহ্যৰ ভেটিত নতুন ৰূপ দিবলৈ বিপ্লৱী ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া নৃত্যক আধুনিক ৰূপ দিওঁতে অসমীয়া নৃত্যৰ ঐতিহ্যৰ ওপৰত প্ৰধানভাৱে গুৰুত্ব দিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে নৃত্য চিন্তাত বিহু নাচ আৰু ভাওনাৰ নৃত্যই এনে কাৰণতে গুৰুত্ব পাইছিল। অসমৰ সৰ্বসাধাৰণৰ চিৰ পৰিচিত বিহু নাচ তেওঁ ২০/২৫ বিধ নৃত্যভংগী লক্ষ্য কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া নৃত্যক আধুনিক ৰূপ দিবৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা উৎসবোৰ মন কৰিবলগীয়া। তেওঁ গ্ৰহণ কৰিব খোজা উৎসবোৰ হল- অসমীয়া ছোৱালীৰ বিহু নাচ, অসমীয়া লৰাৰ বিহু নাচ, অসমীয়া মানুহৰ সাধাৰণ নৃত্য, মিয়নীৰ নাচ, পুৰণি শিলত কটা মূৰ্তিৰ নৃত্যভংগী, গৰখীয়া লৰাৰ নাচ, ভাওনাৰ নাচ, পুৰণি অসমীয়া পুথিৰ ছবিৰ নৃত্যভংগী। জ্যোতিপ্ৰসাদে চাৰিটা ধাৰাৰ পৰা নৃত্যভংগীৰ উপাদান গ্ৰহণ কৰি অসমীয়া নৃত্যক ন-ৰূপ দিয়াত গুৰুত্ব দিছিল। এই চাৰিটা ধাৰা হল- অসমৰ লোক নৃত্য আৰু জনজাতীয় নৃত্য, প্ৰাচীন পুথি আৰু শিলৰ মূৰ্তিৰ ভাওনাৰ ধ্ৰুপদী নৃত্য আৰু বৰ্হিভাৰতীয় নৃত্য। এইকেইটা উপাদান গ্ৰহণ কৰি তাতে আপোন দেশৰ

জনমতক কল্পনাৰে বোল সানি অসমীয়ানৃত্যক সজাই তোলাৰ ক্ষেত্ৰত যি পৰিকল্পনা কৰিছিল তাতেই নৃত্যশিল্পী হিচাপে জ্যোতিপ্ৰসাদৰ মৌলিক চিন্তা তথা সৃজনীশীল প্ৰতিভা প্ৰকাশ পাইছে।

বোলছবি শিল্পী জ্যোতিপ্ৰসাদ :

আধুনিক অসমীয়া জাতীয় জীৱনৰ সাংস্কৃতিক জগতখনৰ ভাৰতবৰ্ষত প্ৰথম বাৰ বোলছবি প্ৰচলন হৈছিল। সেইখিনি সময়ত মাত্ৰ তিনি বছৰৰ পিছতে জ্যোতি প্ৰসাদে অসমীয়া বোলছবি নিৰ্মাণ কৰি এক অভূতপূৰ্ব দক্ষতাৰ পৰিচয় দিছিল। ভাৰতত পোণ প্ৰথমে ১৯৩১ চনত সবাক বোলছবি নিৰ্মাণ হয়। সমগ্ৰ ভাৰতৰ তুলনাত আধুনিক বিজ্ঞানৰ পোহৰ নপৰা অসমৰ দৰে দেশত জ্যোতিপ্ৰসাদে ১৯৩৪ চনতে পূৰ্ণদৈৰ্ঘ্যৰ অসমীয়া বোলছবি কলকতাৰ বাওনাক চিনেমা হলত জয়মতী চিনেমা প্ৰদৰ্শন কৰায়। ইয়াৰ উপৰি তেওঁৰ দ্বিতীয় ছবি ইন্দ্ৰমালতী সফল নহলেও শিল্প গুণৰ দিশত এইখন বোলছবিৰো ঐতিহাসিক মূল্য আছে। জীৱনক কলাৰ মাজেদি চোৱা উচ্চতৰ সৌক শিখা বোলছবিৰ মাজেদি প্ৰদান কৰাৰ যি প্ৰচেষ্টা, এই প্ৰচেষ্টা অসমীয়া বোলছবিৰ জগতত কেৱল প্ৰথমেই নহয়, অনন্যও। এনে ধৰণৰ কলাৰূপৰ বাবেই জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জয়মতী বোলছবি প্ৰসংগত কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভাই কোৱা জয়মতী বোলছবি জ্যোতিৰ প্ৰতিভাৰ পূৰ্ণ আকাশ কথাষাৰ নিঃসন্দেহে সত্য।

স্থাপত্য শিল্পী জ্যোতিপ্ৰসাদ :

অসমীয়া স্থাপত্যৰ পুৰণি ভেটিতে নতুন ৰূপত সজাই-পৰাই অসমীয়া স্থাপত্যক বিশ্ব স্থাপত্যৰ শাৰীলৈ উত্তৰণ ঘটাবৰ বাবে জ্যোতিপ্ৰসাদে কাৰ্যকৰী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছিল। তেওঁ কৈছিল- অসম দেশ কাঠ-বাঁহৰ স্থাপত্যৰ বাবেই বিখ্যাত আছিল, পুৰণি কামৰূপী সভ্যতাৰ সময়ত শিলৰ মঠ-মন্দিৰ আৰু ৰাজপ্ৰসাদ আছিল। কিন্তু আহোম ৰাজত্বৰ প্ৰথম ভাগৰ পৰা মাজভাগলৈ কাঠ-বাঁহ স্থাপত্যৰেই ঘৰ-বাৰী স্থাপিত আছিল। উল্লেখ যে জ্যোতিৰ স্থাপত্য শিল্পৰ ন-চিন্তা জয়মতী বোলছবিত শৰীৰী ৰূপত যেন প্ৰকাশ পাইছিল।

সংস্কৃতিৰ সাধক জ্যোতিপ্ৰসাদ :

জ্যোতি প্ৰসাদৰ জীৱনৰ আগভাগৰ অসমৰ সংস্কৃতি জগতত এক ভয়াবহ উচ্ছৃংখলতা আৰু অস্থিৰতাই বিৰাজ কৰিছিল। সাহিত্য-নৃত্য, গীত আদিত সুকুমাৰ কলাৰ দিশত মাথোন অন্ধ অনুকৰণ আৰু সাজ-পাৰ, আ-অলংকাৰ, পিন্ধন-উৰণ আদি সকলো দিশতে অন্ধ অনুকৰণৰ প্ৰবণতাই বিভ্ৰান্ত কৰি তুলিছিল বুজন সংখ্যক শিক্ষিত শ্ৰেণীটোক। এনে এক সংকট কালতে জ্যোতি প্ৰসাদে বিশাল ব্যক্তিত্বৰে, অতুলন মৌলিক প্ৰতিভাৰে অন্তহীন ত্যাগ আৰু সাধনা আৰু মৌলিক সৃষ্টি ধৰ্মিতাবে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ নতুন দিশ নিৰ্ণয় কৰি ন-যুগৰ নতুন অসমীয়া সংস্কৃতিৰ বুনিয়াদ গঠন কৰিছিল। জ্যোতিপ্ৰসাদৰ বিশাল ব্যক্তিত্ব, অতুলন প্ৰতিভা আৰু অন্তহীন ত্যাগৰ বাবেই অসমীয়া জাতীয় সংস্কৃতি নতুন ৰূপত গঢ় লৈ প্ৰাণবন্ত হৈ উঠে। অসমীয়া জাতীয় সংস্কৃতিৰ সংকট কালত ন-সংস্কৃতি চেতনাৰ জোৰ বন্তি লৈ নতুন পথৰ সন্ধান দিয়াৰ দিশত শ্ৰীমন্ত শংকৰদেৱৰ পাছতেই তেওঁ স্থান। ৰূপান্তৰেহে মাথোন জগত ধুনীয়া কৰিব পাৰে বুলি দৃঢ় বিশ্বাস বুকুত বান্ধি জ্যোতিপ্ৰসাদে অসমীয়া সংস্কৃতিৰ পুৰণি ভেটিত নতুন উপাদান মিহলাই অসমীয়া সংস্কৃতিত প্ৰাণ

প্ৰাচৰ্য ঢালি দিলে।

বিপ্লৱী জ্যোতিপ্ৰসাদ :

জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জীৱনটোৱেই এটা বিপ্লৱ। কিন্তু এই বিপ্লৱ সাময়িক সমস্যা সমাধানৰ বাবে কৰা সাময়িক বিপ্লৱ নহয়, জ্যোতি প্ৰসাদৰ বিপ্লৱ মানৱীয় সনাতন প্ৰমূল্যক ৰূপান্তৰ কৰা এক উচ্চতৰ শিল্প বিপ্লৱ। অহিংসাত বিশ্বাসী জ্যোতি প্ৰসাদৰ বিপ্লৱ আছিল সাংস্কৃতিক বিপ্লৱ। অৰ্থনৈতিক সমৃদ্ধিৰে, মানসিক তথা সামাজিক শান্তিৰে আৰু সামগ্ৰিক জীৱন সৌন্দৰ্যৰে জগতত ন-ৰূপত সজাই তোলাতেই বিপ্লৱী জ্যোতিপ্ৰসাদৰ জীৱন জোৰা সাধনা আছিল।

উপসংহাৰ :

অসমৰ বিপ্লৱী সন্তান, প্ৰথিতযশা জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাদেৱৰ লিখনীক লিখি শেষ কৰিব নোৱাৰি। এই মহান ব্যক্তিজনৰ আশাসুধীয়া আপ্ৰাণ চেষ্টাৰ ফলতেই আজি অসমীয়া জাতিয়ে সগৌৰৱে সমাজত স্থান পাই আহিছে। এই মহান ব্যক্তিজনৰ সোঁৱৰণি আমি যাতে সদায় ধৰি ৰাখিব পাৰোঁ তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। তেওঁৰে ব্যক্তিত্বৰে আমিও যাতে নিজকে মহীয়ান কৰি তুলিব পাৰোঁ তাৰ কাৰণে আমাৰ আপ্ৰাণ চেষ্টাৰ প্ৰয়োজন।

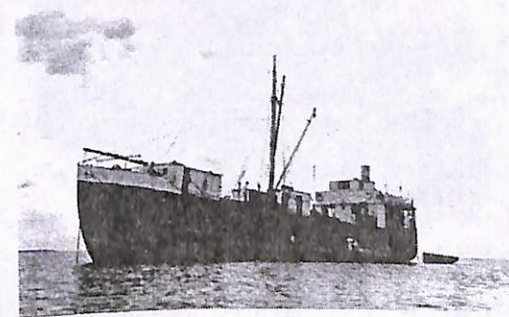

আই এন এচ বিক্ৰান্ত

শ্ৰীজিতু বৰ্মন

প্ৰথম বৰ্ষ, উচ্চতৰ মাধ্যমিক

আই এন এচ বিক্ৰান্ত হল লঘু বিমানবাহী এখন ভাৰতীয় বিশাল যুদ্ধ জাহাজ। প্ৰথমে এই জাহাজখন বৃটিছ ৰয়েল নেভিৰ এক সম্পত্তি আছিল। ১৯৪৩ চনৰ ১২ নৱেম্বৰত এই যুদ্ধ জাহাজখন সাজিবলৈ লোৱা হয় আৰু ১৯৪৫ চনৰ ১২ চেপ্তেম্বৰত ইয়াক পানীত নমোৱা হয়। কিন্তু দ্বিতীয় মহাসমৰ শেষ হোৱাত ইয়াক নিৰ্মাণ কাৰ্যৰ শেষৰ কামখিনি সম্পন্ন কৰা নহল আৰু উত্তৰ আয়াৰলেণ্ডৰ বেলফাষ্টতে ভৱিষ্যৎ ব্যৱহাৰৰ বাবে পৰি থাকিল। ১৯৫৭ চনৰ জানুৱাৰীত ভাৰতে জাহাজখন কিনি লয়। তাৰ পাছত এই জাহাজখনত কিছু অত্যাধুনিক ডিজাইন সংযুক্ত কৰি নিৰ্মাণ কাৰ্য সমাপ্ত কৰা হয়। ১৯৬১ চনৰ ৪ মাৰ্চত ইংলেণ্ডত ভাৰতৰ

উচ্চায়ুক্ত বিজয়লক্ষ্মী পণ্ডিতে এই জাহাজখনক আই এন এচ বিক্ৰান্ত হিচাপে নামাকৰণ কৰে। সেই বছৰে ইয়াক ভাৰতীয় নৌবাহিনীৰ সেৱাত আধুনিক ভাৱে সংযুক্ত কৰা হয়। এই বিমানবাহী জাহাজখনৰ প্ৰথম কমাণ্ডাৰ আছিল কেপ্তেইন প্ৰীতম সিং আই এন এচ বিক্ৰান্ত। প্ৰথমতে বৃটিছ... ফাইডাৰ বোম্বাৰ আৰু ফ্ৰেন্স এলাই এৰি চাবমেৰিন এয়ালক্ৰাফত কঢ়িয়াইছিল। তাৰ পাছত ইয়াক জেত বিমানো অৱতৰণ

কৰিব লগা হল। ১৯৬৫ চনৰ ভাৰত পাকিস্তান যুদ্ধত ই গুৰুত্ব পূৰ্ণ ভূমিকা লৈছিল। তদুপৰি ১৯৭১ চনত হোৱা যুদ্ধত বয়লাৰত এটা ফাট মেলা সত্ত্বেও এই জাহাজে বীৰত্বৰে যুদ্ধ কৰি পাকিস্তানী বাহিনীৰ যথেষ্ট ক্ষতি সাধন কৰিছিল। পাকিস্তানী নৌবাহিনীয়ে বিক্ৰান্তৰ ধবংস কৰিবলৈ গাজি..নামৰ চাবমেৰিন পঠিয়াইছিল যদিও মূৰকত গাজিহে নিখোজ হয়। বিক্ৰান্তত কৰ্মৰত বিষয়া আৰু জোৱানসকলৰ ভিতৰত দুজনে মহাবীৰ চক্ৰ আৰু বাৰজনে বীৰ চক্ৰ লাভ কৰিছিল।

আই এন এচ বিক্ৰান্তক মাজে মাজে মেৰামতি কৰা হ'লেও স্বাভাৱিক কাৰণতে ইয়াৰ অৱস্থা লাহে লাহে বেয়া হৈ আহিল।

১৯৯৭ চনৰ ৩১ জানুৱাৰীত ইয়াক আনুষ্ঠানিকভাৱে নৌ-বাহিনীৰ কামৰ পৰা অৱ্যাহতি দিয়া হয়। প্ৰায় পাঁচ মহলীয়া ঘৰ এটাৰ সমান আই এন এচ বিক্ৰান্ত বৰ্তমান ইণ্ডিয়াৰ মিউজিয়াম.. এক এপণ্ডা সংগ্ৰহালয়। বিগত পাঁচ বছৰত দহ লাখৰো অধিক দৰ্শকে এই সংগ্ৰহালয় পৰিদৰ্শন কৰিছে। সংগ্ৰহালয়টোৰ প্ৰধান দ্ৰষ্টব্য গাজিৰ পৰা ঘুলি অনা দুখন দুৱাৰ এই দুই প্ৰতিবেশী ৰাষ্ট্ৰৰ শত্ৰুতাৰ স্মাৰক।

মদ নাখালে আজি এইটো অৱস্থা নহ'লহেতেন

শ্ৰী জ্যোতিছ উৰাং
একাদশ বৰ্ষ, বাণিজ্য শাখা

এখন বৰ ডাঙৰ গাওঁ আছিল। গাওঁখনৰ নাম আছিল ৰংপুৰ। সেই গাঁৱতে এজন বৰ দুখীয়া মানুহ আছিল। মানুহজনৰ নাম আছিল বলৰাম। বলৰাম বৰ বেছি পঢ়া শুনা নাছিল, মাত্ৰ পঞ্চম শ্ৰেণীলৈকে পঢ়িছিল। বলৰাম বৰ দুখীয়া আছিল তথাপিও বলৰাম তীক্ষ্ণ বুদ্ধি সম্পন্ন আছিল। বলৰামৰ তিনিজন ল'ৰা আৰু দুজনী ছোৱালী আছিল। ছোৱালী দুজনী ডাঙৰ আছিল। ল'ৰা তিনিজনৰ নাম আছিল ক্ৰমে যদু, মাধৱ আৰু বীৰেণ। বলৰাম সৰুৰে পৰা প্ৰায় ১২ বছৰ মানৰ পৰা ওচৰতে থকা টাউনখনত দিন-হাজিৰা কৰি কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰিছিল আৰু তাৰ মাজৰ পৰা খাই বৈ যি বাচিছিল বাঁহৰ চুঙাত ভৰাই থৈছিল। এনেকৈ প্ৰায় দহ বছৰমান কটোৱাৰ পিছত টকা অলপ জমা কৰি ঘৰৰ আগফালে দোকান এখন খুলিলে। বলৰামৰ দোকান ভালদৰে চলিবলৈ ধৰিলে, এনেদৰে বলৰামৰ বহুত উন্নতি হ'ল। বহুত খেতি মাটি কিনিিলে, গৰু-ছাগলী কিনিিলে আৰু চাৰি কোঠালি যুক্ত পকা ঘৰ এটাও সাজিলে। বলৰামৰ ল'ৰা তিনিটা বৰ এলেহুৱা আছিল। দুজন ল'ৰা সৰুটো আৰু ডাঙৰটো নৱম শ্ৰেণীলৈকে পঢ়ে আৰু স্কুল এৰি দিলে।

কিন্তু মাজু ল'ৰা মাধৱে মেট্ৰিক পৰীক্ষা পাছ কৰিলে। যদু আৰু বীৰেণে স্কুল এৰাৰ পিছত দোকানৰ পৰা পইচা চোৰ কৰি মনে মনে মদ খাইছিল। বলৰামে গম পাইছিল তাৰ কেসাৰ বেমাৰ থকা কথাটো, সেইকাৰণে বলৰামে ভাৱিলে “কিমান দিননো মই জীয়াই থাকিম মৰাৰ আগতে ল'ৰা-ছোৱালী কেইটাৰ বিয়াখনকে পাতি যাম।” ভবামতেই কাম, ছোৱালী দুজনী আটাইতকৈ ডাঙৰ আছিল সেইকাৰণে বলৰামে দুইজনী ছোৱালীৰ বিয়াৰ কথা ঠিক কৰিলে আৰু একে বছৰতে দুয়োজনী ছোৱালীক বিয়া দিলে। তাৰ পিছৰ বছৰত ডাঙৰ ল'ৰাটোৰ বিয়া পাতি দিলে আৰু তাৰ এবছৰৰ পিছত মাজু ল'ৰা মাধৱৰ বিয়া পাতি দিবলৈ ছোৱালী বিচাৰিছিল কিন্তু মাধৱে বিয়া পাতিবলৈ সন্মতি নহ'ল। সেই কাণে সেই বছৰ সৰু ল'ৰা বীৰেণৰ বিয়া পাতি দিলে। তাৰ কেইদিনমানপিছত হঠাৎ এদিন কেসাৰ বেমাৰত বলৰামৰ মৃত্যু হ'ল। লাহে লাহে বলৰামৰ পত্নীও অৰ্থাৎ মাধৱহঁতৰ মাক বুঢ়ী হ'বলৈ ধৰিলে। মাকে ভাবিলে ইহঁতক মাটি-বাৰী, ধন সম্পত্তি ভাগ কৰি নিদিলে যিমান মাটি-বাৰী আছে ইহঁত কাজিয়া লাগিয়ে মৰিব। সেইবুলি ভাবি মাকে

তিনিওটা ল'ৰা যদু, মাধৱ আৰু বীৰেণক মাটি-বাৰী ধন সম্পত্তি সমানে ভাগ কৰি দিলে, তাৰ পিছত পকা ঘৰটো আৰু দোকানখন বাচি থাকিল। যদুৱে ক'লে, “দোকানখন মোকে দিয়া মই সৰুৰেপৰা দেউতাক দোকানত সহায় কৰিছিলো আৰু এতিয়াওতো ময়েই দোকানখন চলাই আছোঁ।” তাৰ কথাত কোনো আপত্তি নকৰাত মাকে যদুকে দোকানখন দিলে। শেষত বীৰেণে ক'লে “মই আটাইতকৈ সৰু সেইকাৰণে ঘৰটো মোকে দিব লাগে।” তাৰ কথাতো সকলোৰে সন্মতি থকাৰ কাৰণে মাকে ঘৰটো বীৰেণকে দিলে কিন্তু মাধৱে একো বস্তু বেছিকৈ নাপালে তথাপিহে মাধৱে একো নক'লে। সকলো মাটি-বাৰী, ধন-সম্পত্তি ভাগ কৰি দিয়াৰ পিছত সকলোৰে বেলেগ ঘৰ সাজি থাকিবলৈ ল'লে আৰু মাধৱেও নিজৰ ভাগৰ মাটিত অলপ আঁতৰত ঘৰ সাজি গাঁৱৰে ছোৱালী এজনীক বিয়া পাতিিলে, মাকেও মাধৱৰ লগতে থাকিছিল।

এদিন হঠাতে মাধৱৰ মাক ঢুকাল। ডাঙৰ ল'ৰা যদুৱে দোকানখন চলাইছিল, কিন্তু সদায় ৰাতিপুৱা দোকান খোলে আৰু ন'টা মান বজাত দোকান বন্ধ কৰি বিদ্যালয়লৈ যোৱাৰ দৰে মদৰ দোকানলৈ গৈ মদ খাই গোটেই দিনটো তাচ খেলি কেতিয়াবা জিকিলে ভালেই নহ'লে হাৰিলে ঘৰত আহি মানুহজনীক কাজিয়া কৰে আকৌ গধূলি দুই-তিনি ঘণ্টা দোকান খুলি যি কেইটকা পায় মদ খাই শেষ কৰে আৰু ৰাতি মদ খাই আহি ঘৰত চিঞৰ-বাখৰ কৰে। এনেদৰে এবছৰমানপিছত দোকানৰ সকলো বস্তু শেষ হ'ল আৰু টকাও শেষ হ'ল।

সৰু ল'ৰা বীৰেণেও পকা ঘৰ মাটি-বাৰী পালে কিন্তু উপাৰ্জন কৰিব নাজানে আৰু ইমানেই এলেহুৱা যে নিজৰ ভাগৰ খেতি মাটিখিনিতো খেতি নকৰে আনক আধি কৰিবলৈ দিয়ে কেতিয়াবা ধান পায়, কেতিয়াবা নাপায়। কেতিয়াবা এদিন হাজিৰা কৰিব যায় আকৌ সেইখিনি টকা খাই শেষ নোহোৱালৈকে কামলৈ নাযায়, সেইখিনি শেষ হ'লে আকৌ এদিন যায়। কেতিয়াবা বেছি অসুবিধা হ'লে বা এক দুই সপ্তাহ বৰষুণ দি থাকিলে কাম নাই হোৱা বৰষুণ দি আছে বুলি এবিঘামান মাটিকে বন্ধকত দি টকা আনে আৰু খায়, এনেদৰে কৰি কৰি মাটিখিনি বীৰেণ আৰু যদুৱে বন্ধকত দি শেষ কৰিলে। কিন্তু মাধৱ মেট্ৰিক পাছ কৰিছিল, অলপ বুদ্ধিয়কো আছিল আৰু মদ পানীও নাখাইছিল।

মাধৱ গাঁৱতে পিয়ন কাম কৰিছিল। দৰমহাও বেছি নাছিল আৰু তাৰ ভাগত পৰা মাটিখিনিত নিজে খেতিও কৰিছিল। খেতিত পোৱা ধনেৰে মাধৱৰ সৰু পৰিয়ালটো এবছৰ খায়ো বাছিহে গৈছিল, এনেদৰে মাধৱৰ পৰিয়ালটোৱে সুখেৰে দিন কটাইছিল।

কিন্তু তাৰ বিপৰীতে যদু আৰু বীৰেণৰ একে সমান মাটি-সম্পত্তি থাকিও সিহঁতৰ পৰিয়ালটোৱে তিনিবেলা তিনিমুঠি ভালদৰে খাব পোৱা নাছিল। কেতিয়াবা আকৌ দৰকাৰ হ'লে গৰু, ছাগলীবোৰো বেছি বেছি খাইছিল। এসময়ত যিমান গৰু, ছাগলী আছিল গোটেইবোৰ শেষ কৰিলে।

এদিনৰ কথা যদুৱে ৰাতি মদ খাই কোনো মতে ঢলং-পলং কৈ আহিছিল কিন্তু ঘৰ নাপাওঁতেই বাটৰ কাষৰ নলা এটাত পৰি কেকাই আছিল, সেই সময়তে কামৰ পৰা অহা চিনাকী মানুহ কেইজনে যদুৰ কেকাই থকা মাত শুনি টৰ্চমাৰি নলাত দেখে যদু পৰি আছে। মানুহকেইজনে যদুক উঠাই নি ঘৰত বিচনাত শুৱাই থৈ গুচি গ'ল। ঘৰত মানুজনীয়ে ভাত খাবলৈ কৈছিল কিন্তু যদুৱে ভাত নাখাই তাইকে গালি পাৰি শুই থাকিল।

পিছদিনা ৰাতিপুৱা শুই উঠিয়েই মানুহজনীয়ে দেখে যে গোটেই বিচনা তেজেৰে বমি কৰি ৰাঙলী হৈ আছে। লগে লগে মানুজনীয়ে ১০৮ গাড়ীখন ফোন কৰি মাতি মেডিকেললৈ লৈ গ'ল। মেডিকেলত ভৰ্তি কৰাৰ পিছত ডাক্তৰে পৰীক্ষা কৰি চাই ক'লে যে “ইয়াৰ মদ, চুলাই খাই-খাই গোটেই শৰীৰৰ তেজ পানী হ'ল, অতি সোনকালে তিনি-চাৰি বটলমান তেজ দিলেহে কিবা ক'ব পৰা যাব, কোনোবা আত্মীয় মানুহে তেজ দিব লাগিব নাইবা তেজ কিনিবলৈ ৭০-৮০ হাজাৰ টকা লাগিব।”

ঘৰলৈ গৈ মানুজনীয়ে মাধৱ আৰু বীৰেণক লৈ আহিলে তেজ দিবৰ কাৰণে কিন্তু মাধৱৰ শৰীৰ দুৰ্বল হোৱাৰ বাবে আৰু বীৰেণৰ শৰীৰতো মদ খাই খাই তেজৰ পৰিমাণ কম হোৱাৰ বাবে দুয়োৰে পৰা ডাক্তৰে তেজ ল'ব নোৱাৰিলে। তাৰ পিছত টকা যোগাৰ কৰোতে কৰোতে যদুৱে প্ৰাণবায়ু হেৰুৱালে। ডাক্তৰে ক'লে “মদ নাখালে আজি এইটো অৱস্থা নহ'লহেতেন।” তেতিয়া বিৰেণেও কথোটো বুজি পাই মেডিকেলতে ডাক্তৰৰ ওচৰতে আজিৰপৰা মদ নাখাওঁ বুলি শপত গ্ৰহণ কৰে।

চিঠি

চম্পল সোনোৱাল
প্রথম মান্যাসিক (বিজ্ঞান)

মৰমৰ.....

আজি তুমি মোৰ পৰা বহু আঁতৰত, নাজানো ক'ত ভুল হৈ গ'ল। অজানিতে হৃদয়ৰ দুৱাৰ খুলি তোমাক মনৰ কোঠালিলৈ ভৰাই সযতনে ৰাখিবলৈ চেষ্টা কৰিও মই অসমৰ্থ। তুমি দূৰ হোৱাৰে পৰা আন্ধাৰে ভৰা সেই কোঠালৈ সোমাবলৈও মোৰ বহু ভয় লাগে, কিয় নাজানো হৃদয়ৰ সেই গোপন কোঠালিটোৱে মোক সংকটৰ আগমন দিয়ে। জীৱনটোৱে মোক মাথো কন্দুৱাই আহিছে। মোৰ আশাৰ সাগৰত নাওখন মাজতেই বুৰগৈ সিপাৰৰ দৃশ্যটো নেদেখুওৱাই, কাঢ়ি নিয়ে বহু দূৰলৈ।

জীৱনৰ প্ৰথম ভুলটোৱেই মোক চিৰদিন কন্দুৱাই থাকিব। যৌৱনত ভৰি দিয়ে মনৰ মাজত কাৰোবাৰ ছবি আঁকি, কাৰোবাক আপোন কৰিও সকলোবোৰ ধুমুহাই ভাঙি নিলে, যিবোৰ পুনৰাই কেতিয়াও ঘূৰাই নাপাও। তথাপিও মনত বহু সাহ লৈ আগবাঢ়ি গৈছিলো আনজনৰ কাষলৈ মনে সজা সপোনৰ কাৰেংঘৰত জীয়াই থাকিবলৈ, কিন্তু নিষ্ঠুৰ নিয়তিয়ে পুনৰাই সকলো উদঙাই কাঢ়ি নিলে

সেই সপোন। মাথো, স্মৃতিতে জীয়াই থাকিবলৈ ঠেলি পঠিয়াছে মোক মোৰ ভাগ্যই।

সোন, তোমাক ক'বলৈ মোৰ বহু কথাই বৈ গৈছে তথাপিও একো ক'বকে পৰা নাই, যৌৱনৰ দ্বিতীয়বাৰ কাৰোবাক আপোন কৰাৰ সেই আধৰুৱা হৈ যোৱা মোৰ সপোনক কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰিম। মনৰ মাজত দ্বিতীয়জনক সোমোৱাই ৰাখিব নোৱাৰিলো। ভঙা হৃদয়ে নিতৌ মোৰ হৈ আধৰুৱা সপোনবোৰ পূৰাই দিবলৈ কাৰোবাক কাষত বিচাৰে কিন্তু কাকোৱেই নাপায়। এটি কথা মোক ঈশ্বৰে পৃথিৱীলৈ মাথো দুখ ভোগ কৰিবলৈকে পঠিয়ালে। সেইদিনা ৰাতি তোমাক বহুত টান কথা শুনাই দিলো, যিটো মই পৰাপক্ষত ক'ব নালাগিছিল, যদি পাৰা মোক ক্ষমা কৰি দিবা, হয়তো মোৰ এই ভুলে তোমাক বহুত আঘাত দিছে তাৰ বাবে পাৰিলে ক্ষমা কৰিবা। জীৱনত কৰা কেইটিমান সুস্ম ভুলেই মৃত্যু পৰ্যন্ত পাপৰ ভাগি কৰি ৰাখে। শেষত, তোমাৰ দীৰ্ঘায়ু আৰু কুশল মঙ্গল

কামনা কৰিছো। মোৰ হৃদয়ৰ সেই বন্ধ কোঠাত সোমাই যি কষ্ট পালা সকলো পাহৰি যাবা। জীৱনত বহু ডাঙৰ ধুমুহা আহে, সকলো ধুমুহা নেওচি মাথো আগবাঢ়ি যোৱা। মোক আৰু মোৰ প্ৰতিটো স্মৃতিক তোমাৰ হৃদয়ৰ আৰু মনৰ পৰা সম্পূৰ্ণৰূপে আতঁৰাই দিয়া। শান্তনা নামৰো যে কোনোবাই তোমাক কন্দুৱাই গ'ল একে বাবেই পাহৰি যাবা। হয়তো, এই পৃথিৱীত মোৰ আৰু বেছি দিন নাই। তোমাৰ প্ৰতিটো আশা পূৰ্ণ হওঁক আৰু ভাল ছোৱালী এজনী তোমাৰ জীৱন সংগী হওঁক।

বিদ্ৰঃ- মোৰ জীৱনৰ এজাক প্ৰেমৰ ধুমুহা, যি মোক শিকাইছিল প্ৰেমৰ প্ৰতিটো অধ্যায় আৰু দিছিল প্ৰকৃত প্ৰেমৰ আমেজ। ইয়াৰ জৰিয়তে মই ক্ষমা-ভিক্ষা মাগিছো প্ৰেমিকাৰ ওচৰত।

প্ৰত্যোত্তৰত (উত্তৰত)

জীৱনৰ হেৰুৱাই অহা অতীতৰ দিনবোৰে এৰি মধুৰ, বিষাদৰ স্মৃতিবোৰে মোক প্ৰায়ে কন্দুৱাই থৈ যায়। মোৰ জীৱনটো অত্যন্ত কঠিন পৰিস্থিতি, দুখ-বেদনাৰ মাজেৰে অতিক্ৰম কৰি আজি ১৮ বছৰত ভৰি দিছো। এই সময়লৈকে শৈশৱ আৰু কৈশোৰ তথা যৌৱনৰ প্ৰথম পুৰাতে যিবোৰ ভুল কৰিলো হয়তো চিৰদিনলৈ এইবোৰ মোৰ জীৱনৰ এটি নিত্য কাৰ্য হৈ পৰিব যিবোৰ কোনেও ক্ষমা কৰিবই নোৱাৰিব। মোৰ জীৱনৰ এটি এটি ক্ষুদ্ৰ কথাই মোক সকলোৰে পৰা দূৰ কৰি ৰাখে। কিয়, কিয় এনে হয়?

অতীতৰ সেই স্মৃতিয়ে মনত প্ৰায়েই দোলা দি যায়, সময়ৰ গতিত বোৱতী নদীৰ সোঁতে এৰি যায় বহু আৰ্জনা,

তেনেদৰেই সময়ৰ কোবাল সোঁতে মোক পেলাই গ'ল একেবাৰে আৰ্জনাৰ ৰূপত। মই মাথো নীৰৱে নিৰলে নিৰক্ষৰৰ দৰে চকুৰে চাই থাকিবহে পাৰো। উদগু মানৱ জাতিয়ে নিষ্ঠুৰৰ দৰে ভাঙি যায় প্ৰতিটো মুহূৰ্তৰ সপোনবোৰ কোনে জানে, কাৰ জীৱনৰ কঠোৰতাক, কোনে বুজিব পাৰে কাৰোবাৰ হৃদয়ত জ্বলি থকা জুইকুৰাৰ কথা? কেতিয়া কোনে কাৰ স্মৃতিত কান্দি উঠে কোনেও নাজানে, অন্তৰৰ সেই মহাসাগৰত সাঁতুৰিবলৈ কাৰো সাধ্য নাই।

যৌৱনত ভৰি দিয়ে কাৰোবাৰ জীৱনসংগী হোৱাৰ আশাই মোৰ জীৱনৰ সকলো কাঢ়ি নিলে, মাথো এৰি গ'ল চিৰদিনৰ বাবে দুখ-বেদনা আৰু চকুলো। তাৰোপৰি, গুণা-বছা সেই ফুলাম গামোছাৰ স্মৃতিয়ে অকলশৰীয়া হৈ যোৱাৰ কথা সোৱঁৰাই থাকে। সেই স্মৃতিবোৰ পাহৰাৰ আগতে তুমিও আজি সেই স্মৃতিয়েই ঘূৰাই দিলা মোক। মোৰ ভালপোৱাত কি ক'মকৈ পালা, কিয় ইমান নিষ্ঠুৰ হ'লা তুমি, নদীৰ সোঁমাজতেই কিয় এৰি গ'লা মোক, কিয় ভাল পাইছিলো তুমি, মোৰ কি দোষ আছিল? কিহত ভুল হ'ল কোৱা?

তোমাক হৃদয়ৰ দুৱাৰ খুলি চিৰদিনৰ বাবে সোমোৱাৰ খুজিও নোৱাৰিলো, মই হাৰি গলো নিয়তিৰ সন্মুখত। তোমাক মই বহুত ভাল পাইছিলো। তোমাৰ লগত চিনাকী হোৱা দিন ধৰি আজি পৰ্যন্ত মোৰ হৃদয়ৰ ব্যাকুলতাক তুমি উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰিলা মোক অকলশৰীয়া কৰি দিলা তুমি। কুশলে থাকিবা বুলি আশা ৰাখিলো। আজি তুমি মোক উপহাৰত দি যোৱা চকুলোবোৰৰ বাবে অশেষ ধন্যবাদ।

ভাল পোৱা কোনো ধেমালী নহয়

চিমা চেত্ৰী
উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগ
স্নাতক তৃতীয় স্নাতক

পুৰণি কালৰ কথা গোৰীপুৰ নামৰ এখন গাওঁ আছিল। য'ত জেনী নামৰ এগৰাকী যুৱতী বাস কৰিছিল। তাইৰ ঘৰত তাইৰ মা-দেউতা আৰু তাই একমাত্ৰ সন্তান আছিল। তাই ক্লাচ ৩ লৈ পাওঁতে জেনীৰ পাপাই ওচৰৰ চহৰত চাকৰি কৰিবলৈ গৈছিল। তাই সেইদিনা স্কুলত বহুত কান্দিছিল; মন মাৰি আছিল, তাইৰ লগৰ সকলোৱে তাইক সোধাত তাই একো উত্তৰ দিয়া নাছিল। খন্তেক পিছত তাইক নিৰীক্ষণ কৰি থকা শিক্ষকে সুধিলে। জেনী তোমাৰ গা ভাল নাই নেকি? তুমি কিয় এইদৰে মন মাৰি আছা। তেতিয়া সেই কুমলীয়া বয়সৰ মৰম লগা ছোৱালীজনে ক'লে - “ছাৰ, মই পাপাক বহুত ভাল পাওঁ আৰু পাপা আজিৰ পৰা চহৰত থাকিব চাকৰিৰ কাৰণে গৈছে।” তাইৰ উত্তৰ শুনি খন্তেক সময়ৰ কাৰণে শিক্ষকজনীৰ হৈ গ'ল - এই যে সৰু ছোৱালীজনী এই পৃথিৱীত আহিছেহে আৰু তাইৰ অন্তৰত ইমান মৰম। চাৰে

তাইক বুজালে আৰু তাই সৰু হৈ থকাৰ কাৰণে তাইৰ কুমলীয়া অন্তৰখনে মানি ল'লে।

চাওঁতে চাওঁতে তাই ডাঙৰ হ'বলৈ ধৰিলে।

হাইস্কুল শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত তাই উত্তীৰ্ণ হ'ল আৰু তেতিয়া

তাই পাপাক ক'লে

“পাপা, মই বিজ্ঞান শাখাত

পঢ়িম আৰু আপোনাৰ

লগতে ময়ো চহৰতে মানে

ডিব্ৰুগড়ত থাকিম।”

জেনীৰ দেউতাকে জেনীক

ডিব্ৰুগড়ৰ

ডিব্ৰু

মহাবিদ্যালয়ত নাম ভৰ্ত্তি

কৰি দিলে আৰু ৩১

জুলাইত তাইক ডিব্ৰুগড়ৰ

হোষ্টেলত এডমিছ্যন

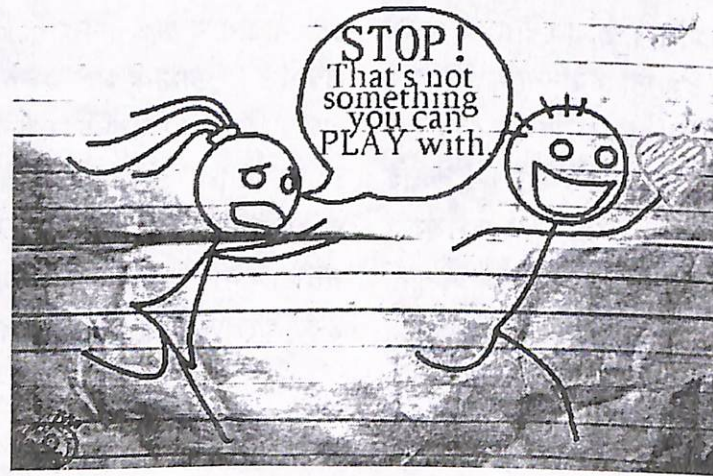
দিলে। তাই ফোন লোৱা নাছিল। তাই ঘৰৰ পৰা প্ৰথম

মাকক এৰি বহুত দূৰ আহিছিল। তাইক ৰাতিপুৱা ৩১

জুলাইত হোষ্টেলত থৈ যাওঁতে জেনীৰ পাপাকৰ বহুত দুখ

লাগিল। তেতিয়া তেওঁ নিজৰ ফোনটো তাইক দি ক'লে

“কিবা অসুবিধা হ'লে মোক মোৰ অফিচৰ নম্বৰত ক'ল কৰিবা।” তাই সেইদিনটো যেনে তেনে পাৰ কৰিলে। কিন্তু

পিছদিনা ১ আগষ্টৰ দিনা তাই পুৱা ৪ বজাত উঠিলে। তাইৰ একো ভাল লগা নাছিল। ঘৰলৈ মনত পৰিছিল; তাইৰ মাকলৈ আৰু লগতে মনত ভয়ো আছিল তাই কলেজত কাকো চিনি নাপাই কেনেকৈ কলেজত অকলে থাকিব। তাই বহুত কান্দিদিলে আৰু কান্দি কান্দি পাপাক কল কৰিলে - “পাপা মই ইয়াত নাথাকো মোক একো ভাল লগা নাই, ঘৰলৈ যাম মই।” খন্তেক সময়ৰ পাচত জেনীৰ পাপাই তাইৰ ওচৰত আহি তাইক বুজালে; একো নহয় কলেজ যোৱা ভালকৈ পঢ়া, নতুন কৈ অহাৰ কাৰণে বেয়া লাগিছে একো নহয়। হোষ্টেলৰ আশ্ৰিত্যেও তাইক বুজালে আৰু তাত থকা চিনিয়ৰ সকলোৱে মিলি বুজালে। তাই হ'ব বুলি কলেজ যাবৰ কাৰণে ওলালে।

তাই কলেজ গ'ল। ক্লাচ কৰিলে, লগৰীয়া পালে। তেনেকৈ চাওঁতে চাওঁতে এবছৰ পাৰ হৈ গ'ল। তাই যেতিয়া দ্বিতীয় বৰ্ষ পালে তেতিয়া তাইৰ সহপাঠী ল'ৰা এটাৰ লগত চিনাকী হ'ল। আগতে তাইৰ কোনো ল'ৰাৰ লগত কথা পতা নাছিল। লাহে লাহে তাই ডেনৰ লগত কথা পাতিবলৈ ধৰিলে। দুয়োটাই ফোনত বহুত কথা পাতে। এদিন ডেনে জেনীক ক'লে মই তোমাক মোৰ BestFriend পাতিব বিচাৰো। তেতিয়া জেনীয়ে ক'লে - “হ'ব কিন্তু Friend তকৈ আগত কেতিয়াও নাযাব।” ডেনে ক'লে নাযাওঁ বুলি। তেতিয়াৰ পৰাই জেনীয়ে তাইৰ মনৰ কথা চব ডেনক ক'বলৈ ধৰিলে।

চাওঁতে চাওঁতে ডেন আৰু জেনী বহুত ভাল বন্ধু হৈ গ'ল। এদিনা ডেনে জেনীক ক'লে - “মই তোমাক বহুত বহুত বহুত মানে নিজতকৈ বেছি ভাল পাওঁ।”

তেতিয়া জেনীৰ মনত বহুত দুখ লাগিলে। তাই আগতেই কৈছিল লগৰ হিচাপে থাকিবা বুলি। তেতিয়া জেনীয়ে ক'লে - “মইতো নাপাওঁ আৰু এইটো কেতিয়াও হ'ব নোৱাৰে।” তেতিয়া ডেনে ক'লে মই তোমাক বহুত ভাল পাওঁ, তোমাৰ চব কাম কৰি দিম তোমাক বহুত মৰম কৰিম। তুমি মোৰ মৰম বুজানা। তেতিয়া জেনীয়ে ক'লে মই তোমাক ভাল পোৱা চকুৰে কেতিয়াও চোৱা নাই। হয় ময়ো তোমাক বহুত ভাল পাওঁ কিন্তু মোৰ বহুত ভাল লগৰীয়া হিচাপে।

কিন্তু তেতিয়া ডেনে বুজি নাপালে আৰু ক'লে তোমাক কি লাগে কোৱা মই চব দিম। ঠিক আছে তুমি মোৰ লগত লগৰ হিচাপে থকা কিন্তু মোক প্ৰমিচ কৰা যে ভবিষ্যতে কাকো ভাল নাপাওঁ বুলি। কথাটো শুনি তাইৰ মনত বহুত দুখ লাগিলে কাৰণ তাই বেলেগ কাৰোবাক ভাল পাই আৰু সেই কথাটো তাই ডেনকো কৈছিল। ডেনে যে তেনেকৈ ক'ব বুলি কেতিয়াও ভবা নাছিল। তাই মাকৰ আগত মনৰ সকলো কথা কৈছিল যিয়ে তাইৰ মনত বহুত দুখ দিলে। তাই ডেনৰ লগত Friendship ভাঙি দিলে।

মানুহৰ জীৱনত ভাল সঙ্গী আৰু জীৱন লগৰ বিচাৰি পোৱাটো সহজ নহয়। প্ৰথমতে সকলোৱেই বহুত মৰম দিয়ে কিন্তু পিছত হে গ'ম পোৱা যায় তাৰ আচল চৰিত্ৰটো। ভাল পোৱা কোনো ধেমালী নহয় আৰু জেদ কৰি কাকো ভাল পাব নোৱাৰি। ভালপোৱা এনে এটা অনুভৱ মাত্ৰ আৰু সদায় আনক মৰম দি হে আনৰ পৰা মৰম পাব পাৰি, জেদ কৰি নহয়।

(কথা - কবিতা)

ক্ষণ্তক

শ্রীমতী ডলী শইকীয়া
স্নাতক প্রথম মান্যায়িক
কলা (ৰাজনীতি বিভাগ)

মই ভাবো, জীৱনটো এটা ক্ষীণকায়। জীৱনৰ সুবাসত আধুত হৈ ৰয় মানৱ শৰীৰ। মানৱৰ এই আশাবাদী হিয়া পলকতে নিষ্ট হয়। আকৌ আহে! ৰহস্যময়ী বিশ্বৰ সুবাস পাবলৈ। এই সুবাস লৈ মানৱে স্ব-ইচ্ছাক কৰি তোলে বাস্তৱায়িত। কোনোৱে ধৰ্ম, কোনোৱে কৰ্ম, কোনোৱে আকৌ জাতিৰ ভেদাভেদ, ৰাখে মাথো ক্ষণ্তকতে। এই ক্ষণ্তকীয়া জীৱৰ শেষান্তৰত নিজক কৰি তোলে আলোকিত কেৱল আলোকিত।

সুধিব বিচাৰো তোমাক - “এইয়া নেকি তোমাৰ সৃষ্টি? এইয়া নেকি তোমাৰ কৰ্তব্য?” নোৱাৰে ক্ষণ্তকতে শেষ হ’ব সকলোটি। মানৱৰ আশা-ভৰসা আৰু নোৱাৰা তুমি শেষ কৰিব সকলো ক্ষণ্তকতে। কোৱা, এবাৰ কোৱা তুমি .....। যদি হয় ইয়াতে সকলোটি শেষ, তেন্তে কিয় আৱদ্ধ কৰি ৰাখিছা এই মোহনীয় মায়া জালত? আশাবাদী মানৱক তুমি নিৰাশা কৰি লৈ যোৱা ক্ষণ্তকতে।

বাট চাই ৰঙা তোমাৰ প্ৰতিভাৰ বাবে সদায়। ভাগৰে আৱৰি ধৰে, তথাপিও নিষ্ঠুৰ তোমাৰ হৃদয়ে নুবুজে মোৰ প্ৰাৰ্থনাক আৰু প্ৰতিভাৰও দিব নোখোজো।

কৌতুক

ফ্ৰে’ণ্ড (ভাইক দৌষ্টক কৈছিল): এইবোৰ পইচা থৈ লোৱা নিজৰ কাৰণে গাড়ী লৈ লবা।

দৌষ্ট: নালাগে।

ফ্ৰে’ণ্ড: মৰমেৰে দিছো থৈ লোৱা, নহ’লে চৰিয়াই মেলি দিম।

দৌষ্ট: ভয় লাগে।

ফ্ৰে’ণ্ড: ভয় লাগে?

দৌষ্ট: চৰটোলৈ নহয় পেট্টললৈ।

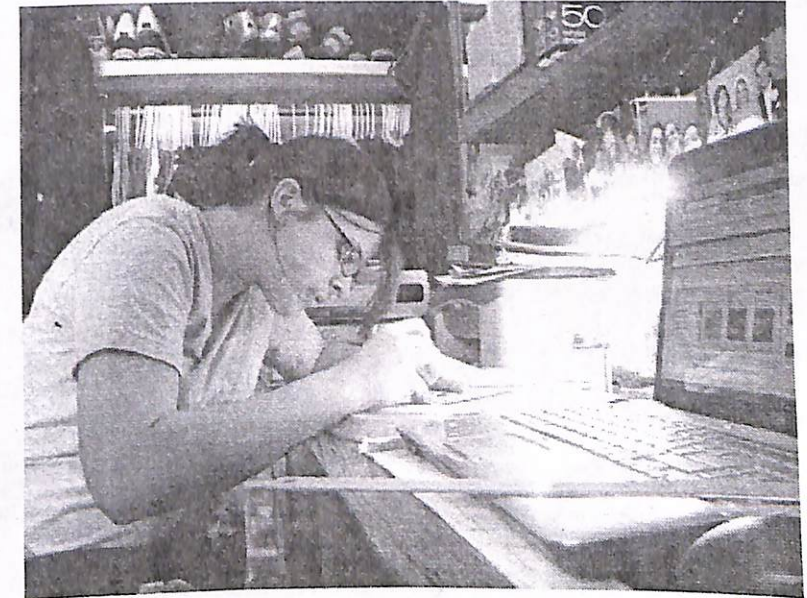
- শ্ৰী জয়ন্ত সোনোৱাল
কলা শাখাৰ একাদশ শ্ৰেণী

পৰীক্ষা (জীৱন গঢ়াৰ এক সময়)

শ্রীমতী পম্পী স্বৰ্গাৰী
পঞ্চম মান্যায়িক (অসমীয়া বিভাগ)

বাঁহনিৰ তলেৰে খোজ দিছিলোঁ লাহে লাহে অতি গহীন ভাৱে। হঠাৎ ভাঁহি আহিছিল কাৰোবাৰ এষাৰি মাত, অতি চিনাকী মানুহৰ গাঁৱৰে এগৰাকী বৃদ্ধা মহিলাই (সম্বন্ধত তেখেত মোৰ আইতা) মাত লগালে - “আইজনী পৰীক্ষা কেনে হ’ল?”

জীৱনৰ প্ৰতিটো শক্তিশালী সন্তাক জগাই তোলে এই পৰীক্ষাই। পৰীক্ষা বুলিলে এটা শ্ৰেণীৰ পৰা আন এটা শ্ৰেণীলৈ আগুৱাই যোৱাটোৱে নহয়, আমাৰ মনৰ মাজত শুই থকা জীৱটোক জগাই দি কোন বাটেৰে

আগবাঢ়িব লাগে তাক সুন্দৰ ভাৱে সমিধান দিয়া। পৰীক্ষাই হৈছে প্ৰত্যেকজন ব্যক্তিৰ জীৱন গঢ়াৰ সময়। শৈক্ষিক জীৱনত বিদ্যাৰ্থীসকলে সন্মুখীন হোৱা একমাত্ৰ প্ৰত্যাহ্বান

হৈছে “পৰীক্ষা”। “পৰীক্ষা” বুলি ক’লে ভয়ত পেপুৱা লগা দেখা যায়। কি হ’ব, কি নহ’ব ভাৱি ভাৱিয়েই বেমাৰত পৰে। প্ৰকৃত জীৱনত যিকোনো ক্ষেত্ৰতে পৰীক্ষাৰ সন্মুখীন হ’বই লাগে। বাস্তৱ জীৱনত কোনো ব্যক্তিয়ে যদি পৰীক্ষাৰ

মুখামুখি হ’বলৈ নিবিচাৰে তেনেহ’লে নিজকে পৰীক্ষাৰ বাবে গ্ৰহণযোগ্য নহয় বুলি ভাবি।

কোনো কোনোৱে পৰীক্ষাৰ সম্বন্ধে যেনে ধৰণেৰে ভাবে, কিন্তু পৰীক্ষাৰ সন্তোদটো ঠিক তেনেধৰণৰ নহয়। মোৰ দৃষ্টিশক্তিৰে

যিমান দূৰ দেখিছো বা যিমান ভাৱিব পৰা হৈছে সেই দৃষ্টিভংগীয়ে - “পৰীক্ষাই হৈছে কোনো এজন ব্যক্তিৰ জীৱন নিবাসৰ সাৰ্থকতা।”

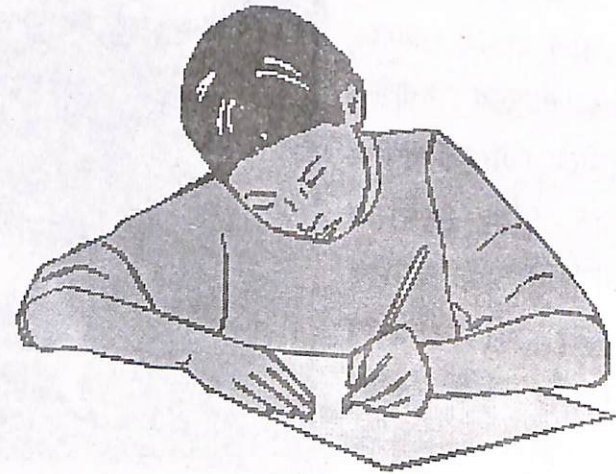
“শিক্ষাই জ্ঞান, জ্ঞানেই শক্তি” – কথাষাৰ কৈছিল ছত্ৰেটিছে। শিক্ষাৰ পৰাই আমি জ্ঞান লাভ কৰোঁ, সকলোৰে বিচাৰে নিজৰ জীৱনটোত অলপ শান্তি। সেই শান্তি আমি নিশ্চয় লাভ কৰিম তাৰ বাবে লাগিব শক্তি। যাৰ বলত নিজক প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিম। যি জ্ঞানৰ কথা ছত্ৰেটিছে কৈছে, সেই জ্ঞান লাভ কৰিবলৈ লাগিব পৰীক্ষা। যাক বাদ দি আমি কেতিয়াও জীয়াই থাকিব নোৱাৰো। পৰীক্ষাই হৈছে এনে এক পদ্ধতি যাৰ জৰিয়তে কোনো ব্যক্তিয়ে কোনো বিষয়ত নিজৰ অহৰ্তা নিৰ্ণয় কৰিবলৈ কেনেদৰে আগবাঢ়িব পাৰি তাক চালি-জাবি চাব পাৰি। “পৰীক্ষা” শব্দটো মাত্ৰ স্কুল, কলেজতে সীমাবদ্ধ হৈ নাথাকে। পৰীক্ষাই আমাৰ স্মৃতিশক্তি অধিক শক্তিশালী কৰি তোলে।

পৰীক্ষা আছে বাবে আজি সমাজত সহযোগীতাৰ মাজত প্ৰতিযোগীতাৰ ভাৱটো আছে। আনে পাৰিছে, মই

কিয় নোৱাৰিম বুলি ভৱা যিটো প্ৰৱণতা, সেই প্ৰৱণতাৰ আঁৰত আছে পৰীক্ষা। যাৰ সহায়ত নিজক নিজে চিনি পাবলৈ সাহস কৰিছে। কোনো এটা পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱাৰ পাছত একোটা ডিগ্ৰীৰ অধিকাৰী হওঁ। সচাঁই ভাবিয়েই ভাল লাগে কথাটো নহয়নে, নিজকে এগৰাকী আদৰ্শবান ব্যক্তি বুলি ভাবি ভাল লাগে। এই যোগ্যতাৰ দ্বাৰা আমি আমাৰ শৈক্ষিক জীৱনত এক ঢাপ আগলৈ যাব পাৰো আৰু পিতৃ-মাতৃ, শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী, বন্ধু-বান্ধৱ আৰু ওচৰ-চুবুৰীয়া তথা আত্মীয় স্বজনৰ আদৰ-সাদৰ আৰু সন্মান লাভ কৰো।

গভীৰ উদ্যমেৰে আগবঢ়াৰ আগ্ৰহেই হৈছে তোমাৰ পৰিচয়। গতিকে মনত ৰাখিবা –

যেনে বাজা, তেনে দৃঢ়তা
যেনে দৃঢ়তা, তেনে কাৰ্য
যেনে কাৰ্য তেনে ভাগ্য

My Parents are my God

Beauty Dey
3rd sem B. Com

My parents are my god,
I love them a lot.
They gave me life
Without them, I can't survive.
Their parents always make me feel secure.
My parents are my god,
I love them a lot.
They try hard to give me a better life
And try to satisfy all my needs.
I will be obliged to them always.
No matter what circumstances are.
They gave me a better place,
And I promise never to betray them.
My parents are my god,
I love them a lot.
I always pray to god for their long life.
Because without them, I can't even walk a mile.

Life

Miss Seema Chetry
B.Sc. 3rd Year
Botany Department

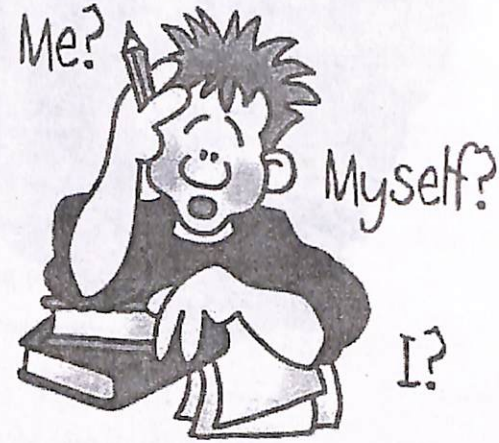
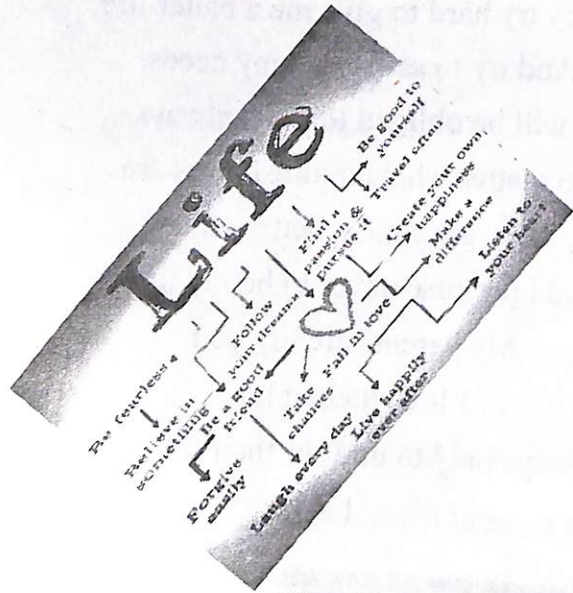
Life has lots to offer
But its meandering path is full of challenges.

Life has lots to cherish,
But struggles are a part of it.

Life is too short for some,
It is immortal for none.

Sometimes life gives us pain,
But in an instant it may give us joy.

Life brings back the memory
and memory, giving us pleasure
And it is only with the last breath
That all our hopes and dreams end.

ME

Chinmoy Hazarika
B.Com 5th Sem

Thinking to be immortal,
Looking down from the sky
towards the earth.

Cherishing some hope
But never seeing to achieve.

I still try, not losing hope;
Looking down I feel scared
But keeping my fears aside

I decide to move on.

My past scares me

But still I move on;

And without looking back

I try to pen all what I feel.

মই নাজানো

কল্যাণ কুমাৰ দাস
স্নাতক পঞ্চম বান্ধাসিক
অসমীয়া বিভাগ

অনুভৱ

নাজানো এটা সম্পৰ্ক
গঢ়িবলৈ কিমান
“মৰম” আৰু “হেঁপাহ”ৰ প্ৰয়োজন

মৰমৰ পৰিসৰ কিমান

বেছি হ’লে

নিজৰ অস্তিত্বক পাহৰিব পাৰি

মই নাজানো

হৃদয়ত মৰমৰ উত্তাপ কিমান

বেছি হ’লে

বিচ্ছেদৰ নিৰ্মম বেদনাও

ওলাই আহে

এটি দীঘল হুমুনিয়াহ হৈ

মই নাজানো

প্ৰতিজন প্ৰেমিক বা প্ৰেমিকাকো

সোধা নাই

কিমান “বিশ্বাস” দিলে

এজন সঁচা প্ৰেমিক হ’ব পাৰে। ❖

???

স্বৰচিত কবিতা

প্ৰিয়া দিহিঙ্গীয়া, বৰ্ষ বান্ধাসিক
ৰসায়ন বিভাগ

মোৰ জন্মৰ ইতিহাস এটি বালিৰ বুকুত লিখা আছে।
ফেব্ ফেবীয়া কঁপনি কঁপনি যেন এজাক বতাহ বলিছিল সেইদিনা

.....

তাৰ ঠিক আগৰদিনা ..... ঠিক আগৰদিনাই

গৰ্ভত ন-মাহ, দহ দিনৰ বোজা এটা লৈ

আঘোণৰ সোন গুটি চপাইছিল মোৰ মাই .....।

সেইজনী আইৰ জৰায়ু ভেদি

যিদিনা মই কান্দিছিলো; মাই হেনো এটা সপোন দেখিছিলো ..

পকা ধানতকৈ আৰু অলপ গাঢ় আছিল তাৰ বৰণটো .....।

মাৰ কপালৰ সূৰ্য্যটোতকৈও

উজ্জ্বল কৰিব খুজিছিল মোক।

সেইবাবেই মোৰ জীৱনে আদি বিশটা বসন্ত গৰকিলে।

আইৰ উলাহতে নাছিৰ খোজোঁ মই .....

আইৰ কোলাতে জিৰাব খোজোঁ মই .....

আইৰ দৰেই এজনী আই হ’ব খোজোঁ মই .....। ❖

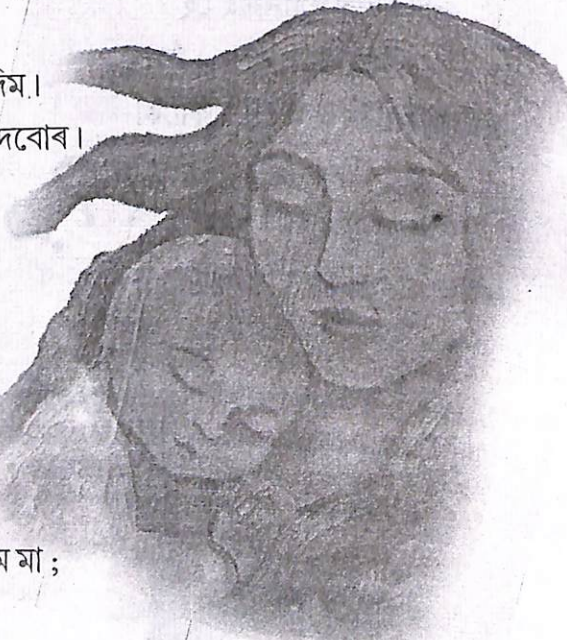
(২০১৪ বৰ্ষৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত খিতাতে লিখা কবিতা
প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্ত কবিতা।)

‘মা’

প্ৰিয়া দিহিঙ্গীয়া
বসায়ন বিজ্ঞান বিভাগ
স্নাতক ৫ম বাৰ্ষিক

আজি নিশা কুঁৱলীয়ে ঢকা আন্ধাৰত তোমাক অংকণ কৰিম মই ....
তোমাৰ ঘন কলা চুলিকোচাত আৰু এসোপা আন্ধাৰ বাকি দিম
মোৰ হাতৰ অনভ্যুত্থিত
তোমাৰ এই দাত হ’ব পাৰে বেৰীয়া;
অথবা ওঁঠৰ হাঁহিত ফুলিব পাৰে কেচা কেচা কিছুমান ভালপোৱা।
মই অৱশ্যেই তোমাৰ মমতা ভৰা মনটোক
আঁকিব নোৱাৰিম সঠিককৈ .....
মই উমান ল’ব নোৱাৰাকৈয়ে চোন দিনক দিনে বাঢ়ি যাই
মোৰ প্ৰতি তোমাৰ ভালপোৱা .....
তোমাৰ হাতখনৰ ফাঁকত মোৰ এটা আঙুলি আঁকিম।
খামুচি ধৰিম, সাৱতি ধৰিম .....
বিশটা বসন্তক পাহৰি তোমাৰ কোলাত আশ্ৰয় সাজিম।
আজি নিশা এখন কেনভাচত এবুকু শ্ৰদ্ধা ঢালিম;
তোমাৰ নামত।
সৰুতে কৰা হৈ-চৈবোৰ তোমাৰ হাতত তুলি দিম।
কিছুমান অপ্ৰত্যাশী বিদ্ৰোহত আজি শেষ কৰিম শব্দবোৰ।
মোক এটা সূৰ্য লাগে মা .....
ঠিক তোমাৰ দৰেই উজ্জ্বল।
মোক এটা জোন লাগে মা .....
ঠিক তোমাৰ দৰেই শীতল .....
মোক আচলতে মা একোৰেই নালাগে;
তোমাৰ সৰু ঘূৰণীয়া পৃথিৱীখনৰ বাদে।
(আজিৰ নিশাটো মাথোঁ তোমাৰ নামত)
আজি বাতিৰ আন্ধাৰবোৰ এনেকৈয়ে উদং কৰিম মা;
তোমাৰ চুলিটাৰি খুব ধুনীয়া হ’ব।❖

(বিঃদ্রঃ ১৭ ডিচেম্বৰ, ২০১৩ৰ দিনা লিখা। মোৰ জন্মদিনৰ কিছুমান ক্ষণত মাথোঁ মাৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধাৰে ..... মোৰ সৃষ্টি।)

সমবেত সঙ্গীত

কথা : ড° জ্যোতিমা ফুকন
সূৰ : শ্ৰী স্বাক্ষৰ শৰ্মা
পৰিচালনা : শ্ৰী অদিতি বৰুৱা
সহযোগত : ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী
জয়ন্তী গৰকা শিক্ষকবৃন্দ।

অসতোমা সংগময়ঃ
তমসোমা জ্যোতিৰ্গময়ঃ
মৃত্যু মা অমৃতংগময়ঃ
ওঁম শান্তি শান্তি .....
ডিবৰুৰ পাৰে আমি, ডিব্ৰুগড়।
ৰূপান্তৰৰ সেনানী আমি
জোনাক বিচাৰি যাওঁ সসীমৰ পাৰ ভাঙি .....

আকাশ চুব খোজো আমি
পৰিত্ৰ দুৱাৰ খুলি দিয়া।
জয়তু ডিব্ৰুগড়। জয়তু ডিব্ৰুগড়।।

শংখ ধ্বনিৰে আকাশভৰাই উৰুলি দিয়া।
তৰাৰে মালা গাঠি
আকাশবন্তি জ্বলাই দিয়া

ৰণুক-জুনুক নুপুৰ ধ্বনিত
বন্দিত বন্দিত ডিব্ৰুগড়।

গানে গা-নে জ্ঞান
প্ৰাণে প্ৰাণে পাণ আহ্বান।
জগোৱা জগোৱা ভক্তি জ্ঞানেৰে প্ৰাণ।
অ’ আঁচলৰ শীতল ছাঁ।
জুব মলয়াৰ বা .....।

আকৌ নতুন প্ৰভাত হ’ব

- অমৃত দাস
বিজ্ঞানগাৰ সহায়ক, উদ্ভিদবিদ্যা বিভাগ

খনিজ হিচাপে মোৰ মৃত্যু হ’ল
উদ্ভিদ হিচাপে মোৰ জন্ম হ’ল
উদ্ভিদ হিচাপে মোৰ মৃত্যু হ’ল
ইতৰ প্ৰাণী হিচাপে মোৰ জন্ম হ’ল
ইতৰ প্ৰাণী হিচাপে মোৰ মৃত্যু হ’ল
মানুহ হিচাপে মোৰ জন্ম হ’ল
মানুহ হিচাপে মোৰ এদিন মৃত্যু হ’ব আৰু .....
মোৰ বাউসীত গজি উঠিব দেৱদূতৰ দুখন ডেউকা।
তেনেহ’লে ভয় কিহৰ?❖

-আগে ঘলো, ঘলতে ৱহো, মজীল দাস আয়েনী । ১°
(° ভৰত নাৰায়ন জামুৱাৰ, প্ৰাক্তন অধ্যক্ষ)

জোনাকত ওপচে জ্ঞানৰে কলচি, ডিবৰুৱে নাচে উলাহত।
ঘাটে ঘাটে লৈ যা খবৰ সোণালী সূৰাসৰ .....।
অ’ ডিবৰুৰ ঘাট।
নীলা নী-লা সেউজীয়া।
জয়তু ডিব্ৰুগড়।
জয়তু ডিব্ৰুগড়। জয়তু ডিব্ৰুগড় .....।

ৰচনাকাল : ১৪-১১-২০১৩

বিঃদ্রঃ উক্ত সমবেত গীতটি ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সোণালী জয়ন্তী উৎসৱ উদ্‌যাপনৰ দ্বিতীয়দিনা (৩০ জানুৱাৰী, ২০১৪ সময় ৭-৩০ গধূলি) মহাবিদ্যালয়ৰ স্বনামধন্য শিক্ষক একাংশৰ দ্বাৰা পৰিৱেশন কৰা হয় আৰু ইয়াতে এই গীতটি “মহাবিদ্যালয়ৰ সঙ্গীত” (College Anthem) হিচাবে ঘোষণা কৰা হয়।

তুমি যেতিয়া গুচি যাবা

- মানস জ্যোতি দাস
মাতক মহলাৰ পঞ্চম বান্ধাসিক
নৃতত্ত্ব বিভাগ

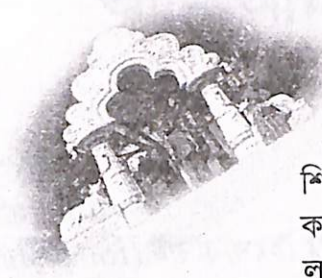
তুমি যেতিয়া গুচি যাবা
সান্তনাৰ সন্তাঃ নিশেষ হ'ব
আপোনজনৰ মন খৰাং হ'ব
প্ৰেমে হেৰুৱাব নিজৰ কক্ষপথ
ৰঙীণ কামিজ পিন্ধা প্ৰতিটো দিন
নিৰৱ দৰ্শক হৈ ব'ব
হৃদয় ভেদি আহিব
অশ্রুৰ নিজৰা
মই জীয়াই থাকিম বুকুৰ ধুমুহা খেলি
আওৱাই অতীতৰ ইতিহাস .....
এৰি অহা সপোনবোৰ লিখিম
উকা কাগজৰ বুকুত
নীলা চিয়াঁহীৰে
মোৰ চৌদিশে থাকিব মাথো স্মৃতি
পুৱাৰ কুহেলিকাৰ মাজেৰে
নিয়ৰৰ দুৱৰি গছকি
হাড়ে কপোঁৱা জাৰতো বস্তু জ্বলাম
কোনেও নজনাকৈ .....
যাতে তুমি কুশলে থাকা। ❖

ভূপেনদা তুমি গ'লা গৈ.....

- মাধৱ দাস
মাতক মহলাৰ তৃতীয় বান্ধাসিক(কলা)

ভূপেনদা,
তুমি গ'লা গৈ
কেতিয়াও ঘূৰি নহা প্ৰতিশ্ৰুতি লৈ
সাক্ষী হৈ ব'ল
মাথো তোমাৰ গান
নীৰৱ হৈ ব'ল
স্নেহ তীৰ্থত তোমাৰ সেই অসম খনি
নিমন্ত্ৰ হৈ ব'ল তোমাৰ গীতত মুখ হোৱা
হেজাৰ জনতা।
তুমিয়ে চোন কৈছিল
মই আৰু বহুদিন জীয়াই থাকিম
কাম কৰি যাম জীৱন আৰু যৌৱনৰ বাবে
কিন্তু সি আজি অসত্য
আৰু তুমি নিজেই হৈ গলা এক শিল্প
এবুকু কেচা মাটি বুকুত লৈ
পোহৰ বিলাইছিল
এই পৃথিৱীত
সংগীত সূৰ্য্য সুধাকণ্ঠ হৈ .....
এতিয়া নিমন্ত্ৰ তোমাৰ গীত
পহেলী,
সংগীতৰ শলিতাডাল গ'ল যে নুমাই
আশিস মাগিছো তোমাৰ চৰণত ধৰি
তোমাৰ বাকী বোৱা গীতসমূহ
পুৰাম তোমাৰ গানেৰে
আধৰুৱা সমূহ .....। ❖

উমানন্দ

মই উমানন্দ
শিৱ উমাৰ আনন্দ
ক'ত শত যুগ ধৰি
লুইতৰ বুকু ভেদি
অনন্ত কাল আছো বৈ
শিৱ-উমাৰ আনন্দৰ স্মৃতি
বুকুত লৈ।
শিৱ দম্পত্তি আহি
মোৰ বুকুতেই
কৰি গ'ল ক'ত যে
বং ধেমালি
উমাৰ মনৰ অভিনাষ
পূৰণ কৰি
মোৰ বুকুতে পৰি ব'ল
দুয়োৰে চৰণ ধূলি।
নাছিলে শিৱই ডম্বৰু বজাই
উলাহেৰে নাছিলে ৰূপহী উমাই
শিৱৰ ডম্বৰুৰ তালে তালে
উমাৰ নূপূৰৰ ছন্দে ছন্দে
কিন্নাৰি বালিকাই নাছিলে ঘূৰি ঘূৰি
মোৰ চৌপাশে

দিপিকা শৰ্ম্মা
ঢলা, মিৰি পথাৰ
পোঃআঃ চৈখোৱাঘাট (তিনিচুকীয়া জিলা)

নাছিলে গছ-লতা তৰু-বনে
হালি-জালি নাছিলে ফুলবোৰে
কুলি-কেতেকীয়ে জুৰিলে মধুৰ ধ্বনি
লুইতত হ'ল ধ্বনি প্ৰতিধ্বনি
শিৱ-উমা মহানন্দে
আত্মহাৰা হ'ল
মোৰ বুকু উথলি উঠিল
চৌদিশ তমোময় হ'ল।
লুইত বৈ আছিল আপোন মনে
অৰিৰল কুলু-কুলু সুৰধ্বনি তুলি
শিৱ-উমাৰ নাচোনৰ তালে তালে
উজাইছিল থমকি থমকি।
লুইতৰ বুকুৰ প্লাৱনে
মোক নোৱাৰে ডুবাৰ
খহনীয়াই ও মোক নোৱাৰে খহাব
কাল ধুমুহাই মোক নোৱাৰে লৰাব
মই অজৰ অমৰ
মই শিৱ-উমাৰ আনন্দ
ময়েই উমানন্দ। ❖

অগ্নি গৰ্ভা অসম

কল্যাণ কুমাৰ দাস
পঞ্চম বান্ধাসিক
অসমীয়া বিভাগ

আজি অসম অগ্নি গৰ্ভা
দাও দাওকৈ জ্বলি উঠিছে অগ্নিৰ শিখা
হাতে হাতে অগ্নিৰ অঙ্গলৈ জ্বলাইছে জুই সজ্জাসৰ
কেউফালে ভয় আতংক মৃত্যুৰ বিভিষিকা শান্তি নাই মানুহৰ
হত্যা লুণ্ঠন ঠগ প্ৰৱঞ্চক ধৰ্ষণ
কাৰোয়েই যেন নাই পৰিত্ৰাণ।
চিনি নাপাই মান সন্মান মুখত অগ্নি বৰষা মাত

নাই কোনো দয়া মমতা কালিকা লগা হৃদয়ত
জীৱশ্ৰেষ্ঠ মানুহৰ আজি নাই মানবীয়তা
মানুহেই দানৱ হৈ মানুহক কৰে হত্যা
অপৰাধী সাৰি যায়
নিৰপৰাধী বলিৰ পাখা হয়
ৰজা থাকিও নাই কোনো বিচাৰ
নোৱাৰো সহিব আৰু এনে অন্যায় অত্যাচাৰ
নেলাগে আৰু অসম জ্বলিব
নেলাগে আমাক যুদ্ধ
নেলাগে আমাক সোনৰ অসম
মাটিৰ অসমেই হ'ব
অগ্নি গৰ্ভা অসম গুছি
শান্তিৰ অসম হ'ব। ❖

অতীত - বৰ্তমান

অতীতৰ বজা সকল ফুৰিছিল অকলে
লগত নাছিল চন্তৰী চিপাহী বন্দুকধাৰী
দেশৰ বাবে দ'ল দেৱালয় মঠ মন্দিৰ সজাইছিল
কৰিছিল দেশ আৰু প্ৰজা হিতকৰ কাম।
বুৰঞ্জী পাতত সোণালী আখৰে জিলিকি থাকিল
সেই সকল বজাৰ নাম।
বৰ্তমান যুগত ৰাইজৰ ভোটৰে নিৰ্বাচিত হোৱা চৰকাৰে
কৰে কয় ইমান বদনাম।
ৰাইজে পাতি দিয়া শাসনৰ গাডিখন পাই
ৰাইজলৈ নিদিয়ে অলপো কান,
ডিঙিত ফুলাম গামোছা লৈ মন ভুলোৱা বক্তৃতাবে
পাতে সভা সমিতি
কিন্তু পাঁচ বছৰলৈ ৰাইজে তেওঁক
এদিনো নাপাই ঢুকি।
শিক্ষিত নিবনুৱাই এটি চাকৰিৰ বাবে চৰকাৰলৈ
বৰ আশাৰে কৰে আবেদন
চৰকাৰে সতকাই চাকৰি নিদিয়ে
নেপালে শকত পৰিমানৰ ঘোচৰ ধন
থলুৱা নিবনুৱাই নাপাই সুবিধা
বিদেশীয়েহে পায় আগ ভাগ
সেয়েহে চল পাই বিদেশী জপিয়াই
কাঢ়ি খায় বঢ়া ভাত
পৰ্বত পাহাৰ টকলা কৰি মূল্যবান গছবোৰ কাটি
চোৰাং কাৰবাৰ কৰে
গছেই আমাৰ ভাত কাপোৰ গছেই জীৱন বুলি
বৰ ডাঙৰকৈ ফলক আঁবে
সেই মূল্যবান ফলক খনৰ মূল্যবোধ
কোনেও কয় নকৰে

দিপিকা শৰ্মা

ঢলা, মিৰি পথাৰ

পোঃআঃ চৈখোৱাঘাট (তিনিচুকীয়া জিলা)

ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ হৰিণবোৰ চোৰাংকৈ মাৰি
মাংস লোভীয়ে উদৰ পূৰাই খায়
পৃথিৱী বিখ্যাত কাজিৰঙাৰ গড় মাৰি
খৰ্গৰ কৰে চোৰাং ব্যৱসায়
এইদৰে যদি বন্ধকেই ভক্ষক হয়
দেশ আৰু জাতিৰ উন্নতি কেতিয়াও নহয়
চৰকাৰৰ এইবোৰ ভুলবলৈ সময়েই নাই
পালি প্ৰহৰিৰ বেটনিৰ মাজত
সোমাই থাকোতেই যায়।
বৰ বৰ প্ৰতিষ্ঠানবোৰত কোটি টকাৰ কেলেংকাৰীত
জড়িত হৈ পৰে ৰাইজৰ ধন আত্মসাৎ কৰে
তাতোকৈ ডাঙৰ অপৰাধ কৰিলেও
তেওঁ লোকক যে কোনেও নধৰে।
ডিঙিৰ ওৰিলৈকে ধাৰ লাগি
চৰকাৰ হয় দেউলীয়া
নৱজাত শিশুৱেও আজি লবলগীয়া হৈছে
কম পৰিমাণেও সেই ধাৰৰ বোজা
দুৰ্নীতিত দেশখন তল গ'ল
তেলিৰ মূৰতে তেল পৰিল
দুখীয়াবোৰ ভিকছ হ'ল
দেশ ধৰণী উঠি অহা ডেকাচাম
উঠিছে গৰজি।
লেখা-পঢ়া আধৰুৱা কৰি
হৈছে আন্দোলন মুখি
অগ্নিশন সত্যাগ্ৰহ কৰি
পৰিছে ভাগৰি। ❖

আমি আমাক অনুবাদ কৰিব পৰা হ'লে

শ্ৰীমতী অম্বিকা দেৱী

স্নাতক মহলাৰ, পঞ্চম বাৰ্ষিক, অসমীয়া বিভাগ

আমি আমাক অনুবাদ কৰিব পৰা হ'লে -
কুৰু কুৰু সোমাই যাব পাৰিলোহেঁতেন গভীৰ হৃদয়খনলৈ
হ'ব পাৰিলোহেঁতেন অধিক গভীৰ আৰু একাত্ম
বুজিব পাৰিলোহেঁতেন আমাৰ অন্তঃস্থলীৰ সৌৰৱণসমূহ

আমাৰ ভিতৰতে আমাৰ দ্বন্দ্ব বিষাদ কোলাহল
আমাৰ ভিতৰতে আমাৰ ক্ষোভ বঞ্চনা সংঘৰ্ষ
অনুবাদ কৰি পঢ়িব পৰা হ'লে,
জিলিকি উঠিলেহেঁতেন বক্তৰে বঞ্জিত বুকুৰ প্ৰতিটো প্ৰজ্বলিত পৃষ্ঠা

বাবে বাবে মোহাৰি পেলোৱা হ'ল
সময়ৰ হাতেৰে লিখা কতনা কাৰ্য কিম্বা চকুলোৰ বুৰঞ্জী
নিষিদ্ধ কৰা হ'ল গোপনতাত
ভুব খাই গ'ল হৃদয় নিভৃতত নিৰলে গজি উঠা সেই পৃথিৱীখন

নাই, উভতিব খুজিও আমি উভতিব পৰা নাই
আমি আমাৰ কাষলৈ
চোৱা, আমাৰ মাজতে মৃতদেহ যেন আমি
মৃতকৰ সেই কৰুণ স্বৰধ্বনি!

অনুবাদ কৰিব পৰা হ'লে -
গ'ম পালোহেঁতেন জীৱনটোৰ ঘাট-প্ৰতিঘাটৰ ফলাফল সমূহ
আৰু গ'ম পালোহেঁতেন,
যেতিয়া হঠাতে জীৱনত প্ৰৱেশ কৰে প্ৰচণ্ড গতিত অহা দুখসমূহ।

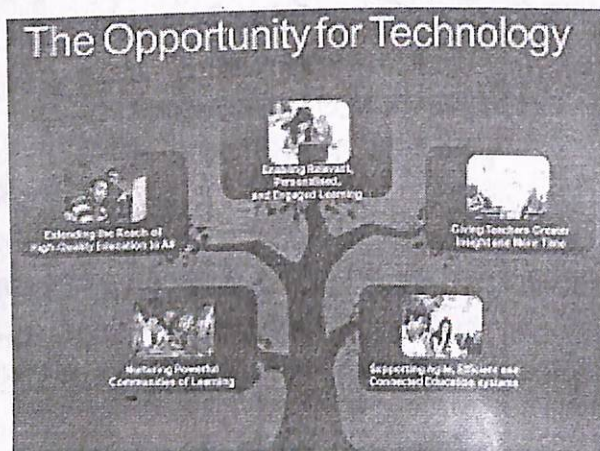
গভীৰ আৰু ঘন ছাঁয়াৰ গৰ্ভত হেৰাই গ'ল আমাৰ দুচকুৰ স্বপ্ন
উইয়ে ধৰি থকা হাঁফলুত পাক খাই গ'ল সপোন-বহস্যৰ ঘৰটো
সঁচাই, আমি আমাক অনুবাদ কৰিব পৰা হ'লে
লুটিয়াই চাব পৰা হ'লে আমাৰ বুকুৰ মাজৰ দুৰ্বোধ্য পৃষ্ঠা
অবগণীয় কৰুণ দৃশ্যপট -
সময়ে লিখিলেহেঁতেন চাগে' আকৌ,
এখিলা পোহৰৰ পাতত
ইতিহাস হৈ ৰৈ থকা আমাৰ জীৱনৰ বহস্যময় ছবিবোৰ।

USE OF INFORMATION COMMUNICATION TECHNOLOGY IN HIGHER EDUCATION

Miss Jolly Chutia
Head, Department of Sociology, Dibru College

The use of new technology can tackle some of the basic problems in Indian education namely equality, quality, quantity and resources. The predominant method of teaching in India has been through the lectures delivered by teachers. Search for alternate methods becomes imperative in a democracy, where education has to be within the reach of all, overcoming the medium of books, radio, television, computers, audio and video-cassettes, videodiscs, video text and telephones have been successfully used as means of education in many countries. They have also aided administration and management. Taking into account the factors like availability, accessibility, acceptability and validity, we have to choose and adopt new technology to suit our needs in education. For long, we in education have remained indifferent to new technologies-most of the time making such cynical remarks as "New fads in education". All other branches of life such as industry, commerce, Medical and engineering are adopting and integrating technologies into their professions; education alone has maintained distance from new technologies.

The third technology which is available and is gaining importance all over the world is the computer. Computer aided instruction or learning is becoming increasingly popular. The government of India's project class (computer literacy Aid for secondary schools) is likely to revolutionized teaching at the school level. With the modern computer age it would be necessary to provide reasonable computer facilities at every higher technical institution in the country for multi-access resources sharing requirements of the educational

information system, the only economic way of fulfilling their objectives is a wide area computer network.

The modern age may be identified as computer era. Computers are now in regular use for routine business data processing. Their power is being exploited in innumerable newer applications, as aids to managers, as nerve centers in industry automation, as satellite monitors to assist medical diagnosis and treatment in reservation systems in traffic control to operate data banks in telecommunications and so on endlessly. Technical developments in computers have been and are way fast with the increased understanding about the necessity of development of the computer culture at the national level, now a familiarity with the computer usages will be treated essential for a prospective citizen.

Our higher educational technical institution courses are being gradually computer oriented both terms of methodology of teaching, learning-environment and content. In fact a new educational philosophy is replacing the existing one. All this of course, implies the provision of reasonable computer facilities at every higher educational institutional and as a natural sequel, it would be highly desirable to be able to share the total computer-power and information capacity within the technical institutions in the country by means of a distributed multi-access concept. An educational information network of this kind will have far reaching implications and immense utility in modernizing the technical education in the country and developing a new culture in the society, of all the teaching-learning situations proposed as alternatives to conventional classroom teaching computer aided instruction is distinctly significant because in that the communication can be made to be a two way interactive process. To being the computer based system nearer to the classroom situation, the computer can communicate by diagrams and messages on a display screen instead of by typing and can make use simultaneously of audio or video recordings. The possibility of using a variety of measuring and sensing devices for assessing the learner's response and monitoring his unconscious reactions constitute yet another area for the computer to claim equivalence to a teacher's perception. Hence it should be possible to administer punishment for bad work or negligence of reward for good work or diligence.

The objectives of computer networking:

- Provision of computer based teaching learning situations such as information communication.
- Giving training in usage of computer.
- Maintain/use large data base for educational records and assessments of institution.
- Use available computer power for analytic work in projects and research.
- Make available for promoting or enhancing advanced studies and research.

With the increased development in mini and micro computer the technological trend is changing the system of architectural configuration from centralized towards decentralized or themselves or assign duties to a single more powerful master computer unit. These distributed computers may be interconnected through dedicated communication channels to form what is called a local computer network. Hence, a number of institutions within a radius of few kilometers may have a large number of mini-micro computers interconnected together through efficient communication protocols.

A nationwide computerized network has been envisaged for the growing educational and research environment is the technical institution of the country. The modern age is identified as computer-era. Sooner a familiarity with the computer

usages would be treated essential for a prospective citizen our technical institutional courses are being gradually computer oriented both in terms of methodology of teaching learning environment and content. This all would necessitate making available reasonable facilities at every educational institution.

The information communication technology will be expected to extend facilities to students for computer assisted instructions in addition to the video text. The system will have a large information data base with regard to library including the books published and available. The research articles published, the conference /seminars held, the research, projects taken in the country (and outside) etc. This will enrich the potentialities of research workers in technical field in the whole country as such. The system will also be designed with a provision of a large question bank which will be continuously updated. This arrangement is expected to unify the standard of entrance to new courses and new jobs. ■

tion data base with regard to library including the books published and available. The research articles published, the conference /seminars held, the research, projects taken in the country (and outside) etc. This will enrich the potentialities of research workers in technical field in the whole country as such. The system will also be designed with a provision of a large question bank which will be continuously updated. This arrangement is expected to unify the standard of entrance to new courses and new jobs. ■

A MAHATMA..... A MOTHER TERESA..... IN THE MAKING....

Ankrit Jaiswal
B.Com 1st Semester (Morning)

Who does not know or have not heard of the Saint of the gutters, the Angel of Mercy..... the Mother of the poor ! who does not wonder and praise the love of Mother Teresa for the poorest of the poor!

Gandhiji gloriously proclaimed his triumph of non-violence when India won independence under his leadership!

Raja Ram Mohon Roy abolished Sati and delivered the society from its evil hold !

Abraham Lincoln rooted out slavery from America !...

Leaders of human Rights movements and celebrities of our present times portray pictures of success in their own field.

Take the case of Nelson Mandela..... 25 long year in prison for a cause, yet convinced and unconquered, he came out, popular and beloved of his folk !

On the lips of every youngster of our country dance the name of the super batsman in the Cricket history.... Sachin Tendulkar. Michael Jackson and Madonna and such popstars too linger in the young minds....

Exciting to read or hear about the wondrous people like Mahatma Gandhi or Nelson Mandela or Mother Teresa.

Have we ever wondered what made them

all so much loved and honoured by everyone, irrespective of nation, creed or cult.... or what triggered their lives in the direction they took?

What went into shaping their action performance? A sincere study of these lives would enable us to call out a few traits they possessed in common.

- each of them knew that they had a goal in life.

- they also knew that life is given to them to achieve the goal.

- they all grabbed every opportunity to tinge ahead in the pursuit of their goal.

- they planned their life worked on a schedule never losing sight of the vision of their goal.

- every one of them built up a strong character that helped them not to deter their path.

- every one of them had a great faith in themselves, others and in god.

- and all loved humanity to the core and believed that it is worth spending their life for its cause.

- all worked hard and left no stone unturned that would serve their purpose.

The Mahatma Gandhi dreamt of a country of equality and freedom for all. His strength was his ideals and principles that saw him through all the trials he underwent. He refused to wear a

shirt till every Indian is clothed ! Don't we marvel at the highly principled and non-compromising father of our nation.

Mother Teresa, an Indian by choice in her own , lifted up the babies and the dying old, thrown out by us Indians by chance and helped them live a dignified life. What a paraclox! Don't we bow our heads at such expression of merey of this mother of the helpless!

Mother Teresa and Mahatma Gandhi and such celebrated personalities have gone away.... the world remain the same on mother becomes wonse day by day.

Every corner of the world is at the verge of a war ...

Kosovo, Kargil, Iraq Crisis, air strikes and army operation, burnt houses, deserted villages, children crying out for bread, underground and militant threats, unsteady and incapable Governments amidst all these is Agni II and other nuclear tests ... nations trying to outdo one another in anassing shopisticated war weapons....list is endless.... currupt society and conceited leadership prepetnate corruption. Here order and discipline are to the pet of our homes, not any more for humankind.... The under law of the jungle might is right - rule the so-ciety!

Against this backdrop was the comment made by one of our students: Now a days every-thing is available if you have money - job, security. So why worry? enjoy life. Tiggering the thoughts and cutting the consuerce were these words. Similar is the reaction of many students!

The questions that everyone ask is how can an honest person survive in an increasingly cor-rupt society? Does not the system itself fonu you to be corrupt?

Precisely this is the question to be an-swered.

The students should be able to build up a personality, a character that would stand out even in the midst of cleteriorating values!

An answer that is possible to live an hon-est life might face ridicule. Yet the profound life of Mother Teresa who lived in our own times should lead us to belive and propel us to fonge through the path of honest. The society was not any differ-ent two year ago! But Mother Teresa didnot com-promise her value to the value of the world. And that made the difference!

Anyone who withstood the evils of the soci-ety had their basic formation in their childhood and students life. While young they paved their charac-ter, formed human values and frame their person-ality. They all found meaning in being true, loving and respectfull. Once they realised the wonth of being true and honest and the peace and content-ment that follow, they would never turn from the path of true and Justice.

Mahatma Gandhi, Mother Teresa and lead-ers of such calibre stand as pointer to the way of peace and harmony, development and growth, which every one of us hong for and strives hard at.

Even when corruption is rampant in the world, the trwely famous people are those who took the path of Justice, love, peace... even when vio-lence and military hits the lives, the slogan rising from every heart is of non-voilence . It is simpley portnays the cernest plea of the world to its younger generation, the larger students are a Mahatma Gndhi.... a Mother Teresa in the making .... the world needs us .... humanity hopes in us .... rise up, meet the challenges .... make the differences .... WE CAN ..... WE WILL. ■

Fungal Toxin (Mycotoxin)- The Biological Hazard of fungi

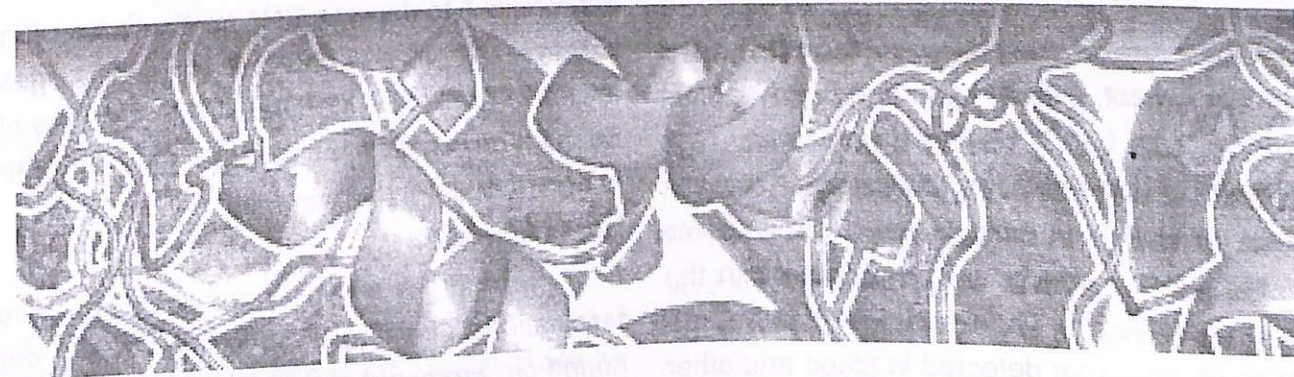
Bikarm Chetry

B.Sc. 3rd Year, Dept. of Botany

The biological hazard caused by fungi has been realised in recent years. Mycotoxin refers to secondary metabolites of certain fungi are toxic to human, animal and plant health. Chemically, Myc-otoxin are non antigenic compound low molecular weight. Theswe toxins are generally detected in milk, cheese, corn, peanut, almond, copra, figs, spices and many other foods. Depending on

after the death of more than 1,00,000 turkey. The reason was traced to the consumption of a mold ocntaminated opeanut meal. Aspergillus nomius and Aspergillus pseudotamari etc. are also afatoxin producing species, but they are encounterd less frequently.

It is believed that in 1974 Indian outbreak of hepatitis in which 100 people died may have been

concentration these may be carcinogenic, mu-tagenic, teratogenic, or oestrogenic.

Some of well known Mycotoxin are- Afla-toxin, Citrinin, Ergot Alkaloids, Fumonisins, Ochra-toxin A, Patulin, Trichothecenes and Zearalenone.

Aflatoxin :

The aflatoxin was iosolated characterised

due to consumption of maize that was heavily con-taminated with aflatoxin. Some adult may have eaten 2-6 mg of aflatoxin in a single day.

Fumonisins :

Fumonisins ware first described and characterised in 1988. The most abundantly pro-duced member of the family is Fumonisins B1-,

having economic importance in *Fusarium verticilloides* which grown as a corn endophyte in both vegetative and reproductive tissues, often without causing disease symptoms in plants. They cause leukoencephalomalacia (hole in the head syndrome) in equines and rabbit; pulmonary edema and hydrothorax in swine; and hepatotoxic and carcinogenic effect in the liver of rat. In human there is a probable link with oesophageal cancer.

A possible case of acute exposure to fumonisins B1 involved 27 villages in India, where consumption of unleavened bread made from moldy sorghum or corn caused transient abdominal pain, borborygmus and diarrhea.

Ochratoxin :

Ochratoxin was discovered as a metabolite of *Aspergillus ochraceus* in 1965. Members of the ochratoxin family have been found as metabolites of many different species of *Aspergillus* including *Aspergillus auricomus*, *Aspergillus glaucus*, *Aspergillus mellissae*, *Aspergillus niger* etc. Because *Aspergillus niger* is used widely in the production of enzymes and citric acid for human consumption.

Ochratoxin A has been found in barley, oats, rye, wheat, coffee, bean and in other plant products, with barely having a particularly high likelihood of contamination. Ochratoxin A disturbs cellular physiology in multiple ways, but it seems that the primary effects are associated with the enzyme involved in phenylalanine metabolism. Ochratoxin has been detected in blood and other animal tissue and in milk including human milk.

Patulin :

Patulin is produced by many different molds but was first isolated as an antimicrobial active principle. Patulin was found in unfermented apple juice, although it does not survive the fermentation into cider products. Patulin is toxic in high concentration.

Trichothecenes :

Trichothecenes are commonly found as food and contaminants and consumption of the mycotoxins can result in alimentary hemorrhage and vomiting; direct contact causes dermatitis. It has been hypothesized that T-2 and diacetoxyscirpenol are associated with a human disease called alimentary toxic aleukia. The symptom of the disease includes inflammation of the skin, vomiting and damage to hemopoietic tissue. The acute phase is accompanied by necrosis in the oral cavity, bleeding from nose, mouth and vagina and central nervous system disorder. It is possible that alimentary toxic aleukia may sometimes have been misdiagnosed as diphtheria or scurvy.

Citrinin :

Citrinin was first isolated from *Penicillium citrinum*. Most recent citrinin has also been isolated from *Monascus ruber* and *Monascus purpureus* industrial species used to produce red pigment.

Citrinin has been associated with yellow rice disease in Japan. It acts as a nephrotoxin in all animal species. It also can act synergistically with ochratoxin A to depress RNA synthesis in murine kidneys. Citrinin was detected in certain vegetarian food colored with *Monascus* pigment. It has also been found in naturally occurring sausages. Although, citrinin is associated with human food.

Ergot Alkaloids :

The ergot alkaloids are among the most fascinating of fungal metabolites. These compounds are produced as a toxic cocktail of alkaloids in the sclerotia of species of *Claviceps* which are common pathogens of various grass species. The human disease acquired by eating cereals infected with ergot sclerotia, usually in the form of bread made from contaminated flour is called ergotism or St. Anthony's fire. Two forms of ergotism are usually recognized: gangrenous and convulsive. The

gangrenous form affects the blood supply to the extremities, while convulsive ergotism affects the central nervous system. "Slow nervous fever" is an example of human ergotism. "Slow nervous fever" is an example of human ergotism. Slow nervous fever usually occurs in the summer and fall after a severe winter.

Zearalenone :

Zearalenone (6-[10-hydroxy-6-oxo-trans-1-undecenyl]-B-resoreyelic acid lactone), a secondary metabolite from *Fusarium graminearum*. Zearalenone is better classified as a nonsteroidal estrogen or mycoestrogen. Sometimes it is called

phytoestrogen.

The zearalenone are biosynthesized through a polyketide pathway by *Fusarium graminearum*, *Fusarium equiseti* etc. Zearalenone has also been used to treat postmenopausal symptoms in women and both Zearalenone and Aearalenone have been patented as oral contraceptives. The biological potency of these compounds is high, but the actual toxicity is low. Thus, mycoestrogen is more appropriate than mycotoxin. Moreover like the ergot alkaloid, in certain formulations some analogues of these macrolides can be called drugs. ■

Bibliography :

- Bubey, R.C. : A Text Book of Biotechnology.
- Bennett, J.W., 1987: Mycotoxins, mycotoxicoses, mycotoxicology and mycopathology.
- Trucksess, M.W.: Mycotoxin protocols.
- Websites: www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC164220.
- www.bulletproofexec.com/mycotoxins-in-america/
- Science without religion is lame, religion without science is blind.
- Albert Einstein.

ORNAMENTAL FISHES AND FEELINGS

Dr. Jyotima Phukon

As a child, I grew up in a rural village of Assam, surrounded by plenty of stagnant water bodies, inhabited by countless number of tiny fishes and other aquatic tiny creatures. Some of those were so attractive in shape and body colouration that I usually used to catch and kept those tiny crea-

tures in bottles filled with water. My friends too were used to rear tiny fishes in a similar manner. Now, I find that my effort was a part of the regular habit of many of us that are ardent admirer of beautiful creatures like 'ornamental fishes'. Presently, it is a common feature to be seen in many public places where aquariums occupy the corners of restaurants, airports, dining halls, hotels, cinema halls etc. It is not true to say that only the colourful species

are reared in aquariums but there are certain ugly bizarre species having ghost like appearance like Bang fish, Kola singara etc. are reared in such aquariums.

I still remember my initial days in College, more

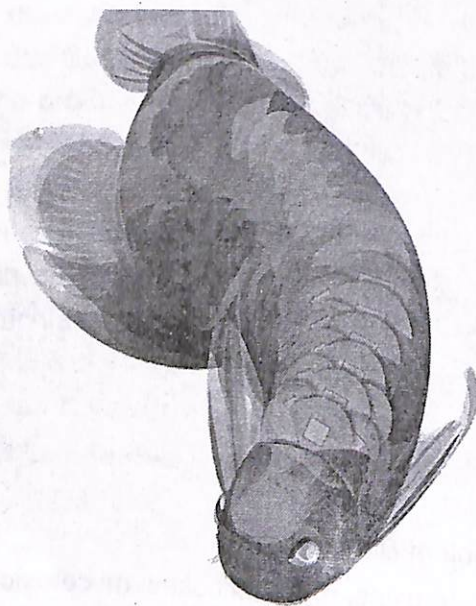
than two decades ago, collecting many indigenous tiny fishes with my students as a part of curricular activities. Many of those found in plenty are now at the verge of extinction.

Really, I feel sad to find that human beings are the creator of science and scientific reasoning but at the same time their uncivilized activities made them into 'Destructors' instead of 'Saviours'!

Population explosion, rapid urbanization, man-made pollution and green revolution carry the wave of mass destruction to the habitat of these tiny creatures. Man thus, becomes.

Really, I feel sad to find that human beings are the creator of science and scientific reasoning but at the same time their uncivilized activities

made them into 'Destructors' instead of 'Saviours'! Population explosion, rapid urbanization, man-made pollution and deforestation carry the wave of mass destruction to the habitat of these tiny creatures. Man thus, becomes anti-savior to

these living jewels. Instead, if all realizes the importance of these tiny fishes and creates some room for allowing them to grow and increase their population, they will surely fetch wealth to their saviors in many ways:

Firstly, these tiny creatures can fetch revenues through their export as there is a great demand of Ornamental fisher in many European countries.

Secondly, they can minimize the threat of human sufferings, particularly to those living in tropical and subtropical climatic conditions. Diseases like dengue, malaria, encephalitis are spread through mosquitoes. Many of these fishes eat mosquito larvae, thereby minimizes mosquito population.

Thirdly, fishes provide proteins and other nutrients that are essential to human beings.

Anti-savior to these living jewels, instead, if all realizes the importance of these tiny fishes and creates some room for allowing them to grow and increase their population, they will surely fetch wealth to their saviors in many ways:

Firstly, these tiny creatures can fetch rev-

enues through their export as there is a great demand of Ornamental fishes in many European countries.

Secondly, they can minimize the threat of human sufferings, particularly to those living in tropical and subtropical climatic conditions. Diseases like dengue, malaria, encephalitis are spread through mosquitoes. Many of these fishes eat mosquito larvae, thereby minimizes mosquito population.

Thirdly, fishes provide proteins and other nutrients that are essential to human beings.

Hence, we must feel proud that nature had given us plenty of resources! but we are foolishly utilizing those resources. There should be awareness campaign amongst rural and urban masses so that they realize the importance of these tiny creatures. It is true that these God gifted creatures not only carry aesthetic beauties but also they are friendly to human beings. Many of them help us by consuming the vectors of diseases thereby, helping people indirectly to remain healthy.

Lastly, I must say, let there be a silent move to save these tiny creatures in order to save us and make our future safe and healthy. ■

* Associate Professor, Department of Zoology, Dibru College,
Dibrugarh. Mobile : 9864238706
E-mail : jyotimaphukon@ymail.com

Japanese Encephalitis Virus

Ratul Pegu
5th Sem. Commerce

Japanese encephalitis previously known as Japanese Bencephalitis to distinguish it from von Economo's A encephalitis - is a disease caused by the mosquito - borne Japanese encephalitis virus. The Japanese encephalitis virus is a virus from the family Flaviviridae Domestic pigs and wild birds (Hérons) are reservoirs of the virus; transmission to human may cause severe symptoms. Amongst the most important vectors of this disease are the mosquitoes Culex tritaeniorhynchus and Culex vishnui. This disease is most prevalent in Southeast Asia and the Far East

Assam (India) Encephalitis 2013; 238 Fatalities:

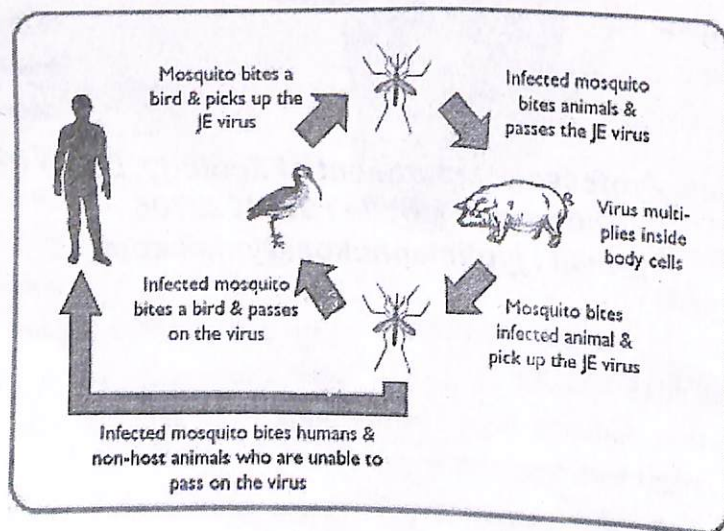
28 diagnosed with Japanese Encephalitis in Assam. July 4, 2013.

July 3 round 28 people have been diagnosed with Japanese Encephalitis in Assam last year with the highest number of cases being reported from Sivasagar district. The disease has claimed around nine lives since January 2013. Of these 28 cases, Sivasagar reported six cases, Dhubri and Dibrugarh four cases each and Jorhat three cases. Kamrup (Metro), Kamrup (Rural), Nalbari and Lakhimpur districts reported two cases

each while Tinsukia Golaghat and Nagaon reported one case each. Out of the nine death cases, four were reported from Sivasagar, two from Lakhimpur nad one each from Jorhat Kamrup and Dibrugarh.

Signs and Symptoms of (J.E.)

Japanese encephalitis has an incubation period of 5 to 15 days and the vast majority of infections are asymptomatic: only 1 in 250 infections develop into encephalitis severe rigors mark the onset of this disease in human. Fever, headache and malaise are other non-specific symptoms of this disease which may last for a period of between 1 and 6 days. Signs

which develop during the acute encephalitic stage include neck rigidity, cachexia, hemiparesis, convulsions and a raised body temperature between 38-41°C (100.4-105.8°F). Mental retardation developed from this disease usually leads to coma. Mortality of this disease varies but is generally much higher in children.

Transplacental spread has been noted. Life long neurological defects such as deafness, emotional lability and hemiparesis may occur in those who have had central nervous system involvement. In known cases some effects also include nausea, headache, fever, vomiting and sometimes swelling of the testicles. Increased microglial activation following JEV infection has been found to influence the outcome of viral pathogenesis. Microglia are the resident immune cells of the Central nervous system (CNS) and have a critical role in host defense against invading micro-organisms. Activated microglia secrete cytokines such as interleukin and tumor necrosis factor alpha which can cause toxic effects in the brain. Additionally, other soluble factors such as neurotoxins, excitatory neurotransmitters, prostaglandin, reactive oxygen, and nitrogen species are secreted by activated microglia. In a murine model of JE, it was found that in the hippocampus and striatum the number of activated microglia was more than anywhere else in the brain closely followed by that in the thalamus. In the cortex the number of activated microglia was significantly less when compared with other regions of the mouse brain. An overall induction of differential expression of proinflammatory cytokines and chemokines from different brain regions during a progressive JEV infection was also observed.

Although the net effect of the proinflammatory mediators is to kill infectious organisms and infected cells as well as to stimulate the production of molecules that amplify the mounting response to damage it is also evident that in a

nonregenerating organ such as brain a dysregulated innate immune response would be deleterious. In JE the tight regulation of microglial activation appears to be disturbed resulting in an auto toxic loop of microglial activation that possibly leads to bystander neuronal damage.

In animal key signs include infertility and abortion in pigs, neurological disease in horses and systemic signs including fever, lethargy and anorexia.

Prevention:

Infection with JEV confers lifelong immunity. There are currently three vaccines available: SA 14-14-2, IC 51 and Chimeri Vax - JE. All current vaccines are based on the genotype III virus.

A formalin-inactivated mouse-brain derived vaccine was first produced in Japan in the 1930s and was validated for use in Taiwan in the 1960s and was validated for use in Taiwan in the 1960s and Thailand in the 1980s. The most common adverse effects are redness and pain at the infection site. Uncommonly, an allergic reaction can develop about four days after infection. Vaccines produced from mouse brain have a risk of autoimmune neurological complications of around 1 per million vaccinations.

However where the vaccine is not produced in mouse brains but in vitro using cell culture there are little adverse effects compared to placebo, the main side effects are headache and myalgia. The neutralizing antibody persists in circulation for at least two to three years and perhaps longer.

The total duration of protection is unknown, but because there is no firm evidence for protection beyond three years, boosters are recommended every three years for people who remain at risk. Furthermore there is also no data available regarding the interchangeability of other JE vaccines and 1X IARO and recommended those previously immunised with other JE vaccines receive

Green Gross or JE-Vax or a primary course of 1 X IARO In Sept. 2013 and Indian firm Biological E Limited has launched and Inactivated cell culture derived vaccine based on AS 14-14-2 strain which was developed in technology transfer agreement with Inter cell and is a thiomersal - free vaccine.

Treatment :

There is no specific treatment for Japanese encephalitis and treatment is supportive, with assistance given for feeding breathing or seizure control as required. Raised intracranial pressure may be managed with mannitol. There is no transmis-

sion from person to person and therefore patients do not need to be isolated.

A break through in the field of Japanese encephalitis therapeutics is the identification of macrophage receptor involvement in the disease severity. A recent report of an Indian group demonstrated the involvement of monocyte and macrophage receptor CLEC5A in severe inflammatory response JEV infection of brain. This transcriptomic study provides a hypothesis of neuroinflammation and a new lead in development of appropriate therapeutic against Japanese Encephalitis. ■

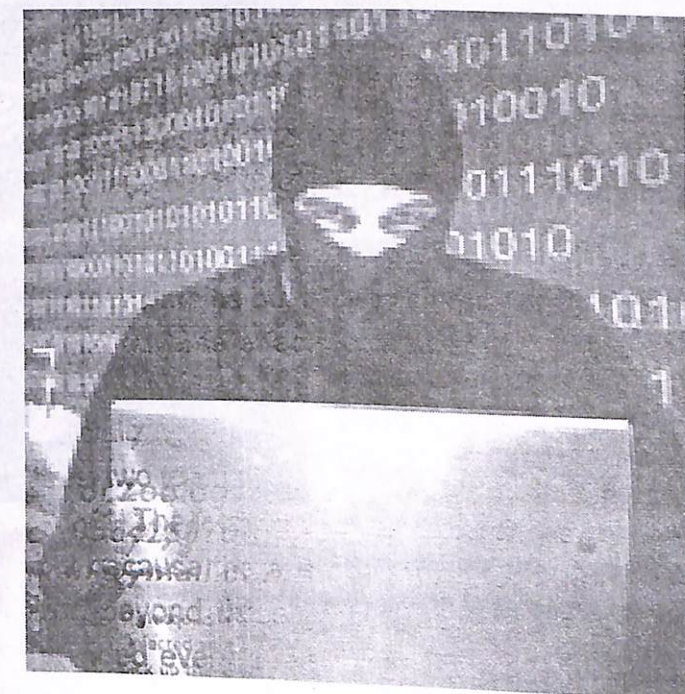
Internet Crime and Cyber Crime

Pankaj Paul
5th Sem.

Internet Crime is crime committed on the internet using the internet and by means of the internet.

Computer crime is a general term that embraces such crimes as phishing credit card frauds, bank robbery, illegal downloading, industrial espionage, child pornography, kidnapping children via chat rooms, scams, cyberterrorism, creation and/or distribution of viruses, spam and so on. All such crimes, are computer related and facilitated crimes.

With the evolution of the Internet, along came another revolution of crime where the perpetrators commit acts of crime and wrong doing on the world wide web. Internet crime takes many faces and is committed in diverse fashions. The number of users and their diver-

sity in their makeup has exposed the internet to everyone. Some criminals in the Internet have grown up understanding this superhigh-

way of information unlike the older generation of users. This is why Internet Crime has now become a growing problems in the united States (country).

Some crimes committed on the Internet have been exposed to the world and some remain a mystery up until they are perpetrated against some one or some company.

The different types of Internet Crimp :

Vary in their design and how easily they are able to be committed Internet crimes can be separated into two different categories there are crimes that are only committed while being on the Internet and are created exclusively because of the world wide web. The typical crimes in criminal history are now being brought to a whole different level of innonation and ingenuity. Such new crimes denoted to the Internet are email "phishing" hijacking domain

names, virus immistion and cyber vandalism. A couple of these crimes are actinities that have been exposed and introduced into the world. People have been trying to solve virus problems by installing virus protection software and other software that can protect their computers. Other crimes such as email "phishing" are as known to the public until an individual receives one of these fraudulent emails, these emails are cover faced by the illusion that the email is from your bank or another bank. When a person reads the email he/she is information of a problem with he/she personal account or another individual want to send the person some of their money and deposit it directly into their account. The email ask for your personal account information and when a person gives this information away they are financing the work of a criminal. ■

Hazard of Plastic Bags

By Govind Das
B.Com 4th Sem

Hanging from its branches, flying in the air, stuck in corners racing along with the vehicles on the road are as we all can see-PLASTIC BAGS. This wonder material of the 20th century has invaded every aspect of our lives; it is all over the place messing up the streets and parks, clogging up the drains and gutters. These plastic bags of shoppers as they are commonly called are available in all sizes, shapes and colours, and because of their lightweight, flexibility and low cost they are used and cast off freely.

Today people from all walks of life use plastic bags mainly because of their easy availability and convenience. Their use is so widespread that it is a wonder as to how people ever managed to do anything without them. There are a variety of bags available and they are put to different uses. The grocer packs most of the foods, grains, vegetables, fruits etc into clean transparent plastic bags, which keep the food in hygienic

condition and even adds a touch of glitter to them. Apart from making ti convenient for the consumer to buy them, these pre-weighed and clean packages help in saving time and energy for the buyer.

Other items like clothes, toys, shoes, electric items, magazines are all pre-packed in plastic bags before being sold.

In the home front students and office goers prefer to pack lunches in plastic bags saving the effort of carrying and washing lunch boxes. The housemaids use thes bags to carry food from their places of work to their home. The milk and bread men pack

their goods in plastic bags before delivering them. Deep freezers are stocked with food stored in plastic bags.

The plastic carry bags and plastic grabage bags too have become and indispensable part of our lives. Garbage packed in a plastic bag and then disposed of, keeps our homes free of flies and in-

sects while a shopping spree becomes more convenient and fun when these disposable plastic bags are around to carry all the bought items. Manufacture too find these bags very effective to advertise their products and use it for this purpose very freely.

This is one side of the story, looking at the other side- what happens when we are through with these bags? How do we get rid of them? We throw them out but where do they go? How are they disposed? Come to think of it... What does happen to plastic bags after use? After coming into our homes they are either thrown in garbage bins or left around, from where these bags fly away with the wind, destroying the beauty of nature and destroying the beauty of man-made structures in towns and cities. These plastic bags can be seen dangling

from trees, electric wires, poles, balconies of houses and wherever they land, creating an eyesore, and acquiring them from such high up places becomes a cumbersome task, for the municipality.

Unobserved about 10 million plastic bags are thrown away everyday as waste. These bags cause blockage in the drainage and the sewerage system of the city causing water logging, germination of bacterial and water borne diseases, and spread of mosquitoes, etc. There are about 80 diseases caused by water borne germs, and only one piece of plastic is enough to block a drain causing water logging which in turn becomes a breeding

ground for bacteria that cause these diseases.

It has been noted that in the developing countries like Pakistan these bags are used as mobile toilets. Due to their easy availability, light weight and non-leaking nature, the ignorant people in the villages use these bags to relieve themselves and leave them in the fields to rot, completely unaware of the hazard that will be created in time to come.

According to researchers plastic degenerates slowly, their degeneration time could be any-

time from twenty to a thousand years and as time passes the plastic lies somewhere in between 'complete preservation of structure and complete loss of structure'. In other words all plastics sooner or later break down into small pieces, leaving behind plastic-chunks or plastic-dust as residue.

These chunks and dust are not biodegradable as their molecular structure is too large for micro-organism to swallow. This characteristic of plastic causes serious environmental and health problems.

The IRRI (International Rice Research Institute) has found that plastic bags have harmful effects on the soil, water and air. In the fields these plastic bags when deposited in high quantities cause soil infertility. The accumulation of plastic prevents the sunlight from entering the soil thus destroying the beneficial bacteria, so necessary for soil fertility. The acidic combination present in plastic, after a period of time disturbs the chemical for-

mula of the soil, again causing loss of fertility. Since the plastic bags are picked up from the garbage and recycled, they tend to retain a lot of bacteria which are difficult to destroy, which in turn contaminates the food it will hold, causing ill health. The burning of plastic in temperatures less than 800 degrees Celsius in an open space creates noxious fumes such as hydrogen cyanide and other poisonous gases which cause air pollution resulting in skin, and respiratory problems and also certain kinds of cancer. Plastic wastes when dumped in or thrown into rivers, ponds or sea have disastrous effects on the species living underwater, and a lot of marine life is lost due to this. Listed below are some health hazards on land, and sea.

Hazards on land...

Plastic waste blocks drains and gutters, stopping the flow of rain water and sewerage, causing an overflow which becomes the breeding ground for germs and bacteria causing many diseases. The toxic smoke produced while burning plastic kills thousands each year.

Workers and people living near a plastic or resin factory are prone to certain kinds of cancer and birth defects. Plastic bags that fly and land in agricultural land retard the growth of the crops by wrapping itself around the plants. Plastic waste that lie on the soil for long stop the passage of oxygen causing soil infertility. Domestic animals like cows and goats are often found dead after swallowing bits of plastic that gets mingled with the grass they eat.

Hazards in the sea or coastal areas...

There are approximately 46,000 pieces of plastic floating in each square mile of our coastal area.

More than one million sea birds and approximately 100,000 sea mammals die each year

after ingesting or becoming entangled in plastic debris.

Some marine life has been found with plastic fragments in the stomachs and plastic molecules in their muscles.

Turtles, dolphins and other such marine creatures often mistake small plastic bags for jelly fish after following them and develop intestinal blockade which often lead to their death.

It is surprising that amongst the world full of the plastic users, very few are aware of the harmful effects of plastic even though environmentalists are busy creating an awareness of the hazards of plastic. Schools too are participating in educating the children about plastic hazards. Many countries have banned the use of plastic bags and many are in the process of doing so. With all this going on, the menace of plastic bags seems to be ever increasing. Certain statistics, listed below will show us the amount of plastics we use and discard.

~ 12 million plastic bags are handed out to shoppers in Britain every year.

~ 10 million plastic bags are disposed of by Bangladesh nationals every year.

~ 6 billion plastic bags are thrown away by Australians every minute.

~ The use of plastic in India has more than doubled in the last 20 Years. It has increased from 1.8 million tons to about 5 million since 1995-96 up till now.

These are the statistics from some of the countries only. If we add up the plastics used all over the world the amount of plastic used and discarded will be enormous. Since plastics non-biodegradability is creating serious environmental and health problems and something should be done about it. ■

(Source: Internet)

INSPIRE SUCCESS IN YOU

By Chinmoy Nath
B.Com 1st Sem.

The Definition of success is diferent for everyone, whether it's personal or professional we are always looking at improving in some area of our life. We all need some inspiration from time to time and that is why we have compiled a list of **famous inspirational quotes** that will help contribute to your success.

Famous Succes Quotes

1. "If you don't build your dream, someone else will hire you to help them build theirs."

-Dhirubhai Ambani

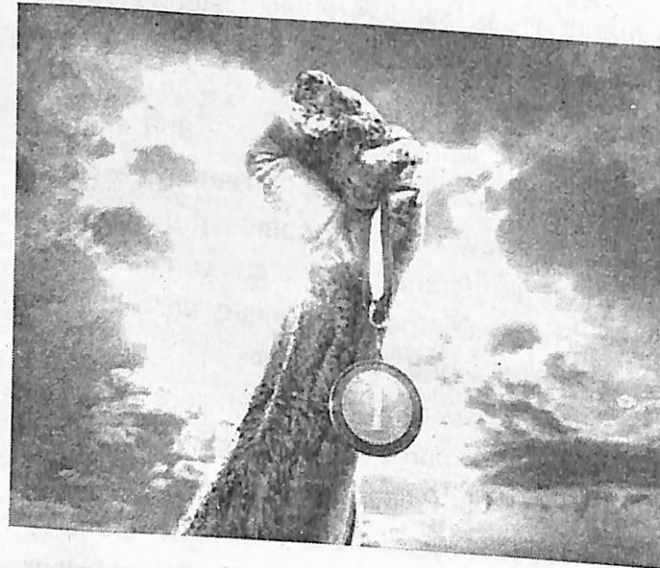
2. "The first step toward success is taken when you refuse to be a captive of the environment in which you first find yourself."

-Mark Caine

3. "People who succeed have momentum. The more they succeed, the more they want ot succeed, and the more they find a way to succeed. Similarly, when someone is failing, the tendency is to get on a down ward spiral that can even become a self-fulfillig prophecy."

-Tony Robbins

4. "When I dare to be powerful- to use my strength in the service of my vision, then it be-

comes less and less important whether I am afraid."

-Audre Lorde

5. "Whenever you find yourself on the side of the majority, it is time to puse and reflect."

-Mark Twain

6. "Great minds discuss ideas: average minds discus events; small minds discuss people."

-Eleanor Roosevelt

7. "I have not failed. I've just found 10,000 ways that won't work."

- Thomas A. Edison

8. "If you don't value your time, neither will others. Stop giving away your time and talents. Value what you know & start charging for "

- Kim Garst

9. "A successful man is one who can lay a firm foundation with the bricks others have thrown at him."

-David Brinkley

10. "Here's to the crazy ones. The misfits. The rebels. The broublemakers. The round pegs inthe square holes. The ones who see things differently. They're not fond of rules. And they have no respect for the status quo. You can quote them, disagree with them, glorify or vilify them. About the only things you can't do is ignore them. Because they cange things. They push the human race forward. And while some may see them as the crazy ones, we see genius. Because the people who are crazy enough to think they can change the world, are the ones who do."

-Steve Jobs

11. "No one can make you feel iniferior without your consent."

- Eleanor Roosevelt

12. "Let him who would enjoy a good future waste none of his present."

-Roger Banson

13. "Live as if you were to die tomorrow. Learn as if you were to live forever."

-Mahatma Gandhi

14. "Twenty years from now you will be more disappointed by the things that you didn't do than by the ones you did do."

-Mark Twain

15. "The difference between a successful

perosn and other is not a lack of strength, not a lack of knowledge, but rather a lack of will."

-Vince Lombardi

16. "Success is about creating benefit for all and enjoying the process. If you gocus on this & adopt this definition, success is yours."

-Kelly Kim

17. "I used to want the words 'She tried' on my tombstone. Now I want 'She did it.'"

-Katherine Dunham

18. "Really it comes down to your philosophy. Do you want to play it safe and be good or do you want to take a chance and be great ?"

-Jimmy J

19. "It is our choices, that show what we truly are, far more than our abilities."

-J. K. Rowling

20. "You have to learn the rules of the game. And then you have to play beter than anyone else."

-Albert Einstein

21. "Every great dream begins with a dreamer. Always remember, you have within you the strength, the patience, and the passion to reach for the stars to change the world."

-Harriet Tubman

22. "The successful warrior is the average man, with laser-like focus."

-bruce Lee

23. "Take up one idea. Make that one idea your life-think of it, dream of it, live on that idea. Let the brain, muscles, nerves, every part of your body, be full of that idea, and just leave every other idea alone. This is the way to success."

-Swami Vivekananda

24. "Develop success from failures. Discour-

agement and failure are two of the surest stepping stones to success."

-Dale Carnegie

25. "If you don't design your own life plan, chances are you'll fail into someone else's plan. And guess what they have planned for you? Not much."

-Jim Rohn

26. "The question isn't who is going to let me; it's who is going to stop me."

-Ayn Rand

27. "If you genuinely want something, don't wait for it-teach yourself to be impatient."

-Gurbaksh Chahal

28. "Don't let the fear of losing be greater than

the excitement of winning."

-Robert Kiyosaki

29. "If you want to make a permanent change, stop focusing on the size of your problems and start focusing on the size of you!"

-T. HarvEker

30. "You can't connect the dots looking forward; you can only connect them looking backwards. So you have to trust that the dots will somehow connect in your future. You have to trust in something-your gut, destiny, life, karma, whatever. This approach has never let me down, and it has made all the difference in my life."■

- Steve Jobs

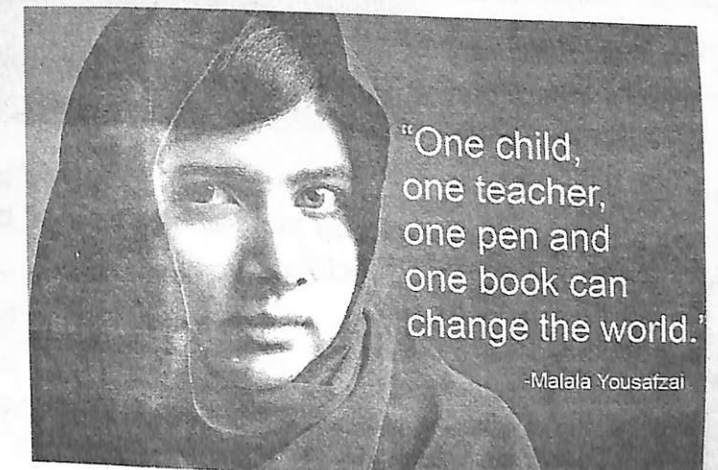
THE IMPORTANCE OF FEMALE EDUCATION

By Chinmoy Hazarika
B.Com 6th Sem.

Napoleon was once asked, what the great need to France was. He answered, "Nation's progress is impossible without trained and educated mothers. If The women of my country are not educated, about half of the people will be ignorant." A woman has to play three roles in the course of her life. Each of these roles expects some duties from her. It is only with the help of education that she would be able to do them successfully. The first duty of a woman is to be a good daughter. The second duty is to be a good wife and third duty is to be a good mother. Education teaches a woman what she should be. It also teaches her how she should do it to be a good daughter, a good wife and a good mother. Many men spend their evening time at clubs and societies. But a gentleman with an educated wife will not feel the need of a club or a society. He can share his thoughts with her. He can have her advice in trouble. He can spend his leisure in her pleasant company. An educated lady is a good friend, a clever nurse and a useful adviser to her husband. So she is a true helpmate. She can get her husband's affection and regard. An educated lady

is always able to share his sorrows. There is a saying in English "The hand that rocks the cradle rules the world". The meaning is that the mother exercises a very great influence over the lives of her children. She is able to mould their thought and character. If she is educated, she will make such impression on the mind of her children that will enable them in the later life to grow into a great man. Jeeja Bai mother of Shivaji wished to make Shivaji a great man. It was Shivaji who overthrew Mughal Empire and became what his mother wished. It is true that education will enable women to make their parents, husbands and children truly happy. Hence it is very necessary that women should be educated. An educated girl is more important than an educated boy.■

"One child,
one teacher,
one pen and
one book can
change the world."

-Malala Yousafzai

PUTTING YOURSELF FIRST !

By Preetom Das
B.Com 6th Sem.

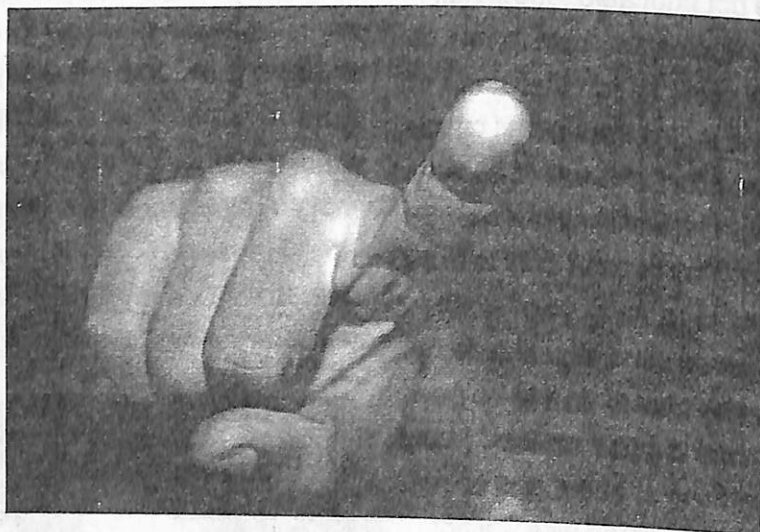
"Love yourself enough to say no to others' demands on your time and energy. Step back & "reassess the situation" Goddess Guidance

Once you have mask on things get really exciting on the path. You are then able to help others, by put their masks on for them. You can guide other to the path; you can become their oxygen line. You can begin to bring them peace. No longer are you seen as selfish, your true nature is seen as a selfless, giving person. So, what are your best interests? How do you base your actions, your goals, your time-

management and your life on them-and how will this affect the people around you? We would suggest that actiong consistently in your own best interests involves four areas:

* Meeting your physical needs, such as getting enough sleep and exercise

- * Meeting your emotional needs, such as asking for support when you need it
- * Meeting your mental needs, such as having a stimulationg job
- * Meeting your spriritual needs, such as taking time to mediate or pray

Physical Needs

If your're regularly exhausted because you never take time to eat a proper meal, get a good night's sleep, or get some exercise, then start making these things and absolute priority. Do you stay up late with your spouse, watching TV while slumped on the sofa

half-asleep, because you think your partner will be offended if you go to bed alone? Do you have no time for your own breakfast because you're too busy perparing lunchboxes for your children? Being well-rested, and taking care of your health, means that

you'll have the energy you need to help those around you. If you feel constantly exhausted, you're likely to snap at your loved ones when you least mean to.

Emotional needs

Some of us end up being the "support system" to whome friends and family come to with problems. It's a great privilege to be known as a good listener, but sometimes it's hard when yu feel you need support-but you're worried about burdening people. Ask a good firend or a relative if you can have a chat with them. Explain that you're going through a difficult time, and it would help to have someone to talk to. They'll be more than glad to help, especially if it means they can return a favor that you've provided for them in the past. If you don't reach out to other people when you're feeling sad, angry, low or loney, you can end up turining to unhealthy sources of comfort. Whether it's super-sized bars of candy, a bottle of vodka, or drugs, all of these will eventually be damaging to you and to those around you.

Mental needs

We all need to feel challenged and stimulated by our daily life. If you never learn anything new, never push yourself to think a bit harder, or never do anything that tests you limits-you'll probably end up feeling that life lacks meaning. On the flip side, if you're completely out of your depth with

a particular area of studying or work, you're unlikely to be unhappy, stressed and anxious.

Spiritual needs

When life is busy, it's hard to take time for things which feel unproductive- like attending a religious service, meditating, taking a long bath, or praying. You might feel guilty about "sitting there doing nothing" if you're engaged in one of these activities. But it's crucially important for us to find space and distance from day-to-day life, in order ot take a fresh look at things. Some great thinkers have flashes of inspiration in the bath (Archimedes' Eureka moment comes to mind....). I'm sure that you've had your own experience that something the solution to a tricky problem, or a new insight on life, comes when you're just relaxing. Letting yourself take the time you need, without feeling guilty, means that you'll be able to support your family and friends with your prepective on problems or situations that thay might be in. You'll be in a better state to not only ocpe with, but excel in, your own life.

(To help others, you must help yourself first. If you try to help others initially, you will both remain unconscious and will not be able to guide them to the path. Somethimes what apperas to the unskilled eye as a selfish gesture is really the most selfless gesture there is.) ■

LOOK BACK TO LOOK FORWARD

By Biplob Rajkhowa
B.Sc. 2nd Sem.

At personal level, we must also allow ourselves to have a moment of self-review. Productivity as a concept does not only mean being "productive at work" but also being productive in other areas of our life. On a wider scale, it means "being productive as a person". Whatever we've accomplished in the past are just that-part of our past. But they should serve us as a starting point for another milestone. The past is as important as the future. We can only move forward to the future if we let past gauge what we've accomplished against what should have been accomplished. There is always a room for improvement.

Family

This is one of the reasons why we aspire for greater productivity. We want to become efficient in all area of our job so we can have more free time to spend with our family. We want to mini-

mize our stress level at work so that, we still have the zest for anything waiting for us at home. Looking back, have you spent enough time with you loved ones? Have you taken good care of your relationships with friends, relatives, spouse, kids, partner, and someone special?

Faith

What motivates you aside from family and personal goals? It is important that we believe in some higher form of principles. Some people believe in higher entities that are beyond us. Our morals and values are oftentimes tied with what we believe in. People have their sense of responsibility aligned with universal principles.

Career

In the bigger picture, carrer is only a small portion of what we all are here for. For some, carrer is the most important part of their lives. Then there

are some people for whom, carrer is important only because they consider it as a channel through which, they achieve certain needs. If it is a channel for the attainment of the things that matter to us, then we need to improve it.

Finance

Our daily subsistence is not only determined by our ability to adapt ourselves to our environment but also by the amount of money we're capable to spen. We should set some goals to improve our financial standing. cost-cutting and money-saving are the most obvious things that we can do right away.

(These are only some of the areas that we need to consider in order for us to have a crystal clear view of what we need to improve on to achieve a higher level of productivity. Some of us have already completed the goals-things that they want to

have or to be in the next fow years. At some point, we need to have the goals that are necessary for us to improve ourselves and the people around us. These goals should be put to realization. We need to have plans on how to achieve the goals. And we should put on top of our list the things that really matter. These goals can only have their meaning if we use them to build the blueprint upon whihc our actual plans are drawn. And these plan are only figment of our imagination until they are put into action. As said by the was men, "All of life is a journey which paths we take, what we look back on, and what we look forward to is up to us. We determine our destination, what kind of road we will take to get there, and how happy we are when we get there." So, before making a plunge to the future, look back to see what you've achieved and how far you have to achieve. ■

ITS TIME TO QUIT SMOKING

By Gaurav Das
H.S. Final Year (Arts)

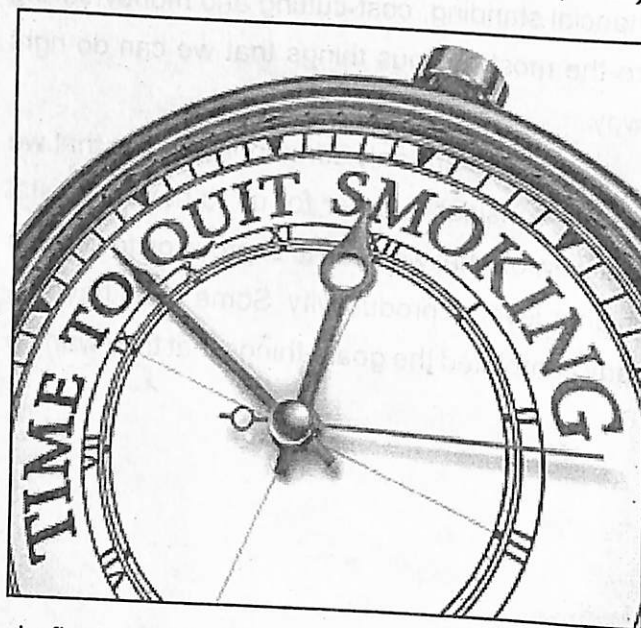
"I am going to quit smoking tomorrow...."
How many times have you said this and how many more times have you heard it? Smokers, like alcoholics, make this pledge many times in their lives because they need to and they break it for the simple reason that pledges are always meant to be broken. This does not mean that every time you will take a pledge you will break it. Try to make make this the last one because you can do it and you are going to do it. Believe it and you will, here's some help:

Believe in yourself : Believe that you can quit. Think about some of the most difficult things you have done in your life and realize that you have the guts and determination to quit smoking. It's up to you.

After reading this list, sit down and write you own list, customized to your personallity and way of doing things. Create your own plan for quitting.

Set a quit date: Decide what day you will extinguish your cigarettes forever. Write it down. Plan for it. Prepare you mind for the "first day of the rest of your life". You might even hold a small ceremony when you smoke last cigarette, or on the morning of the quit date.

Drink lots of water : Water is good for you anyway, and most people don't get enough. It will

help flush the nicotine and othe rchemicals out of your body, plus it can help reduce cravings by fulfilling the "oral desires" that you may have.

You need a good reason to quit : Simply deciding to quit because the sky is blue is not a sufficient reason. The need to quit smoking is obvious, but the desire to quit needs to come from inside in order for the percess to be successful.

Look for small rewards that you can give yourself as you make progress : You are not likely to just quit cold turkey with no complications. Set up small rewards that will help you to want to make progress towards ultimately quitting. This can be a

great motivation to keep you on target.

Plan out you quitting strategy : Decide how you want to try to quit and stick to it. Set a specific amount of time for you plan. If after a time, say six weeks you have not quit, work on a new plan. This will allow ample time to try each method, while still giving yourself flexibility to try something else.

Work to overcome you struggles: If you are smoking due to stressful things in you life, you need to deal with the stress before you can successfully quit. Regardless of the reson why you are smoking, it needs to be dealt with in able to quit for good.

Set up a punishment for yourself : for example, if you generally stop at a Cafe each day for a coffee you might consider skipping that on day when you have fallen short of your goals for smoking. Whatever punishment you select, make sure it is something that you care about.

Seek out help from you friends and famliy : You need support as you are trying to quit, and this will help you to ensure that you are not alone in the entire process.

Look for someone to quit with you: If you are entirely on your own, you are going to be much more likely to slip back into smoking. If someone is working with yu and holding you accountable, you are more likely to struggle to succeed. Working to quit smoking is not easy, but hard tasks are much easier to acomplish with a partner.

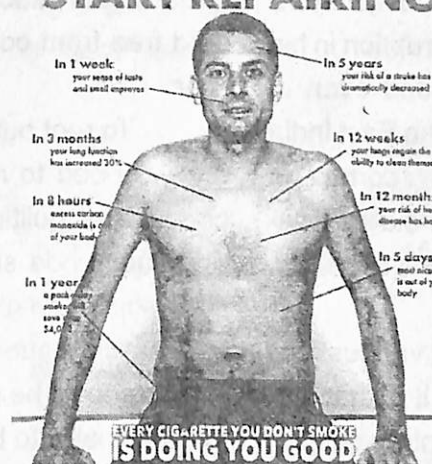
Aim to quit for good: This might seem a bit strange, but if you are just planning to quit for a weekend you are not going to put much effort iinto the process. If you are planning to quit for good, a

lot more time and effort is going to go into the process as well as your plan to quit.

Look for ways to take your mind off cigarettes : If you are always thinking about cigarettes, you may find that yu are much more tempted to smoke. Reading a book, exercising, talking on the phone, surfing the internet and even cooking are all great ways to occupy your mind and keep from thinking bout when your last cigarette was.

The decision to stop smoking can be one of the best choices that you can make for your health and your life. So it makes sense to put everything into it when you decide to quit ensuring success. Think of the thngs that motivate you, find a support system, and use tips like the ones in this article to create a plan that is sure to succeed. Most People are readily aware that stopping smoking can improve their health, but learning how to really conquer the urges to smokes is not easy. With so

STOP SMOKING START REPAIRING

many temtaions circulating around, as well as the stresses of daily life it is easy to see why jumping into pack of cigarettes seems like a good idea. But, the bottom line is that yu need to just take it one day at a time and step by. You can achieve the ability to quite smoking, but it is something that you do not want to look too far in the future. You do not want to get to the place where you think you are so strong that you can put yourself in vulnerable situations. You need to surround yourself with other non-smokers, or yu can hang with the same friends yu have always had as long as they are respectful to the path which you are walking; they may even be inspired by you to take control of their own life. ■

CORRUPTION IN INDIA

By Shekar Kumar

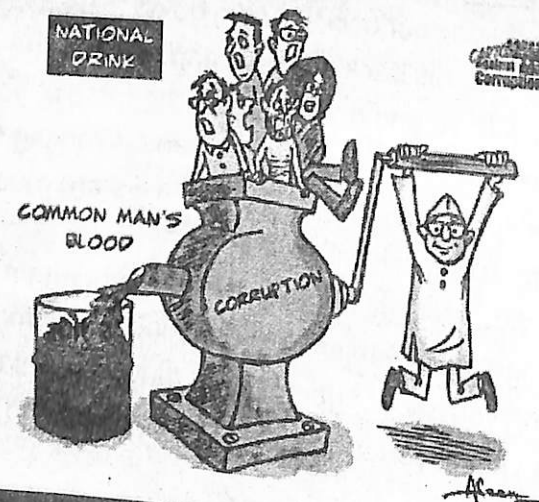
Corruption is not a new phenomenon in India. It has been prevalent in society since ancient times. History reveals that it was present even in the Mauryan period. Great scholar Kautilya mentions the pressure of forty types of corruption in his contemporary society. It was practised even in Mughal and Sultanate period. When the East India Company took control of the country, corruption reached new height. Corruption in India has become so common that people now are averse to thinking of public life with it.

Corruption has been defined variously by scholars. But the simple meaning of it is that corruption implies perversion of morality, integrity, character or duty out of mercenary motives, i.e. bribery, without any regard to honour, right and justice. In other words, undue favour for any one for some monetary or other gains is corruption. Simultaneously, depriving the genuinely deserving from their right or privilege is also a corrupt practice. Shrinking from public property constitute varieties of corruption. Dishonesty, exploitation, malpractices, scams and scandals are various manifestations of corruption.

Corruption is not a uniquely Indian phenomenon. It is witnessed all over the world in developing as well as developed countries. It has spread its tentacles in every sphere of life, namely business administration, politics, officialdom, and services. In fact, there is hardly any sector which can

be characterised for not being infected with the vices of corruption. Corruption is rampant in every segment and every section of society, barring the social status attached to it. Nobody can be considered free from corruption from a high ranking officer.

To root out the evil of corruption from society, we need to make a comprehensive code of conduct for politicians, legislatures, bureaucrats, and such code should be strictly enforced. Judiciary should be given more independence and initiatives on issues related to corruption. Special Courts should be set-up to take up such issues and speedy trial is to be promoted. Law and order machinery should be allowed to work without political interference. NGOs and media should come forward to create awareness against corruption in society and educate people to combat this evil. Only then we would be able to save our system from being collapsed. ■

MONEY IS MORE IMPORTANT THAN LOVE

By Rohit Kr. Pandit
B.Com 6th Sem.

Love is said to be the most beautiful feeling on Earth. The people who experience this feeling are said to be the luckiest people on Earth.

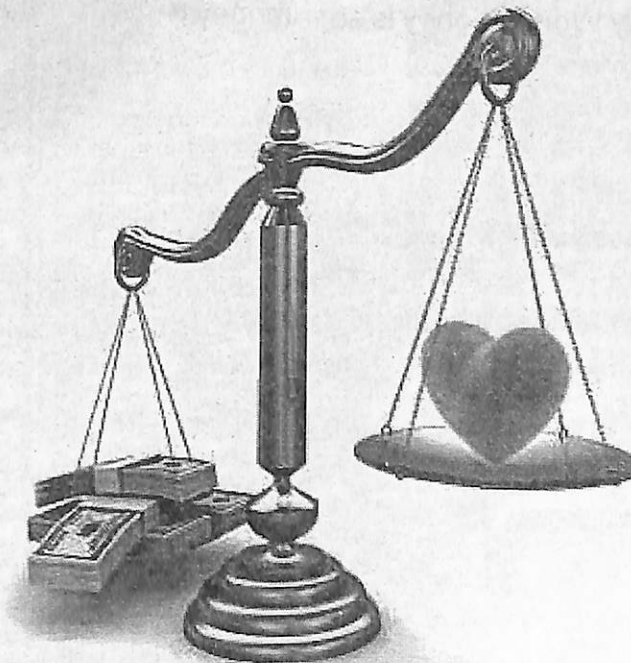
People often say that they can live their life happily if it is filled with love and that they can live without money. But when we go deeper into this statement it proves to be false. It is true that money cannot buy love and happiness but money certainly can by things through which an individual can express his or her love and also buy essential stuff which would make them happy. There is a famous saying "It is better to cry in a BMW rather than on a cycle." This statement is indeed true. It is better to be comfortably unhappy than being uncomfortably unhappy.

"Love makes the world go around but money buys the riches"

Love is essential in each and every individual's life but money is also extremely essential to live a luxurious life because we are human being not animals. It is money which improves our condition or else what is the difference between a human being and an animal.

Human beings stay in cozy homes, eat whatever they want, do whatever they feel like, travel

the world, just with the power of money. Ask anyone how many famous lovers they can name as compared to naming famous millionaires and they will most certainly be in a position to name the famous millionaires. It is money and money alone that brings along fame

and goodwill with it.

If only love would have been sufficient for an individual to be happy all the poor people today would be content and happy. It is wrong to think that love is all we need, money too is equally important. It is only in fairy-tales that love alone can make people happy. We live in a practical world where falling in love is easy but maintaining that love with empty pockets is impossible. Life without sufficient amount of money is extremely depressing and frustrating. If an individual cannot fulfill his or her daily needs, it would be impossible to think about anything other than money, leave alone love.

In this 21st Century World, money is so

important that today in most of the households, almost every adult member earn their own living. This is essential to keep at par with the society and it's raising standards today because people who have more money are considered to be more important by everyone. This is a bitter truth and also hard to digest but turn you eyes a bit and you will understand the significance of this truth. Moreover, can you contribute for the development of the society and even your own family if you do not possess sufficient money, you cannot. It is therefore essential to use your mind instead of your heart when you try to understand the importance of money. ■

TRUE FRIENDSHIP

By Kalpana Das
B.A. 5th Sem.

Friends bind people in a bond of live, mutual trust, understanding and loyalty.

Friendship is a relationship which involves jutual self respect, trust, loyalty and affection. Good friends enjoy each others company, share the same interests and are loyal to each other. A friend is some one, who stands by our, even during difficult times. It requires honesty and mutual understanding md has to be nurtured with devotion and patience. Just as it takes patience grow a garden, in friendship, too, first a seed is planted and then it has to be taken care of, nourished and watered, daily. One has to tend it with love and care. Friendship is Man's emotional and psychological neccessity. You can share your feelings, frustrations and happiness with your friend. You can also depend upon your friend for keeping your trust. A true friend never lets up down even under most threatening circumstances. He/she will never jet ray you even under prèssure. The importance of friendship cannot be undermined because we cannot survive without good friends. It is a very important relationship in the

emotional life of every human being. A friend, who supports him only when it is convenient, is called a "Fair-weather-Friend". The one, who supports his friends, through emotional difficulties, is a "True Friend". He is ready to make sacrifices in order to help his friend. A ture friend is some one, whom you know will be there for you, whenever you need him. Friendship is a necessary part of every human's life as none of us is self sufficient. A friend is a trust-worthy companion who cherishes special moments and memories of life with another person. A good friend plays an active part in his friend's life. He is happy when his friend is happy. He feels achieved with his friend's accomplishments. They share affection, which fills them

with positive energy, they spend time thinking of their friends, of who is important for them and how to find ways to help them. Friendship requires devoting time and patience. There can be disagreements and quarrels also, which is natural, but one must have till patience to deal with such frustrations. Being reasonable, a forgiving nature ! Willingness to compromise when one can and persistence to rebuild friends are needed for a true and lasting relationship. True friendship cannot flourish! Without a give and take attitude the more the efforts put into it the

more will lead towards everlasting happiness and trust. Friendship also helps in molding the kind of person you are. Never rush to make friends because friendship needs a good foundation. We must accept our friend as he is. The essence of friendship is sincerity and giving one's self to your friend without thinking of getting anything in return. At times, when we meet new and interesting people, ! Our loyalty changes and old friends are forgotten. A lesson to be learnt, "Do not forget old friends while making new ones." ■

THE SPLITTING IMAGE OF POT

By Rituraj Sharma
B.Sc. 3rd Sem. (Economics)

On the one hand, marijuana is practically legal-more mainstream, accessorized, and taken for granted than ever before. On the other, kids are getting busted in the city in record numbers. Guess which kids.

Any righteous cannabisista knows the timeline, the grand saga of humanity's interface with the vegetable mind of the planes. Back in 800 B.C., before Genesis in Sarah Palin's book, the sentient were weaving hemp plant into loincloths. The Chinese had it in their pharmacopoeia by 2700 B.C. The Founding Fathers used it processed into paper stock to write a draft of the Declaration of Independence in 1776, which made sense, since Thomas Jefferson and George Washington, along with their slaves, of course, had been raising the crop for decades. There are other, darker dates, too, like June 14, 1937, when Congress, four years after repealing alcohol prohibition, passed the "Marijuana Tax Act," which essentially outlawed the use of "all parts of the plant *Cannabis sativa* L.," including the "growing," "the seeds thereof," and "the resin extracted from any part of such plant."

As far as yours truly is concerned, however, the most important date in pot history took

place on a chilly early-December night shortly after the great Blackout of 1965, when, seated on the pitcher's mound of a frost-covered baseball diamond in Alley Pond Park, Queens, I first got high on the stuff. That means I've been a pothead for going on 44 years now, or approximately 72.1 percent of my current life. Should I live to be 100, that percentage will increase to 83 percent, since, as Fats Waller implied when he sang "If You're a Viper," you're always a viper.

I mention this so you know where I'm coming from, but even if I once knew a guy who claimed to have been the dealer to several members of the Knickerbocker championship teams, I make no claim to being a weed savant. For me, grass is simply the right tool for the job, a semi-reliable skeleton key to the such-as-it-is creative, an enabler or brainwork. Outside of continuing to smoke it, sometimes every day, sometimes not for months, or years, I pretty much stopped thinking about marijuana as a cosmologic/shamanic/political entity

around 1980, that insufficiently repressed beginning of the somnambulant Regan time tunnel, when grass came with seeds and stems and zombies still skulked WASHINGTON Square Park reciting their, "loose joints" mantra: "Smoke, smoke... try before buy, never die.. smoke, smoke..."

Back then, despite the occasional shouting in the street and polite libertarian proselytizing by William F. Buckley on Firing Line, there was not much thought that pot would ever be legal. Illegality was key to its ethos, central to the outlaw romance. All over the U.S of A., people were tanking up, driving drunk, killing themselves and others, and still those hot Coors girls were on the TV selling beer at half-time. The whole country was strung out on Prozac. But get caught smoking a joint while reading a Thomas Merton book in the park and it was the Big House for you. What could be more emblematic of the rapaciousness of the culture? That's how it was until.. maybe now. Could it be that, at long last, the great Pot Moment is upon us? The planets are aligning. First and foremost is the recession; there's nothing like a little cashflow problem to make societies reconsider supposed core values. The balance sheet couldn't be clearer. We have the so-called WAR on Drugs, the yawning money pit that used to send its mirror-shade warriors to far-flung corners of

the globe, like the Golden Triangle of Burma and the Colombian Amazon, where they'd confront evil kingpins. Now, after 40 years, the front lines have moved to streets of Juarez, where stray bullets can easily pick off old ladies in the Wal-Mart parking in El Paso, Texas, even as Mexico itself has decriminalized pot possession as well as a devil's medicine cabinet of other drugs. At the current \$40 billion per annum, even General Westmoreland would have trouble calling this progress.

Compare that with the phanasmagoria currently going on in California, where the legal medical-marijuana dispensaries ask only a driver's license and a medical letter attesting to some vague ailment-insomnia will do to begin running a tab at a state-sanctioned, 31-flavor dispensary. Somehow, even with many medical-marijuana out fits advertising "validated parking" and "happy-hour specials," Western civilization as we know it has not tumbled into the sea. In November 2010, initiatives are expected to be on the California ballot to "tax and regulate"(i.e., legalize) marijuana altogether. Taxing the state's estimated annual 8.6 million-pound, \$14 billion pot crop (more than any amber wave of grain, high-fructose corn syrup included) could bring as much as \$3 billion to \$4 billion in revenue, enough to buy a couple of B-2 bombers or, failing that, keep a few libraries open an hour more a day. ■

THE CHANGING FACE OF INDIAN POLITICS

By Alok Chakraborty
6th Sem.(Commerce)

"The service of Indian means the service of the millions who suffer. It means the ending of poverty and ignorance and disease and inequality of opportunity. The ambition of the greatest man of our generation has been to wipe out every tear from every eye. This may be beyond us

but as long as there are tears and suffering, so long our work will not be over".
(from Jawaharlal Nehru's address to the Constituent Assembly, August 14/15, 1947)

In the couple of decades after Nehru made his famous 'tryst with destiny' speech and the makers of our constitution took the pledge dedicating themselves to the service of In-

dian and her people, there was marked change in the quality of life that the people led. The improvements were not merely in the realm of economic indicators but also in the political sense. The welfare state seemed to work. Better levels of nutrition and healthcare did

lead to a fall in the mortality rates and this was among the reasons behind the presided over the political establishment inspired those in the bureaucracy into building a democratic edifice. the legacy of the freedom struggle inspired the nation building process then.

Things began to go wrong, within the political establishment, in the 60s. Participa-

tion in political activity turned into a means to living for the lowly worker and to riches in case of the leaders. The money meant for poverty alleviation and other such schemes were siphoned out. The welfare state model was distorted. but then, the 60s were also a period when there were instances of mobilisation against this distortion. And thus it was ensured that the system kept working. The fragmentation in the political realm and the emergence of the regional political formations also witnessed a widening of the scope of the welfare model. The extent of income poverty levels was sought to be brought down by way of increase in food subsidies. This helped in achieving a substantive reduction in poverty levels. There were also instances of the judiciary turning proactive to expand the welfare state agenda. These went on until the 80s.

The couple of decades since then, however, are marked by a pronounced retreat of the welfare state. And this has made individual efforts and initiatives to the task of making the welfare state work. As a result the civil administration too is no longer concerned with ensuring that ideas that worked in the past are made to work even now. This makes the individual initiatives remain what they are. Even where they work wonders, we find many instances where such pro-active members of the bureaucracy are hounded out for having done what they did!

Even such schemes as the National Rural Employment Guarantee Scheme (NREGS) or such radical legislations as the Right to Information Act (RTI) are sought to be frustrated

by sections that had defeated similar attempts in the past.

The NREGS has certainly helped save the rural poor from forced migration to the towns and far away cities in search of livelihood. But then, the absence of a concerted campaign to unravel the nexus between the small time politician and the works contractors in our villages, the scheme is turning the same way as such of the older schemes as the food for work. The trouble is that any such campaign will necessarily have to involve the organisation of the political parties.

The RTI too is in the same boat. A bureaucracy that refuses to part with information to the citizens is condoned by the political establishment. And even the higher judiciary is willing to play ball with such tendencies. The apex court, as of today, is a litigant before itself seeking exemption from the ambit of the RTI a rule. and so is the bureaucracy. The political class that brought about the RTI in 2005 (which is indeed a radical version of the Act of a similar nature that existed between 2002 and 2005) is now unwilling to push the idea to its conclusion and showing signs of caving in to the pressure from the bureaucracy and the judiciary. If one is to believe what was heard last in this regard—that Sonia Gandhi has shot down all proposals to chip the RTI's scope—it is good news.

The good news, however, is only in small measure. For the NREGS and the RTI do not belong to the same league as the various other schemes that have worked where we have had dedicated men or women at the

TRUE FRIENDSHIP

By Kalpana Das
B.A. 5th Sem.

Friends bind people in a bond of live, mutual trust, understanding and loyalty. Friendship is a relationship which involves mutual self respect, trust, loyalty and affection. Good friends enjoy each others company, share the same interests and are loyal to each other. A friend is some one, who stands by our, even during difficult times. It requires honesty and mutual understanding and has to be nurtured with devotion and patience. Just as it takes patience grow a garden, in friendship, too, first a seed is planted and then it has to be taken care of, nourished and watered, daily. One has to tend it with love and care. Friendship is Man's emotional and psychological necessity. You can share your feelings, frustrations and happiness with your friend. You can also depend upon your friend for keeping your trust. A true friend never lets up down even under most threatening circumstances. He/she will never let you down even under pressure. The importance of friendship cannot be undermined because we cannot survive without good friends. It is a very important relationship in the

emotional life of every human being. A friend, who supports him only when it is convenient, is called a "Fair-weather-Friend". The one, who supports his friends, through emotional difficulties, is a "True Friend". He is ready to make sacrifices in order to help his friend. A true friend is some one, whom you know will be there for you, whenever you need him. Friendship is a necessary part of every human's life as none of us is self sufficient. A friend is a trust-worthy companion who cherishes special moments and memories of life with another person. A good friend plays an active part in his friend's life. He is happy when his friend is happy. He feels achieved with his friend's accomplishments. They share affection, which fills them

with positive energy, they spend time thinking of their friends, of who is important for them and how to find ways to help them. Friendship requires devoting time and patience. There can be disagreements and quarrels also, which is natural, but one must have till patience to deal with such frustrations. Being reasonable, a forgiving nature ! Willingness to compromise when one can and persistence to rebuild friends are needed for a true and lasting relationship. True friendship cannot flourish! Without a give and take attitude the more the efforts put into it the

more will lead towards everlasting happiness and trust. Friendship also helps in molding the kind of person you are. Never rush to make friends because friendship needs a good foundation. We must accept our friend as he is. The essence of friendship is sincerity and giving one's self to your friend without thinking of getting anything in return. At times, when we meet new and interesting people, ! Our loyalty changes and old friends are forgotten. A lesson to be learnt, "Do not forget old friends while making new ones."■

THE SPLITTING IMAGE OF POT

By Rituraj Sharma
B.Sc. 3rd Sem. (Economics)

On the one hand, marijuana is practically legal—more mainstream, accessorized, and taken for granted than ever before. On the other, kids are getting busted in the city in record numbers. Guess which kids.

Any righteous cannabisist knows the timeline, the grand saga of humanity's interface with the vegetable mind of the plant. Back in 800 B.C., before Genesis in Sarah Palin's book, the sentient were weaving hemp plant into loincloths. The Chinese had it in their pharmacopoeia by 2700 B.C. The Founding Fathers used it processed into paper stock to write a draft of the Declaration of Independence in 1776, which made sense, since Thomas Jefferson and George Washington, along with their slaves, of course, had been raising the crop for decades. There are other, darker dates, too, like June 14, 1937, when Congress, four years after repealing alcohol prohibition, passed the "Marijuana Tax Act," which essentially outlawed the use of "all parts of the plant *Cannabis sativa* L.," including the "growing," "the seeds thereof," and "the resin extracted from any part of such plant."

As far as yours truly is concerned, however, the most important date in pot history took

place on a chilly early-December night shortly after the great Blackout of 1965, when, seated on the pitcher's mound of a frost-covered baseball diamond in Alley Pond Park, Queens, I first got high on the stuff. That means I've been a pothead for going on 44 years now, or approximately 72.1 percent of my current life. Should I live to be 100, that percentage will increase to 83 percent, since, as Fats Waller implied when he sang "If You're a Viper," you're always a viper.

I mention this so you know where I'm coming from, but even if I once knew a guy who claimed to have been the dealer to several members of the Knickerbocker championship teams, I make no claim to being a weed savant. For me, grass is simply the right tool for the job, a semi-reliable skeleton key to the such-as-it-is creative, an enabler or brainwork. Outside of continuing to smoke it, sometimes every day, sometimes not for months, or years, I pretty much stopped thinking about marijuana as a cosmologic/shamanic/political entity

around 1980, that insufficiently repressed beginning of the somnambulant Regan time tunnel, when grass came with seeds and stems and zombies still skulked WASHINGTON Square Park reciting their, "loose ooints" mantra: "Smoke, smoke... try before buy, never die.. smoke, smoke..."

Back then, despite the occasional shouting in the street and polite libertarian proselytizing by William F. Buckley on Firing Line, there was not much thought that pot would ever be legal. Illegality was key to its ethos, central to the outlaw romance. All over the U.S of A. , people were tanking up, driving drunk, killing themselves and others, and still those hot Coors girls were on the TV selling beer at half-time. The whole country was strung out on Prozac. But get caught smoking a joint while reading a Thomas Merton book in the park and it was the Big House for you. What could be more emblematic of the rapaciousness of the culture? That's how it was until.. maybe now. Could it be that, at long last, the great Pot Moment is upon us? The planets are aligning. First and foremost is the recession; there's nothing like a little cashflow problem to make societies reconsider supposed core values. The balance sheet couldn't be clearer. We have the so-called WAR on Drugs, the yawning money pit that used to send its mirron-shade warriors to far-flung corners of

the globe, like the Golden Triangle of Burma and the Colombian Amazon, where they'd confront evil kingpins. Now, after 40 years, the front lines have moved to streets of Juarez, where stray bullets can easily pick off old ladies in the Wal-Mart parking in El Paso, Texas, even as Mexico itself has decriminalized pot possession as well as a devil's medicine cabinet of other drugs. At the current \$40 billion per annum, even General Westmoreland would have trouble calling this progress.

Compare that with the phanasmagoria currently going on in California, where the legal medical-marijuana dispensaries ask only a driver's license and a medical letter attesting to some vague ailment-insomnia will do-to begin running a tab at a state-sanctioned, 31-flavor dispensary. Somehow, even with many medical-marijuana out fits advertising "validated parking" and "happy-hour specials," Western civilizaiton as we know it has not tumbled into the sea. In November 2010, initiatives are expected to be on the California ballot to "tax and reagate"(i.e., legalize) marijuana altogether. Taxing the state's estimated annual 8.6 million-pound, \$14 billion pot crop (more than any amber wave of grain, high-fructose corn syrup included) could bring as much as \$3 billion to \$4 billion in revenue, enough to buy a couple of B-2 bombers or, failing that, keep a few libraries open an hour more a day. ■

THE CHANGING FACE OF INDIAN POLITICS

By Alok Chakraborty
6th Sem.(Commerce)

"The service of Indian means the service of the millions who suffer. It means the ending of poverty and ignorance and disease and inequality of opportunity. The ambition of the greatest man of our generation has been to wipe out every tear from every eye. This may be beyond us but as long as there are tears and suffering, so long our work will not be over".

(from Jawaharlal Nehru's address to the Constituent Assembly, August 14/15, 1947)

In the couple of decades after Nehru made his famous 'tryst with destiny' speech and the makers of our constitution took the pledge dedicating themselves to the service of In-

dian and her people, there was marked change in the quality of life that the people led. The improvements were not merely in the realm of economic indicators but also in the political sense. The welfare state seemed to work. Better levels of nutrition and healthcare did

lead to a fall in the mortality rates and this was among the reasons behind the presided over the political establishment inspired those in the bureaucracy into building a democratic edifice. the leagacy of the freedom struggle inspired the nation building process then.

Things began to go wrong, within the political establishment, in the 60s. Participa-

tion in political activity turned into a means to living for the lowly worker and to riches in case of the leaders. The money meant for poverty alleviation and other such schemes were siphoned out. The welfare state model was distorted. But then, the 60s were also a period when there were instances of mobilisation against this distortion. And thus it was ensured that the system kept working. The fragmentation in the political realm and the emergence of the regional political formations also witnessed a widening of the scope of the welfare model. The extent of income poverty levels was sought to be brought down by way of increase in food subsidies. This helped in achieving a substantive reduction in poverty levels. There were also instances of the judiciary turning proactive to expand the welfare state agenda. These went on until the 80s.

The couple of decades since then, however, are marked by a pronounced retreat of the welfare state. And this has made individual efforts and initiatives to the task of making the welfare state work. As a result the civil administration too is no longer concerned with ensuring that ideas that worked in the past are made to work even now. This makes the individual initiatives remain what they are. Even where they work wonders, we find many instances where such pro-active members of the bureaucracy are hounded out for having done what they did!

Even such schemes as the National Rural Employment Guarantee Scheme (NREGS) or such radical legislations as the Right to Information Act (RTI) are sought to be frustrated

by sections that had defeated similar attempts in the past.

The NREGS has certainly helped save the rural poor from forced migration to the towns and far away cities in search of livelihood. But then, the absence of a concerted campaign to unravel the nexus between the small time politician and the works contractors in our villages, the scheme is turning the same way as such of the older schemes as the food for work. The trouble is that any such campaign will necessarily have to involve the organisation of the political parties.

The RTI too is in the same boat. A bureaucracy that refuses to part with information to the citizens is condoned by the political establishment. And even the higher judiciary is willing to play ball with such tendencies. The apex court, as of today, is a litigant before itself seeking exemption from the ambit of the RTI a rule. and so is the bureaucracy. The political class that brought about the RTI in 2005 (which is indeed a radical version of the Act of a similar nature that existed between 2002 and 2005) is now unwilling to push the idea to its conclusion and showing signs of caving in to the pressure from the bureaucracy and the judiciary. If one is to believe what was heard last in this regard—that Sonia Gandhi has shot down all proposals to chip the RTI's scope—it is good news.

The good news, however, is only in small measure. For the NREGS and the RTI do not belong to the same league as the various other schemes that have worked where we have had dedicated men or women at the

helm. These are, instead, meant to infuse the rights perspective in the domain of governance. The NREGS, for instance, contains a clause to penalise the official including the District Collector in the event he fails to create jobs on demand. It is hard to find even a single instance where this has happened since the scheme came into place. It cannot be taken as the officials have not been at default. The fact is that the rights perspective is yet to sink in. And this is a task before the civil society while the civil administration will have to wake up to the need to protect the whistle blower. We have seen some of them being killed with impunity. The contractor-politician-criminal nexus has ensured that poverty, bad roads and dilapidated primary health centres survive even the best of

schemes to set things right by way of bumping off the whistle blower.

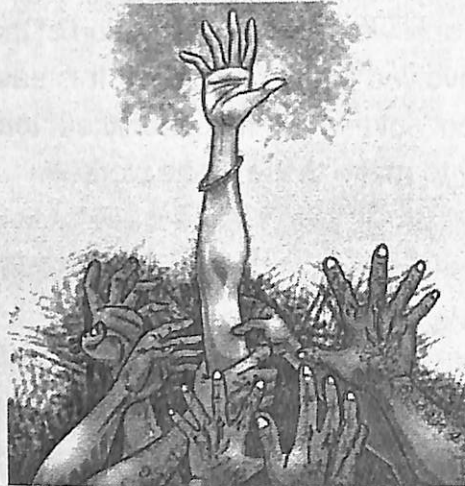
It is this gloomy context that lends to the localised attempts by an individual in the bureaucracy or of an elected leader of a local body a certain gloss. No doubt those behind such stories are worthy to be celebrated. But then, the stories will remain isolated instances in a larger context that can be defined as the retreat to unfreedom. In order to redeem the pledge, very substantially, it is imperative to identify the initiatives that have worked and take them to the core of the political discourse. And this can be done only where the organisation of the parties are involved in the campaign. It is easy to find the foot soldiers for this. If only our leaders get ready to make these ideas work? ■

EVE TEASING

Amit Das
B. Com 5th Sem

Eve-teasing is a euphemism used in India (and sometimes Pakistan, Nepal and Bhutan) for public sexual harassment or molestation

term in Indian English, Eve teasing refers to the temptress nature of Eve, placing responsibility on the woman as a tease.

Sexual harassment by strangers, as with any type of harassment, has been a notoriously difficult crime to prove, as perpetrators often devise ingenious ways to harass women, even though Eve teasing usually occurs in public spaces, streets, and public transport. Some feminist writers claim that this behaviour is a kind of "little rape". Some guidebooks to the region warn female tourists to avoid attracting the attention of these kinds of men by wearing conservative clothing. However, this harassment is reported both by Indian women and by conservatively dressed foreign women.

History

The problem first received public and media attention in the 1970s. In the following decades, more and more women started going to college and working independently, meaning that they were often no longer accompanied by a male escort as had been the norm in traditional society. In response, the problem grew to alarming proportions, despite this not being the case in other cultures where women go and come as they please. Soon the Indian government had to take remedial mea-

asures, both judicial and law enforcement, to curb the practice. Efforts were made to sensitize the police about the issue, and police started rounding up Eve teasers. The deployment of plain-clothed female police officers for the purpose has been particularly effective. Other measures taken in various states by the police were setting up of dedicated women's helplines in various cities, police stations staffed by women, and special police cells.

Also seen during this period was a marked rise in the number of women coming forward to report cases of sexual harassment, due to changing public opinion against this practice. In addition, the severity of these incidents grew as well, in some cases leading to acid throwing, which in turn led to states like Tamil Nadu making it a non-bailable offence. The number of women's organisations and those working for women's rights also increased, and during this period reports of bride burning increased. The increase in the number of violent incidents involving women meant previously lackadaisical attitudes towards women's rights had to be revised and supported by law. In the coming year, certain organisations played a key role in lobbying for the passing of legislation designed to protect women from aggressive behaviour from strangers, including 'The Delhi Prohibition of Eve-teasing Bill 1984'.

The death of a female student, Sarika Shah, in Chennai in 1998, resulted in some tough laws to counter the problem in South India. After murder charges were brought, about a half-dozen reports of suicide have been attributed to pressures caused by this behaviour. In February 2009, female students from M. S. University (MSU) Vadodara assaulted four young men near the family and community sciences faculty, after the men made lewd comments about a girl student staying in SD Hall Hostel.

Many other cases go unreported for fear of reprisals and exposure to public shame. In some cases police let the offenders go, after public humiliation through the murga punishment. In 2008, a Delhi court ordered a 19-year-old youth caught making lewd remarks to passing females to distribute 500 handbills to youngsters outside schools and colleges detailing the consequences of indecent conduct.

Deception in popular culture

Some depictions in Indian cinema show mild teasing as a part of flirtatious beginnings of a courtship, along with the usual accompaniment of song and dance routines, which invariably results in the heroine submitting to the hero's advances towards the end of the song. Young men tend to emulate the example, depicted so flawlessly on screen and which gave rise to the term roadside Romeo, which even made it a film version in Roadside Romeo (2007).

It also has been popularly depicted that when a girl is teased in this way, the hero will come and beat the guy up, such as in the Telugu films Madhumasam and magadheera and also the Hindi film Wanted. Nowadays, this issue is also featured in Indian television soaps like Savdhaan India @11 and Crime Patrol.

Legal redress

Although Indian law doesn't use the term 'Eve Teasing', victims earlier usually seek recourse through Section 294 of the Indian Penal Code, which sentences a man found guilty of making a girl or woman the target of obscene gestures, remarks, songs or recitation to a maximum jail sentence of three months. Section 292 of the IPC clearly spells out that showing pornographic or obscene pictures, books or papers to a woman or girl results in a fine of Rs. 2000 with two years imprisonment for first offenders. In the case of a re-

peated offence, the offender may have a fine of Rs. 5000 with five years imprisonment imposed. Under Section 509 of the IPC, obscene gestures, indecent body language and negative comments directed at any woman or girl or exhibiting any object which intrudes upon the privacy of a woman, carries a penalty of imprisonment for one year or a fine or both. The Criminal Law (Amendment) Act, 2013 introduced changes to the Indian Penal Code, making sexual harassment an expressed offence under Section 354 A, which is punishable up to three years of imprisonment and or with fine. The Amendment also introduced new sections making acts like disrobing a woman without consent, stalking and sexual acts by person in authority an offence.

The National Commission for Women (NCW) also proposed No 9. Eve Teasing (New Legislation) 1998. The Indian Parliament has passed The Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013, which add protections for female workers in most workplaces. The Act came into force from 9 December 2013.

Public response

'Fearless karnataka' or 'Nirbhaya Karnataka' is a coalition of many individuals and groups including 'Alternative Law Forum', 'Blank Noise', 'Marra', 'Samvada' and 'Vimochana'. After the rise of eve teasing cases in the 2000s, it organised several public awareness campaigns, including 'Take Back the Night', followed by another public art project titled, The Blank Noise

Project, starting in Bangalore in 2003. A similar program to fight eve-teasing was also hosted in Mumbai in 2008.

In Delhi, one of India's most dangerous cities for women, the Department of Women and Child Development established a steering committee in 2009 to prepare the city for the Commonwealth Games to be held in 2010.

In Mumbai, Ladies Special train compartments have been introduced to allow women to travel without the fear of being sexually harassed, for the length of the journey at least. Given that the number of women needing to travel has doubled since 1995, there is a very strong demand for these kinds of services. Today "Ladies Special" Compartments are present in most local trains in big cities. ■

DENGUE

By Pragati Ghosh
H.S. 1st Year (Arts)

These days many people experience from dengue. Dengue high temperature is an infectious condition taken from several and brought on by any four related dengue viruses. This condition used to be called break-bone high temperature because it sometimes causes serious combined and muscle discomfort.

Dengue high temperature is a quite risky febrile (Feverish) condition can be found in the tropics and African-American, Dengue high temperature is transmitted by Aedes Aegypti insect, which also cause illnesses as yellow fever.

Health professionals have known about dengue high temperature from more than 200 decades. Dengue or dengue-like outbreaks were revealed throughout the 19th and beginning Twentieth hundreds of years in the United States, South-east European nations, northern African-American, the Southeast Mediterranean sea, Japan and Modern Australia and various Destinations in the Indian Ocean, the South and Main Hawaiian and the Caribbean.

It has steadily increased in both occurrence and submission over the past 40 decades. Yearly, it is approximated that there are 20 thousand cases

of dengue disease, resulting in around 24,000 fatalities. Dengue high temperature is a flu-like popular condition common throughout the exotic and sub-tropical areas around the world, mainly in urban and pre-urban areas. Today, it affects (Cause physical discomfort and suffering) an approximated 50 thousand to 100 thousand in the tropics.

The warning signs of dengue fever are serious frustration, discomfort in the combined parts and muscle tissue, and allergy that can be described as little res ares. some suffers experience

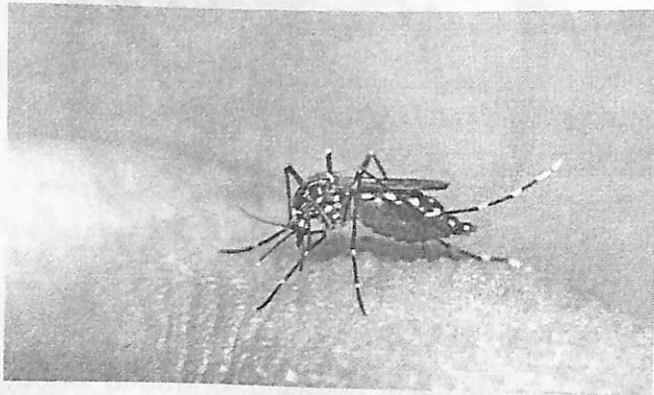

gastritis, diarrhoea, and vomiting and stomach discomfort.

Dengue high temperature usually begins instantly with a high fever, frustration, discomfort behind the sight, and discomfort in the combined parts and muscle tissue. A rash usually seems to be 3 to 4 days after the start of the high temperature. Nausea or vomiting, vomiting and hunger loss are typical.

Globally, dengue disease is re-emerging espically in European countries. Studies have proven that several factors are causing the revival dengue high temperature such as uncontrolled urbanization, improved worldwide travel, ineffective socioeconomic conditions, and lastly climatic change.

International heating has proven to be a major contributor in the propagation of dengue high

temperature. International heating can dry spells in some nations and improved rainfall and moisture in others.

The dry spells reduce little method systems of water like comes and lakes to little puddles that become potential reproduction floor for several. Further more increased rainfall and moisture also causes selection of water that grants possible breeding reasons for several.

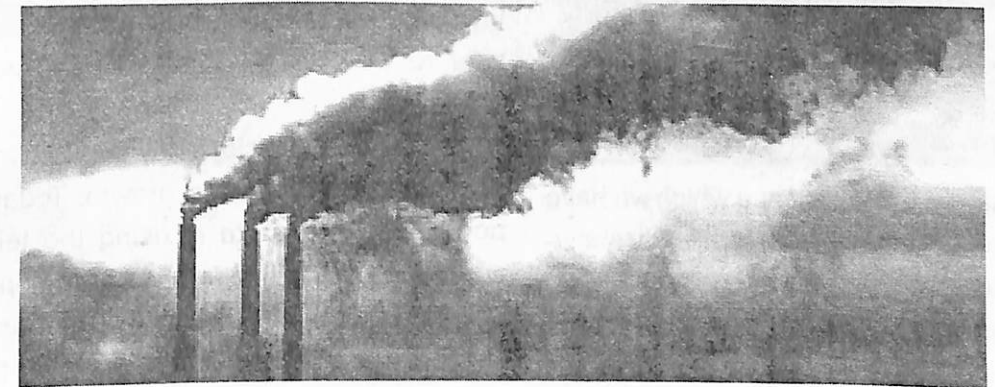
Dengue is caused by the Aedes Aegypti, a household, day-biting mosquito that wants to chew people. They live in clean water. Currently there is no vaccine available to avoid dengue. Scientist are also trying to invent a vaccine against dengue high temperature, but the researchers are only at the stage of tests yet. The only cure for dengue is to intake lot of liquid like water, mind-set, dairy etc.

The researchers have therefore determined that dengue fever should be considered in the differential analysis of high temperature and allergy in the returning traveller. Physicians should know about the unique exanthema of dengue fever.

Identification of the dengue high temperature allergy allows a fast and early diagnosis, which is crucial as dengue high temperature can cause life-threatening dengue haemorrhagic fever or dengue surprise problem, which is crucial and obviously can cause loss of life to the sufferer. ■

GLOBAL WARMING: CAUSES, EFFECTS, AND REMEDIES

By Sanjay Tirkey
B.Com 6th Sem.

Global warming is the greatest challenge facing our planet. It is, if fact, the increase in the temperature of the earth's neon-surface air. It is one of the most current and widely discussed factors. It has far-reaching impact on biodiversity and climatic conditions of the planet. Several current trends clearly demonstrate that global warming is directly impacting on rising sea levels, the melting of ice caps and significant worldwide climate changes. In short, global warming represents fundamental threat to all living things on earth.

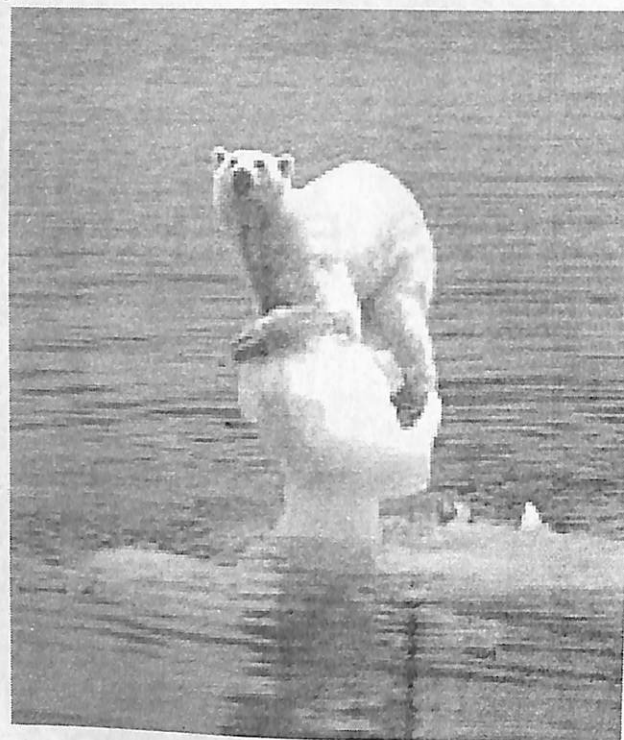
Gobal average temperature rose significantly during the past century. The prevailing scientific view is that most of the temperature in-

creases since mid-20th century has been caused by increases in atmospheric greenhouse gas concentrations produced by human activity. Most scientists agree that planet's temperature has risen 0.5 degree Celsius since 1990 and will continue to increase at an increasing rate. AS a result, the world is getting warmer. The year 1990 was the hottest year in the last century.

Together with 1991, the year of 1983, 1987, 1988 adn 1989 have been measured to be the warmest six years in the last hundred years. The year 1991 was the second warmest year of the past century. The consequences of the rise in temperature is being felt all over the globe the

findings of scientific research done in this field reveal that the temperature of the earth is likely to rise from 1.4°C to 5.8° C within a period of 100 years.

Unfortunately, the imbalance which we have created between our life and earth is already showing the signs disasters in the form of flood, cyclones, landslides, tsunami, drought, etc. If the imbalance continues to rise, one day this will pose a question mark on the existence of this planet. Carbon dioxide(CO₂) which is an important constituent of environment is causing a warming effect on the earth's surface.

It increases the evaporation of water into the atmosphere. Since water vapour itself is a greenhouse gas, this causes still more warming. The warming causes more water vapour to be evaporated. The CO₂ level is expected to rise in future due to ongoing burning of fossil fuels and land use change. The rate of rise will depend largely on uncertain economic, sociological, technological and natural developments. Other gases such as methane, CFCs, nitrous oxide, tropospheric ozone

are also responsible for global warming. Increases in all these gases are due to explosive population growth, increased industrial expansion, technological advancement, deforestation and growing urbanisation, etc.

Trees play a significant role in the global carbon cycle. They are the largest land-based mechanism for removing carbon dioxide from the air. Deforestation is checking these positive processes. It is the second principle cause of atmospheric carbon dioxide. Deforestation is responsible for 25 percent of all carbon emissions entering the atmosphere, by the burning and cutting of 34 million acres of trees each year. Everyday over 5500 acres of rainforest are destroyed. As a consequence of massive loss of forests, global CO₂ levels rise approximately 0.4 percent each year, the levels not experienced on this planet for millions of year. As we know the forests are the great absorbers of CO₂.

There is a close relation between global warming and population growth. Today the large population on earth is using the technologies which are destructive for the earth. Approximately, 80 percent of atmospheric CO₂ increases are due to man's use of fossil fuels either in the form of coal, gas or oil. A large portion of carbon emission is attributed to the burning of gasoline in internal-combustion engine of vehicles. Vehicles with poor gas mileage contribute the most to global warming. Besides, the sulphur group gas is the most harmful for this. Its contribution is 30 percent in global warming. This gas is also emitted from the burning of fossil fuels. Increase in global temperatures will cause rise in sea level.

It will lead to melting of glaciers, changes in rainfall patterns, increased intensity and frequency of extreme weather. As per the latest survey report the rate of melting of glaciers has seen sharp increase in recent times. Even those

helm. These are, instead, meant to infuse the rights perspective in the domain of governance. The NREGS, for instance, contains a clause to penalise the official including the District Collector in the event he fails to create jobs on demand. It is hard to find even a single instance where this has happened since the scheme came into place. It cannot be taken as the officials have not been at default. The fact is that the rights perspective is yet to sink in. And this is a task before the civil society while the civil administration will have to wake up to the need to protect the whistle blower. We have seen some of them being killed with impunity. The contractor-politician-criminal nexus has ensured that poverty, bad roads and dilapidated primary health centres survive even the best of

schemes to set things right by way of bumping off the whistle blower.

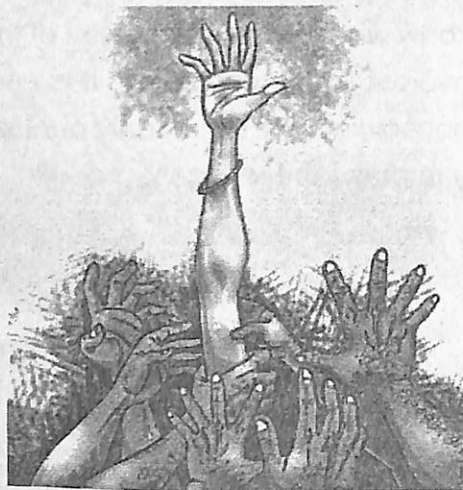
It is this gloomy context that lends to the localised attempts by an individual in the bureaucracy or of an elected leader of a local body a certain gloss. No doubt those behind such stories are worthy to be celebrated. But then, The stories will remain isolated instances in a larger context that can be defined as the retreat to unfreedom. In order to redeem the pledge, very substantially, it is imperative to identify the initiatives that have worked and take them to the core of the political discourse. And this can be done only where the organisation of the parties are involved in the campaign. It is easy to find the foot soldiers for this. If only our leaders get ready to make these ideas work?■

EVE TEASING

Amit Das
B. Com 5th Sem

Eve-teasing is a euphemism used in India (and sometimes Pakistan, Nepal and Bhutan) for public sexual harassment or molestation

or women by men, with the word "Eve" being a reference to the biblical Eve, whom many consider the first woman. Considered a problem related to delinquency in youth, it is a form of sexual aggression that ranges in severity from sexually suggestive remarks, brushing in public places and catcalls to outright groping. Sometimes it is referred to with a coy suggestion of innocent fun, making it appear innocuous with no resulting liability on the part of the perpetrator. Some non-governmental organisations have suggested that the expression be replaced by a more appropriate term. According to them considering the semantic roots of the

term in Indian English, Eve teasing refers to the temptress nature of Eve, placing responsibility on the woman as a tease.

Sexual harassment by strangers, as with any type of harassment, has been a notoriously difficult crime to prove, as perpetrators often devise ingenious ways to harass women, even though Eve teasing usually occurs in public spaces, streets, and public transport. Some feminist writers claim that this behaviour is a kind of "little rape". Some guidebooks to the region warn female tourists to avoid attracting the attention of these kinds of men by wearing conservative clothing. However, this harassment is reported both by Indian women and by conservatively dressed foreign women.

History

The problem first received public and media attention in the 1970s. In the following decades, more and more women started going to college and working independently, meaning that they were often no longer accompanied by a male escort as had been the norm in traditional society. In response, the problem grew to alarming proportions, despite this not being the case in other cultures where women go and come as they please. Soon the Indian government had to take remedial mea-

asures, both judicial and law enforcement, to curb the practice. Efforts were made to sensitize the police about the issue, and police started rounding up Eve teasers. The deployment of plain-clothed female police officers for the purpose has been particularly effective. Other measures taken in various states by the police were setting up of dedicated women's helplines in various cities, police stations staffed by women, and special police cells.

Also seen during this period was a marked rise in the number of women coming forward to report cases of sexual harassment, due to changing public opinion against this practice. In addition, the severity of these incidents grew as well, in some cases leading to acid throwing, which in turn led to states like Tamil Nadu making it a non-bailable offence. The number of women's organisations and those working for women's rights also increased, and during this period reports of bride burning increased. The increase in the number of violent incidents involving women meant previously lackadaisical attitudes towards women's rights had to be revised and supported by law. In the coming year, certain organisations played a key role in lobbying for the passing of legislation designed to protect women from aggressive behaviour from strangers, including 'The Delhi Prohibition of Eve-teasing Bill 1984'.

The death of a female student, Sarika Shah, in Chennai in 1998, resulted in some tough laws to counter the problem in South India. After murder charges were brought, about a half-dozen reports of suicide have been attributed to pressures caused by this behaviour. In February 2009, female students from M. S. University (MSU) Vadodara assaulted four young men near the family and community sciences faculty, after the men made lewd comments about a girl student staying in SD Hall Hostel.

Many other cases go unreported for fear of reprisals and exposure to public shame. In some cases police let the offenders go, after public humiliation through the murga punishment. In 2008, a Delhi court ordered a 19-year-old youth caught making lewd remarks to passing females to distribute 500 handbills to youngsters outside schools and colleges detailing the consequences of indecent conduct.

Deception in popular culture

Some depictions in Indian cinema show mild teasing as a part of flirtatious beginnings of a courtship, along with the usual accompaniment of song and dance routines, which invariably results in the heroine submitting to the hero's advances towards the end of the song. Young men tend to emulate the example, depicted so flawlessly on screen and which gave rise to the term roadside Romeo, which even made it a film version in Roadside Romeo (2007).

It also has been popularly depicted that when a girl is teased in this way, the hero will come and beat the guy up, such as in the Telugu films Madhumasam and Magadheera and also the Hindi film Wanted. Nowadays, this issue is also featured in Indian television soaps like Savdhaan India @11 and Crime Patrol.

Legal redress

Although Indian law doesn't use the term 'Eve Teasing', victims earlier usually seek recourse through Section 294 of the Indian Penal Code, which sentences a man found guilty of making a girl or woman the target of obscene gestures, remarks, songs or recitation to a maximum jail sentence of three months. Section 292 of the IPC clearly spells out that showing pornographic or obscene pictures, books or papers to a woman or girl results in a fine of Rs. 2000 with two years imprisonment for first offenders. In the case of a re-

peated offence, the offender may have a fine of Rs. 5000 with five years imprisonment imposed. Under Section 509 of the IPC, obscene gestures, indecent body language and negative comments directed at any woman or girl or exhibiting any object which intrudes upon the privacy of a woman, carries a penalty of imprisonment for one year or a fine or both. The Criminal Law (Amendment) Act, 2013 introduced changes to the Indian Penal Code, making sexual harassment an expressed offence under Section 354 A, which is punishable up to three years of imprisonment and or with fine. The Amendment also introduced new sections making acts like disrobing a woman without consent, stalking and sexual acts by person in authority an offence.

The National Commission for Women (NCW) also proposed No 9. Eve Teasing (New Legislation) 1998. The Indian Parliament has passed The Sexual Harassment of Women at Workplace (Prevention, Prohibition and Redressal) Act, 2013, which add protections for female workers in most workplaces. The Act came into force from 9 December 2013.

Public response

'Fearless karnataka' or 'Nirbhaya Karnataka' is a coalition of many individuals and groups including 'Alternative Law Forum', 'Blank Noise', 'Marra', 'Samvada' and 'Vimochana'. After the rise of eve teasing cases in the 2000s, it organised several public awareness campaigns, including 'Take Back the Night', followed by another public art project titled, The Blank Noise

Project, starting in Bangalore in 2003. A similar program to fight eve-teasing was also hosted in Mumbai in 2008.

In Delhi, one of India's most dangerous cities for women, the Department of Women and Child Development established a steering committee in 2009 to prepare the city for the Commonwealth Games to be held in 2010.

In Mumbai, Ladies Special train compartments have been introduced to allow women to travel without the fear of being sexually harassed, for the length of the journey at least. Given that the number of women needing to travel has doubled since 1995, there is a very strong demand for these kinds of services. Today "Ladies Special" Compartments are present in most local trains in big cities. ■

DENGUE

By Pragati Ghosh
H.S. 1st Year (Arts)

These days many people experience from dengue. Dengue high temperature is an infectious condition taken from several and brought on by any four related dengue viruses. This condition used to be called break-bone high temperature because it sometimes causes serious combined and muscle discomfort.

Dengue high temperature is a quite risky febrile (Feverish) condition can be found in the tropics and African-American, Dengue high temperature is transmitted by Aedes Aegypti insect, which also cause illnesses as yellow fever.

Health professionals have known about dengue high temperature from more than 200 decades. Dengue or dengue-like outbreaks were revealed throughout the 19th and beginning Twentieth hundreds of years in the United States, Southeast European nations, northern African-American, the Southeast Mediterranean sea, Japan and Modern Australia and various Destinations in the Indian Ocean, the South and Main Hawaiian and the Caribbean.

It has steadily increased in both occurrence and submission over the past 40 decades. Yearly, it is approximated that there are 20 thousand cases

of dengue disease, resulting in around 24,000 fatalities. Dengue high temperature is a flu-like popular condition common throughout the exotic and sub-tropical areas around the world, mainly in urban and pre-urban areas. Today, it affects (Cause physical discomfort and suffering) an approximated 50 thousand to 100 thousand in the tropics.

The warning signs of dengue fever are serious frustration, discomfort in the combined parts and muscle tissue, and allergy that can be described as little res ares. some suffers experience

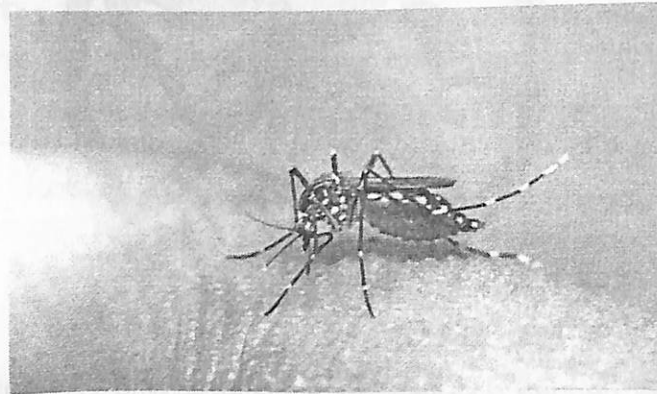

gastritis, diarrhoea, and vomiting and stomach discomfort.

Dengue high temperature usually begins instantly with a high fever, frustration, discomfort behind the sight, and discomfort in the combined parts and muscle tissue. A rash usually seems to be 3 to 4 days after the start of the high temperature. Nausea or vomiting, vomiting and hunger loss are typical.

Globally, dengue disease is re-emerging especially in European countries. Studies have proven that several factors are causing the revival dengue high temperature such as uncontrolled urbanization, improved worldwide travel, ineffective socioeconomic conditions, and lastly climatic change.

International heating has proven to be a major contributor in the propagation of dengue high

temperature. International heating can dry spells in some nations and improved rainfall and moisture in others.

The dry spells reduce little method systems of water like comes and lakes to little puddles that become potential reproduction floor for several. Further more increased rainfall and moisture also causes selection of water that grants possible breeding reasons for several.

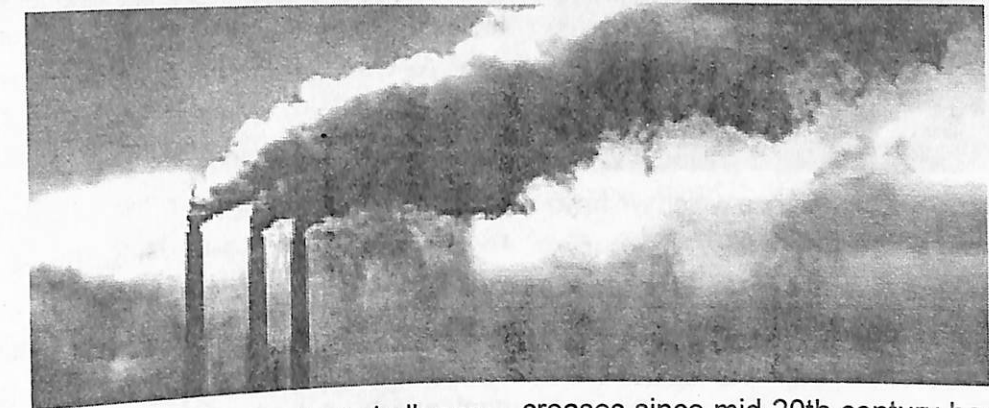
Dengue is caused by the Aedes Aegypti, a household, day-biting mosquito that wants to chew people. They live in clean water. Currently there is no vaccine available to avoid dengue. Scientist are also trying to invent a vaccine against dengue high temperature, but the researchers are only at the stage of tests yet. The only cure for dengue is to intake lot of liquid like water, mind-set, dairy etc.

The researchers have therefore determined that dengue fever should be considered in the differential analysis of high temperature and allergy in the returning traveller. Physicians should know about the unique exanthema of dengue fever.

Identification of the dengue high temperature allergy allows a fast and early diagnosis, which is crucial as dengue high temperature can cause life-threatening dengue haemorrhagic fever or dengue surprise problem, which is crucial and obviously can cause loss of life to the sufferer. ■

GLOBAL WARMING: CAUSES, EFFECTS, AND REMEDIES

By Sanjay Tirkey
B.Com 6th Sem.

Global warming is the greatest challenge facing our planet. It is, if fact, the increase in the temperature of the earth's neon-surface air. It is one of the most current and widely discussed factors. It has far-reaching impact on biodiversity and climatic conditions of the planet. Several current trends clearly demonstrate that global warming is directly impacting on rising sea levels, the melting of ice caps and significant worldwide climate changes. In short, global warming represents fundamental threat to all living things on earth.

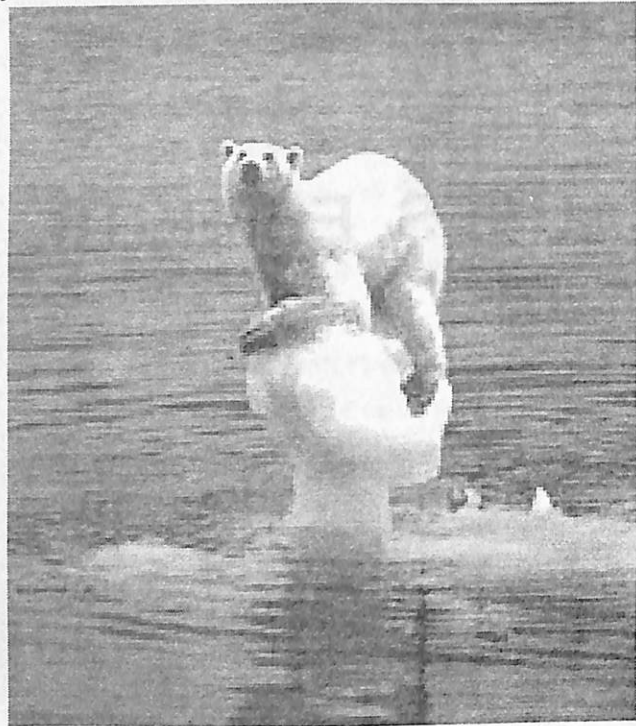
Gobal average temperature rose significantly during the past century. The prevailing scientific view is that most of the temperature in-

creases since mid-20th century has been caused by increases in atmospheric greenhouse gas concentrations produced by human activity. Most scientists agree that planet's temperature has risen 0.5 degree Celsius since 1990 and will continue to increase at an increasing rate. AS a result, the world is getting warmer. The year 1990 was the hottest year in the last century.

Together with 1991, the year of 1983, 1987, 1988 adn 1989 have been measured to be the warmest six years in the last hundred years. The year 1991 was the second warmest year of the past century. The consequences of the rise in temperature is being felt all over the globe the

findings of scientific research done in this field reveal that the temperature of the earth is likely to rise from 1.4°C to 5.8° C within a period of 100 years.

are also responsible for global warming. Increases in all these gases are due to explosive population growth, increased industrial expansion, technological advancement, deforestation and growing urbanisation, etc.

Trees play a significant role in the global carbon cycle. They are the largest land-based mechanism for removing carbon dioxide from the air. Deforestation is checking these positive processes. It is the second principle cause of atmospheric carbon dioxide. Deforestation is responsible for 25 percent of all carbon emissions entering the atmosphere, by the burning and cutting of 34 million acres of trees each year. Everyday over 5500 acres of rainforest are destroyed. As a consequence of massive loss of forests, global CO₂ levels rise approximately 0.4 percent each year, the levels not experienced on this planet for millions of years. As we know the forests are the great absorbers of CO₂.

There is a close relation between global warming and population growth. Today the large population on earth is using the technologies which are destructive for the earth. Approximately, 80 percent of atmospheric CO₂ increases are due to man's use of fossil fuels either in the form of coal, gas or oil. A large portion of carbon emission is attributed to the burning of gasoline in internal-combustion engine of vehicles. Vehicles with poor gas mileage contribute the most to global warming. Besides, the sulphur group gas is the most harmful for this. Its contribution is 30 percent in global warming. This gas is also emitted from the burning of fossil fuels. Increase in global temperatures will cause rise in sea level.

It will lead to melting of glaciers, changes in rainfall patterns, increased intensity and frequency of extreme weather. As per the latest survey report the rate of melting of glaciers has seen sharp increase in recent times. Even those

glaciers are affected from global warming which have been considered permanent. The shrinking of glaciers is going to pose a major problem of drinking water.

The sea levels as a result of melting of glaciers have risen from 0.35 mm to 0.4 mm. Scientists have warned in their reports that most of the glaciers will disappear within a period of 15 to 25 years. It will create problems of drinking water and food grains in most of the North American countries. India is not unaffected from it. The Himalayan glaciers have shrunk about 30 per cent after 1970.

The rise in sea levels is a major cause of concern. A large number of cities located in coastal areas will submerge in the sea. Besides, many island countries will ultimately "lose their existence and will be washed away from the surface of the earth. The damage of rising sea levels is diverse. Buildings and roads close to the water could be flooded and they could suffer damage from hurricanes and tropical storms. Experts believe that global warming could increase the intensity of hurricanes by over 50 per cent. In addition, as the sea rises, beach erosion takes place, particularly on steep banks.

Wetlands are lost as the level rises. Rise in atmospheric temperature will lead to the outbreak of air borne and water-borne diseases. It would also contribute to the rise in death caused by heat. The problem of drought would be frequent. Consequently, malnutrition and starvation will pose serious challenge before humanity. Global warming is a great threat to the flora and fauna of the earth. A large number of species of them may become extinct.

The expanse of desert would increase. Low rainfall and rising temperature could add to the intensity and frequency of dusty storm. This in turn will immensely affect the quality of agricultural land, ultimately

causing adverse effect on agricultural produce. It would have far-reaching socio-economic impact.

In Indian context, the impact of global warming is a matter of grave concern. AS is well known, India is mainly an agricultural country and agriculture here is gamble of the monsoon, e.g. largely depending on rainfall. Though it is to affect the whole country, the worst likely impact would be on central and northern India which is high-yielding parts of the country. These are the regions which produce the largest agricultural yield. The rise in atmospheric temperature and fall in rain would naturally result in decline in crop production. Moreover, it would have great effect on biodiversity as well.

The growing concerns over global temperatures have led to the nations, states, corporations and individuals to draw out a plan of action to avert the situation. As a result the world's primary international agreement on combating global warming was reached Kyoto in 1997 which came to be known as Kyoto Protocol. However, ten years have passed; the situation does not appear to be very changed. It seems that the member countries are not very serious about its devastating effects.

In addition, forestation can be of great help in this regard. Planting more trees and reducing timber cuts worldwide will help restore the imbalance. Secondly, we must follow on environmental policy of 'reduce, reuse, recycle', i.e. promoting the reuse of anything. Thirdly, the use of fuel-efficient vehicles should be promoted as these vehicles have lower emissions of harmful gases. Fourthly, every individual should be aware of the importance of the protection of environment. Besides, eco-friendly technologies must be promoted, and must be substituted with the technologies which cause great emission of global warming gases. Public awareness campaign can be of great help in this regard because unless each and every individual is aware only governments' effect cannot bring desired difference. ■

RHINOCEROS

By Anjan Deep Das
B.A. 4th Sem.(Morning)

Geographic Range

Historically, the Indian rhinoceros once existed across the entire northern part of the Indian subcontinent, along the Indus, Ganges and Brahmaputra River basins, from Pakistan to the Indian-Burmese border, including parts of Nepal, Bangladesh and Bhutan (Foose and van Strien 1997). It may also have existed in Myanmar, southern China, and Indochina, though this is uncertain. The species was common in northwestern Indian and Pakistan until around 1600, but disappeared from this region shortly after this time (Rookmaker, 1984). The species declined sharply in the rest of its range from 1600-1900, until the species was on the brink of extinction at the beginning of the twentieth century.

Currently, the Indian rhinoceros exists in a few small subpopulations in the Nepal and India (West Bengal, Uttar Pradesh, Assam) (Fosse and van Strien 1997; Grubb., 2005), with an unsuccessful reintroduction of a pair in 1983 into Pakistan.

Native: India; Nepal, Regionally extinct: Bangladesh; Bhutan

Population :

The total population estimate in May 2007 was estimated to be 2,575 individuals, with estimates of a total of 378 in Nepal and 2,200 in India (Asian Rhino Specialist Group 2007). The Indian Rhino, with strict protection from Indian and Nepalese wildlife authorities, has recovered from

a total population of under 200 in the early 1990s. Although some populations have declined in recent years, overall there has been a population increase for almost 100 years which still continues.

India :

The Species exists in several protected areas in India, with the following population estimates in May 2007 (Asian Rhino Specialist Group 2007): Dudhwa National Park (21), Manas National Park (3), Karteniaghat (2), Kaziranga National Park (1,855 in 2006; 1,551 in 1999), Orang (68 in 2006; 46 in 1999), Pabitora (81 in 2006, 74 in 1999, 79 in 2004), Jaldapara (108 in 2006; 96 in 2004; 84 in 2002), Gorumara (27 in 2006; 25 in 2004; 22 in 2002). Estimates given in Foose et al. (1997) were as follows: Dudhwa National Park (11), Manas National Park (60), Karteniaghat (4), Kaziranga (1164 +/- 134), Orang (over 33), Gorumara (13), and a few remaining small populations in Assam. Kaziranga National Park, which was established as a reserve for the last 10-20 Indian rhinos in Assam in 1905, is home to over 70% of the global population of this species. Poaching rendered the species extinct in Laokhowa Wildlife Sanctuary by the mid-1990s (Foose et al., 1997), and there has also been a severe decline in Manas National Park due to poaching related to civil unrest. The overall population tendency is to increase (especially in Kaziranga, Pabitora, Dudhwa, Jaldapara and Gorumara), with decreases in Manas, Orang (now increasing again) and Laokhowa. The population in Karteniaghat is best described as transient.

Nepal

In the late 1960s, an estimated 65 Indian rhinos survived in Nepal, but due to increased conservation efforts, the total population was up to 612 in 2000. A total of at least 91 animals were poached in 2000-2003 (Martin, 2004), and since 2000, num-

bers have declined. In Royal Chitwan National Park, the number of individuals has declined from 544 individuals in 2000, to 372 individuals in 2005 (Asian Rhino Specialist Group 2007), the decrease being due to increased poaching following political instability in Nepal (Rothely et al., 2004; Khan et al., 2005), and habitat changes. In Royal Bardia National Park (where rhinos were reintroduced) there were approximately 40 individuals in 1997 (Foose et al., 1997) and 35 animals in 2007 (Asian Rhino Specialist Group 2007). In Royal Suklaphanta Wildlife Reserve (where the species was also re-introduced), the population is only six individuals (Martin, 2004; Asian Rhino Specialist Group 2007).

Pakistan.

A pair of rhinos was introduced into Lal Sohanra National Park in 1983, but have not bred.

Habitat and Ecology

The species inhabits the riverine grasslands of the Terai and Brahmaputra Basins (Foose and van Strien 1997). The species prefers these alluvial plain grasslands, but was known to occur in adjacent swamps and forests. The populations are currently restricted to habitats surrounded by human-dominated landscapes, so that the species often occurs in adjacent cultivated areas, pastures, and secondary forests. The diet includes mainly grasses, but also some fruit, leaves, shrub and tree branches, and cultivated crops (Nowak, 1999). The species also utilizes mineral licks regularly. Males are solitary, with unstructured, overlapping territories. The females solitary unless occurring with young.

Its life history characteristics are not well known, with longevity estimated at about 30-45 years, gestation length of approximately 16 months (as with other rhino species), and age at sexual maturity estimated at 5-7 years for females and 10

years for males (Nowak, 1999; IRF website, 2006).

Use and Trade

This species is harvested illegally for its horn and other products used in Traditional Chinese Medicine. There may be some parts in trade originating from animals that died in zoos (Steirn in litt.)

Threats

This species declined to near extinction in the early 1990s, primarily due to widespread conversion of alluvial plains grasslands to agricultural development, which led to human-rhino conflicts and easier accessibility for hunters. Sport hunting became common in the late 1800s and early 1990s. A reversal of government policies shortly thereafter protected many of the remaining populations. However, poaching, mainly for the use of the horn in Traditional Chinese Medicine has remained a constant and the success is precarious without continued and increased support for conservation efforts in India and Nepal. Poaching has led to decreases in several important populations, especially those in Chitwan, Manas, Laokhowa, and the Babai valley area of Bardia.

However, not all recent population decreases can be linked to poaching. There have been serious declines in quality of habitat in some areas. This is due to : 1) severe invasion by alien plants into grasslands affecting some populations;

2) demonstrated reductions in the extent of grasslands and wetland habitats due to woodland encroachment and silting up of beels; and 3) grazing by domestic livestock. In Chitwan (the second largest population) there is clear evidence that poaching on its own does not account for the observed level of population decline, and there are trends in a number reproductive indicators (i.e., decline in the percentage of adult females calving and in the percentage of the population that calves) that are strongly indicative of negative changes in habitat quality. In Chitwan there has been severe infestation of some riverine and grassland areas by the climbing *Mikania micrantha* (which covers over indigenous vegetation), and invasion of *Eupatorium* in other areas. There is also heavy livestock grazing pressure and disturbance in buffer zone areas as well as some invasion of grasslands by *Acacia* Catechu and *Dalbergia sissoo*. It has been reported that grassland area in Chitwan has been reduced from 20% to 4.7% of the national park (R.H. Emslie pers. comm.).

In India, there is not yet any evidence that invasion by alien plants has caused any population decreases. However, in Orang National Park, there have been marked habitat changes due to grazing, human encroachment and silting up. In particular, short grass areas have declined by 75% due to silting up and draining of beels (B.N. Talukdar

pers. comm.). *Mimosa* is also an alien invader in this area. In the Karnali floodplain area of Bardia there is also some invasion of habitat by the alien *Lantana camara*.

In Pabitora there has been an invasion of *Ipomoea* "weeds" into grassland areas. There also has been an invasion of woodland into grassland siltation and drying up of some water bodies. There also has been some human encroachment and very heavy livestock grazing. With increasing human densities this pressure is unlikely to get any less.

Analysis of satellite imagery has shown that there has been a substantial increase in woodland (34.51%) in Pabitora since 1977 accompanied by decline in alluvial grassland (68%). This change of habitat is mostly because of natural succession process, livestock grazing from the nearby villages as well as improper management of the grassland habitat.

The West Bengal populations (Jaldapara and Gorumara) are affected by high levels of grazing from fringe villages, and there have been weed and climber infestations by *Mikania cordata*, *M. scandens*, *Lantana camara* and *Leea* spp.

The species is inherently at risk because over 70% of its population occurs at a single site, Kaziranga National Park. This area, is subject to poaching and tensions with the surrounding high human population due to human-wildlife conflicts (including conflicts with rhinos). The level of poaching in Kaziranga has generally not been at a level to prevent the ongoing increase in the population, but constant vigilance is required. Clearly, any catastrophic event in Kaziranga (such as disease, civil disorder, poaching, habitat loss, etc) would have a devastating impact on the status of this species.

Sex-ratio among the adult rhinos in Gorumara National Park is almost 1:1. As a result,

intra-specific fights among the bulls are very common and these animals have a tendency to stray out of the National Park very often, leading to human-wildlife conflicts.

There are suggestions that the small population of rhinos in Jaldapara and Gorumara may be prone to in-breeding depression.

There have been proposals to dam the Brahmaputra River in Arunachal Pradesh, and should this happen in future this could very negatively affect the habitat quality and rhino carrying capacity of major parks like Kaziranga in future (by preventing or reducing the pulse of nutrients brought in by regular large floods). In Jaldapara Sanctuary, the River Torsa no longer overflows as a result of massive flood-control structures. As a result the water table in the sanctuary is receding and the natural water-bodies and wallow-pools used by rhinos are slowly drying up.

Conservation Actions

The species has been included on CITES Appendix I since 1975. The Indian and Nepalese governments have taken major steps towards Indian Rhinoceros conservation, especially with the help of the World Wide Fund for Nature (WWF) and other non-governmental organizations.

Indian Rhino populations occur almost exclusively within and around protected areas. In India, the species occurs in Kaziranga National Park (World Heritage Site), Manas National Park (World Heritage Site in danger), Dudhwa National Park (re-introduced population), Karteniaghat Wildlife Sanctuary, Orang National Park, Pabitora Wildlife Sanctuary, Jaldapara Wildlife Sanctuary, and Gorumara National Park. In Nepal, the species occurs in Royal Chitwan National Park, Royal Bardia National Park (re-introduced population), and Strict anti-poaching measures are needed to maintain all

of these populations. It is also important to reduce human-wildlife conflicts around these areas, and this might involve fencing. Many of the areas also require targeted programmes to control invasive plants to prevent the spread of woodland, to safeguard wetlands through appropriate water management, and to limit the extent of grazing by domestic livestock. In Pabitora, specific recommendations have been made to increase the quality of feeding habitat of rhino within the sanctuary through meticulous manipulation and checking livestock grazing. Water holding mechanisms within the sanctuary during winter are crucial in terms of keeping moist grassland available in winter seasons, thereby reducing the number of rhinos straying out of the sanctuary and thus exposing themselves to poaching.

The area of Kaziranga National Park has officially been extended, although animals had access to this area previously as the original park area was not fenced. In West Bengal (Jaldapara and

Gorumara), there is a programme of habitat improvement in old teak areas, weed control is being carried out in 50-60 ha annually.

With the support of the IUCN SSC Asian Rhino Specialist Group, and Indian Rhino Vision 2020 and a Nepal Rhino Action Plan have been developed. These cover a number of important and specific conservation measures, including: translocating rhinos to bolster struggling populations (e.g., Manas National Park) and to start new populations; improving security around rhino populations and reducing poaching; assessing habitat status and management needs; expanding available habitat through active management; improving protected area infrastructure; training staff in specific rhino conservation techniques; reducing human-wildlife conflicts; involving local people in rhino conservation; and implementing education and awareness programmes. Overall, there is a need for further reintroductions, thereby reducing the concentration of over 70% of the individuals in one large population. ■

RIGHT TO INFORMATION ACT

By Dhiraj Das
B.Com 1st Sem.

'Information' as a term has been derived from the Latin words 'Formation' and 'Forma' which means giving shape to something and forming a pattern, respectively.

Information adds something new to our awareness and removes the vagueness of our ideas.

Information is Power, and as the Prime Minister Atal Behari Vajpayee stated, the Government wants to share power with the humblest; it wants to empower the weakest. It is precisely because of this reason that the Right to Information has to be ensured for all.

The Freedom of Information Bill 2000 introduced into the Lok Sabha on 25th July 2000 says that:

a. **Information** means any material in any form relating to the administration, operations or decisions of a public authority;

(b) the bill defines public authority as any authority or body established or constituted;

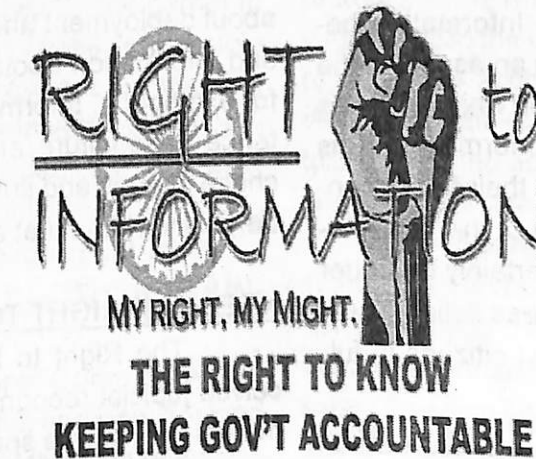
i. by or under the Constitution,
ii. by any law made by the appropriate Government,
iii. and includes any other body owned, controlled or substantially financed by funds provided directly or indirectly by the appropriate Government.

(c) Freedom of information means the right to obtain information from any public authority by means of-

i. inspection, taking of extracts and notes,
ii. certified copies of any records of such public authority and

iii. diskettes, floppies or in any other electronic mode or through print-outs where such information is stored in a computer or in any other device.

It will be interesting to mention that Press Council of India prepared a draft Bill in 1996 to make

a provision for securing right information. This draft bill was named Right to Information bills initiated a national debate on the issue of Effective and Responsive Administration. The Govt. of India appointed a working group on January 2, 1997. The terms of reference of the Working Group included the examination of feasibility and need to introduce a full fledged Right to Information Bill. This group recommended that a legislation in this regard is not only feasible but is also vitally necessary. The Working Group recommended that the bill should be named as Freedom of Information Bill as the Right to Information has already been judicially recognised as a part of the fundamental right to free speech and expression.

CONSTITUTIONAL ASPECT OF THE RIGHT TO INFORMATION

Article 19(1)(a) of the Constitution guarantees the fundamental rights to free speech and expression. The prerequisite for enjoying this right is knowledge and information. The absence of authentic information on matters of public interest will only encourage wild rumours and speculations and avoidable allegations against individuals and institutions. Therefore, the Right to Information becomes a constitutional right, being an aspect of the right to free speech and expression which includes the right to receive and collect information. This will also help the citizens perform their fundamental duties as set out in Article 51A of the Constitution. A fully informed citizen will certainly be better equipped for the performance of these duties. Thus, access to information would assist citizens in fulfilling these obligations.

RIGHT TO INFORMATION IS NOT ABSOLUTE

As no right can be absolute, the Right to Information has to have its limitation. There will always be areas of information that should remain protected in public and national interest. Moreover, this unrestricted right can have an adverse effect of an overload on demand on administration. So the information has to be properly, clearly classified

by an appropriate authority.

The usual exemption permitting Government to withhold access to information is generally in respect of the these matters: (1) International relations and national security; (2) Law enforcement and prevention of crime; (3) Internal deliberations of the government; (4) Information obtained in confidence from some source outside the Government; (5) Information which, if disclosed, would violate the privacy of an individual; (6) Information, particularly of an economic nature, when disclosed, would confer an unfair advantage on some person or subject or government; (7) Information which is covered by legal/professional privilege, like communication between a legal advisor and his client and (8) Information about scientific discoveries and inventions and improvements, essentially in the field of weapons.

These categories are broad and information of every kind in relation to these matters cannot always be treated as secret. There may be occasions when information may have to be disclosed in public interest, without compromising the national interest or public safety. For example, information about deployment and movement of armed forces and information about military operations, qualify for exemption. Information about the extent of defence expenditure and transactions for the purchase of guns and submarines and aircraft cannot be totally withheld at all stages.

NEED FOR RIGHT TO INFORMATION

The Right to Information has already received judicial recognition as a part of the fundamental right to free speech and expression. An Act is needed to provide a statutory frame work for this right. This law will lay down the procedure for translating this right into reality.

Information is indispensable for the functioning of a true democracy. People have to be kept informed about current affairs and broad issues-political, social and economic. Free exchange of

ideas and free debate are essentially desirable for the Government of a free country.

In this Age of Information, its value as a critical factor in socio-cultural, economic and political development is being increasingly felt. In a fast developing country like India, availability of information needs to be assured in the fastest and simplest form possible. This is important because every developmental process depends on the availability of information.

Right to know is also closely linked with other basic rights such as freedom of speech and expression and right to education. Its independent existence as an attribute of liberty cannot be disputed. Viewed from this angle, information or knowledge becomes an important resource. An equitable access to this resource must be guaranteed.

Soli Sorabjee stressing on the need of Right to Information aim at bringing transparency in administration and public life, says, "Lack of transparency was one of the main causes for all pervading corruption and Right to Information would lead to openness, accountability and integrity".

According to Mr. P.B. Swant, "the barrier to information is the single most cause responsible for corruption in society. It facilitates clandestine deals, arbitrary decisions, manipulations and embezzlements. Transparency in dealings, with their every detail exposed to the public view, should go a long way in curtailing corruption in public life."

RIGHT TO INFORMATION IN OTHER COUNTRIES

In recent years, many Commonwealth countries like Canada, Australia, and New Zealand have passed laws providing for the right of access to administrative information. USA, France and Scandinavian countries have also passed similar laws, US Freedom of Information Act ensures openness in administration by enabling the public to demand information about issues as varied as deteriorating civic amenities, assets of senators and utilisation of public funds.

It is not only the developed countries that have enacted freedom of information legislation, similar trends are seen in the developing countries as well. The new South Africa Constitution specifically provides the Right To Information in its Bill of Rights--thus giving it an explicit constitutional status. Malaysia operates as on-line data base system known as Civil Services Link, through which a person can access information regarding functioning of public administration. There is thus a global sweep of change towards openness and transparency.

In USA, the first amendment to the Constitution provided for the freedom of speech and expression. The country had already passed the Freedom of Information Reform Act 1986, which seeks to amend and extend the provisions of previous legislation on the same subject. But this right is not absolute. Recently, the US Supreme Court struck down two provisions of the Communications Decency Act (CDA), 1996, seeking to protect minors from harmful material on the Internet precisely because they abridge the freedom of speech protected by the first amendment. Moreover, the vagueness in the CDA's language, the ambiguities regarding its scope and difficulties and adult-age verification, make CDA unfeasible in its application to a multifaceted and unlimited form of communications such as Internet.

Sweden has been enjoying the right to know since 1810. It was replaced in 1949 by a new Act which enjoyed the sanctity of being a part of the country's Constitution itself. The principle is that every Swedish citizen should have access to virtually all documents kept by the State or municipal agencies.

In Australia, the Freedom of Information Act was enacted in December 1982. It gave citizens more access to the Federal Government's documents. With this, manuals used for making decisions were also made available. But in Australia, the right is curtailed where an agency can establish

lish that non-disclosure is necessary for protection of essential public interest and private and business affairs of a person about whom information is sought.

Even the Soviets, under Mikhail Gorbachev, have realised that "the State does not claim monopoly of truth any longer". Glasnost has cast away the cloud of secrecy and stresses the priority of human values.

Even as steps are taken to ensure openness in matters affecting the public, there has to be a greater sense of responsibility on the part of users of information in the media and elsewhere. Journalists must ensure that they seek information in public interest and not as agents of interested parties.

India has so far followed the British style of administration. In Great Britain, Official Secrets Act, 1911, and 1989 are intended to defend national security by rendering inaccessible to the public certain categories of official information. However, the government recognises that access to information is an essential part of its accountability. A recent legislation governing access to public information includes Local Government (Access to Information) Act, 1985; the Environment and Safety Information Act, 1988; and the Access to Health Records Act 1990 are such laws. On the other hand, Data Protection Act, 1984; the Access to Personal File Act; the Access to Medical Reports Act, 1988, and the Consumer Credit Act, 1974, all provide some protection for different aspects of personal information.

LANDMARK JUDGEMENTS

The need for Right to Information has been widely felt in all sectors of the country and this has also received judicial recognition through some landmark judgements of Indian courts.

A Supreme Court judgement delivered by Mr. Justice Mathew is considered a landmark. In his judgement in the state of UP vs. Raj Narain (1975) case, Justice Mathew rules-In a government of re-

sponsibility like ours, where all the agents of the public must be responsible for their conduct, there can be but few secrets. The people of this country have a right to know every public act, everything that is done in a public way by their public functionaries. They are entitled to know the particulars of every public transaction in all its bearing. Their right to know, which is derived from the concept of freedom of speech, though not absolute, is a factor which should make one wary when secrecy is claimed for transactions which can at any rate have no repercussion on public security. But the legislative wing of the State did not respond to it by enacting suitable legislation for protecting the right of the people.

According to Attorney General Soli Sorabjee- It was in 1982 the right to know matured to the status of a constitutional right in the celebrated case of S.P. Gupta vs Union of India (AIR) 1982 SC (149), popularly known as Judges case. Here again the claim for privilege was laid before the court by the Government of India in respect of the disclosure of certain documents. The Supreme Court by a generous interpretation of the guarantee of freedom of speech and expression elevated the right to know and the right to information to the status of a fundamental right, on the principle that certain unarticulated rights are immanent and implicit in the enumerated guarantees.

The court declared- The concept of an open government is the direct emanation from the right to know which seems to be implicit in the right of free speech and expression guaranteed under article 19(a) (a).

The Supreme court of India has emphasised in the SP Gupta case (1982) that open Government is the new democratic culture of an open society towards which every liberal democracy is moving and our country should be no exception. In a country like Indian which is committed to socialistic pattern of society, right to know becomes a necessity for the poor, ignorant and illiterate masses.

In 1986, the Bombay High Court followed the SP Gupta judgement in the well-known case Bombay Environmental Group and others vs. Pune Cantonment Board.

The Bombay High Court distinguished between the ordinary citizen looking for information and groups of social activists. This was considered a landmark judgement concerning access to information.

MOVEMENT FOR THE RIGHT TO INFORMATION

Simultaneously very significant development has taken place. The demand for Right to Information has taken the form of mass movement at the grassroot level. A mass based organisation called the Mazdoor Kisan Shakti Sangathan (MKSS) took an initiative to lead the people in a very backward region of Rajasthan- Bhim Tehsil- to assert their right to information by asking for copies of bills and vouchers and names of persons who have been paid wages mentioned in muster rolls on the construction of schools, dispensaries, small dams and community centres. On paper such development projects were all completed, but it was common knowledge of the villagers that there was gross misappropriation of funds with roofless school buildings, dispensaries without walls, dams left incomplete and community centres having no doors and windows.

After years of knocking at officials' doors and despite the usual apathy of the State government, MKSS succeeded in getting photocopies of certain relevant documents. Misappropriation of funds was clearly obvious. In some cases, the muster rolls contained names of persons who either did not exist at all or died years before. This incident is more than sufficient to show the importance of the ability of information for eradicating mal-practices. With so many scandals emerging from time to time, it becomes vital for the management of public fund and survival of democracy.

MKSS organised a Jan Sunwai (People's hearing), the first ever in the history of Rajasthan.

Politicians, administrators, landless labourers, private contractors were all invited to listen, respond and, if willing, to defend themselves. Popular response was phenomenal, but village officials and politicians stayed away and remained silent, and thereby weakened their position and darkened their image.

Between December 1994 and April 1995, several other public hearings were organised. People's anger made one engineer of the State Electricity Board to return in public and amount of Rs. 15,000 he had extracted from a poor farmer. This grassroot movement is fast spreading to other areas of Rajasthan and to other States establishing firmly that information is power and people should have the right to official information.

In early 1989, the then the Prime Minister Mr. VP Singh declared the attitude of the New Government on the Right to Information and transparent government. He said, "An open system of governance is an essential prerequisite for the fullest flowering of democracy. Free flow of information from the Government to the people will not only create an enlightened and informed public opinion but also render those in authority accountable. In the recent past, we have witnessed many distortions in our information system.. the veil of secrecy was lowered many a time not in the interest of national security, but to shield the guilty, vested interests or gross errors of judgements. Therefore, the National Front Government has decided to make the Right to Information a Fundamental Right..... A large area of information dissemination also relates to development programmes, their progress and their impact. This will need to be done at the Panchayat and Municipal levels, not only to encourage multi-level planning but also the common man in the villages."

In 1996, Justice PB Sawant, the Chairman of the Press Council of India, drafted the bill keeping in view the dire need of the day and the observations made by eminent persons that in a democ-

racy, it is the people who are the masters and those utilising public resources and exercising public power are their agents. The draft bill was submitted to the Government of India on 1996. The core of the Bill is clause 3 which says:

- i. every citizen shall have the Right to Information from public body;
- ii. it shall be the duty of the public body to maintain all records duly catalogued and indexed;
- iii. The public body shall be under a duty to make available to the person requesting information, as it is under an obligation to obtain and furnish and shall not withhold any information or limit its availability to the public except the information specified in Clause 4, and
- iv. All individuals whether citizens or not, shall have the right to such information that affects their life and liberty;

The Bill defines information as any fact relating to the affairs of a public body and records relating to its affairs. Public body includes (a) state within the meaning of Article 12 of the Constitution of India, (b) all public undertakings and non-statutory authorities and (c) a company, corporation, society, trust, firm or a co-operative society whether owned or controlled by the Government or by private individuals and institutions whose activities affect the public interest.

The Bill says that Right to Information is subject to restrictions on ground in clause (s) to Article 19(a)(a) such as the security of the State. Clause (r) (1) of the Bill reproduces many of them and also adds 'Investigation of an Offence.' Sub-Clauses (20 and (3) include personal or medical information of a private nature and trade and commercial secrets protected by the law. The Bill also enumerates the procedure for the enforcement of this right. The officer in charge will be held responsible in the event of refusal of information, and information must be furnished within 30 days of application. The officer must provide solid reason for any refusal and appeal against refusal should be

made to the principal civil judge of the region.

Keeping in view the burning problem, the Govt. of India, Department of Personnel decided to set-up a Working Group on January 2, 1997 under the chairmanship of Mr. HD Shourie.

The Working Group on the 'Right to Information and Promotion of Open and Transparent Government' submitted its comprehensive and detailed report and the draft bill on Freedom of Information on 24 May 1997.

The salient features of the Bill were:-

- i. When enacted, it will also apply to State Governments over riding State legislations to the extent they clash with the Central legislation;
- ii. A fee would be paid by the citizen while seeking information from Government, and the officer or the department concerned can be held responsible and taken to a Consumer Court for not providing the information within the prescribed time limit of 30 days;
- iii. Every Government department should appoint a Public Information Officer for this purpose;
- iv. Section 5 of the Official Secrets Act should be suitably amended to make it easier for a citizen to obtain official information, and information can be withheld only in respect of especially 'exempted' items;
- v. Clauses 123 and 124 of the Indian Evidence Act which inhibit public officials from submitting information to Courts, should be suitably amended, and
- vi. The basis and the procedure for classification of official documents (as 'top Secret', 'Secret' and 'confidential') should be suitably amended so that availability of information to the public becomes the rule rather than the exception.

Not only the Central and the State Ministries, but also public sector undertakings, municipal bodies and panchayats and other bodies substantially funded by Government, would come within the purview of the Act.

The Press Council of India, the Press Institute of India, the National Campaign for People's

Right to Information and the Forum for Right to Information unanimously submitted the resolution to Government of India to amend the proposed Bill on February 20 this year.

Main Points of Resolution:

- i. The Right to Information should also be extended in respect of companies, NGOs and international agencies whose activities are of a public nature and have a direct bearing on public interest.
- ii. The law must contain strong, penal provisions against wilful and wanton withholding or delay in supplying information or deliberately supplying misleading or inaccurate information.
- iii. The law should contain an appeal mechanism of an independent nature to provide reliable redress to any citizen dissatisfied with any decision of a public authority under this law. In the present draft bill, all appeals are to other Government authorities.
- iv. The categories of information, which can be restricted or withheld by the Government, are too wide in the draft Bill. In particular, the restriction on disclosing internal notings and official correspondence between public officials and offices has no justification whatsoever. In a democracy, people have the right to know how and why a particular decision has been arrived at and who made what recommendations with what justification. We do not support the view that this will deter candour in the expression of views of public servants. Honest public servants expressing their opinions honestly cannot be deterred by the knowledge that their opinions will become known to the people.
- v. Similarly the restriction on confidential communications between the State and Centre and their agencies have no justification, unless they harm public interest.
- vi. The restriction on disclosure of the record of discussions of Secretaries and other public servants also needs to be removed.

ENACTMENT OF LEGISLATION IN STATES

Inspired and encouraged by the exercises taken up by the Press Council of India, Working Group and the Central Government, the State Governments also yielded under popular pressure and started preparing draft legislation on Right to Information. A number of States have already introduced the Bill on Right to Information. A number of States have already introduced the bill on Right to Information, before the Freedom of Information Bill, 2000 introduced in the Lok Sabha on July 25 this year.

As per clause (18), 2000 empowers that State Government to make rules to carry out the provisions of the Act. The matters in respect of which such rules may be made are specified therein. These matters relate to, inter alia, the fee payable to obtain information from any organisation, the authority to be prescribed before which appeal may be preferred against the decision of the Public Information Officer and any other matter which is required to be prescribed.

In this context, Tamil Nadu was the first State to set an example by introducing the Right to Information Act on 17 April 1996. Chief Minister, M. Karunanidhi lost no time in introducing the legislation to ensure access to information about government administration. The Bill was modelled on a draft legislation recommended by the Press Council of India.

The enshrinement of the Right to Information in a statute as proposed in Tamil Nadu is not clear as to how the proposed act will apply to Panchayat Unions, Municipalities and panchayat. The enacted legislation was full of exemptions and inadequacies, so it has failed to evoke much response from the public and devoted NGOs and other concerned activists. "Frontline" editor N. Ram observed that the Tamil Nadu legislation, in its prelude, made all the right noises. It was the catalogue of exceptions carried in fine print that made the act

an uninspiring model for others to emulate.

Goa was the second State to enact the Right to Information legislation. Information Minister Dominic Fernandes invited the opinion of the Union of journalists as well as several NOGs. Before the bill was introduced in the House for consideration, he also took the other necessary measure to withdraw the unpopular circular. It was issued in Oct 1994 by the State government, preventing bureaucrats from divulging information to the press.

Despite tall claims made by the State government regarding transparency and openness to strengthen democracy, Goa Act also ironically contains several peculiar provisions, which allow the State to withhold information without sustaining reasons for it. The Act needs further clarification on the vague exemptions mentioned in it. It was also not clear as to who would be the competent authority to furnish the information.

Before the bill was introduced in the Madhya Pradesh Assembly, however, in certain places like Bilaspur and Korba, the local authorities acquired the access to information.

Before the bill was introduced in the Madhya Pradesh Assembly, however, in certain places like Bilaspur and Korba, the local authorities acquired the access to information. The Divisional Commissioner, Bilaspur initiated in the matter of the Public Distribution System that the citizens were allowed the access to details of food-grains and commodities allotted to their areas and their distribution. The scheme was not only restricted to Public Distribution System, it was also extended to development programmes and pollution awareness. It was observed that the Right to Information has considerably reduced black-marketing and corruption in public distribution system. Moreover, in polluted areas like Korba, the sharing of information on pollution level has raised public consciousness. As a result, officials have become careful about monitoring and controlling pollution level.

Chief Minister Digvijay Singh introduced the

Right to Information Bill, 1998. The Bill aimed at providing transparency in the administration. It was passed by the Madhya Pradesh Assembly on April 30 the same year.

The grassroot movement led by MKSS compelled the Rajasthan Government to act in the direction to prepare the Right to Information bill. The chief Minister assured in the state assembly in 1995 that the person should obtain photocopies (on payment of prescribed fee) of any document relating to development works undertaken in the previous five years. The assurance was not good for almost a year. Meanwhile, the other sister organisations also joined hands with MKSS to start an agitation on a large scale and declared an indefinite strike. It was called off when a high level committee was appointed to work out the modalities of how photocopies could be provided in relation to the order issued on April 6, 1996.

In Karnataka, access to information was existing through the Karnataka Freedom of Press bill 1983. The essential features of the legislation were (i) immunity to a journalist from disclosure of the source of information (ii) right to access to public documents and (iii) penalty for causing hurt to a journalist on duty.

The two-day seminar jointly organised by the State government Publicity Information Department and CHRI provide the platform to social activists, politicians and press people to think jointly over the Right to Information. By this exercise, the government agreed to introduce the demanded Bill. The state of Karnataka attempted to initiate the weak law.

The Maharashtra government also passed the Right to Information Bill. The legislation will empower the citizens with the Right to Information about various government schemes, their stages of implementation and other details.

Meanwhile the other States Delhi, Gujarat and Kerala have also decided to introduce the Right to Information Bill in their respective assemblies.

FREEDOM OF INFORMATION BILL 2000

The most significant milestone in the history of legislation of our country is the introduction of the Freedom of Information Bill 2000 in the Lok Sabha on July 25 this year. The defined objective is: it will enable the citizens to have an access to information on a statutory basis. With a view to further this objective, clause (3) of the proposed Bill specifies that subject to the provisions of this Act, every citizen shall have the right to freedom of information. Obligation is cast upon every public authority under clause (4) to provide information and to maintain all records consistent with its operational requirements duly catalogued, indexed by the appropriate Government of the competent authority.

As in our present democratic framework, free flow of information for the citizens and non-Government institutions suffers from several existing legal inadequacies, lack of infrastructure at the grassroot levels and an attitude of secrecy within the Civil Service as a result of the old framework of rules.

In the global context, it is important that the access to government-controlled information

should also help to bridge the knowledge gap between the rulers and the ruled, the managers and the beneficiaries and between the producers, distributors and the consumers. The inequality in knowledge is also responsible for social superiority and inferiority complexes reinforcing and perpetuating social and economic divides. These in turn create a political clout and leverage in favour of the possessors of the exclusive information, quite disproportionate to the value of the information. A distinct class of secret operators of power, with a halo of unwarranted mystique and awe around them, emerges and behaves and operates as a superior race.

Above all, strong will power is required. Only making the legislation will not do justice to the information seekers until it is implemented with strong conviction. The laws only can not create a climate for democratic way of life. Laws by themselves are not adequate. What is needed is that such progressive laws must be backed by people's movement. A law for right to information for Freedom of Information can be made effective only through people's active involvement. ■

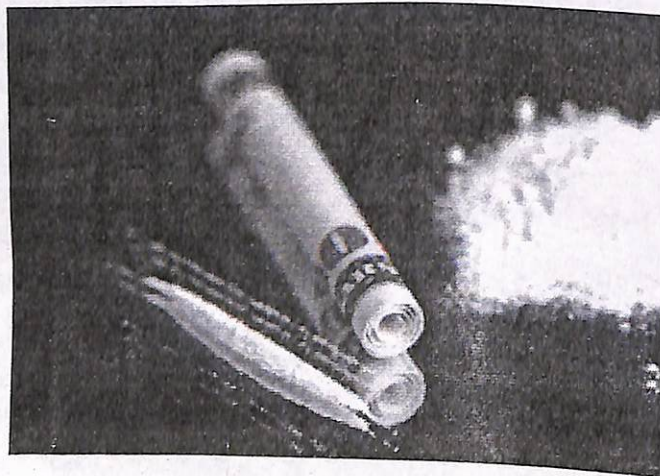

OPIUM AND ITS DERIVATIVES : EFFECTS AND TREATMENT

By Binoy Das
H.S Final Year(Arts)

Opium and its Derivatives: Effects and Treatment!

Opium and its derivatives have been used for over 5,000 years. In the 19th century opium was used as a potent medicine for many small illness like colds, pain, diabetes, tetanus and 54 such diseases. In the first quarter of the 20th century opium was used to treat chronic alcoholism. Even today opium and its derivatives are used in some form or other.

Opium and its derivatives reduce pain and induce relaxation and sleep. Its primary characteristic is to induce sleep. Small doses taken during the ini-

tial stages of addiction produce restlessness, perspiration, drowsiness. Moderate doses produce sleep and as the dose is further increased, the sleep turns into a coma.

An overdose results in death. The continued use of opium, morphine, heroin and other derivatives leads to two serious consequences. These narcotics lead to physical tolerance, need for higher doses and severe withdrawal symptoms.

To begin with, the individual becomes psychologically conditioned to the drug so that once the habit is firmly established the person is forced to continue taking the drug or else

experiences painful withdrawal symptoms.

These symptoms include restlessness, intestinal cramps, chills and digestive disorders. Secondly, a condition of tolerance is gradually developed so that larger doses must be taken to elicit their usual effects. Addicts of opium derivatives usually develop a craving for the drug.

Heroin:

It is the most often abused opiate. Psychiatric epidemiologic studies conducted in U.S.A. from 1981 to 1984 found that 0.7 percent of the adult population had met DSM III diagnostic criteria for opioid abuse of dependence at sometime in their lives.

In U.S.A. there are an estimated 400,000 to 600,000 heroin addicts half of which live in New York City and most of them are between 25-35 years and using drugs in their late teens or early 20s. It induces analgesia, drowsiness and changes in mood.

The pleasurable actions of heroin are about twice as potent as those of morphine. Heroin abuse contributes to hepatitis B, viral infection and more recently to acquired immune deficiency syndrome(AIDS). The causes are multiple. Children of low socio-economic status, single Parent or divorced families, drug abusers are important causes. Illicit drugs are more available in urban areas than in rural areas. Neonatal addiction is a very significant cause. About 75 percent of the infants born to addicted mothers experience the withdrawal syndrome. An estimated 90 percent of the opioid addicts have a diagnosed psychiatric disorder and very often depression is experienced. Suicide attempts are frequently seen among the addicts which suggests some underlying psychological trauma going inside. A

study indicated that 13 percent of the heroin addicts had made at least one suicide attempt.

Morphine:

It is a respiratory depressant as it directly affects the brain stem respiratory centre. Death in human-beings due to overdose is mostly always due to respiratory arrest. Due to the abuse of morphine mild changes are observed in blood pressure, heart rate and cerebral circulation.

The morphine and heroin withdrawal syndrome begins within 6 to 8 hrs. after the last dose, usually after 1 to 2 week period of continuous use or the administration of a narcotic antagonist. It reaches its peak during the second or third day and subsides during the next 7 to 10 days. Some symptoms are however likely to persist for six months or more. If the addict is pregnant, opioid withdrawal is dangerous to the foetus and may lead to miscarriage.

Some persons having the same problem of drug abuse can form a group with a high level of motivation to give up drug abuse completely. The goal can be made effective by complete change of life style which includes abstinence from drugs, development of personal honesty, responsibility and useful social skills and elimination of anti-social attitude and criminal behaviour.

Effects:

A survey in British Columbia conducted by Stevenson (1956) suggested that neither physical nor psychological deterioration was observable in many heroin addicts. Withdrawal from heroin is not always dangerous or painful. Many people can withdraw from it without apparent assistance. But in certain cases, it may be dangerous and may need medical attention.

Addiction to narcoticys usually leads to social and personal maladjustment for the very fact that the person's attention is only centred around obtaining and using the drugs. He is pressurised to lie, to steal, to quarrel with others, to have undesirable companions or to do any sort of activity to maintain the supply of drugs.

A medical student who happened to be the son of a renowned doctor (working in the same college) once entered a particular ward and asked the nurse for morphine injectins. He was a chronic drug addict and previously he used to collect morphine's from different wards of the same medical college to maintain his supply.

When the nurse pointed out that she is in shortae of morphine for the patients, the student complained to the doctor on duty and asked for morphine's. When she also refused, the addict started using obscene 1 language and physically assaulted the attending physician.

Thus, drug addictin as it appears may lead one to violence, assault and petty offences. Nicotine and smoking many do not know that tabacco as a drug has addictive qualities. It has got terrific adversae effect on health leading tyo damage of liver, cancer and heart diseases. Thus, the Govt. of India have given statutory warning on every cogarette packet that it is dangerous to one's health. But still the rate of smoking is increasing rapidly so also the cost of cigarettes.

People smoke knowing its bad effects as they find it difficult to give up. The author has discussed this problem with several persons in the higher strata of the society, who have always mentioned that they smoke to for-

get the tensions and stresses of work situation. Thus people also smoke to reduce tension, worry and depression and to get relaxation.

Like alcohol, smoking has social and phychological roles to play. It is required for socialising, to show that one is aristocratic and affluent unlike alcohol, smoking is not considered as a social taboo in our country. Even women belonging to the labour class in some places of South India smoke tobacco and 'picca' and there is no social restriction to it. But usually the middle class and conservative societies of India do not like their women to smoke.

Certain experimental studies such as by Lecchesi Schuster et al. (1967) indicate that people with nicotine hunger feel compelled to smoke. Smoking also takes places due to habit and because of companions and associations. But once one is addicted to it, it is difficult to give up.

Nicotine is a very widely used drug and it has been estimated that is consumed by 30 percent of the American population in the form of cigarettes n-spite of the steps taken by Government to restrict its use. Smoking leads to lungs cancer and cardio-vascular diseases. Women who smoke give birth to low weight babies, keeping other factors constant.

Based on the latest reports of the National Cancer Registry Programme the average number of new cancer cases per year are 70,100,000 for men and 80,100,000 for women says Dr. L.D. Sanghui (1994) of Tata Memorial Hospital, Bombay. By 2000AD the cancer burden will be too much on India.

Much of the disease is attributable to use of tobacco. According to Dr. Sanghui of

the 650,000 new cancer cases reconded in India, every year, 220,000 relates to tobacco use. In short tobacco is said to be responsible for 48 percent of all cancers in men and 20 percent in women. So the use of tobacco should be brought down drastically. Stringent steps should be taken against the advertisement and promotion of tobacco products.

Nicotine dependence develops very quickly. It is said that approximately 85 percent of the persons continue to smoke after smoking just one cigarette. Smoking is associated with pleasure and socialization. It is also taken to reduce tension, anxiety, stress and pressure.

Keeping other factors constant smokers differ from non-smokers psychologically. By and large smokers have less frustrationtolerance capacity, greater familial problems. They appear to be extrovert, hostile and more susceptible to alcohol. But in a lot of cases it just starts out of peer group pressure to smoke and gradually becomes such a habit that it becomes difficult to give up.

Nicotine withdrawal syndrome starts developing within one half to two hours after the last cigarettes smoked and peaks within the first day. The important withdrawal symptoms are strong craving for a cigarette, tension and irritability. There is difficulty in concentration and sleep associated within anger, restlessness, anxiety and frustration. Appetite and weight increase in most persons.

The relapse rate is 80 percent and the success rate after treatment is only 20 percent. Though there is no specific method of treatment, hypnosis, acupuncture, aversion therapy, nicotine nasal spray and chewing gum etc. are included under treatment methods.

Encouragement from the near and dear

ones' close friends and a non-smoking physician is highly correlated with abstinence. Above all, anybody who has suffered from serious ill effects of heavy smoking like heart attack, lungs cancer gives up smoking successfully. During the acute withdrawal stage use of benzodiazepines judiciously may be helpful.

Treatment:

By substitute means like taking betel or chewing gum smoking can be given up. Also by strong will power and aversive conditioning chain smokers can give up their habit.

Marijuana and its derivatives:

Marijuana acts as a hallucinogen and produces some of the effects produced by LSD type substance, such as spatial and temporal dispersion, distorted perception of body parts, increased sensitivity to sound, heightened suggestibility and deeper sense of awareness.

It may also cause anxiety and paranoid reactions. However, Marijuana lacks the powerful consciousness altering quality of L.S.D. Tolerance develops more slowly in Marijuwana than in LSD. Otherwise known as 'Ganja' in India, the narcotic ingredient in marijuana is obtained from the resin of the dried flowering tops of the herap plant. Hasis is a derivative of marijuana.

It has been estimated that throughout the world more than 200 million people use this drug regularly. It is the most widely abused illegal drug in the U.S.A. Marijuana is known as a gateway drug because it leads to the use of other drugs particularly Cocaine. A survey was conducted in 1985 in America which showed that 50 percent of the high school seniors use this drug regularly.

It is either smoked or chewed or mixed in tea. It has been used for the longest period.

It was used medically in U.S.A. for the treatment of Migraine headaches, gout rheumatism, cholera, convulsions and depression.

Marijuana is smoked by the help of a pipe. In India, this pipe is called Hukka or chilam. Now it is a prohibited drug and used in black market only. Marijuana has intoxicating effects depending upon its quantity. Large doses of marijuana produce emotional changes, drilling of attention, fragmented thought, impaired memory and a feeling of heightened memory. Intense doses also produce hallucinations. Used for long period it leads to criminal behaviour. Recent studies have shown that it inhibits violent and aggressive behaviour.

Some investigators have found that the view that use of this drug increases creativity is correct. Many also claim that it increases insight and so many use this drug while meditating which has not been experimentally verified.

Several investigators have shown that when the teenager becomes dependent on marijuana and uses it for dealing with the demands and stresses of life his mental health and personal growth are likely to suffer, (Kafman et. al. 1969)

Adverse reactions due to intoxication are more likely to occur in persons with rigid personalities or a history of psychoses or in severely threatening circumstances. Chronic use may produce lack of concentration, tenacity, desire to work continuously.

Long term users are usually passive, unproductive and unambitious. Chronic use also may lead to delirium, anxiety, flash-back. Physical effects like increase in heart rate, cerebral atrophy, susceptibility to seizure,

chromosome damage and birth defects may be found in the new-born. It is however an established fact that the most important adverse effect of chronic Marijuana is produced in the lungs. Chronic respiratory diseases and lung cancer may be produced due to long term use.

Treatment:

For marijuana abuse no specific treatment has been advised. Anti-anxiety and antidepressants may be used as a substitute therapy. It is suggested that for an acute anxiety reaction to the drug diazepam is useful. Individual Psychotherapy and educating the person not to use marijuana may produce some positive effects. With the withdrawal of marijuana and its derivatives, no specific clinical symptoms are observed. However, craving and sweating has been observed.

Bromide:

Bromides are sedatives which if taken in excess over a period of time may produce psychotic reactions. In case of mild intoxication the symptoms are mild mental confusion, difficulty in concentration, tiredness, faulty memory and disturbed sleep. Skin eruptions, digestive disorders, loss of appetite, speech disturbances are other common symptoms. In severe cases, delirious reactions including fear, disorientation and hallucinations are found.

Treatment:

Primary aim of treatment is to eliminate the bromide from the system. This is done by the administration of large quantities of ordinary table salt in fluids. The bromide reaction generally clears up within two weeks. However, if bromides are taken up as a means of controlling depression or excitement their removal may expose underlying psychological disturbances.

Cocaine:

Cocaine is derived from the shrubs "Erythroxylon" Coca, a plant found in Bolivia and Peru where its leaves are chewed by peasants for their stimulating effects and hence is well known as a stimulant. Cocaine addicts usually prefer to take the drug in company and the habit is almost always acquired through associations and companions.

During the last 20 to 25 years, the use of cocaine has increased in a rapid speed. It is estimated that more than 20 million people have used cocaine. 20 percent of which are said to be chronic abusers. A survey conducted in the U.S.A. in 1985 indicated that 6.7 percent of the high school seniors and 25 percent of the young adults were reported to have taken the drug.

In India, the increased use of cocaine particularly in urban areas and cities has been a matter of serious concern, since previously considered to be a drug of the elite and affluent. Cocaine is more available and cheaper.

Cocaine reduces pain and is used as a pain killer. The euphoria produced by cocaine is very intense and strong. So much so, that psychological dependence may occur after taking a single dose. But the effects last for a short duration.

Intoxication due to cocaine usually leads to extreme agitation, impaired judgment, irritation, impulsive sexual behaviour, maniac excitement, aggression and excessive psychomotor activity. High dose of cocaine may induce seizures, depression of the medullary centres and death from cardiac and respiratory arrest it may also lead to heart attack even in healthy persons.

Delirium with disorientation and violent

behaviour may also be found. Homicidal impulses may be experienced. The surface of the lungs may be damaged and injection may involve the danger of infection as well as the increased risk of contracting AIDS.

DSM III-R describes irritability, depression as cocaine withdrawal symptoms. Abrupt withdrawal may lead to severe craving for the drug. DSM III-R states that if a depressive syndrome persists for several weeks, a coexisting depressive disorder should be considered. Outpatient treatment with individual and group therapy has not proved very successful for cocaine abusers.

Hospitalisation is useful to keep the cocaine abusers away from the drug to provide them group counselling and to monitor antipsychotic and anti anxiety agent carefully. For acute cocaine overdose the treatment recommended is administration of oxygen with the patients head down in the Trendelenburg position. If there are convulsions, intravenous short acting barbiturates may be administered.

It is known as a stimulant. It has chemical effects that stimulate the activity of the central nervous system. Cocaine addicts generally prefer to take the drug in company and the habit is almost always acquired through association and companions. Cocaine reduces pain and is used as a pain killer. It is said to increase mental power and self confidence.

However, larger quantities of cocaine lead to terror-stricken hallucinations, visual and kinesthetic and psychotic symptoms. The patient feels things crawling under his skins. It is said that repeated use of cocaine does not increase tolerance and discontinuance of the drug does not precipitate acute withdrawal symptoms.

Amphetamines:

The use of amphetamines became widespread during Second World War when soldiers used amphetamines to reduce fatigue. It is also used to control mild depression and appetite for reducing weight, to remain alert and to alleviate mild depression. It is used to treat narcolepsy, a disorder in which the person falls asleep continuously during day. A treatment of hyperactive children, the amphetamines have a calming rather than cooling effect on most of them.

Amphetamines abuse increased alarmingly in the 1970 in U.S.A. To reduce its widespread and epidemic abuse efforts were made to restrict and regulate its prescription. Abuse of this drug is also found in professional athletes and long distance truck drivers who use this drug to decrease fatigue and increase energy.

A dose of 5 mg by and large is said to produce in an average person increased sense of well being, decreases fatigue, reduces pain and improves performance on written, verbal and performance tasks. It also counteracts the fatigue accompanying chronic wasting diseases such as multiple sclerosis.

Adverse effects:

The adverse effects of abuse can be both physical and psychological which begin within a few seconds or with one hour after administration.

Physical:

Nausea, vomiting, difficulty in breathing, tremor, loss of sensing abilities, flushing, pallor, cyanosis, fever, serious cardiac and vascular accidents may also occur. Convulsions, loss of consciousness, are also important physical effects. Even a change in brain neurochem-

istry may not surprise anybody after chronic use of amphetamines.

Psychological effects:

Insomnia, anxiety, restlessness, tension, hostility, irritability, confusion, panic and in some case other psychotic symptoms may occur. Intake of high doses also leads to transient ideas of reference, paranoid ideation, increased libido, tinnitus, delirium, stereotyped movements with violence.

The symptoms may even resemble paranoid schizophrenia with persecutory delusions. However if the urine is examined within 48 hours of taking of the drug reliable diagnosis can be made as to whether these symptoms are due to abuse of the drug or due to paranoid schizophrenia. Elimination of the drug may be facilitated by acidifying the urine with ammonium eucloride.

The withdrawal depression may be treated with tricyclic anti depressants for weeks, months and even for a longer period if necessary. Amphetamines and its derivatives such as dexdrine and methodrine also produce similar effects. These drugs stimulate the sympathetic nervous system, increase heart beat. With the use of this drug, the person becomes more extraverted. Large doses of these drugs lead to palpitations, heavy sweating, headaches, loss of appetite and confusion; dizziness and sleeplessness.

Extremely large doses in some cases lead to paranoid schizophrenia. According to Coleman "The chronic abuse of amphetamine can result the brain damage as well as wider range of psychopathology including disorder known as amphetamine psyches, similar to paranoid schizophrenia". Amphetamine taken in heavier dose also leads to suicide, homicide and assaults.

Barbiturates:

As a type of depressants barbiturates are quite popular drugs. Produced in 1903, barbiturates are mainly used to induce sleep and relaxation. Currently there are about 50 derivatives of this drug extensively used for sedation and sleep. But abuse of this drug leads to delusions, hallucinations and a number of neurological disturbances called toxic psychoses.

Barbiturates are dangerous in the sense that their abuse leads to physiological and psychological dependence. Survey (1972) indicated that more than 1 million Americans of the age range of 30-40 years are addicted to these drugs.

Effects:

Barbiturates help in slowing down the action of the central nervous system and acting as depressants. After taking it tension disappears and feeling of relaxation arises, with a tendency towards sleep, and drowsiness.

Middle aged people who do not get sleep depend upon this drug. Excessive doses lead to paralysis of the respiratory centres of the brain, increased intolerance and physiological and psychological dependence. Besides, sluggishness, low speech, impaired memory and comprehension, motor in coordination and depression, prolonged and excessive use leads to brain damage and personality deterioration. Overdose leads to death.

Barbiturates like many other drugs produce Pharmacodynamic of C.N.S. to tolerance and reduce the effectiveness of a number of other drugs. A withdrawal reaction is found when the drug is required absolutely necessary to maintain homeostasis.

This usually requires at least several

weeks or more at doses well above the recommended therapeutic level. The barbiturate withdrawal reaction ranges from mild symptoms like anxiety, weakness, sweating and insomnia to seizures, delirium and cardiovascular collapse leading to death.

To avoid sudden death during the withdrawal process treatment should be very conservative. It is suggested that firstly barbiturates must be withheld from a coma stage or heavily intoxicated patient until these symptoms clear. The dose level must be clinically verified and gradually reduced.

Methaqualone:

It is a nonbarbiturate sedative hypnotic mostly used by young people who believe that it heightens sexual experience.

The undesirable effects of methaqualone are as follows:

Dryness of mouth, dizziness, headache, tremors, diarrhoea, paresthesia, menstrual disturbance, and depersonalization etc. Overdose may produce restlessness, delirium, muscle spasms, hypertonia leading to convulsions and death. Of course, unlike barbiturates, methaqualone rarely causes severe cardiovascular and respiratory depression. But the effects are dangerous when it is combined with alcohol.

L.S.S. and other hallucinogenics:

The major hallucinogenics are composed of drugs which produce hallucinations of different types. Under this category drugs like L.S.D. (lysergic acid, diethylamide), mescaline and psilocybin come.

L.S.D.:

Changes in sensory perception, feeling of depersonalisation and detachment are found. Increased heart rate, rise in blood pres-

sure and breathing rate and variable breathing are found. Effective reactions like love, loneliness and grief are observed. A few studies have indicated that L.S.D. may lead to chronological damage and lowering of resistance to disease, but others do not agree with it. Psychological dependence is more found than physiological dependence.

Treatment:

Hospitalisation for acute psychoses induced by L.S.D. intoxication and brief psychotherapy is effective in treating psychological dependence on L.S.D.

Theories of drug addiction

Physiological theories:

Drugs might be taken for socialising or out of curiosity or by accident in the company of friends and associates. But once they become a habit, the body chemistry changes accordingly and withdrawal of it affects the physiology of the organism bringing various physiological and psychological disturbances and again depression.

This theory has been doubted by those researchers working on the problem of drug addiction like Ausubel (1961) and Yablonsky (1967). However, physiological changes cannot be totally rejected. It may be accepted partly.

Psychosocial theories:

The psychoanalytic theory views that drug addiction is due to fixation in the oral stage of psychosexual development.

According to the behaviourists, drug addiction is a learned behaviour. The WHO expert Committee (1970) indicates no single cause of drug addiction. But it has given the following groups of causes for drug addiction.

1. Drug addiction may be an underlying

character disorder in which immediate gratification is sought at the expense of long term adverse consequences and at the price of immediate surrender of adult responsibilities.

2. It may be manifestation of deviant behaviour in which there is pursuit of personal pleasure in regard to social connection.

3. It may be an attempt of self treatment by persons who suffer from either psychic or physical distress or who strongly believe that it has powers to prevent disease or increase sexual capacity.

4. It may be a way of getting social acceptance especially for the socially inadequate individual.

Psychologists hold that people addict to drug to get pleasure, excitement, stimulation to the boring life, thrilling experience, to have a sense of security, belongingness, to express the feeling of hostility etc.

Keeping other factors constant, drug addicts usually come from urban educated families with above average income usually from the upper middle and upper income groups. Males are found to be more drug addicts than females.

People belonging to cultures undergoing rapid social changes, coming from broken homes, having rigid and strict autocratic parents, maladaptive homes with defective child rearing practices experience terrible traumas and take shelter in drugs.

The influence of peers and companion, gangs, fellow members in being addicted to drugs has also been one of the important causative factors of drug addiction to-day.

Personality factors:

MMPI was used in a number of studies

conducted to find the relationship between personality factors and drug addiction by Itastgen and Glasses (1959), Wilker (1963), Gilbert and Lambardt (1967), Smart and Jone (1970). More findings show that emotional disturbances, neurotic and schizoid traits, impulsiveness and psychopathic tendencies, characterised the personality of addicts. They had less ego strength and wanted immediate gratification of every need.

Klechner's study (1968) using Cattell's 16 personality factor test (16 PF Test) found drug addicts to be more aloof, anxious, paranoid and to have less ego and superego strength. Shanmugam (1977) conducted a study taking 212 drug abusers and 222 non-drug users of the control group. He used Eysenck personality inventory and found that the personality of the drug abusers consisted of traits like extroversion, neurotic and psychotic characteristics and have more clinical tendencies, as compared with the control group.

Some view that psychoactive drugs appear to serve a useful function. For instance, tranquilizers alleviate anxiety, alcohol reduces tension and facilitate social interaction, beneficial effects of Marijuana increase awareness and enrich experience.

On the other hand, it has also been noted with due concern that Psychoactive drugs are associated with possible abuse,

tolerance and independence. So it is viewed that such drugs are like two edged swords that can help us to cope with stress.

Both the older and younger generations use drugs for reducing anxiety and tension, escaping from stressful life situations and adjusting more effectively with problems of living. However, most drugs are considered potentially dangerous if abused. Drugs should be used only when medically prescribed and according to the dose prescribed.

Drug abuse is dangerous and stands on the way of the socio-economic development of any country. Lot of national property is wasted on abuse of drugs. Peace and happiness of the family is disrupted. Social life becomes disorganized and indisciplined.

The effective control of drugs is therefore desirable. Today it is probably one of the major social problems of the world which needs immediate attention.

For the prevention of drug and addiction, propaganda through education, T.V., newspaper and magazines should be made. These drugs should be presented in a negative social context showing their positive as well as negative effect of the individual.

By rational, accurate and objective presentation of drugs people would be aware of the positive and negative aspects of drug addiction and drug abuse.

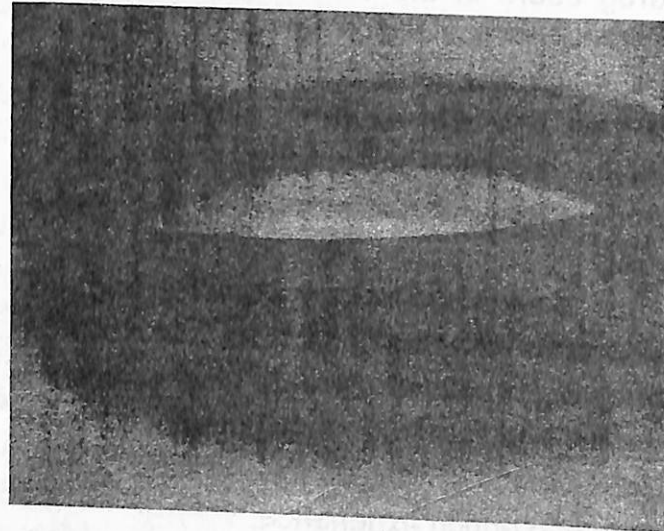
MAKE A DIFFERENCE

By Vishal Sharma
B.Com 6th Sem.

We are all gifted with a unique set of skills and abilities. With those abilities we can make extraordinary things happen in the world around us, or not. It is completely up to you whether you want your life to make a difference and what difference you want your life to make. Many people set lofty goals for their lives and want to be remembered as visionaries, they want to change and save the world. Others want to be remembered as the kind man or women down the street who always helped and always listened if you needed help. Who do you think is the better person? The one who changes the world or the one who saves the individual? Do what not have to do incredible things; just being there for the people around you can save someone from a meaningless life and help them lead the life they were meant to live.

Small things matter

Changing the life of another person is

an incredible feeling and it is completely within your grasp. You can do this by deciding to become a mentor for a young ambitious person. You can help them avoid the mistakes you have made and help them learn from the ones they will inevitably make themselves.

Fight for someone's rights

You will often see someone get treated unfairly. It happens both professionally and socially, individuals who deserve recognition do

not get it. By taking up the fight and making sure others get what they deserve and earned you will be a true hero. You will make a lasting impact on their lives and you will be rewarded with love and help in the future when you are in need. The law of karma says that whatever you do you will get back three fold, helping others is therefore a selfish act, but still a good act, one that you should do without fear, with love and with the knowledge that you will one day be rewarded.

Go the distance

Compromise is the enemy of long term commitment, if you have committed to helping someone by being their mentor or by fighting for their rights, doesn't stop half way. Go the

distance and see it through. Make sure something happens so all your work doesn't end up as only talk.

In truth we might all be here to help each other, we might all be a part of a machine that fosters cooperation, or were not. We might just be here to make the best of the situation for ourselves. In any case, helping others brings happiness and prosperity into your own life, so for whatever reason you chose to help others, it will always help you in return. The difference between stopping half way and finishing isn't much in terms of the work you put in, but worlds apart in the difference for the individual you are helping. ■

মহাবিদ্যালয় অধ্যাপকলৈ ফেল' সন্মান

মহাবিদ্যালয়ৰ উদ্ভিদ বিজ্ঞান বিভাগৰ সহযোগী অধ্যাপক তথা লোক উদ্ভিদ বিজ্ঞানৰ গৱেষক, জনপ্ৰিয় বিজ্ঞানৰ লেখক, শিশু সাহিত্যিক ড° দিলীপ কলিতালৈ তেখেতৰ গৱেষণামূলক কাম-কাজৰ স্বীকৃতি হিচাপে 'Indian Society for Angiosperm Taxonomy' নামৰ সংস্থাটোৱে সংস্থাৰ ফেল' সন্মান (FIAT) আগবঢ়াইছে। তেখেতৰ প্ৰায় ৫০খন গৱেষণা পত্ৰ দেশী-বিদেশী আলোচনী আৰু গৱেষণা মূলক গ্ৰন্থ প্ৰকাশ পাইছে। 'Indian Society for Angiosperm Taxonomy'ৰ তামিলনাডুৰ টিৰুচিৰাপল্লীৰ ভাৰথীদৰ্শন বিশ্ববিদ্যালয়ত বহা চতুৰ্বিংশতম বাৰ্ষিক অধিবেশনত তেখেতৰ এই সন্মান আগবঢ়োৱা হৈছে। উল্লেখযোগ্য যে ইয়াৰ আগেয়েও ড° কলিতা Indian Botanical Society, International Society for Tropical Ecology আৰু International Society for Conservation of Natural Resources নামৰ সংস্থা কেইটাইয়ো ফেল' সন্মান প্ৰদান কৰিছে।

উপ-সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

সৰ্বপ্ৰথমে আমাক সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সহায় কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ আৰু উপাধ্যক্ষ মহোদয়ত মই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ একতা সভাৰ ফালৰ পৰা ধন্যবাদ জনাইছো আৰু ধন্যবাদ জনাইছো সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীলৈ যিসকলে মোক এই দায়িত্ব ল'বলৈ সুযোগ দিলে।

মোৰ কাৰ্য্য কালতে মহাবিদ্যালয়খনিয়ে সোণালী জয়ন্তীত ভৰি দিলে সেয়া মোৰ পৰম সৌভাগ্য আৰু সকলোৰে ওচৰত মই কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। কিন্তু আজি ৫০ বছৰে মহাবিদ্যালয়ৰ কি উন্নতি হৈছে এইয়া বিশ্বৰ্য্য বিষয়। সোণালী জয়ন্তীত ভৰি দিয়া মহাবিদ্যালয় খনৰ আজিও বহুতো অভাৱ আৰু সমস্যা আছে, যিবোৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বহুৰেৰেকীয়া প্ৰতিবেদনতে আৱদ্ধ হৈ থাকে। তথাপিও লিখিছো।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সৰ্বাংগীন বিকাশৰ বাবে সৰ্বতোপ্ৰকাৰে সুবিধা দিয়াতো মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তব্য। মহাবিদ্যালয়ত এখন খেলপথাৰ আৰু প্ৰশিক্ষণৰ বাবে প্ৰশিক্ষকৰ অভাৱ। খেলপথাৰ আৰু প্ৰশিক্ষণৰ অবিহনে এজন খেলুৱৈৰ বিকাশ অসম্ভৱ।

বহুদূৰৈৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী মহাবিদ্যালয়ত অধ্যয়ন কৰিবলৈ আহে, কিন্তু সেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত ছাত্ৰাবাস আৰু ছাত্ৰীবাসৰ অভাৱ। এই অভাৱৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবোৰে বহু কষ্টৰে মহাবিদ্যালয়লৈ অহা-যোৱা কৰিবলগীয়া হয়।

সেয়েহে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক উক্ত কথা কেইটাৰ বিচাৰ কৰি আগন্তুক দিনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ বাবে উচিত ব্যৱস্থা ল'ব বুলি আশা কৰিলো।

শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত মোৰ কাৰ্য্য পৰিচালনা কৰাত সহায় কৰা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষক তথা কৰ্মচাৰী আৰু সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিলোঁ।

জয় ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা
জয়তো ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়
জয় আই অসম।

উপ-সভাপতি
শ্ৰী অসীম জ্যোতি গগৈ
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা(২০১২-১৩)

সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদন আৰম্ভণিতে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় লগতে শিক্ষাগুৰু সকললৈ আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ আন্তৰিক শুভেচ্ছা জ্ঞাপন কৰিছো। আপোনালোকৰ সকলোৰে আশীৰ্বাদেৰে যিসকল শুভাকাংক্ষীয়ে মোক ২০১২-১৩ বৰ্ষৰ একতা সভাৰ সাধাৰণ সম্পাদক ৰূপে নিৰ্বাচিত কৰি গৌৰৱান্বিত কৰাৰ বাবে তেওঁলোকলৈ ধন্যবাদ তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো।

মই ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ “ছাত্ৰ একতা সভা”ৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈ মহাবিদ্যালয়খনৰ স্বার্থৰ হকে সেৱা আগবঢ়োৱাৰ সুযোগ দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু সকল, সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা “ছাত্ৰ একতা সভাৰ” অন্যান্য বিষয়ববীয়া সকলৰ সহায় সহযোগীতাও প্ৰশংসনীয়।

আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন দিশৰ অভাৱসমূহ দূৰ কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে মনত কিছু দুখ বৈ গৈছে।

১। পুঁথিভঁৰাল হৈছে শিক্ষাৰ সৈতে এবাৰ নোৱাৰা সম্পৰ্ক য’ত নেকি বিভিন্ন শিক্ষাৰ প্ৰসাৰ তথা জ্ঞানৰ অৰ্জনৰ মাধ্যম ৰূপে গণ্য কৰা হয়। যিহেতু যান্মাষিক পদ্ধতিৰ বাবে উপযুক্ত পুঁথিৰ অভাৱ। সেয়ে ইয়াৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ উচ্চ কৰ্তৃপক্ষক এই সম্পৰ্কত পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিবলৈ মই কাতৰ অনুৰোধ জনালোঁ।

২। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ খেলা-ধুলা অনুশীলনৰ অভাৱ। কেৱল বছেৰেকীয়া খেলসমূহত অংশ কৰিবলৈ অহা দেখা যায় কাৰণ যান্মাষিক পদ্ধতিৰ বাবে সময় অভাৱ কিয়নো বহু সময়ত পৰীক্ষা চেমিনাৰ দলগত আলোচনা আদিত ব্যস্ত হৈ থাকিব লগীয়া হোৱাত অন্য সময়ত এইবিলাক চৰ্চাৰ সময় নাপায়।

শেষ প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰাই অজানিতে হৈ যোৱা ভুল ভ্ৰুটিৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছো। মোৰ এই চমু কাৰ্যকালত যি আধৰুৱা কামৰ সম্পূৰ্ণ পৰৱৰ্তী ছাত্ৰ একতা সভাই সম্পন্ন কৰিব আৰু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত কামনা কৰিলোঁ।

জয় আই অসম
জয়তু ছাত্ৰ একতা সভা
জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়

সাধাৰণ সম্পাদক
শ্ৰী ৰাজামোহন শইকীয়া
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা(২০১২-১৩)

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে মই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ, উপাধ্যক্ষ, শিক্ষাগুৰুসকল তথা সমূহ কৰ্মচাৰীবৃন্দলৈ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জনাইছো। তথা মোৰ বন্ধু-বান্ধৱ, দাদা-বাইদেউ, ভাইটি-ভণ্টি, যি সকল ব্যক্তিৰ অৰিহণাত ২০১২-১৩ বৰ্ষৰ ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক পদৰ বাবে মোক নিৰ্বাচিত কৰে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা থাকিল।

মোৰ এই চমু কাৰ্যকালত মই কৰিবলগীয়া সকলোবিলাক কাম সুচাৰু ৰূপে কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিলো। তদুপৰি মহাবিদ্যালয়খনৰ বাবে কাম কৰিবলৈ পাই নিজকে গৌৰৱান্বিত তথা সুখী অনুভৱ কৰিছিলো। দিন বাঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰতিজন সদস্য তথা মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাগুৰু তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দসকলৰ সৈতে এক আন্তৰিক সম্বন্ধ গঢ়ি উঠিছিল।

অৱশেষত এই কাৰ্যকালৰ সময়ছোৱাত বৈ যোৱা ভুল-ভ্ৰুটি সমূহৰ বাবে প্ৰতিবেদন দ্বাৰা ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰিলোঁ।

“জয় আই অসম”

“জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা”

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক
শ্ৰী অৰিনাশ গগৈ
ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা(২০১২-১৩)

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনখনৰ আৰম্ভণিতে ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপাধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰদ্ধাৰ শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী তথা কৰ্মচাৰীবৃন্দ সকললৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন জনাইছো লগতে মহাবিদ্যালয়খনৰ ৫০তম বৰ্ষত ছাত্ৰ একতা সভাৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক ৰূপে নিৰ্বাচন কৰা তথা সহযোগ কৰা সমূহ মোৰ অতিকৈ হৃদয়ৰ নিলগৰ বন্ধু-বান্ধবী তথা ভাইটি-ভগিটী সকললৈ মোৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন জনাইছো।

মই মোৰ অতিকৈ মৰমৰ মহাবিদ্যালয়খনৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ নিজ দায়িত্বভাৰ যোৱা অতি চমু সময়ৰ পিছতে মহাবিদ্যালয়ৰ ৫০তম বাৰ্ষিক সপ্তাহ আয়োজন হয়। এই সময়ছোৱাত মোৰ বিভাগৰ ভাৰ উত্তোলন, পাঞ্জা, ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ দেহশ্ৰী প্ৰতিযোগিতা সমূহ আয়োজন হয়। ভিন্ন বিভাগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অতি উৎসাহেৰে কাৰ্যসূচীত অংশ গ্ৰহণ কৰে।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ ২০১৩ বৰ্ষত হোৱা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় বক্সিং প্ৰতিযোগিতাত মহাবিদ্যালয়ৰে দুগৰাকী ছাত্ৰই প্ৰথম তথা তৃতীয় স্থান প্ৰাপ্ত হয়।

২০১৩ বৰ্ষতে আয়োজিত আন্তঃ মহাবিদ্যালয় বক্সিং প্ৰতিযোগিতাত মহাবিদ্যালয়ৰ এজন ছাত্ৰই সোণৰ পদক অধিকাৰ কৰে।

পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে মহাবিদ্যালয়খনে আন্তঃ মহাবিদ্যালয় টাইকাণ্ডুত অংশগ্ৰহণ কৰিয়ে প্ৰথম সোণ তথা ৰূপৰ পদক অৰ্জন কৰিবলৈ সক্ষম হয়।

উক্ত প্ৰতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা আটাইবোৰ প্ৰতিযোগী আৰু পদক অৰ্জিত প্ৰতিযোগী সকললৈ এই প্ৰতিবেদনৰ যোগেদি অভিনন্দন জ্ঞাপন জনাইছো।

মোৰ বিভাগীয় সম্পাদকৰ দায়িত্বত থকা এবছৰীয়া কালত মোৰ উপদেশ তাতা নিয়ন্ত্ৰ আলি আৰু প্ৰণৱ পাল ছাৰলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন জনাইছো।

সদৌ শেষত প্ৰতিবেদনৰ দ্বাৰা মোৰ কাৰ্যকালত কৰি যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে জড়িত প্ৰতিজন ব্যক্তিক আগত ক্ষমা প্ৰাৰ্থী।

এই মহাবিদ্যালয়ৰ ৫০তম ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্য হৈ মই নথৈ আনন্দিত। তথা মহাবিদ্যালয়খনৰ ৫০তম বৰ্ষ মহা আয়োজনত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ পাই মই অতিশয় গৰ্বিত। এই সময়ছোৱা মোৰ চিৰ স্মৰণীয় হৈ ৰ'ব। ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়খনৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যৎ কামনা কৰি মই মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিলোঁ। ■

“জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ”

“জয়তু ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা”

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগ সম্পাদক

শ্ৰী টিকেন সিং

ডিব্ৰু মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা(২০১২-১৩)

ANNUAL REPORT OF BOY'S COMMON ROOM

Before starting my greetings, I would like to pay my heartfelt respect to our respective principal, vice-principal and also our teachers with much fondly.

Thanking to all the students of Dibru College for making proud by electing me as your Boys Common Room Secretary 2012-13. I was elected by the students of our college just because of them I could give as much as I have within myself for the welfare of the students and for our college. Once again I would like to thanks all the students union members as well as my respective teachers for their kind co-operation and guidance. As soon as I took the responsibility of Boys Common Room Secretary, my first job was to organise annual college week's sports like (Badminton, Table Tennis, Chess etc.) which with the co-operation of all the students I was able to organize it successfully.

During my job as "Boys Common Room Secretary". I had always tried my level best to improve the sporting environment of our college.

Before ending my report once again, I would like to thank our Principal Sir, Dr. Poresh Boruah, Professor - in charge Jogesh Boruah Sir and H.K. Nath Sir, non-teaching staff and all Dibruans for their kind co-operatin which enable me to complete my responsibility successfully. ■

Long Live Dibru College

Long Live Dibru College Students Union

Boy's Common Room Secretary
Deep Singh

